

PROGRAM
HOSPODÁRSKEHO
A SOCIÁLNEHO
ROZVOJA
MESTA
SPIŠSKÁ NOVÁ VES
2023-2030

**ANALYTICKÁ ČASŤ
PRÍLOHA**

2022

Zadávatel':

SPIŠSKÁ NOVÁ VES

Mesto Spišská Nová Ves

Spracovateľ:

KRI

Karpatský rozvojový inštitút

Autori:

RNDr. Andrej Šteiner, PhD.

Bc. Petronela Zahurancová

Mgr. Michal Schvalb

Spolupracovali:

Ing. Zuzana Záborská

Ing. Darina Paveleková

Ing. Jozef Gonda

Dokument neprešiel jazykovou úpravou.

*Zdroj fotografie použitej na úvodnej strane:
archív mesta Spišská Nová Ves*

Obsah

Abecedný zoznam skratiek.....	1
1. ANALYTICKÁ ČASŤ ÚVOD.....	2
2. ÚDAJE A TRENDY ROZVOJA MESTA.....	3
Demografia.....	3
Bývanie	14
Školstvo a vzdelávanie.....	19
Zdravotníctvo a sociálne služby	35
Voľný čas	44
Bezpečnosť.....	57
Životné prostredie.....	66
Dopravná infraštruktúra.....	93
Trh práce	102
Cestový ruch.....	115
Hospodárenie a komunikácia mesta.....	124
3. VYHODNOTENIE DOTAZNÍKA	127
Ciele dotazníka a metodika spracovania.....	127
1. časť dotazníka: Profil respondentov	129
2. časť dotazníka: Spokojnosť s kvalitou života v meste Spišská Nová Ves.....	131
3. časť dotazníka: Potenciál budúceho rozvoja mesta.....	138
Znenie dotazníka	142
4. INDIKÁTORY ZMENY KVALITY ŽIVOTA	157
5. SWOT ANALÝZA MESTA Spišská Nová Ves	159
Zoznam obrázkov	161
Zoznam tabuliek	166

Abecedný zoznam skratiek

CVČ	centrum voľného času
ČOV	čistiareň odpadových vôd
FO	fyzická osoba
KO	komunálny odpad
MKC	mestské kultúrne centrum
MRK	marginalizované rómske komunity
MsÚ	mestský úrad
MsP	mestská polícia
MsZ	mestské zastupiteľstvo
MŠ	materská škola
MVD	mestskú verejnú dopravu
OOCR	oblastná organizácia cestovného ruchu
OR HaZZ	okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru
OV	odpadová voda
PHSR	program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
PNMZ	priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca
PO	právnická osoba
PZ	policačný zbor
RSP	registrovaný sociálny podnik
SNV	Spišská Nová Ves
SODB	sčítanie obyvateľov domov a bytov
SZP	sociálne znevýhodnené prostredie
ŠÚ SR	štatistický úrad Slovenskej republiky
TIC	turisticko-informačné centrum
VÚC	vyšší územný celok
ZKO	zmesový komunálny odpad
ZŠ	základná škola
ZUŠ	základná umelecká škola
ZZ	zdravotnícke zariadenie
~	tilda – znak s významom <i>približne</i>

1. ANALYTICKÁ ČASŤ ÚVOD

Analytická časť ako príloha Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Spišská Nová Ves (ďalej ako PHSR), je rozdelená do dvoch častí:

- *Údaje a trendy rozvoja mesta*
- *Vyhodnotenie dotazníka*

Vo výsledku prináša táto príloha detailný prehľad kvantitatívno-kvalitatívneho posúdenia rozvojových oblastí mesta Spišská Nová Ves, ich zmenu v čase a prípadnú trendovosť. Údaje súčasného stavu sú viazané prevažne k referenčnému roku 2020 (vzhľadom na dostupnosť a aktuálnosť) a ich vývoj v čase je najčastejšie za obdobie minulého päť až desať ročného obdobia.

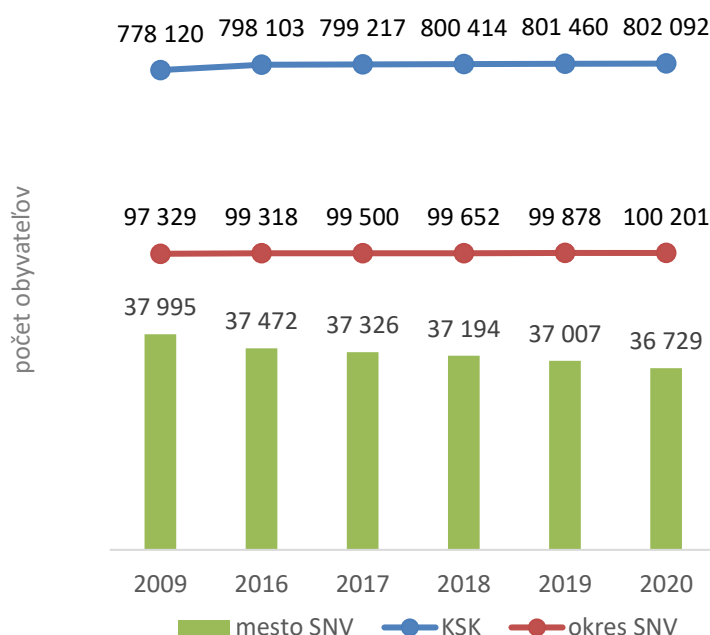
2. ÚDAJE A TRENDY ROZVOJA MESTA

Demografia

Stav a zmena stavu počtu obyvateľstva

Na území mesta Spišská Nová Ves koncom roka 2020 žilo celkom 36 729 obyvateľov, čo predstavuje približne 4,6 % počtu obyvateľov Košického samosprávneho kraja a približne 36,7 % počtu obyvateľov spišskonovoveského okresu. Počet obyvateľov mesta v roku 2020 bol o 2 % nižší v porovnaní s rokom 2016 a v porovnaní s rokom 2009 sa počet obyvateľov znížil o 3 %.

Obrázok 1 Vývoj stavu trvale bývajúceho obyvateľstva k 31.12

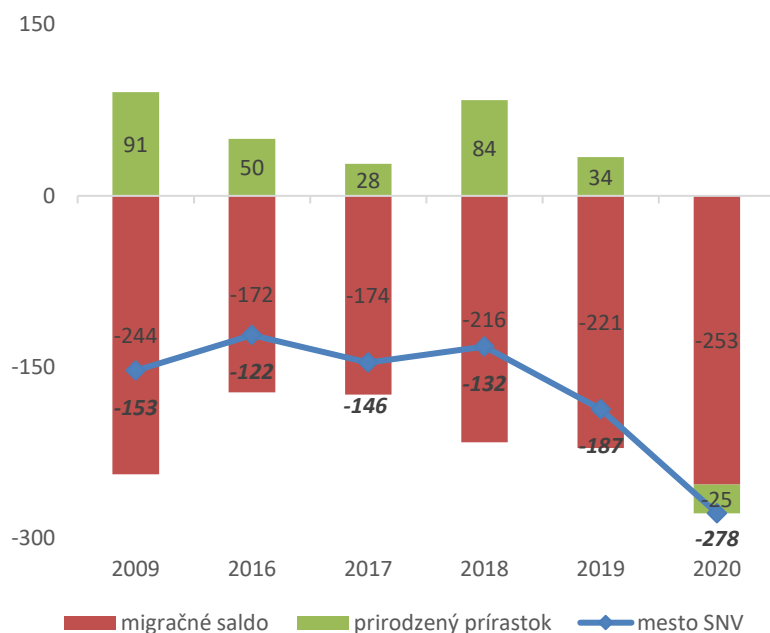

Kým v meste Spišská Nová Ves môžeme dlhodobo pozorovať trend poklesu trvale bývajúceho obyvateľstva, v okrese Spišská Nová Ves a v Košickom samosprávnom kraji je tento trend naopak rastúci, dokazujú to aj údaje o hustote obyvateľstva v týchto regiónoch.

Zdroj: ŠÚ SR

Celkový prírastok obyvateľstva

Medziročnú zmenu stavu obyvateľstva vo všeobecnosti spôsobuje prirodzený prírastok a migrácia obyvateľstva. Tieto dva ukazovatele sa zjednocujú cez ukazovateľ celkový prírastok obyvateľstva. Ak nastane pokles obyvateľstva hovoríme o celkovom úbytku.

Obrázok 2 Celkový prírastok obyvateľstva

V meste Spišská Nová Ves dochádza dlhodobu k celkovému poklesu obyvateľstva o približne 150 obyvateľov ročne. V roku 2020 dosiahol celkový úbytok obyvateľstva rekordných 278 obyvateľov za rok.

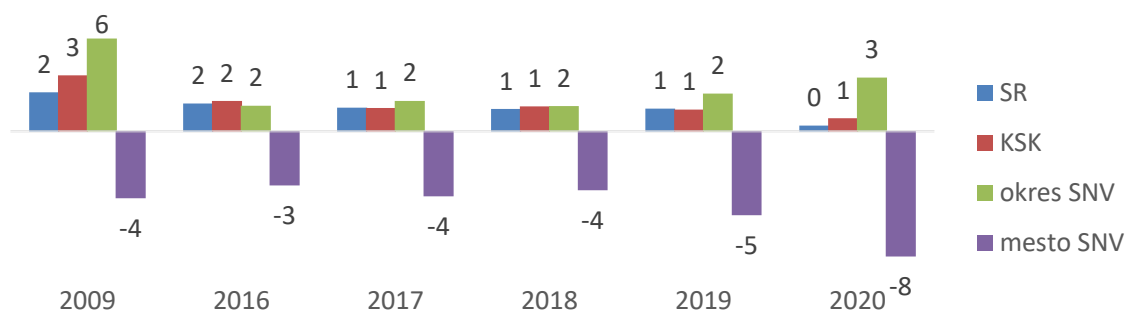
Zdroj: ŠÚ SR

Údaje ukazujú, že na celkovom úbytku obyvateľstva v meste Spišská Nová Ves sa výrazne podieľa vysoká miera vysťahovalectva.

Porovnanie s vyššími regionálnymi celkami

Ak chceme vývoj a zmenu stavu celkového obyvateľstva mesta Spišská Nová Ves porovnať s vyššími regionálnymi celkami, za relevantné za považujú ukazovatele vyjadrené v promile, čiže prepočítané na 1000 obyvateľov. Grafické zobrazenie hrubej miery celkového prírastku obyvateľstva jasne ukazuje, že mesto Spišská Nová Ves dlhodobo zaznamenáva negatívny celkový prírastok obyvateľstva, na rozdiel od porovnávaných vyšších regionálnych celkov.

V roku 2020 mesto Spišská Nová Ves zaznamenalo absolútne minimum hrubej miery celkového úbytku obyvateľstva v sledovanom období na 1000 obyvateľov, tak mesto prišlo v dôsledku prirodzeného úbytku a migrácie o 8 obyvateľov, kým v roku 2009 to bol pokles o 4 obyvateľov a v roku 2016 len o 3 obyvateľov.

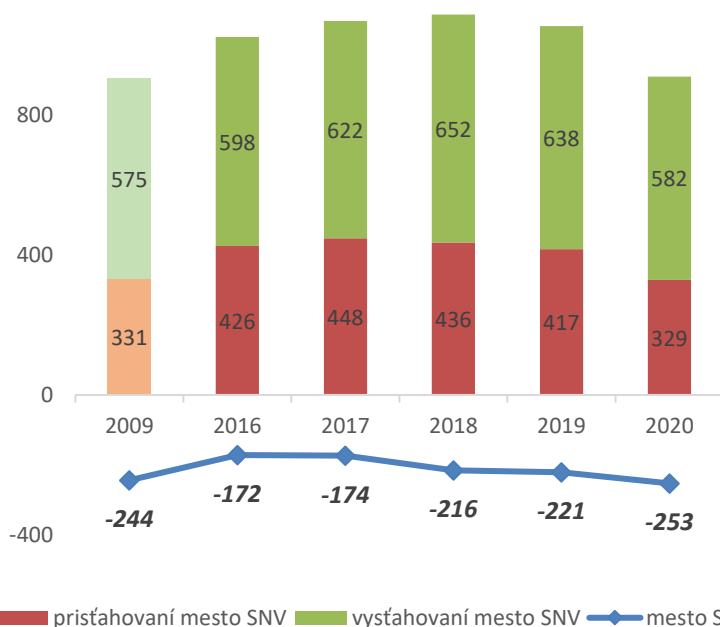
Obrázok 3 Hrubá miera celkového prírastku obyvateľstva

Zdroj: ŠÚ SR

Migračné saldo obyvateľstva

Migračné saldo obyvateľstva v meste z dlhodobého hľadiska dosahuje záporné hodnoty, čiže počet vystáhaného obyvateľstva dlhodobo prevyšuje počet prisťahovaného obyvateľstva. V trende posledných piatich rokov je počet vystáhaných ku prisťahovaným obyvateľom ročne v pomere 3:1.

Obrázok 4 Migračné saldo obyvateľstva

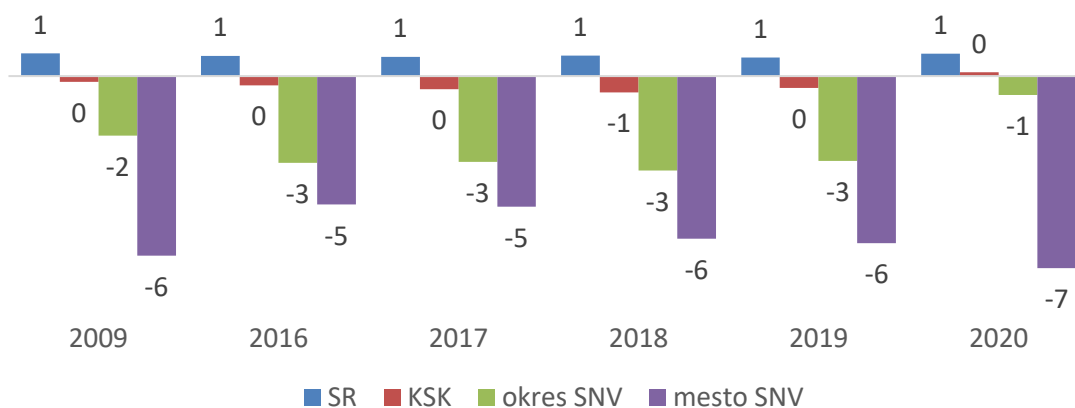
V roku 2020 sa do mesta Spišská Nová Ves prisťahovalo približne o 0,5% menej obyvateľov ako v roku 2009. O takmer 23% menej obyvateľov sa prisťahovalo do mesta v porovnaní s rokom 2016. Počet vystáhaných obyvateľov v roku 2020 vzrástol o 1,2% v porovnaní s rokom 2009 a klesol o 2,7 % v porovnaní s rokom 2016.

Zdroj: ŠÚ SR

Migračné saldo - hrubá miera

Vývoj hrubej miery migračného salda v čase a porovnanie vývoja ukazovateľa v meste s vyššími regionálnymi celkami možno vidieť na grafe nižšie. Hrubá miera migračného salda predstavuje v meste Spišská Nová Ves násobne vyššie hodnoty ako v porovnávaných regiónoch.

Obrázok 5 Hrubá miera migračného salda

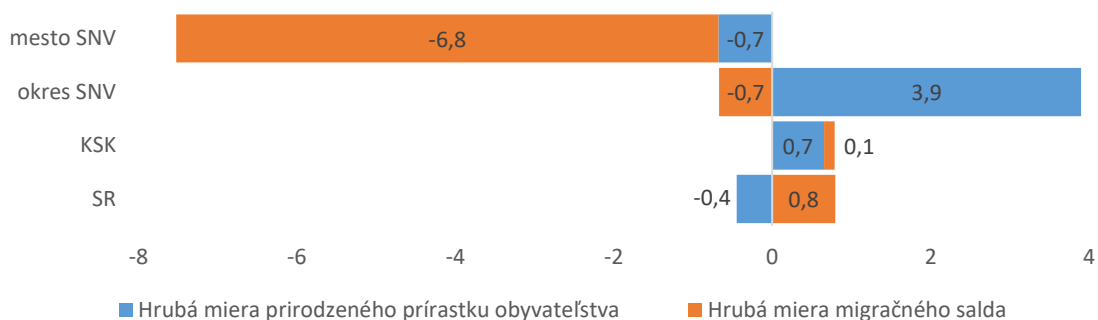

Zdroj: ŠÚ SR

Dominantný význam vplyvu migrácie

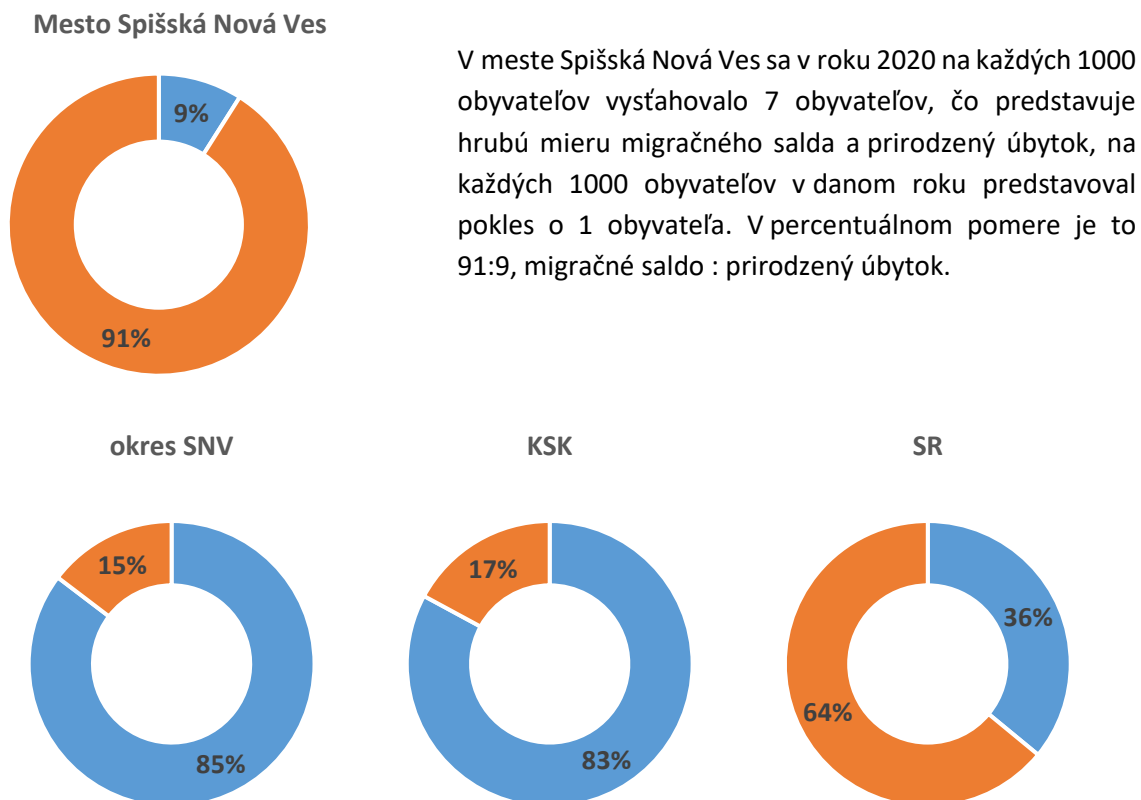
Dominantný význam vplyvu migrácie na celkovom prírastku obyvateľstva v Spišskej Novej Vsi je graficky analyzovaný na výsledku hrubej miery celkového prírastku (úbytku) obyvateľstva v porovnaní s vyššími regionálnymi celkami.

Obrázok 6 Hrubá miera celkového prírastku obyvateľstva ako migračné saldo a prirodzený prírastok

Zdroj: ŠÚ SR

Obrázok 7 Hrubá miera celkového prírastku, pomer faktorov mesto Spišská Nová Ves

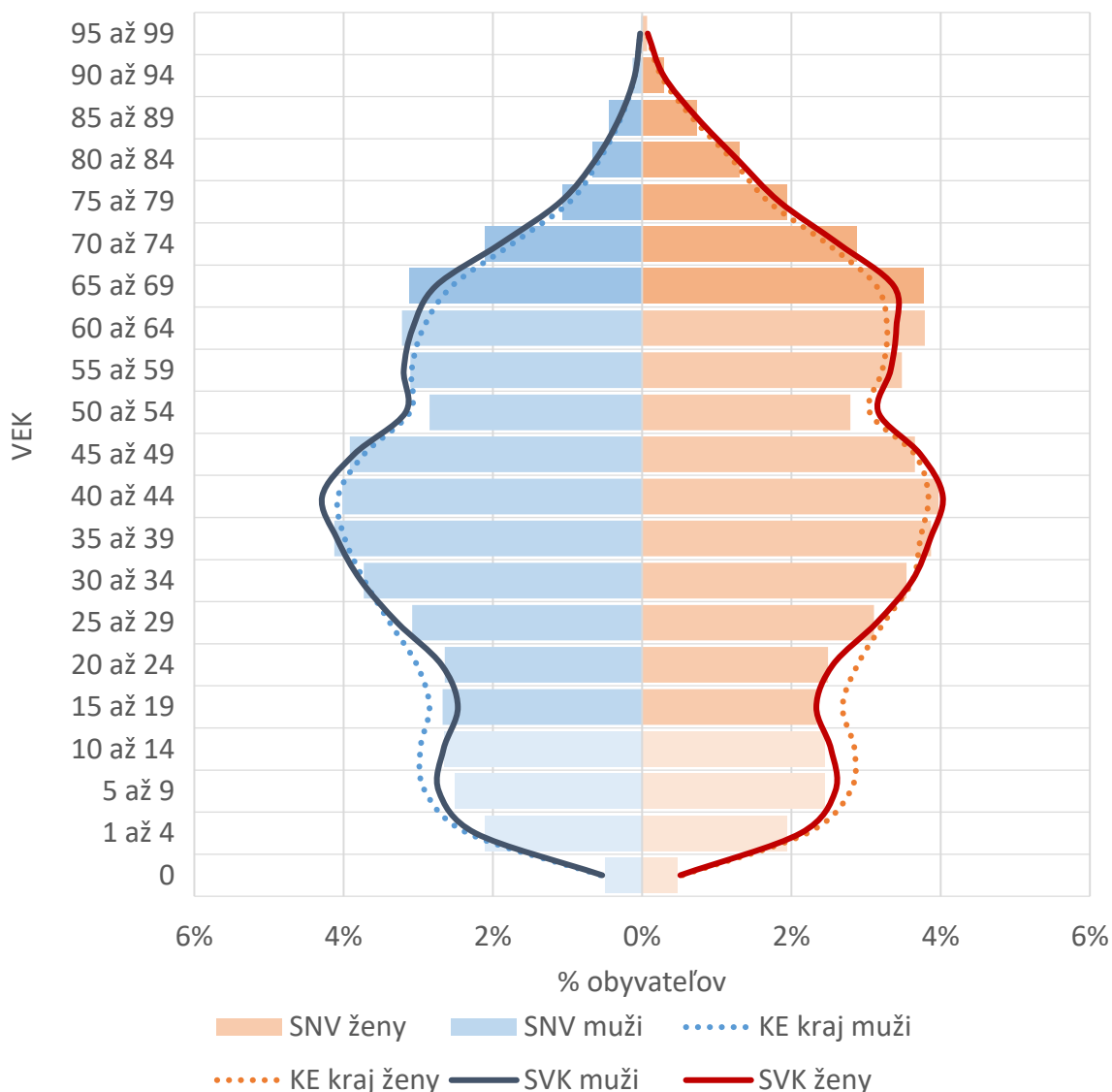

Zdroj: ŠÚ SR

Vekové zloženie obyvateľstva

Veková štruktúra obyvateľov mesta zobrazená vo vekovej pyramíde v porovnaní s krajskou a národnou vekovou štruktúrou obyvateľstva k roku 2020.

Obrázok 8 Veková pyramída

Zdroj: ŠÚ SR

Pri pohľade na vekovú pyramídu obyvateľstva mesta Spišská Nová Ves vidieť, že početnosť obyvateľstva v meste kopíruje trend početnosti obyvateľstva v krajine porovnateľnejšie ako v Košickom kraji. Najpočetnejšia skupina obyvateľov mesta je vo veku 35 až 44 rokov.

- Mesto momentálne disponuje početným obyvateľstvom v produktívnom veku, s výnimkou obyvateľstva vo veku 50-54 rokov.
- Počet obyvateľov mesta v poproduktívnom veku (65 a viac) značne prevyšuje početnosť v porovnaní s národnou a krajskou vekovou pyramídou.

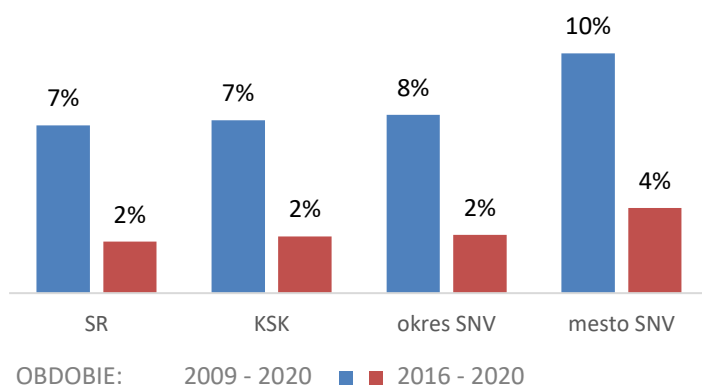
- Obyvateľstvo mesta v predproduktívnom veku (14 a menej) dosahuje podľa vekovej pyramídy početnosť porovnateľnú s národnou úrovňou, avšak v porovnaní s krajskou úrovňou obyvateľstvo mesta vo veku 5 – 14 rokov dosahuje nižšiu početnosť.

Vzhľadom na pohlavie predstavuje celkový podiel obyvateľstva 51% žien a 49% mužov.

Priemerný vek

Priemerný vek obyvateľstva v meste Spišská Nová Ves k roku 2020 je 42 rokov, kým v roku 2009 bol 38 rokov. Pre porovnanie, veľmi podobné hodnoty dosahuje priemerný vek obyvateľov na Slovensku, k roku 2020 je priemerný vek 41 rokov .

Obrázok 9 Priemerný vek zmena

Ak sa pozrieme na zmenu priemerného veku obyvateľstva v čase, tak v porovnaní s národným priemerom, ale aj ďalšími sledovanými regiónmi, starne obyvateľstvo mesta Spišská Nová Ves rýchlejšim tempom.

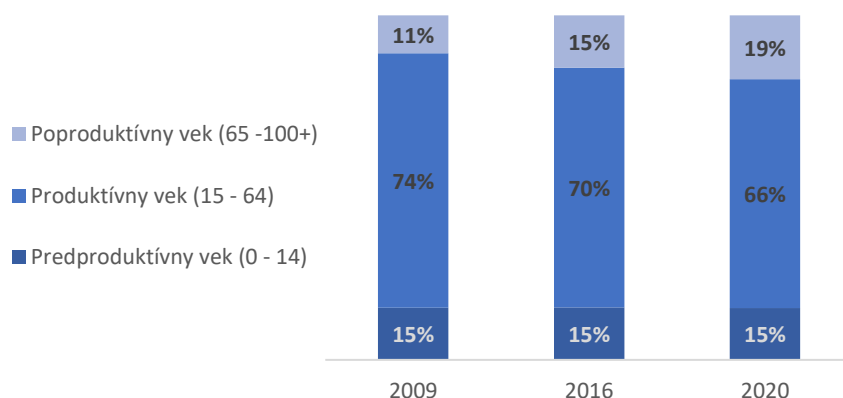
Zdroj: ŠÚ SR

Medziročná zmena priemerného veku obyvateľstva mesta v období 2009 – 2020 predstavuje 10 % nárast. V období 2016 – 2020 je nárast 4%, čo s porovnávanými regiónmi predstavuje dvojnásobne rýchlejšiu mieru rastu priemerného veku.

Starnutie populácie

Obyvateľstvo mesta Spišská Nová Ves v predproduktívnom veku dlhodobo tvorí konštantný podiel 15% na celkovej populácii mesta, podiel obyvateľstva v produktívnom veku sa znižuje na úkor zväčšujúceho sa podielu obyvateľstva v poproduktívnom veku.

Obrázok 10 Podiely populácie v pred – pro – poproduktívnom veku

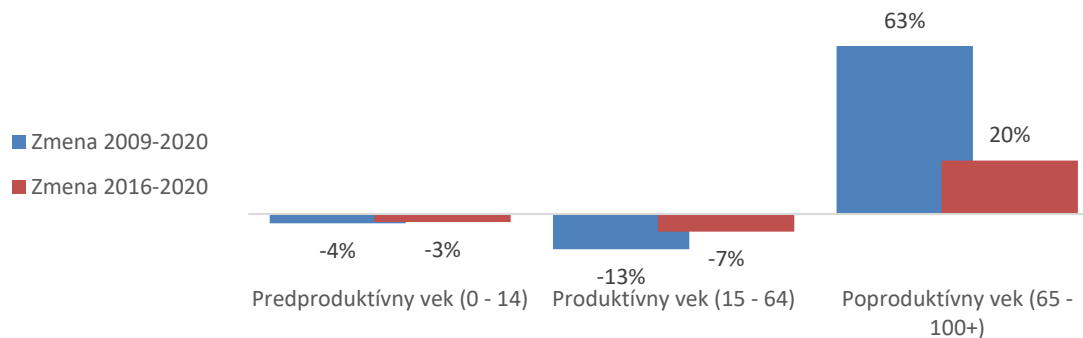

Výrazne zväčšujúci sa podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku odzrkadľuje aj medziročná zmena počtu obyvateľov jednotlivých vekových kategórií.

Zdroj: ŠÚ SR

Môžeme vidieť, že počet obyvateľov v poproduktívnom veku sa v období 2009 – 2016 viac ako zdvojnásobil a v období 2016-2020 narástol o pätinu. Kým počet obyvateľov v predproduktívnom a produktívnom veku v oboch porovnaných obdobiach klesal.

Obrázok 11 Medziročné zmeny vo vekovej štruktúre obyvateľstva mesta

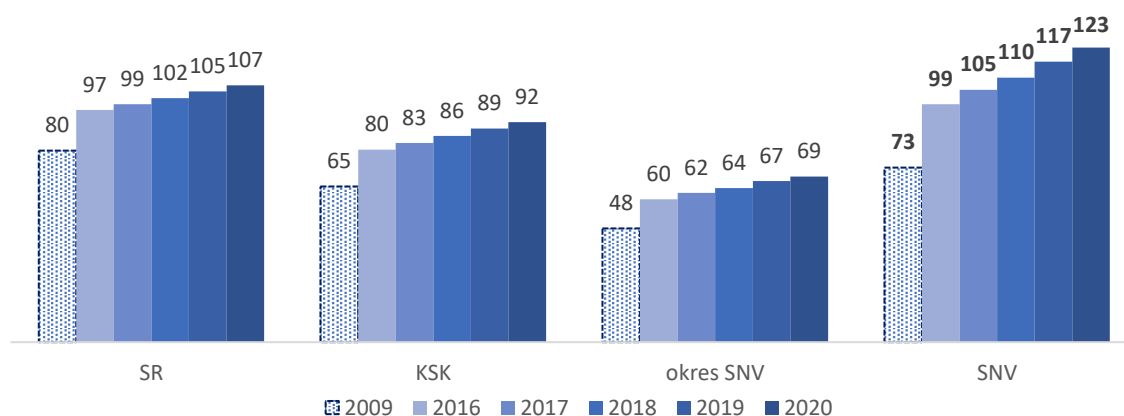

Zdroj: ŠÚ SR

Index starnutia

Pomer obyvateľov v poproduktívnom veku (65+ rokov) na 100 obyvateľov vo veku predproduktívnom (0 – 14 rokov) predstavuje index starnutia, ktorý ako ďalší ukazovateľ podčiarkuje existenciu výrazného trendu starnúcej populácie v meste Spišská Nová Ves. Index starnutia v čase rastie na všetkých sledovaných regionálnych úrovniach, avšak v meste Spišská Nová Ves je táto zmena najsignifikantnejšia. Kým v roku 2009 pripadalo 73 obyvateľov v poproduktívnom veku na 100 obyvateľov v predproduktívnom veku, dnes je to viac ako dvojnásobne viac, až 123 obyvateľov v poproduktívnom veku na 100 obyvateľov v predproduktívnom veku.

Obrázok 12 Index starnutia v %

Index starnutia obyvateľstva mesta dosahuje najrýchlejší trend zmeny v porovnaní so všetkými ostatnými sledovanými územnými regionálnymi celkami, a v trende rastu v posledných piatich rokoch je najvyšší. Mesto Spišská Nová Ves má najviac obyvateľov v poproduktívnom veku v pomere k obyvateľom v predproduktívnom veku, pričom sa rozdiel každoročne prehľbuje.

Zdroj: ŠÚ SR

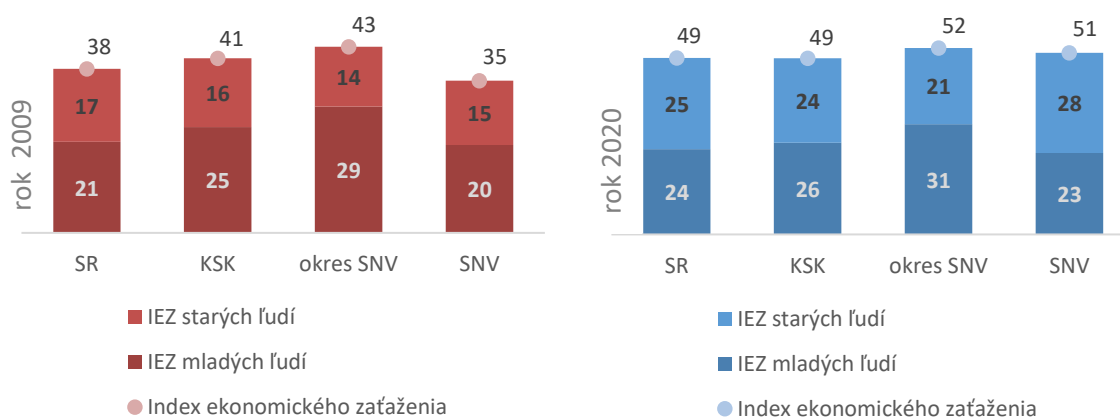
Index ekonomického zaťaženia

Index ekonomického zaťaženia (IEZ) patrí tiež medzi indikátory aktívneho starnutia populácie, vyjadruje počet obyvateľov v neproduktívnom veku (0 – 14 rokov a 65+ rokov) na 100 obyvateľov v produktívnom veku (15 – 64 rokov). Na indexe ekonomického zaťaženia obyvateľstva sa podieľa index ekonomickej závislosti mladých ľudí a starých ľudí.

Na základe porovnania štatistík spomenutých ukazovateľov v roku 2009 a 2020 možno konštatovať, že v sledovaných obdobiach narástla ekonomická závislosť u oboch vekových skupín, no medzi seniormi rástol IEZ signifikantnejšie.

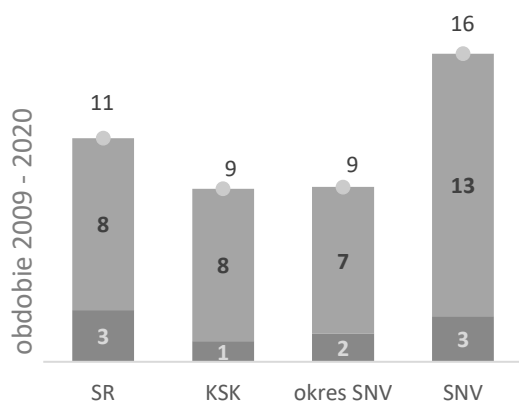
Trend podielu mladých a starých obyvateľov na IEZ sa však v meste Spišská Nová Ves významne zmenil. Kým v roku 2009 nadpolovičný podiel na indexe ekonomického zaťaženia tvorila ekonomická závislosť mladých ľudí, v roku 2020 tvorí nadpolovičný podiel IEZ starých ľudí. Tento trend dokazuje aj zmena indexu ekonomického zaťaženia 2009 – 2020. Počet ekonomicky závislých starých ľudí narástol v meste od roku 2009 o 13 obyvateľov na 100 obyvateľov. Mesto Spišská Nová Ves sa tak v porovnaní so sledovanými územnými regionálnymi celkami, kvôli tejto výraznej zmene – nárastu IEZ 2009 – 2020, zaslúžilo o región (spomedzi porovnávaných regiónov) s najvyššou hodnotou IEZ a tiež najvyššou hodnotou IEZ starých ľudí.

Obrázok 13 Index ekonomického zaťaženia v %, rok 2009 a 2020

Zdroj: ŠÚ SR

V roku 2009 v meste Spišská Nová Ves dosahoval index ekonomického zaťaženia hodnotu 35%, čiže na 100 obyvateľov v produktívnom veku pripadalo 35 obyvateľov v neproduktívnom veku. V roku 2020 predstavuje index hodnotu už 51%, čiže na 100 obyvateľov v produktívnom veku pripadá 51 obyvateľov v neproduktívnom veku.

Obrázok 14 Zmena indexu ekonomického zaťaženia v %, rok 2009 a 2020

Zmena indexu ekonomického zaťaženia predstavuje v období 2009-2020 nárast pomeru neproduktívnej populácie na produktívnej v meste Spišská Nová Ves o 15 obyvateľov. Pre porovnanie na Slovensku v rovnakom období predstavoval tento nárast 12 obyvateľov.

Zdroj: ŠÚ SR

K 31.12.2020 je v meste na produktívnej populácii 100 obyvateľov ekonomicky závislých 23 obyvateľov predproduktívneho veku a 28 ľudí poproduktívneho veku. Počet ekonomicky závislých obyvateľov v sledovanom období sa zvýšil približne o 16 obyvateľov, z toho predstavuje nárast ekonomickej závislosti v predproduktívnom veku hodnotu o 3% a nárast ekonomickej závislosti v poproduktívnom veku hodnotu 13%. Vzhľadom na vekovú štruktúru obyvateľov mesta je predpoklad, že hodnoty oboch indexov budú v najbližšej dekáde rásť podobným trendom.

Národnosť obyvateľstva

V tabuľke možno vidieť podiel 10 najpočetnejších národností v meste Spišská Nová Ves k roku 2011 a k roku 2020 podľa údajov zo SODB 2021. Prvých 6 najpočetnejších národností si v meste udržalo svoju dominanciu aj pri SODB 2021. K roku 2020 pribudli v meste obyvatelia vietnamskej a poľskej národnosti, nahradili tak najpočetnejšie skupiny obyvateľstva ruskej a moravskej národnosti z roku 2011.

Tabuľka 1 Národnosť obyvateľstva

2011	počet	%	%	počet	2021
slovenská	33656	88,46	91,72	32498	slovenská
nezistené	3728	9,80	6,37	2256	nezistená
rómska	177	0,47	0,62	221	rómska
česká	129	0,34	0,31	109	česká
rusínska	127	0,33	0,24	84	rusínska
maďarská	54	0,14	0,14	50	maďarská
nemecká	52	0,14	0,10	35	ukrajinská
ukrajinská	39	0,00	0,10	35	vietnamská
ruská	11	0,03	0,07	25	nemecká
moravská	13	0,03	0,06	22	poľská
iné	59	0,00	0,00	96	iné
		38 045	spolu počet obyvateľov		35 431

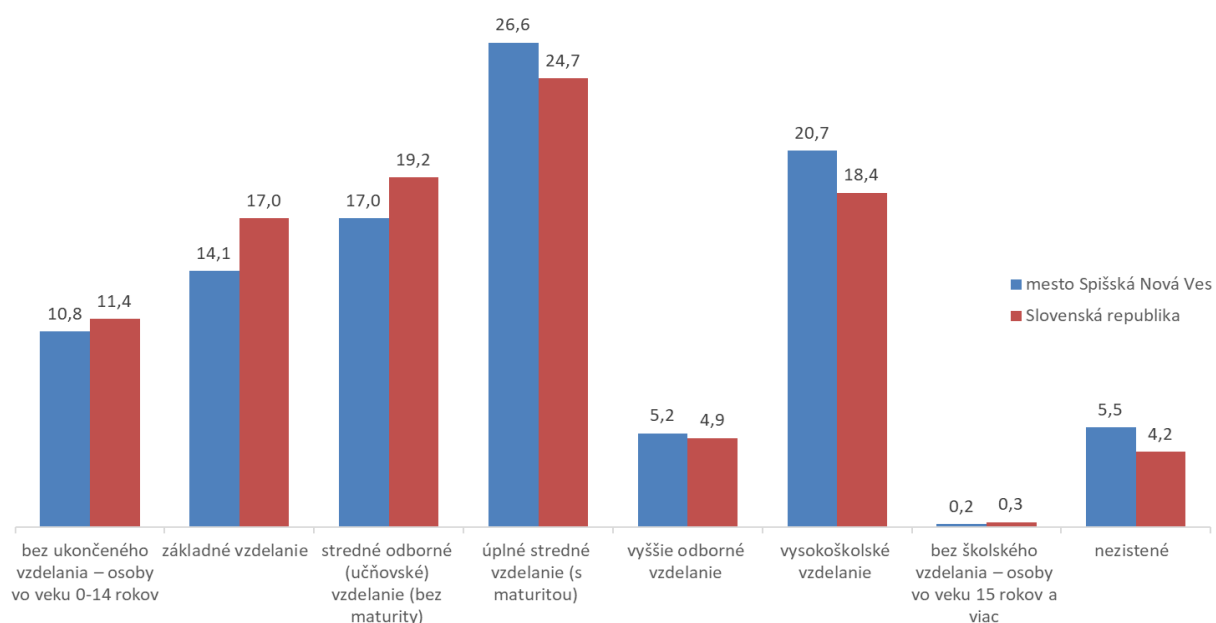
Zdroj: SODB 2011 a 2021

Podľa verejne dostupných štatistík z **Atlasu rómskych komunít k roku 2019**, je v meste Spišská Nová Ves odhadovaný podiel obyvateľov s rómskou národnosťou 1% až 10%. V spomenutom dokumente sú identifikované 3 lokality v meste Spišská Nová Ves, ktoré MRK dlhodobo obývajú: Hájik, Podskalka a Vilčurňa.

Vzdelanostná štruktúra

Medzi obyvateľmi mesta dominuje úplné stredné vzdelanie s maturitou 27%, vysokoškolské vzdelanie 21% a stredné odborné vzdelanie – učňovské bez maturity 17%. V porovnaní s národnou úrovňou má obyvateľstvo mesta nižší podiel obyvateľov bez ukončeného vzdelania aj nižší podiel obyvateľov, ktorých najvyššie dosiahnuté vzdelanie je základné. Naopak vyšší podiel obyvateľov mesta ako krajiny disponuje vysokoškolským vzdelaním. Obyvateľstvo s ukončeným vyšším ako základným vzdelaním v meste predstavuje podiel spolu 69,7 %.

Obrázok 15 Vzdelanostná štruktúra obyvateľov v %

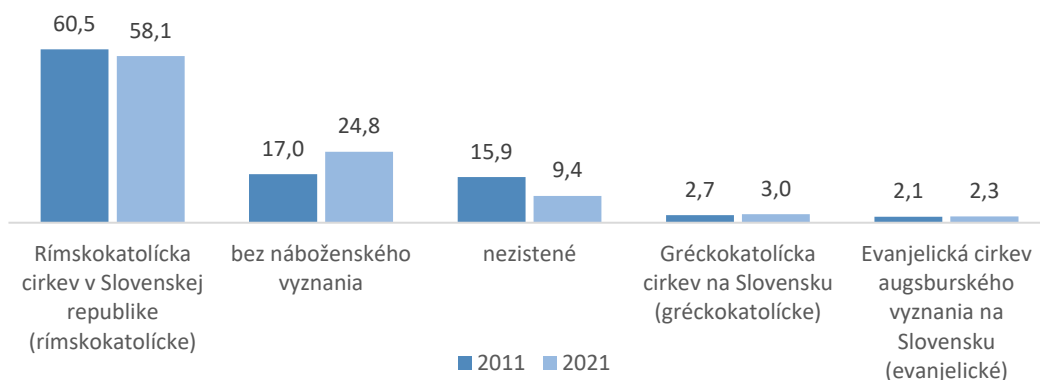

Zdroj: SODB 2011 a 2021

Náboženské vierovyznanie

Skladba obyvateľstva podľa náboženského vierovyznania sa medzi obdobím SODB 2011 a 2021 zmenila v piatich najpočetnejších skupinách obyvateľstva len mierne. Medzi obyvateľmi naďalej dominuje rímskokatolícka cirkev 61%, ktorá zaznamenala pokles ľudí o necelé 2%. Následne sa obyvatelia mesta najčastejšie hlásia k skupine obyvateľstva bez náboženského vyznania, táto skupina zaznamenala nárast o viac ako 7%.

Obrázok 16 Náboženské vierovyznanie obyvateľov v %

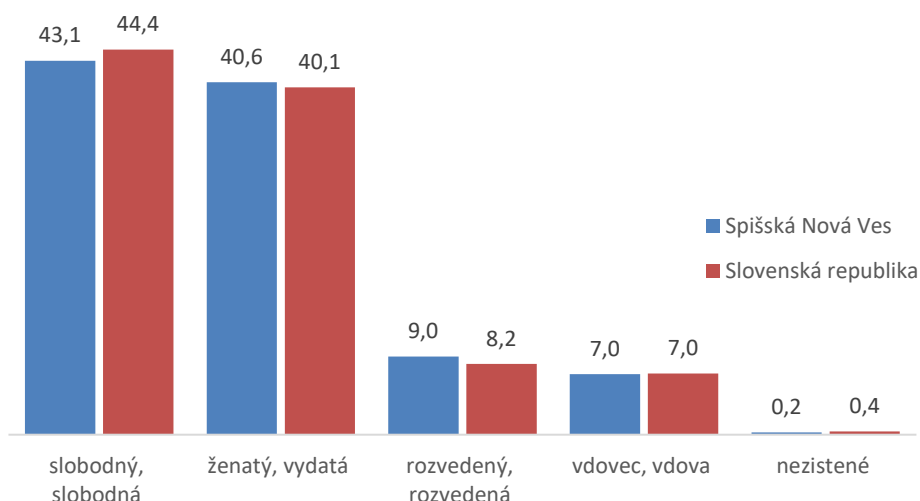

Zdroj: SODB 2011 a 2021

Rodinný stav

Podiel obyvateľov mesta Spišská Nová Ves vzhľadom na ich rodinný stav k roku 2020 podľa údajov SODB 2021, je veľmi podobný podielu rodinného stavu obyvateľstva krajiny. V meste je viac obyvateľov v manželstve, ale aj rozvedených, menej slobodných a rovnaký podiel ovdovených obyvateľov. Hovoríme o minimálnych rozdieloch na úrovni desiatiny percenta.

Obrázok 17 Rodinný stav obyvateľov v %

Zdroj: SODB 2011 a 2021

Bývanie

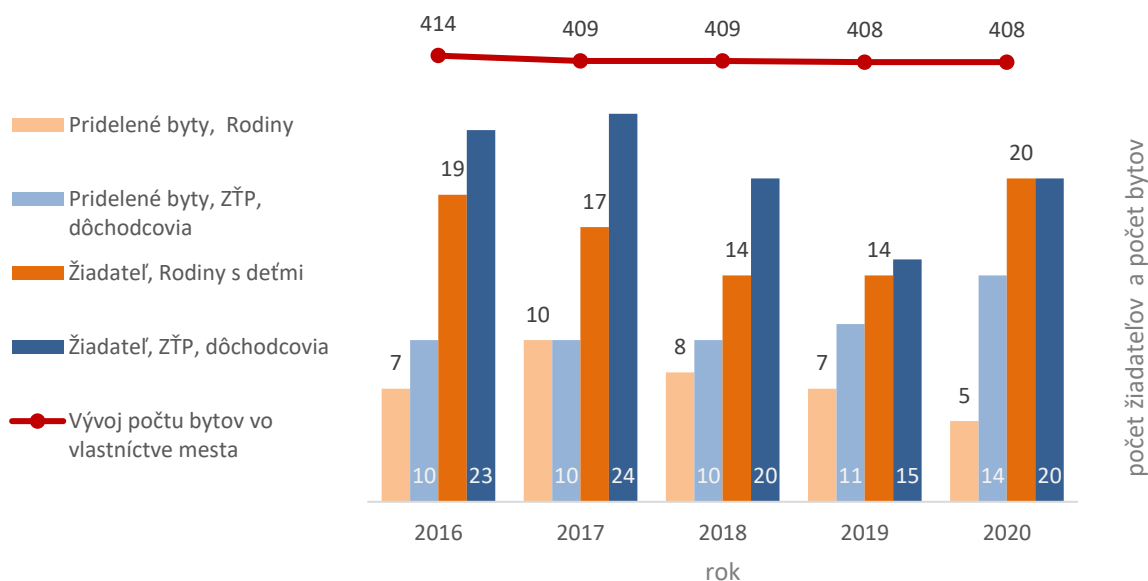
Nájomné byty vo vlastníctve mesta

Na základe údajov získaných z mestského úradu (MSÚ) mesta Spišská Nová Ves, možno porovnať počet žiadateľov o nájomný mestský byt a počet príjemcov bytov k jednotlivým rokom obdobia 2016 až 2020. Počet žiadateľov v sledovanom období prevyšuje počet príjemcov nájomného mestského bývania ako v kategórii rodiny s deťmi, tak aj u dôchodcov a občanov so ZŤP.

Na základe štatistických údajov možno hodnotiť, že dopyt po nájomných mestských bytoch v meste Spišská Nová Ves nebol plne uspokojený a to aj napriek počtu bytov vo vlastníctve mesta, ktorý vysoko prevyšuje dopytované kapacity. Pomer celkového počtu pridelených nájomných bytov – 19 bytov, k celkovému počtu žiadateľov o nájomné bývanie – 40 žiadateľov, predstavuje k roku 2020 uspokojenie dopytu po nájomnom bývaní v Spišskej Novej Vsi v hodnote 47,5 %.

Počty bytov vo vlastníctve mesta, počet pridelených bytov, počet žiadateľov, ktorí boli zaradení do zoznamu čakateľov na nájomný byt po splnení podmienok, sú dostupné v grafe nižšie, pričom údaje sú vždy k 31.12. v danom roku.

Obrázok 18 Nájomné byty vo vlastníctve mesta

Zdroj: Právne oddelenie; MSÚ SNV

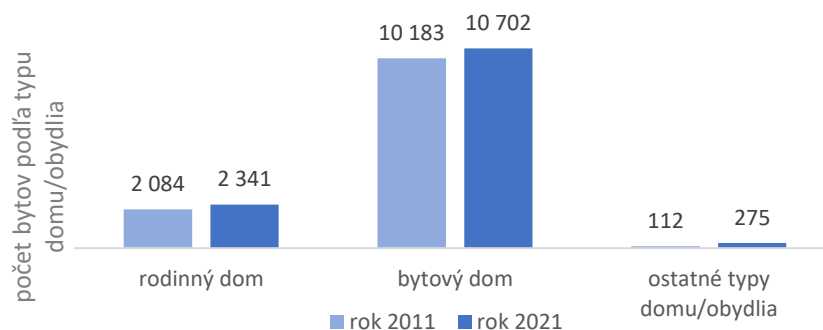
MSÚ SNV síce vníma nájomné byty ako alternatívu bývania pre sociálne slabšie vrstvy obyvateľov, avšak nevyhovujúca technická kvalita bytov a státisícový nedoplatok za nájomné bývanie, nedovoľujú mestu ponúknuť obyvateľom mesta plnú kapacitu nájomných bytov, ktoré mesto vlastní a vzhľadom na údaje o počte pridelených bytov a počte žiadateľov ani pokryť každoročný dopyt. Zdroj: Právne oddelenie; MSÚ SNV

Charakteristika bytového fondu

Podľa aktuálneho sčítania obyvateľov domov a bytov (SODB) z roku 2021 predstavuje celkový bytový fond spolu 13 318 bytov v meste Spišská Nová Ves, v porovnaní s predchádzajúcimi údajmi SODB 2011 tak bytový fond mesta narástol o 8% , čiže o počet 939 bytov. Vzhľadom na typ bytov v meste dominujú

obydlia v bytových domoch podielom 80% na celkovom bytovom fonde, nasledujú byty v rodinných domoch 18% a ostatné typy budov 2%. V porovnaní s minulým obdobím sa podiel rodinných domov a ostatných budov navýšil na úkor bytových domov o 2%. Celkový počet rodinných domov v meste je 2 288 a celkový počet bytových domov je spolu 703. Zdroj: SODB 2021

Obrázok 19 Počet bytov vzhľadom na typ domu/obydlia

	rok 2011		rok 2021	
	počet	podiel	počet	podiel
rodinný dom	2 084	17%	2 341	18%
bytový dom	10 183	82%	10 702	80%
ostatné typy domu/obydlia	112	1%	275	2%
bytový fond spolu	12 379		13 318	

Zdroj: SODB 2011 a 2021

Byty vo vlastnom rodinnom dome tvoria podiel 97%, len 1% bytov v rodinných domoch je v nájme, pričom jeden byt v rodinnom dome je vo vlastníctve mesta. Byty v bytovom dome v 95%-tách obývajú vlastníci, 3% bytov v bytových domoch sú v nájme, 1% tvoria družstevné byty a 26 bytov je obecných. U ostatných typov obydlia prevládajú, vzhľadom na vlastníctvo, byty v nájme 46%.

Tabuľka 2 Počet bytov vzhľadom na typ domu a formu vlastníctva

Typ domu/obydlia	Forma vlastníctva bytu	Počet bytov	podiel*
rodinný dom	byt obývaný vlastníkom	24	1%
	byt vo vlastnom rodinnom dome	2 265	97%
	obecný byt	1	0%
	byt v nájme	15	1%
	ostatné	36	2%
	spolu	2 341	100%
bytový dom	byt obývaný vlastníkom	10 187	95%
	obecný byt	26	0%
	družstevný byt	104	1%
	byt v nájme	346	3%
	ostatné	39	0%
	spolu	10 702	100%
	byt obývaný vlastníkom	29	11%

ostatné typy domu/obydlia	<i>byt vo vlastnom rodinnom dome</i>	9	3%
	<i>obecný byt</i>	1	0%
	<i>byt v nájme</i>	127	46%
	<i>ostatné</i>	109	40%
	spolu	275	100%
Celkom spolu		13 318	
<i>* - podiel bytov v danej forme vlastníctva na celkovom počte bytov daného typu domu</i>			

Zdroj: SODB 2021

Obdobia výstavby a obnovy domov

Rodinné domy (spolu 2 288) v meste Spišská Nová Ves sú najmä z obdobia rokov 1919-1980, bytové domy (spolu 703) boli vystavané najpočetnejšie v období 1961 – 1980. Najviac rodinných domov prešlo obnovou v období 2006 – 2015, pričom k roku 2021 je v meste evidovaných ešte 616 rodinných domov (27%) bez rekonštrukcie. Obnova bytových domov v meste početne prebieha od roku 2006 dodnes, k roku 2021 je evidovaných 41 bytových domov (6%) bez rekonštrukcie. Zdroj: SODB 2021

Územný plán mesta v súčasnosti nevytyčuje rozlohu územia určenú pre individuálnu bytovú výstavbu (IBV). Zdroj: MSÚ SNV

Dostupnosť pripojenia na energie

Vzhľadom na dostupnosť energií je takmer celá populácia mesta napojená na verejný vodovod a kanalizačnú sieť. Plynovú prípojku má podľa posledného SODB približne 87% bytov v meste Spišská Nová Ves.

- Napojenosť obyvateľov na verejný vodovod 98% (PVPS, a.s.)
- Pokrytie kanalizačnou sieťou v meste 99% (PVPS, a.s.)
- Napojenosť obyvateľov na plynovú prípojku 87% (SODB 2021)

S ohľadom na Atlas rómskych komunít 2019, ktorý pojednáva aj o kvalite bývania marginalizovaných rómskych komunít (MRK), možno konštatovať, že energetická dostupnosť obydlií, ale aj napríklad vlastnícke pomery obyvateľov v týchto osídleniach, nie sú rovnaké ako popísané všeobecné zistenia o bývaní v meste Spišská Nová Ves.

V meste Spišská Nová Ves sú identifikované 3 osídlenia MRK v lokalite Hájik, Podskala a Vilčurňa. Nasledujúca tabuľka pojednáva o kvalite bývania obyvateľov v týchto osídleniach vzhľadom na parametre (typ obydlií, vlastníctvo a dostupnosť pripojenia na energie) zohľadnené aj pri väčšinovej populácii mesta Spišská Nová Ves.

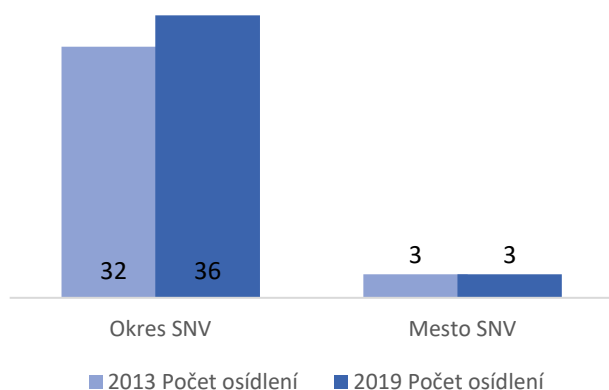
Tabuľka 3 Základné charakteristiky osídlení MRK v meste

Názov lokality	Hájik	Podskala	Vilčurňa
Lokalita osídlenia	<i>Mimo obce</i>	<i>Na okraji</i>	<i>Na okraji</i>
Počet obyvateľov osídlenia (intervaly)	251-300	351-400	1201-1300
Počet obydlí	27	11	135
Typ obydlí			
Počet bytových domov	0	0	10
Počet bytov v bytových domoch	0	0	94
Počet skolaudovaných rodinných domov	13	5	18
Počet neskolaudovaných murovaných domov	5	1	0
Počet chatrčí	9	5	21
Počet unimobuniiek, karavanov, maringotiek	0	0	2
Vlastníctvo pozemkov (%)			
obyvatelia	90	90	5
obec	0	0	90
súkromní vlastníci	10	10	0
SPF za štát	0	0	5
Dostupnosť pripojenia na energie (%)			
% obydlí, ktoré :			
má dostupný verejný vodovod?	0	1	100
reálne využíva verejný vodovod?	0	1	34
má dostupnú verejnú kanalizáciu?	100	100	100
reálne využíva verejnú kanalizáciu?	0	0	100
má dostupnú elektrickú sieť?	100	100	100
je reálne pripojené na elektrickú sieť	100	100	60
má dostupný rozvod plynu?	0	0	0
je reálne pripojené na rozvod plynu?	0	0	0

Zdroj: Atlas rómskych komunit 2019

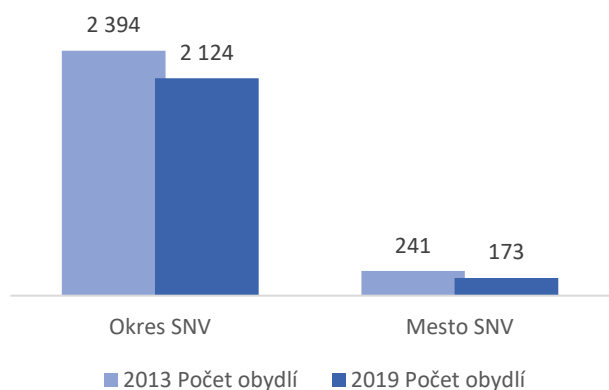
Všeobecne možno konštatovať, že vzhľadom na sledované parametre sa charakteristika bývania v jednotlivých osídlení MRK v meste líši. Počtom obyvateľov a počtom obydlí je najväčšia lokalita Vilčurňa, disponuje aj vystavanými bytovými domami, kým v menších lokalitách prevládajú najmä rodinné domy a menšie obývané objekty. Vzhľadom na vlastníctvo pozemkov v sledovaných lokalitách Hájik a Podskala dominuje vlastníctvo miestnymi obyvateľmi (90%), kým vo Vilčurni je významným vlastníkom pozemkov mesto (90%). Vzhľadom na energie je u obydlí MRK významný rozdiel v početnosti obydlí s dostupnosťou a s reálnych využitím energetických zdrojov. Práve pomer dostupnosti energetických zdrojov (a najmä ich využívania) je výrazne nižší u obydlí MRK ako u väčšinovej populácie v meste Spišská Nová Ves.

Početnosť obydlí aj ich obyvateľov sa rovnako, ako u väčšinovej populácie, v čase mení. Podľa porovnania údajov Atlasu rómskych komunit z roku 2013 a 2019 možno vidieť, že počet obydlí MRK v meste Spišská Nová Ves, ako aj v okrese Spišská Nová Ves v sledovanom časovom období poklesol.

Obrázok 20 Počet osídlení MRK

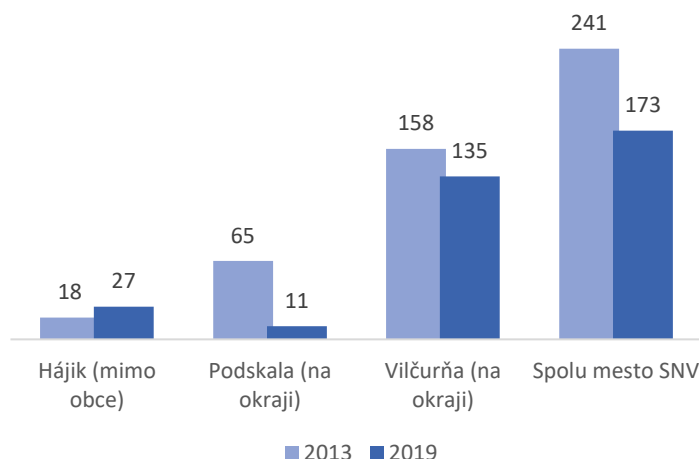
Počet osídlení MRK zostal v sledovanom období v meste Spišská Nová Ves stály, v meste sa dlhodobo nachádzajú 3 osídlenia MRK, pričom v okrese Spišská Nová Ves bol zaznamenaný rast ich počtu.

Zdroj: Atlas rómskych komunít 2014 a 2019

Obrázok 21 Počet obydí MRK

Spolu v meste Spišská Nová Ves v období 2013 – 2019 bol zaznamenaný pokles počtu obydí MRK o štvrtinu, z 241 obydí na počet 173 obydí.

Zdroj: Atlas rómskych komunít 2014 a 2019

Obrázok 22 Počet obydí v osídleniach mesta SNV

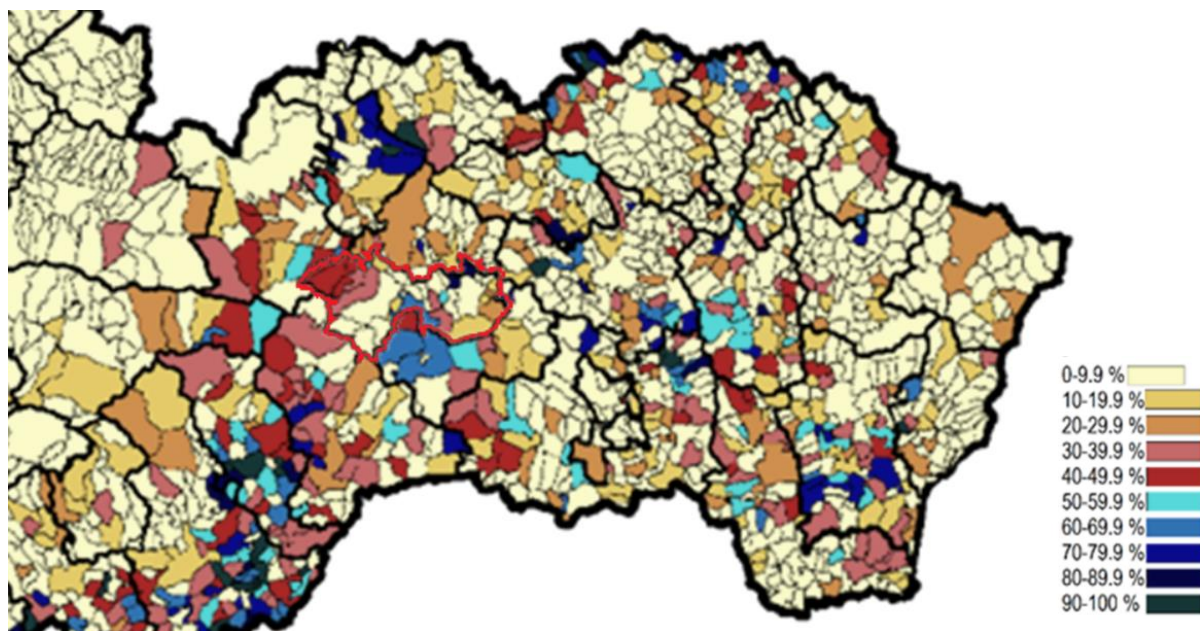
Pri detailnejšom pohľade na mestské obydlia MRK vidieť, že na celkovom poklese obydí v meste sa podieľal najmä pokles obydí v osídleniach Podskala a Vilčurňa, ktoré sú situované na okraji mesta. Osídlenie Hájik, ktoré je situované najďalej od mesta Spišská Nová Ves (približne pol kilometra), zaznamenalo v čase nárast obydí.

Zdroj: Atlas rómskych komunít 2014 a 2019

Spišskonovoveský okres patrí medzi slovenské okresy s vysokou koncentráciou marginalizovaných rómskych komunít, pričom obyvateľstvo MRK rovnako ako väčšinové obyvateľstvo v prípade potreby vyhľadáva občianske služby (úrad, zdravotné zariadenia, nákupné strediská) v okresnom meste

Spišská Nová Ves. Rozvojové politiky mesta by preto mali zohľadňovať nie len lokálne obydlia MRK ale aj obyvateľstvo MRK v okolitých spádových obciach.

Obrázok 23 Mapa marginalizovaných rómskych komunít na východnom Slovensku

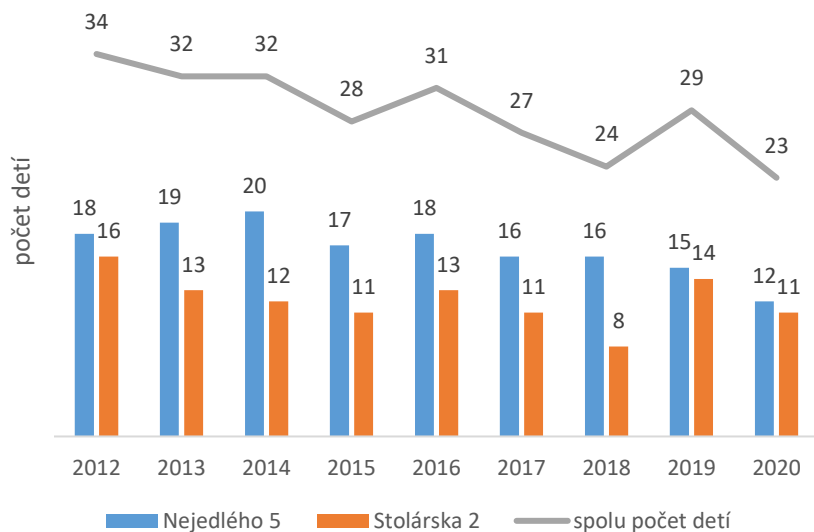
Zdroj: Atlas rómskych komunít 2019

Školstvo a vzdelávanie

V dokumente PHSR mesta Spišská Nová Ves sa z dôvodu kompetencií mesta zaoberáme predškolským a primárnym vzdelávaním, teda materskými a základnými školami vrátane základnej umeleckej školy a ich žiakmi. Oblasťou analýzy sú aj inštitúcie poskytujúce týmto žiakom voľnočasové aktivity, teda aj centrá voľného času na území mesta.

Detské jasle

Zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku, tzv. detské jasle, v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta sú v súčasnosti na území mesta Spišská Nová Ves dve, detské jasle na ulici Nejedlého 5 a Stolárska 2. V zariadení na Stolárskej ulici dlhodobo nie sú naplno využité kapacity. Skúsenosť hovorí, že rodičia sa snažia aj mladšie deti umiestniť do materských škôl, keďže v nich platia nižšie poplatky ako v detských jasliach.

Obrázok 24 Počet detí v jednotlivých detských jasliach

Z dlhodobého hľadiska počet detí v detských jasliach mesta má klesajúci trend.

Zdroj: Výročná správa mesta 2020

Materské školstvo

Na území mesta pôsobí už dlhodobo spolu 14 materských škôl (MŠ) v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta. Na území mesta Spišská Nová Ves sa celkovo nachádza 19 zariadení MŠ, teda okrem MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta aktívne pôsobia nasledujúce zariadenia: 2 súkromné MŠ, 2 MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti cirkvi a špeciálna materská škola tiež v zriaďovateľskej pôsobnosti cirkvi, menovite:

- Súkromná materská škola Brantia,
- Súkromná materská škola Alžbetka,
- Evanjelická materská škola pri osemročnom gymnáziu,
- Cirkevná materská škola,
- Špeciálna materská škola Spojená škola sv. M. M. Kolbeho.

Tabuľka 4 Základné údaje o materských školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta

Adresa MŠ	Jazyk	Triedy MŠ so starostlivosťou				Príprav. triedy		Učiteľia	Asistent učiteľa
		celodennou		poldennou		v minulom škol. roku			
		triedy	deti	triedy	deti	triedy	deti		
E. M. Šoltésovej 27	S	3	65	0	0	1	20	7	0
Gorazdova 28	S	3	57	0	0	1	24	7	0
Hviezdoslavova 33	S	2	34	0	0	1	14	4	0
I. Krasku 3	S	1	19	0	3	0	12	2	1
J. Hanulu 6	S	5	104	0	0	2	33	11	0
Komenského 25	S	5	97	0	0	2	39	11	0
Lipová 21	S	6	122	0	4	2	43	13	0
P. Jilemnického 2	S	4	76	0	0	2	37	10	0
Rybničná 31	S	2	25	0	1	1	13	5	0
S. Tomášika 5	S	2	38	0	5	1	13	4	0

Slovenská 14	S	3	65	0	0	1	22	7	0
Stolárska 2	S	8	151	0	6	3	57	17	1
Tehelná 20	S	3	55	0	0	3	36	5	1
Z. Nejedlého 5	S	5	104	0	0	2	28	11	0
SPOLU	14	52	1012	0	19	22	391	114	3

Zdroj: *cvtisr.sk*, *Materské školy k 15. 9. 2020*

Materské školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Spišská Nová Ves poskytujú primárne triedy s celodennou starostlivosťou o deti v predškolskom veku. K 15.9. 2020 za najväčšiu školu vzhľadom na počet detí 151 možno označiť MŠ so sídlom na ulici Stolárska 2. V spomenutej MŠ bol tiež zaznamenaný najvyšší počet detí 57 v prípravnom ročníku. Vysokému počtu detí zodpovedá aj počet pôsobiacich učiteľov 17 a tiež pôsobenie jedného školského asistenta. Celkovo v materských školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta pôsobi k roku 2020 spolu 114 pedagógov a 3 asistenti učiteľa.

Vývoj počtu detí v MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta spolu s ďalšími ukazovateľmi v porovnaní so SR uvádza nasledujúca tabuľka.

Tab. 16: Vývoj počtu detí MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta

	SR		mesto Spišská Nová Ves					
	priemer detí v triede	priemerný počet žiakov na učiteľa	počet MŠ štátne	MŠ štátne - deti	MŠ štátne - triedy	MŠ štátne - učitelia	priemer detí v triede	priemerný počet žiakov na učiteľa
2009	19,6	10,5	14	1086	57	134	19,1	8,1
2010	19,6	10,4	14	1094	57	133	19,2	8,2
2011	19,9	10,6	14	1134	59	135	19,2	8,4
2012	20,3	10,8	14	1123	57	129	19,7	8,7
2013	20,4	10,9	14	1160	55	126	21,1	9,2
2014	20,4	11,0	14	1169	55	125	21,3	9,4
2015	20,2	10,9	14	1104	55	123	20,1	9,0
2016	20,0	10,8	14	1099	56	124	19,6	8,9
2017	19,8	10,7	14	1097	56	124	19,6	8,8
2018	19,7	10,7	14	1059	56	127	18,9	8,3
2019	19,7	10,7	14	1085	52	117	20,9	9,3
2020	19,6	10,6	14	1031	52	114	19,8	9,0

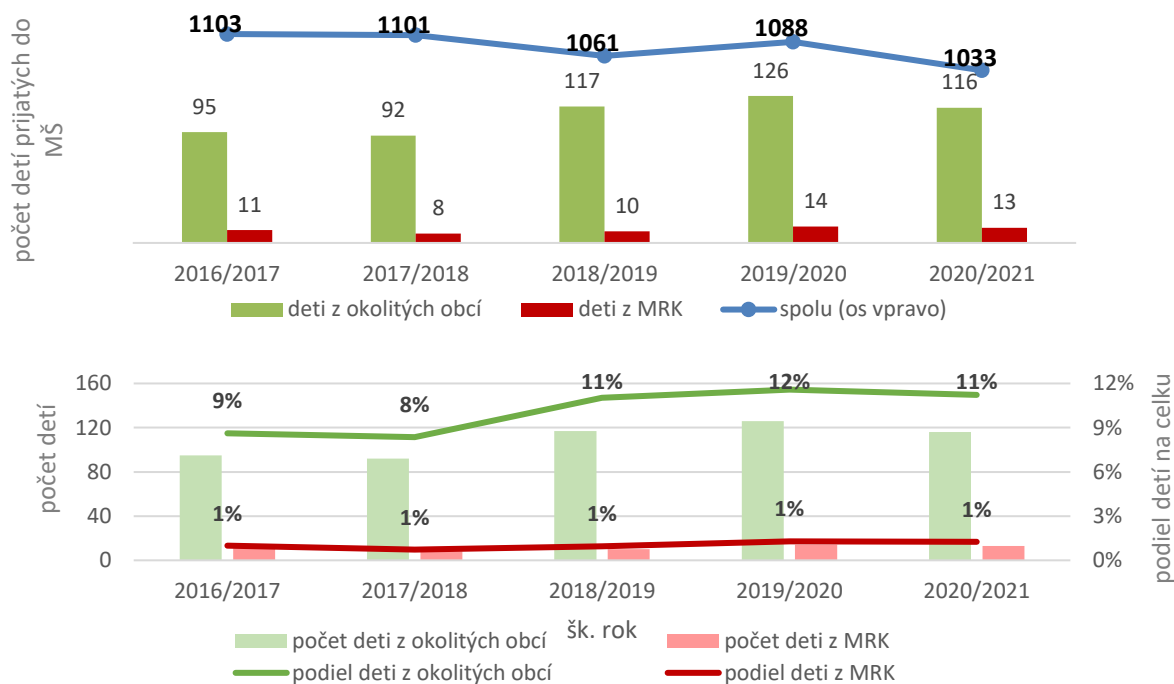
Zdroj: ŠÚ SR

Podľa údajov možno posúdiť, že priemerný počet detí v triedach MŠ mesta sa v sledovanom období pohyboval v intervale od 19 do 22 detí, na národnej úrovni v priemere počet detí v jednej triede MŠ je na intervale od 21 do 22 detí. *Priemerný počet detí v triedach MŠ je v súlade s normami o počte detí v triede materskej školy podľa zákona č. 209/2019 Z. z..*

Je tiež možné pozorovať, že v celom sledovanom období pripadalo na jedného učiteľa MŠ v meste Spišská Nová Ves menej detí ako na úrovni SR. Zistenia o vývoji počtu detí MŠ na úrovni mesta sa výrazne nelíšia s hodnotami na národnej úrovni.

Celkový počet prijatých detí do MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta v období posledných piatich rokov má klesajúcu tendenciu, v čase možno sledovať 6%-tný pokles celkového počtu prijatých detí, avšak zaznamenaný je nárast ako počtu, tak aj podielu prijatých detí do MŠ z okolitých obcí o približne 3% prijatých detí. Počet prijatých detí z marginalizovaných rómskych komunít mierne narástol, ale ich podiel na celkovom počte prijatých detí do MŠ je dlhodobo konštantný a nízky - 1%.

Obrázok 25 Počet prijatých detí do MŠ

Zdroj: MSÚ SNV, Oddelenie školstva

Kapacita miest v materských školách sa rozšírila o miesta v súkromných a cirkevných materských školách. Kapacity predškolských zariadení v meste Spišská Nová Ves boli navýšené otvorením Cirkevnej materskej školy od 1. 9. 2015 v priestoroch ZŠ sv. Cyrila a Metoda a tiež zvýšením počtu detí navštevujúcich Súkromnú materskú školu BRANTIA. Prechodné navýšenie počtu detí v materských školách je možné očakávať v súvislosti so zavedením povinného predprimárneho vzdelávania a v dôsledku zániku nultých ročníkov v základných školách, ktoré by už v školskom roku 2022/2023 nemali existovať. Deti, ktoré by inak smerovali do nultých ročníkov, budú ostávať v materských školách ešte ďalší rok. Zdroj: Výročná správa mesta SNV 2020

Základné školstvo

Na území mesta Spišská Nová Ves sa celkovo nachádza 11 základných škôl (ZŠ). V zriaďovateľskej pôsobnosti mesta je aktuálne 7 ZŠ, dve ZŠ sú pod správou Okresného úradu v Košiciach, jednu spravuje cirkev a jednu spravuje Spišská katolícka charita v Spišskej Novej Vsi.

Nasledujúca tabuľka uvádza vývoj vybraných charakteristík týkajúcich sa ZŠ v správe mesta, charakteristiky popisujeme vzhľadom na ich zmeny v čase a v porovnaní so slovenským priemerom.

Tabuľka 5 Vybrané charakteristiky ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta

	SR		Spišská Nová Ves				SR	
	priemer žiakov v triede	počet žiakov na 1 učiteľa	ZŠ - štátne	ZŠ - štátne - žiaci	ZŠ - štátne - triedy	ZŠ - štátne - učitelia	priemer žiakov v triede	počet žiakov na 1 učiteľa
2009	19,6	13,3	7	3732	170	232	22,0	16,1
2010	19,3	12,9	7	3694	173	248	21,4	14,9
2011	18,9	12,7	7	3620	174	249	20,8	14,5
2012	18,9	12,7	7	3610	173	250	20,9	14,4
2013	19,0	12,7	7	3538	166	249	21,3	14,2
2014	18,9	12,7	7	3579	175	254	20,5	14,1
2015	18,9	12,7	7	3582	174	248	20,6	14,4
2016	19,0	12,9	7	3592	170	242	21,1	14,8
2017	19,2	13,0	7	3603	171	242	21,1	14,9
2018	19,3	12,9	7	3633	170	242	21,4	15,0
2019	19,5	13,0	7	3586	170	243	21,1	14,8
2020	19,5	13,1	7	3607	172	245	21,0	14,7
spolu priemer	19,2	12,9	7,0	3614,7	171,5	245,3	21,1	14,7

Zdroj: ŠÚ SR

Vzhľadom na sledované charakteristiky vo vyššie uvedenej tabuľke, priemerný počet žiakov v triedach ZŠ v meste Spišská Nová Ves, ako aj počet žiakov pripadajúci na 1 učiteľa, je dlhodobo vyšší približne o 2 žiakov v porovnaní s priemerom krajiny. *Priemerný počet detí v triedach ZŠ je v súlade s normami o počte detí v triede základnej školy podľa zákona č. 415/2021 Z. z..*

Prospech žiakov

Spišskonovoveský okres s hodnotou 6,75% dosahuje po okresoch Michalovce a Trebišov tretí najvyšší podiel žiakov opakujúcich ročník v Košickom samosprávnom kraji v roku 2019. V školskom roku 2018/2019 (k 15.9.2019) opakovalo ročník ZŠ v okrese Spišská Nová Ves spolu 622 žiakov. Z toho 507 žiakov opakovalo prvý stupeň ZŠ a 115 žiakov opakovalo druhý stupeň ZŠ. Zdroj: *dennikn.sk; Opakovanie ročníka nie je pomoc, ale problém; 2019*

Podiel žiakov opakujúcich ročník ZŠ v meste Spišská Nová Ves je v ročnom priemere na úrovni 1% , v počte 15 až 34 žiakov za obdobie šk. rokov 2016/17 – 2019/20, teda v meste sa nezrkadlí negatívny jav vysokého podielu žiakov opakujúcich ročník ZŠ, typický pre okresnú úroveň.

Tabuľka 6 Priemerný prospech žiakov základných škôl

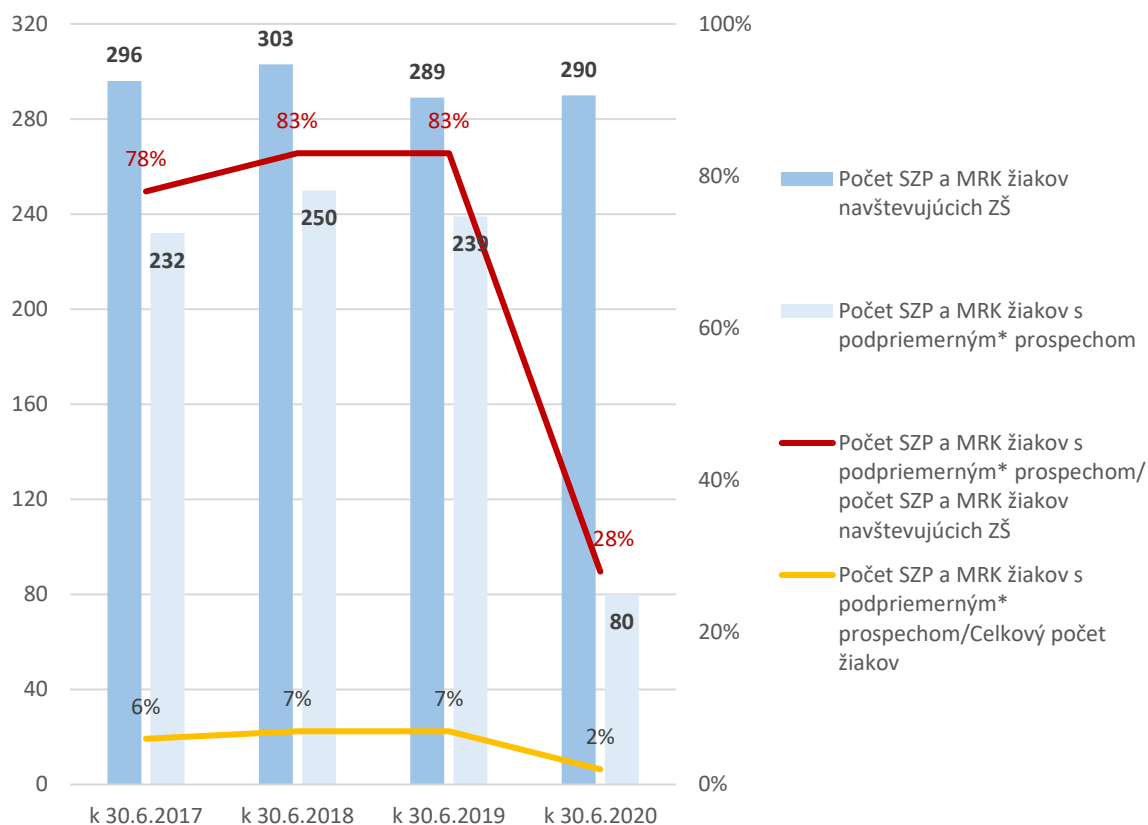
	k 30.6.2017	k 30.6.2018	k 30.6.2019	k 30.6.2020	priemer 2017 - 2019
Celkový počet žiakov navštevujúcich ZŠ	3649	3634	3657	3607	3647
Celkový počet žiakov opakujúcich ročník	26	34	30	15	30
<i>Celkový počet žiakov opakujúcich ročník/Celkový počet žiakov</i>	<i>1%</i>	<i>1%</i>	<i>1%</i>	<i>0%</i>	<i>1%</i>
Počet SZP a MRK žiakov navštevujúcich ZŠ	296	303	289	290	296
Počet SZP a MRK žiakov s podpriemerným prospechom	232	250	239	80	240
<i>Počet SZP a MRK žiakov s podpriemerným prospechom/ počet SZP a MRK žiakov navštevujúcich ZŠ</i>	<i>78%</i>	<i>83%</i>	<i>83%</i>	<i>28%</i>	<i>81%</i>
<i>Počet SZP a MRK žiakov s podpriemerným prospechom/Celkový počet žiakov</i>	<i>6%</i>	<i>7%</i>	<i>7%</i>	<i>2%</i>	<i>7%</i>
Počet SZP a MRK žiakov, ktorí nepospeli	51	36	37	13	41
<i>Počet SZP a MRK žiakov ktorí nepospeli /Počet SZP a MRK žiakov navštevujúcich ZŠ</i>	<i>17%</i>	<i>12%</i>	<i>13%</i>	<i>4%</i>	<i>14%</i>

Poznámka, údaje o počte a úrovni prospechu žiakov zo SZP a MRK poskytlo päť zo siedmich ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Spišská Nová Ves. Výpočty údajov však možno považovať za reprezentatívne, pretože zahŕňajú viac ako 70% inštitúcií ZŠ v správe mesta SNV.

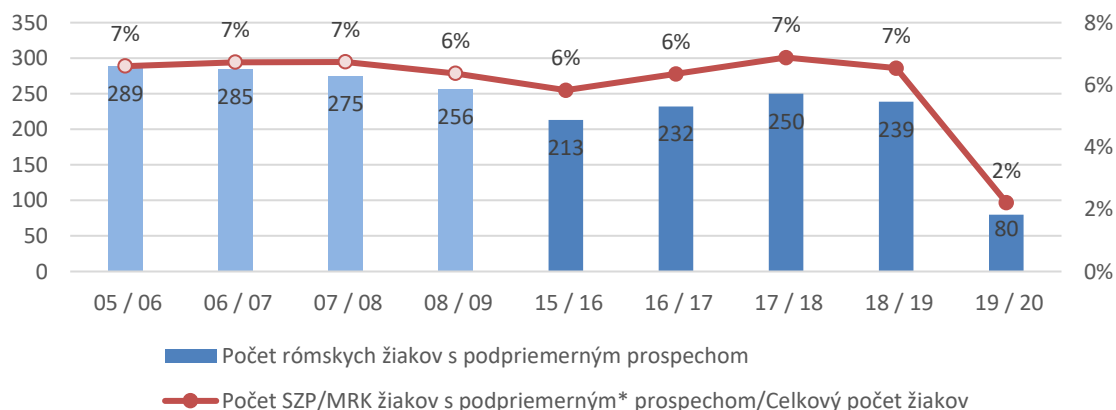
Zdroj: ZŠ: Oddelenie školstva MSÚ SNV

Z celkového počtu žiakov navštevujúcich ZŠ v správe mesta, tvoria každý rok priemerne 10 % zo všetkých žiakov žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP) a žiaci z marginalizovaných rómskych komunít (MRK). Znepokojivé je, že ročne, z týchto 300 žiakov, priemerne až 81 % žiakov (počet: 240 žiakov) dosahuje podpriemerný prospech a priemerne 14% žiakov (počet: 41 žiakov) zo SZP a MRK ročne neprospeje.

*Údaj o prospechu žiakov zo SZP a MRK skresľujú štatistiky zo školského roka 2019/2020, rok bol poznačený pandémiou koronavírusu, prerušenie prezenčnej výučby sa začalo v marci 2020 a trvalo až do júna 2020. Z dôvodu neočakávanej situácie a jej prispôbovaniu sa vo výučbe (výučba online), ministerstvo školstva SR vydalo odporúčanie na neopakovanie ročníka, čím sa celonárodne znížil počet žiakov s horším prospechom. Dištančná výučba navyše vyžadovala určité technické vybavenie domácnosti (notebook, internetové pripojenie..), pričom práve žiaci zo SZP a MRK, sa vzhľadom na nedostatočné technické zabezpečenie domácnosti nemohli plnohodnotne vzdelávať. Vzhľadom na popísané okolnosti sa vo výsledku počet žiakov ZŠ s horším priemerom znížil, avšak nemožno predpokladať, že príčinou bolo zvýšenie vzdelanostnej úrovne žiakov, hovoríme preto o **tzakvanom umelom znížení žiakov s horším prospechom**.*

Obrázok 26 Priemerný prospech žiakov základných škôl zo SZP a MRK

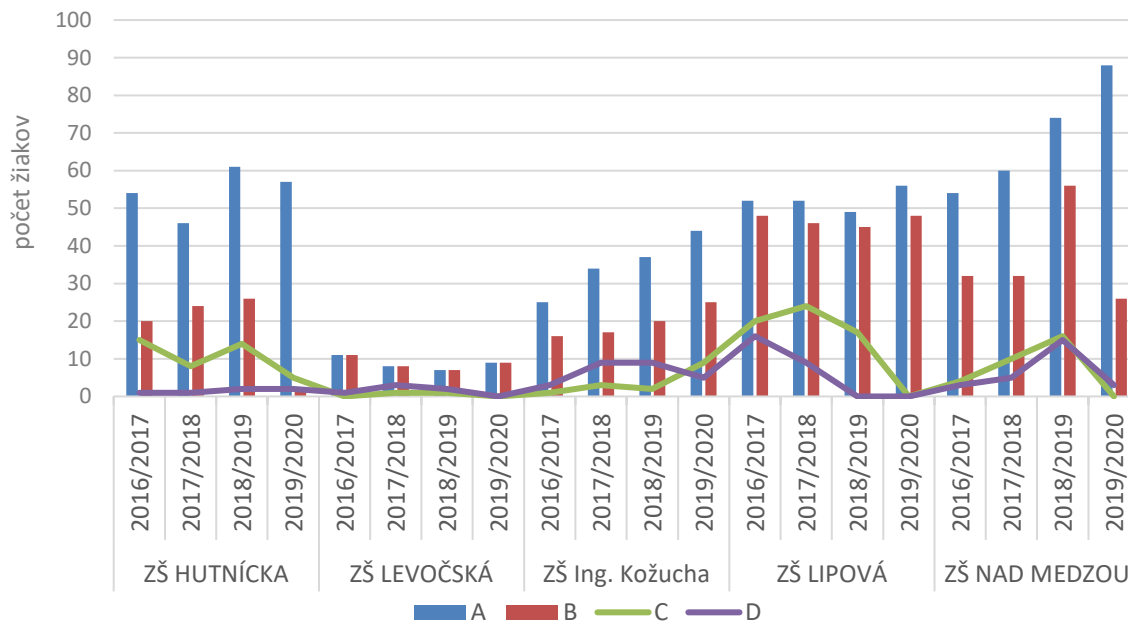
Tézu dlhodobého trendu nízkeho prospechu žiakov ZŠ zo SZP a MRK v meste Spišská Nová Ves a výnimku dobrého prospechu týchto žiakov v šk. roku 2019/2020 potvrdzujú dlhodobé štatistiky pred obdobím pandémie, konkrétne údaje za obdobie rokov 2006 – 2009 a 2016 – 2019. Možno konštatovať, že počet žiakov zo SZP a MRK s podpriemerným prospechom je dlhodobo priemerne 250 týchto žiakov ročne a tvoria tak každoročne podiel priemerne 6,5% na celkovom počte žiakov ZŠ v meste.

Obrázok 27 Počet žiakov ZŠ zo SZP a MRK a ich prospech 2006 – 2009 a 2016 – 2020

Zdroj: MSÚ SNV, Oddelenie školstva

Môžeme vidieť, že rozloženie žiakov z MRK a SZP je v ZŠ mesta Spišská Nová Ves nerovnomerné. Pri pohľade na graf, možno však konštatovať, že približne polovica z týchto detí dosahuje podpriemerný prospech, bez ohľadu na to, ktorú ZŠ navštevuje.

Obrázok 28 Žiaci ZŠ zo SZP a MRK vzhľadom na ich početnosť a prospech v jednotlivých ZŠ v meste

GRAF LEGENDA :

- A** = Počet SZP/MRK žiakov navštevujúcich ZŠ
- B** = Počet SZP/MRK žiakov s podpriemerným prospechom
- C** = Počet SZP/MRK žiakov, ktorí neprospeli
- D** = Počet detí opakujúcich ročník

Zdroj: MSÚ SNV, Oddelenie školstva

Kvalita výchovno-vzdelávacej činnosti ZŠ

Skúmanie kvality výchovno-vzdelávacej činnosti ZŠ sa uskutočňuje prostredníctvom celoslovenského testovania vedomostí žiakov 9. ročníka ZŠ a to po skončení 1.polroka školského roka z predmetov matematika a slovenský jazyk. Toto testovanie sa nazýva Monitor 9 a výsledky monitoru vedomostí sú jedným z kritérií hodnotenia kvality pedagogickej práce základnej školy.

Tabuľka 7 Celková priemerná úspešnosť žiakov štátnych škôl na testovaní Monitor 9 (%)

Dosiadnutý priemer škôl										
	MAT	SJL	Predmet	Hutnícka 16	Ing. O.Kožucha 11	Komenského 2	Lipová 13	Levočská 11	Nad Medzou 1	Z. Nejedlého 2
Šk. rok 2009/2010										
SR	60,1	67,6	MAT	66,8	53,4	55,0	65,5	66,0	68,6	57,4
Mesto SNV	62,3	63,5	SJL	60,2	60,3	63,5	65,0	65,8	70,4	59,5
Šk. rok 2018/2019										
SR	63,1	62,3	MAT	80,2	76,4	72,3	73,0	77,3	73,5	62,5
Mesto SNV	73,6	69,8	SJL	73,7	69,9	65,7	69,4	76,6	67,1	66,0

Zdroj: PHSR Mesta Spišská Nová Ves – Profil mesta 2012 ; dataportal.nucem.sk – Výsledky testovania 9 z roku 2019; minedu.sk - Monitor 9 Výsledky z roku 2019

Tabuľka vyššie zobrazuje výsledky Monitoru 9 ako priemernú úspešnosť školy (v %), ako priemer úspešností všetkých testovaných žiakov v danom predmete, z tabuľky možno čítať aj porovnanie výsledkov ZŠ mesta Spišská Nová Ves s celonárodnými výsledkami ZŠ a tiež porovnanie výsledkov v dvoch časových obdobiach. Celková národná priemerná úspešnosť žiakov ZŠ pri monitore 2019 v predmete matematika dosiahla 63,1 % a v predmete slovenský jazyk 62,3%. Priemerná úspešnosť žiakov pri testovaní v tom istom roku dosiahla u žiakov ZŠ v meste Spišská Nová Ves u oboch testovaných predmetov výsledky vyššie ako celoslovenský priemer, v predmete matematika 73,6 % a v predmete slovenský jazyk 69,8 %.

Ak porovnáme výsledky v čase, žiaci ZŠ mesta Spišská Nová Ves z predmetu matematika dosiahli vyššiu úspešnosť ako celoslovenský priemer aj v šk. roku 2009/2010. Môžeme vidieť, že výsledky testovania sa medzi rokmi 2010 a 2019 zlepšili celonárodne v predmete matematika o 3% a zhoršili v predmete slovenský jazyk o 5,3%. Výsledky žiakov ZŠ mesta Spišská Nová Ves sa medzi rokmi 2010 a 2019 zlepšili u oboch testovaných predmetov, v predmete matematika nastalo zlepšenie o 11,3% a v predmete slovenský jazyk zlepšenie o 6,3 %.

Najviac úspešní boli pri Testovaní 9 v roku 2019 v predmete matematika žiaci ZŠ Hutnícka s priemernou úspešnosťou žiakov 80,2% a v predmete slovenský jazyk žiaci ZŠ Levočská s priemernou úspešnosťou žiakov 76,6%.

Porovnanie výsledkov Testovania 9 2019 na regionálnej úrovni okresov ukázalo, že žiaci okresu Spišská Nová Ves dosahujú výsledky na úrovni celoslovenského priemeru, výsledky žiakov z okresu nepatria medzi významne horšie ani významne lepšie ako je celoslovenský priemer.

Zdroj: minedu.sk - Správa hodnotenia výsledkov celoslovenského Testovania 9 žiakov základných škôl

Kvalita školskej infraštruktúry

V záujme zvýšenia energetickej efektívnosti boli v zariadeniach MŠ v minulom období platného PHSR realizované nasledujúce investície v jednotlivých zariadeniach. Bola zateplená budova MŠ Šoltésová, uskutočnila sa oprava strechy a v roku 2017 boli opravené sociálne zariadenia. V MŠ Rybníčná bola zrealizovaná elektrická prípojka vrátane napojenia na multifunkčné ihrisko. Na MŠ Tomášikova ulica bola opravená strecha a vymenené okná, objekt je však ešte nezateplený. Na MŠ Komenského sa zrealizovalo zateplenie obvodového plášťa a opravy terás. Ďalšie menšie úpravy a investície boli zrealizované na MŠ Hanulova (oprava sociálnych zariadení), MŠ Slovenská a MŠ Jilemnického (nákup konvektomatov). Na MŠ Jilemnického bola zrealizovaná aj oprava strechy a sociálnych zariadení. Nezateplená je zatiaľ aj budova MŠ Lipová, je spracovaná PD a vydané stavebné povolenie.

Vzhľadom na modernizáciu a doplnenie vybavenia MŠ bolo v Správe školských zariadení 70 442,37 € použitých na nákup interiérového vybavenia, výpočtovej techniky a vykonala sa údržba a opravy sociálnych zariadení v MŠ na Jilemnického ulici, v MŠ na Nejedlého ulici. V MŠ na Slovenskej ulici bola opravená strecha, v MŠ na Stolárskej ulici bola vymenená predelová stena a urobená oprava podlahových krytín. V rámci bežných opráv sa v MŠ realizovalo maľovanie a vymenili sa nevyhovujúce svietidlá. V MŠ Stolárska bola realizovaná výstavba detského ihriska v sume 9 372,96 € (8 000 € projektové finančné prostriedky na podporu športu). *Zdroj: Monitorovacia správa o plnení Rozvojového plánu mesta Spišská Nová Ves, 2020*

V minulom období platného PHSR boli realizované aj rekonštrukcie budov a modernizovanie zariadení základných škôl v zriaďovateľskom pôsobení mesta. Na štyroch ZŠ – v roku 2016 na ZŠ Komenského, ZŠ Lipová, ZŠ Nejedlého, ZŠ Hutnícka a v roku 2017 na ZŠ Lipová bolo zrealizované hydraulické vyregulovanie vykurovacieho systému. Ostatné tri školy vyregulovanie zabezpečili v predchádzajúcom období.

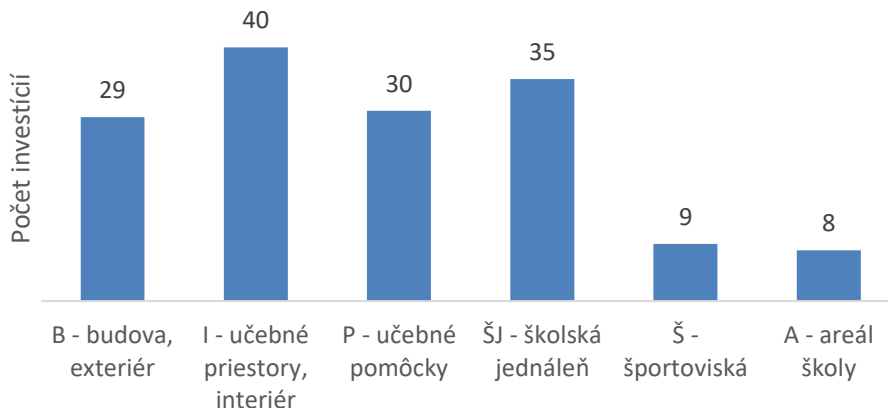
V roku 2018 sa zrealizovala príprava ZŠ Nad Medzou, ZŠ Lipová, ZŠ Nejedlého, ZŠ Komenského a ZŠ Hutnícka na reguláciu vykurovania automatizovane, externe, pripojením na firmu EMKOBEL. ZŠ Komenského bola úspešne pripojená a spôsobom už prebieha. *Zdroj: Monitorovacia správa o plnení Rozvojového plánu mesta Spišská Nová Ves, 2020*

Na vyžiadanie MsÚ SNV poskytli ZŠ v správe mesta údaje o investíciách realizovaných v období 2011 až 2021, údaje poskytlo spolu 5 zo 7 ZŠ v správe mesta Spišská Nová Ves. Na základe získaných údajov bola vykonaná analýza početnosti jednotlivých investícií ZŠ podľa oblasti zamerania, jednotlivé investície boli zaradené do kategórie B, I, P, ŠJ, Š a A, význam skratiek je obsiahnutý v grafe nižšie. Nie všetky školy poskytli údaje o hodnote investície, preto nebola analýza zameraná na objem investícií v jednotlivých kategóriách ale iba na početnosť.

Za obdobie 2011 až 2021 bolo, podľa poskytnutých údajov vykonaných v ZŠ spolu 151 investícií, financovaných ako zo zdrojov zriaďovateľa tak aj z externých zdrojov ako napríklad európske dotácie, nie všetky školy poskytli údaje o zdroji investície. Vzhľadom na definované kategórie najpočetnejšie investície boli realizované v rámci kategórie I – učebné priestory, interiér, nasledovali početné investície

v školských jedálňach – ŠJ, učebné pomôcky – P a investície do rekonštrukcie a obnovy školských budov, exteriéru – B. Početnosťou najmenej investícií bolo realizovaných v športoviskách – Š základných škôl (interiérové aj exteriérové športoviská) a v rámci ostatných prvkov areálov škôl – A.

Obrázok 29 Prehľad počtu investícií piatich ZŠ v správe mesta podľa zamerania investície

Zdroj : MsÚ SNV - údaje získané od ZŠ; päť ZŠ v správe mesta, ktoré poskytli údaje o investíciách: ZŠ Nad Medzou, ZŠ Lipová, ZŠ Levočská, ZŠ Ing. O Kožucha, ZŠ Hutnícka

Tabuľka 8 Prehľad jednotlivých investícií piatich ZŠ v správe mesta 2011-2021

ZŠ Nad Medzou		
2011	Projekt ITMS 22110120332 – Modernizácia školy zateplená a vymenené okná za plastové 1 810 465,95 €, pri ktorej došlo k úspore tepla. R.2010 bola spotreba tepla 746 600 kWh, po r.2011 je priemerná ročná spotreba tepla cca 450 000 kWh.	1 810 466,0 €
2012	Altánok	10 040,2 €
2013	Multifunkčné ihrisko	129 711,2 €
2015	Florbalový mantinel	3 300,0 €
2016	Čipový terminál na výdaj stravy	3 274,8 €
	Technické zhodnotenie budovy – hydroizolácia a tepelná izolácia suterénu hlavnej budovy školy	5 796,0 €
2017	Prístrešky na bicykle	5 917,5 €
	Mantinelový systém multifunkčného ihriska	5 861,4 €
	Riadiaci systém vykurovania AMIT	2 000,0 €
2019	Umývačka riadu AD EVO 1000 v ŠJ	2 500,0 €
	Škrabka zemiakov PE 18/230V s lapačom šupiek DWF	1 799,6 €
	Rekonštrukcia teplovodov medzi A pavilónom - C pavilónom a telocvičňou	16 890,0 €
	Rekonštrukcia teplovodov medzi A pavilónom a hlavným pavilónom	16 890,0 €
2020	Posuvná brána a automatická závera	4 167,6 €
	Digestor MSD 08 pre chemickú učebňu	3 500,0 €
	Rekonštrukcia teplovodov medzi E pavilónom a hlavným pavilónom	19 890,0 €
2021	2 ks chladiace skrine nerezové a ohrevný prepravný vozík v ŠJ	6 624,0 €
ZŠ Lipová		
2011	rekonštrukcia budovy spojená s výmenou okien v ZŠ	
	čipový terminál na výdaj stravy	
2015	umývačka riadu do ŠJ	
2016	projektová dokumentácia na zateplenie budovy ZŠ	
2017	projektová dokumentácia na zateplenie budovy ZŠ	
2018	rozhlasová ústredňa s elektronickým školníkom	
	riadiaci systém vykurovania	
2019	konvektomat do ŠJ	
	umývačka riadu do ŠJ	
2021	štruktúrovaná kabeláž internetovej siete	
	univerzálny robot do ŠJ	
ZŠ Levočská		
2011-2021	Investícia	
	Rekonštrukcia budovy	
	Parkovisko v objekte školy	
	Prístrešok Letná škola	
	Bežecká rovinka	
	Rozbehová dráha s doskočiskom	
	Vzduchotechnika ŠJ	
	Robot – SP50 ŠJ	
	Kotel elektrický KE150 ŠJ	
	Kotel elektrický KE.2 ŠJ	
	Umývačka riadu HSP50/400 ŠJ	

	Nerezový el.kotol 150L ŠJ	
	Panvica elektrická ŠJ	
	Konvektomat el.12xGN ŠJ	
	Umyváčka riadu – Krupps ŠJ	
	Počítač – Infovek	
	Tech.vybavenie jazykového labor.	
	Interiérové vybavenie.jazyk. labor.	
	Tech.a ter.vybav. multimedial.učebne – EÚ	
ZŠ Ing. O. Kožucha		
2010 – 2011	Prebehla celková rekonštrukcia a modernizácia školy	1 669 408,31 €
	bolo zakúpené vybavenie tried, učební, ŠJ V sume	108 301,76 €
2013	- Škola bola zapojená do projektu zo zdrojov EÚ s názvom „Vzdelávanie bez hraníc“, ktorý bol v II. fáze.	
	Z poskytnutých finančných zdrojov ESF v hodnote 108 311,55 € škola zabezpečila:	
	výpočtovú techniku	69 900,00 €
	pracovné pomôcky,	1 998,14 €
	K týmto výdavkom prispela ZŠ podielom zo svojich vlastných príjmov čiastkou	5 577,44 €
	Z kapitálových výdavkov boli v roku 2014 zakúpené interaktívna tabuľa	3 135,00 €
2014	preliezky	2 518,00 €
	a umývací stroj	2 800,00 €
	Z KV poskytnutých zriaďovateľom bola realizovaná vzduchotechnika – vetranie kuchyne ŠJ	18 776,40 €
	Interiérové vybavenie (školské lavice, stoličky, skrine)	5 670,00 €
	Výpočtová technika	1 289,60 €
	Kosačka	1 000,00 €
	Terminál – stravovací systém ŠJ	1 698,00 €
	Výpočtová technika ŠJ	594,00 €
2015	Z kapitálových výdavkov poskytnutých zriaďovateľom bola dokončená vzduchotechnika – vetranie kuchyne ŠJ	14 987,60 €
	Interiérové vybavenie (šk.lavice, stoličky, skrine, zrkadlová stena)	9 672 €
	Výškovo nastaviteľné lešenie	1 199,15 €
	Keramická tabuľa	558,00 €
	Inventár ŠJ	1 501,60 €
2016	Z kapitálových výdavkov bol v roku 2016 zakúpený kotol	5 799,31 €
	kominové teleso	1 900,00 €
	Interiérové vybavenie (školské lavice, stoličky, skrine)	5 654,00 €
	Výpočtová technika	8 331,83 €
	ŠJ – interiérové vybavenie (skrine, šatníková skriňa)	2 160,00 €
2017	Z kapitálových výdavkov bola v roku 2017 zrealizovaná rekonštrukcia kotelne	13 840,14 €
	obstaranie úpravy vstupných priestorov	8 899,00 €
	a nákup konvektomatu do ŠJ	10 965,00 €
	Interiérové vybavenie (školské lavice, stoličky, skrine, skrinky na TV, prac. Stoly do kabinetov, kanc. Stoličky)	25 450,00 €
	Učebné pomôcky (dataprojektory, dielňa-prac. Stól, knihy, učebnice, keramická tabuľa)	6 026,00 €
	Údržba budov, priestorov (výmena podlahovej krytiny)	12 028,08 €
	ŠJ – prac. Stoly, inventár	4 889,70 €
2018	Z kapitálových výdavkov z vlastných príjmov bola v roku 2018 zrealizovaná rekonštrukcia kotelne	14 486,26 €
	Interiérové vybavenie (školské lavice, stoličky, nábytok do kabinetov	22 320,48 €
	Učebné pomôcky (geom. Modely, mapy, atlasy, figurína, knihy, učebnice, keram.tabuľa s posuvom, silomery,náradie)	10 799,26 €
	Údržba budov, priestorov (výmena podlahovej krytiny, oprava diaľk.sektora, exter.schodov)	17 320,81 €
2019 -	Z kapitálových výdavkov od zriaďovateľa bola v roku 2019 zrealizovaná výmena nádobý na ohrev TUV	6 731,64 €
	stavebná úprava s výbúraním priečky v kabinete TSV	1 936,09 €
	a z vlastných príjmov bola zakúpená interaktívna tabuľa	2 068,00 €
	a klimatizácia	1 689,60 €
	Interiérové vybavenie (školské lavice, stoličky, nábytok do kabinetov, skrinky do tried)	19 989,99 €
	Učebné pomôcky (mikroskopy, mapy, atlasy, slovníky, knihy, učebnice, keram.tabuľa s posuvom, silomery)	5 298,43 €
	Údržba budov, priestorov (výmena podlahovej krytiny, oprava bleskozvodu, výmena oplotenia, osvetlenia)	52 545,25 €
2020	Z kapitálových výdavkov od zriaďovateľa boli v roku 2020 zrealizované – nákup klimatizačných jednotiek do kabinetov CH, F a CJ	3 818,40 €
	, stavebná rekonštrukcia s výbúraním otvoru dvier v prípravnom ročníku	120,00 €
	nákup dotykových displejov	6 419,20 €
	montáž nových žalúzií	338,21 €
	prívod vody a odpadu k umývadlu v učebni CJ	1 100,40 €
	Interiérové vybavenie (kanc. Stoličky, nábytok do kabin., skrinky do tried, stojan.vešiaky, rohože)	6 079,84 €
	Učebné pomôcky (mapy, atlasy, knihy, učebnice, keram.tabuľa s posuvom	23 769,83 €
	Údržba budov, priestorov (výmena plastových predelov v triedach, výmena oplotenia, výmena obkladov)	57 782,85 €
	Údržba budov, priestorov (výmena plast.predelov)	5 539,55 €
2021	- Z kapitálových výdavkov od zriaďovateľa boli v roku 2021 zrealizované – nákup klimatizačnej jednotky	1 173,60 €
	výbúranie priečky,úprava stropu a podlahy v učebni techniky	1 695,60 €
	nákup krájača zeleniny do ŠJ	3 996,00 €
	Interiérové vybavenie (kanc. Stolička, nábyt. Do IT učebne, zborovne, učebne techniky) -	21 101,72 €
	Výpočtová technika	23 157,02 €
	Údržba budov, priestorov (výmena plastových predelov v triedach, výmena oplotenia, maľovanie, natieračské práce)	54 641,31 €

	Učebné pomôcky (mapy, atlasy, knihy, učebnice, keram.tabuľa s posuvom)	13 412,75 €
ZŠ Hutnícka		
2009	Oprava a údržba budovy	8 199,41€
2010	Oprava a údržba budovy	10 741,63 €
2011	Oprava a údržba budovy	10 359,42 €
	Výpočtová technika	9 234,10 €
	Interiérové vybavenie	5 068,56 €
2012	Oprava WC	20 948,21 €
	Školské lavice a stoličky	3 952,80 €
	Prečistenie kanalizácie	5 899,57 €
	Výmena okien	107 520,00 €
2013	Oprava bleskozvodov	6 695,92 €
	Oprava vstupného schodiska	3 986,33 €
	Výmena okien	123 592,00 €
2014	Školské lavice a stoličky	2 276,50 €
	Výmena okien	42 878,40 €
2015	Interaktívna technika	3 388,26 €
	Výmena okien	35 785,92 €
2016	Panvica ŠJ	2 784,00 €
	Maľovanie	2 719,00 €
2017	Oprava svetlíkov v ŠJ	9 840,00 €
	Školské zostavy Daniel	3 900,00 €
	Výpočtová technika	8 194,97 €
	Plynový varný kotol ŠJ	3 624,00 €
	Oprava podláh – havarijný stav	35 633,57 €
	Umývačka riadu ŠJ	3 571,20 €
	Protipožiarné dvere	8 207,00 €
	Oprava zadného schodiska	5 958,77 €
	Oprava podlahy telocvičňa	4 155,36 €
	Stoly a stoličky ŠJ	5 985,72 €
2018	Výpočtová technika	2 433,62€
	Maľovanie kancelárií, kuchyne a poschodí	7 482,00 €
	Výmena podlahy – dodanie a montáž	12 621,82 €
2019	Interiérové vybavenie C212	2 430,00 €
	Maľovanie blok „A“, „C“, schody, chodba, kancelária, vestibul	4 506,00 €
	Maľovanie chodba – telocvičňa	2 321,42 €
	Realizácia asfaltových vrstiev	39 518,77 €
	Rekonštrukcia telocvične	69 874,29 €
	Výdajný terminál a identifikátor k číповému systému v ŠJ	1 698,00 €
2020	Školské zostavy Daniel + katedra	4 576,13 €
	Elektroinštalácia a výmena svetiel F208	2 875,15 €
	Nivelizácia a montáž podlah.krytina F208	3 859,20 €
	Síno zero client F208	1 443,35 €
	Plynový kotol kuchyňa	6 198,00 €
	Oprava antukovej dráhy	15 021,49 €
	Oprava príjazdovej cesty	19 497,13 €
	Oprava povrchu basket.ihriska	10 242,01 €
2021	Oprava sociálnych zariadení na 2.posch.	27 469,00 €
	Vybavenie IKT učebne	1 670,00 €
	Rekonštrukcia zborovne, chodby, schodov,interiérové vybavenie, osvetlenie, výpočt.technika	32 486,30 €

Zdroj: MsÚ SNV - údaje získané od ZŠ; päť ZŠ v správe mesta, ktoré poskytli údaje o investíciách: ZŠ Nad Medzou, ZŠ Lipová, ZŠ Levočská, ZŠ Ing. O Kožucha, ZŠ Hutnícka

V základnej umeleckej škole bola vykonaná oprava elektroinštalácie, potrubia v kotolni a oprava stien a maľovanie v celkovej výške 13 814,45 € a boli doplnené učebné pomôcky, hudobné nástroje, tablety a interiérové vybavenie v sume 22 690,93 €.

Budova ZUŠ si vyžaduje komplexnú rekonštrukciu, avšak vzhľadom na to, že sa jedná o historickú budovu, bude potrebný veľký objem finančných prostriedkov. Je potrebné však nevyhnutne vyriešiť zatekajúcu strechu, ktorá neustále poškodzuje vnútorné priestory školy, odizolovanie školy z dôvodu tvorby vlhka a plesní a výmenu okien, spočiatku aspoň tých úplne nefunkčných a tých, cez ktoré zateká. Vzhľadom na novoprijatú legislatívu o materiálno-technickom a priestorom vybavení škôl je potrebné v priebehu nasledujúcich 3 rokov doplniť potrebné vybavenie a opätovne zriadiť a zariadiť učebne polytechnickej výchovy. Rovnako je potrebné spracovať a doplniť materiálno-technické vybavenie ZUŠ a jej elokovaných pracovísk. Zdroj: Monitorovacia správa o plnení Rozvojového plánu mesta Spišská Nová Ves, 2020

V Centre voľného času ADAM boli v sume 40 323,19 € opravené steny a stropy na chodbách a v telocvični. Podľa aktuálnej správy o činnosti CVČ ADAM je budova starého CVČ vo veľmi zlom technickom stave. Ide o historickú budovu pre ktorej zachovanie pôvodného účelu je potrebná veľká investícia. Budova je aj tohto času využívaná, sídli tu organizácie zväzu invalidov, mestský podnik MEPOS, časť priestorov je v prenájme a časť využíva CVČ – tanečníci. Telocvičňu v dopoludňajších hodinách využíva aj ZŠ Levočská a Spojená škola, v popoludňajších hodinách ju využíva CVČ. Nachádza sa tu priestor pre dielňu, ktorý rovnako využívajú obe školy. K budove prináleží veľký dvor, ktorý využívajú všetci, ktorí využívajú aj vnútorné priestory budovy. *Zdroj: Monitorovacia správa o plnení Rozvojového plánu mesta Spišská Nová Ves, 2020 a Hodnotiaca správa o výchovno-vzdelávacej činnosti CVČ ADAM v šk. roku 2019 -2020*

Špeciálne základné školy

Podľa cvtisr.sk k začiatku školského roka 2020/2021 dve zo siedmich ZŠ, ktorých zriaďovateľom je mesto Spišská Nová Ves, spravujú špeciálne triedy pri základných školách, ide o ZŠ Hutnícka a ZŠ Ing. O. Kožucha.

ZŠ Hutnícka v špeciálnych triedach vzdeláva žiakov s autizmom a ďalšími pervazívnymi poruchami, vývinovými poruchami podľa platného školského vzdelávacieho programu pre týchto žiakov, pričom každý žiak postupuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu. Škola uplatňuje špeciálno-pedagogické metódy a multisenzorický prístup. *Zdroj: zshutnicka.sk - Triedy žiakov s autizmom*

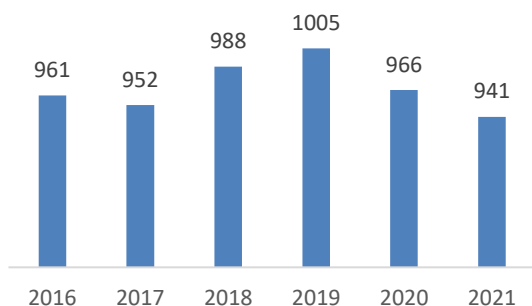
ZŠ Ing. o. Kožucha v Spišskej Novej Vsi od školského roka 2003/2004 zriaďuje špeciálne triedy pre žiakov s intelektovým nadaním a triedy s integráciou intelektovo nadaných žiakov. V školskom roku 2019/2020 v 2 takýchto triedach bolo 26 žiakov a v 7 triedach s integráciou intelektovo nadaných žiakov bolo 55 žiakov s nadaním. Triedy pre deti s intelektovým nadaním a talentované deti sú určené deťom, ktorých vzdelávacie požiadavky sú vzhľadom k ich poznávaciemu potenciálu nad úroveň štandardného školského programu. V týchto triedach sa napríklad vyučujú nové predmety, ako sú informatika, multimédia a programovanie, tvorivé písanie, jazykový sprievodca. Žiaci boli do špeciálnych tried zaradení na základe psychologického vyšetrenia. IQ žiakov v týchto triedach presahuje bežný priemer. Deti s intelektuálnym nadaním nemali možnosť vzdelávania v okolitom regióne, preto vznikla nadácia Aténa, ktorá finančne zabezpečuje potreby takýchto tried. *Zdroj: zskozuchasn.v.sk*

Základná umelecká škola

V základnej umeleckej škole (ZUŠ) v meste Spišská Nová Ves v roku 2020 prebiehala **výučba v týchto odboroch:**

- **odbor hudobný** – klavír, husle, cimbal, spev, gitara, akordeón, keyboard, zobcová flauta, priečna flauta, klarinet, trúbka, saxofón, bicie,
- **odbor výtvarný** – kresba, maľba, grafika, modelovanie, keramika,
- **odbor tanečný** – klasický tanec, moderný tanec, scénický a ľudový tanec,
- **odbor literárno-dramatický** – umelecký prednes, práca v divadelnom súbore.

ZUŠ v súčasnosti využíva 43 tried, v rámci svojej budovy má k dispozícii veľkú koncertnú sálu, malú koncertnú sálu a divadelné štúdio. K dispozícii má tiež 3 alokované pracoviská v základných školách, v ZŠ Ing. O. Kožucha, v ZŠ Komenského a v ZŠ Hutnícka. *Zdroj: Výročná správa mesta SNV, 2020*

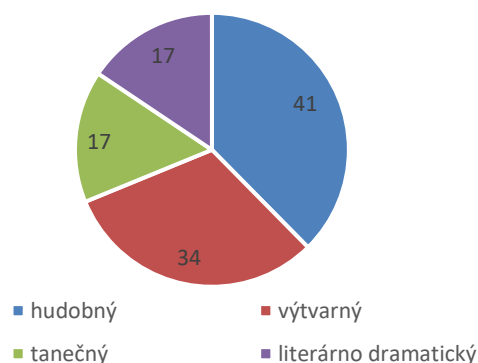
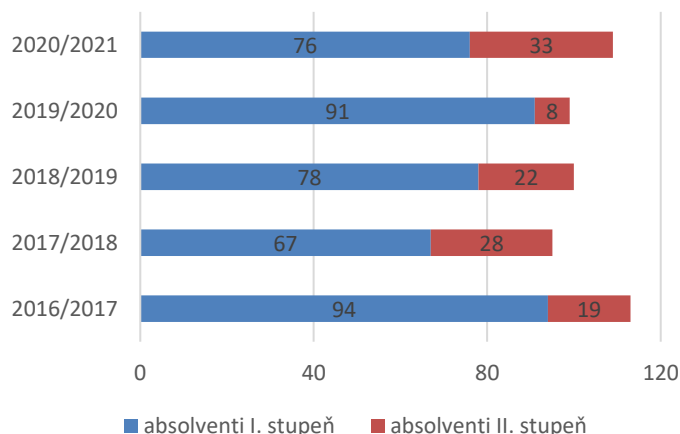
Obrázok 30 Prehľad počtu žiakov v ZUŠ

Počet detí navštevujúcich ZUŠ je viac – menej stabilizovaný, dlhodobo sa zúčastňuje viac žiakov skupinovej výučby ako individuálnej, v pomere približne 6 : 4. Počet detí ovplyvňuje najmä záujem rodičov o tento typ vzdelania, ako aj dostupnosť (časová, vzdialenosť).

Zdroj: MSÚ SNV, Oddelenie školstva

Vzhľadom na absolventov ZUŠ bol, zo štyroch ponúkaných odborov v školskom roku 2020/2021, najpopulárnejším odborom hudobný so zastúpením 41 absolventov, nasledoval výtvarný odbor 34 absolventov a rovnomerne bol zastúpený hudobný a tanečný odbor, oba po 17 absolventov.

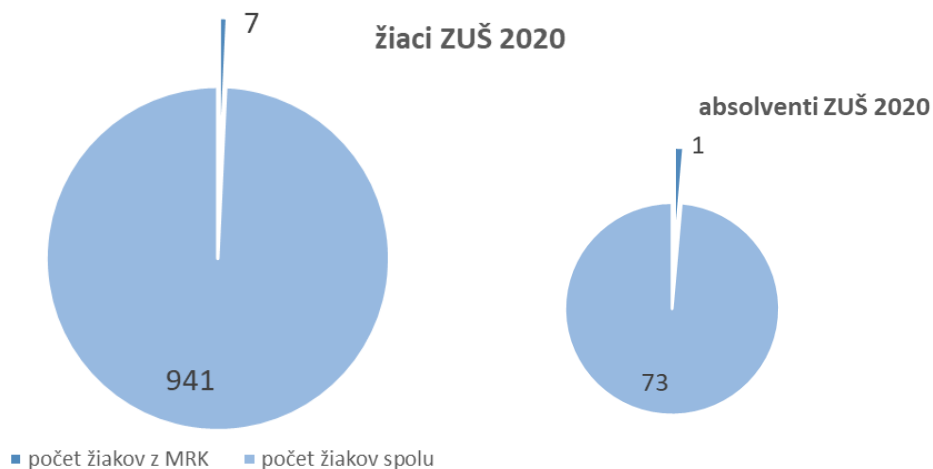
Zdroj: MSÚ SNV, Oddelenie školstva

Obrázok 31 Druh odboru a počet absolventov ZUŠ v šk. roku 2020/2021**Obrázok 32** Počet absolventov ZUŠ v čase

Možno vidieť, že dlhodobo medzi absolventmi ZUŠ prevyšujú absolventi I. stupňa.

Zdroj: MSÚ SNV, Oddelenie školstva

Vzhľadom na spoločenskú inkluzívnosť prostredia mimoškolských aktivít boli zisťované počty žiakov z MRK a SZP v ZUŠ k roku 2020. Ukázalo sa, že podiel žiakov a absolventov ZUŠ z marginalizovaných rómskych komunít alebo sociálne znevýhodneného prostredia je len 1% na celkovom počte žiakov a absolventov.

Obrázok 33 Počet absolventov a žiakov ZUŠ za rok 2020

Zdroj: MSÚ SNV

Mimoškolská záujmová činnosť

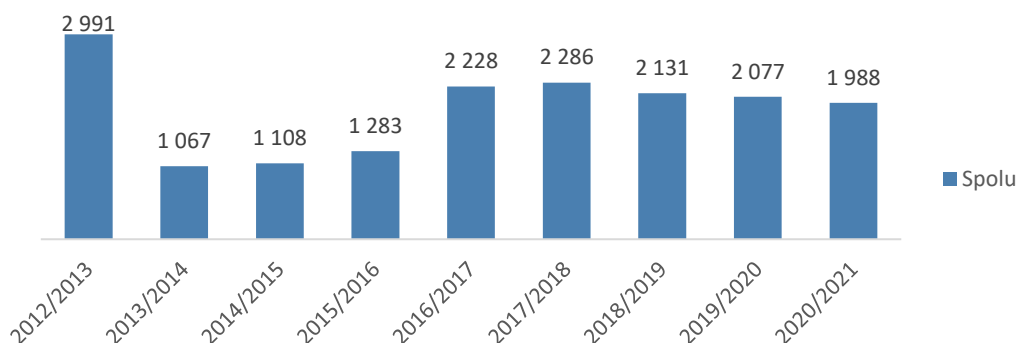
Na území a v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Spišská Nová Ves mimoškolskú činnosť vykonávajú (2020):

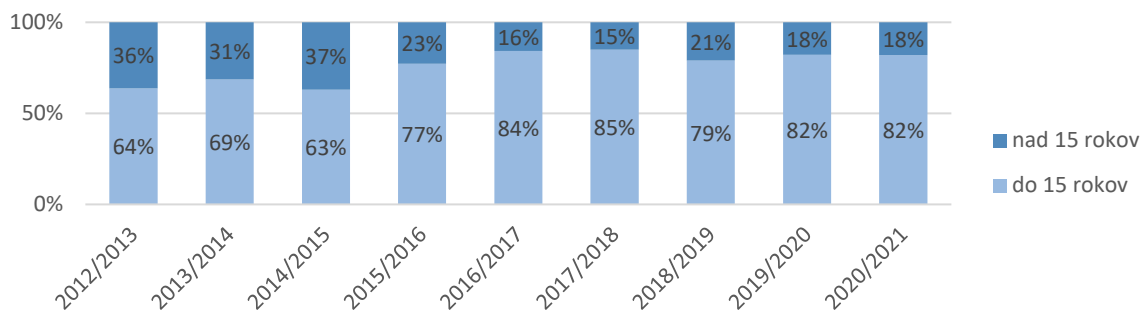
- Centrum voľného času Adam
- Školské kluby detí - zriadené pri každej ZŠ

CVČ Adam

Centrum voľného času Adam (CVČ) realizuje svoju činnosť počas celého kalendárneho roka. Pravidelná záujmová činnosť prebieha počas školského roka a počas prázdnin CVČ organizuje letné tábory. CVČ tiež organizuje podujatia, okresné predmetové olympiády a postupové súťaže.

Počet žiakov CVČ od školského roka 2014/2015 rástol, posledné obdobie navštevuje CVČ v priemere 2 000 žiakov ročne, pričom výrazne dominujú žiaci vo veku do 15 rokov. Pre porovnanie v školských kluboch detí základných škôl bolo k 31. 12. 2020 evidovaných 1 103 detí. Zdroj: Výročná správa mesta SNV 2020

Obrázok 34 Prehľad počtu žiakov v CVČ Adam

Obrázok 35 Veková štruktúra žiakov v CVČ Adam

Zdroj: Výročná správa mesta SNV 2020

Zdravotníctvo a sociálne služby

Zdravotné služby

Počet zdravotníckych zariadení (ZZ) v meste Spišská Nová Ves bol k novembru roku 2021 spolu 168. Celkový počet zdravotníckych zariadení siete stúpol od júna 2010 o 29 zariadení, ale celkový podiel ZZ mesta Spišská Nová Ves na okresnom zastúpení ZZ poklesol o 10%.

Tabuľka 9 Počet zdravotníckych zariadení (ZZ)

	jún 2010	november 2021
okres SNV	172	238
mesto SNV	139	168
podiel ZZ mesta SNV na okrese SNV	81%	71%

Zdroj: zzz.sk, november 2021

Tabuľka 10 Oddelenia a ambulancie Nemocnice s poliklinikou Sp. Nová Ves

Oddelenia nemocnice	Ambulancie nemocnice
Fyziatrcko-rehabilitačné oddelenie	Ambulancia anestézie a intenzívnej medicíny
Hematologicko-transfuziologické oddelenie	Ambulancia fyziatrie, balneológie a liečebnej rehabilitácie
OAMIS- oddelenie anesteziológie a multiodborovej intenzívnej starostlivosti	Ambulancia vnútorného lekárstva
Oddelenie funkčnej diagnostiky	Gynekologická ambulancia
Oddelenie urgentnej medicíny	Gynekologicko-pôrodnicka ambulancia II
Oddelenie všeobecnej a úrazovej chirurgie	Hematologická a transfúziologická ambulancia
Gynekologicko-pôrodnické oddelenie	Kardiologická ambulancia
Neurologické oddelenie	Neurologická ambulancia

Oddelenie dlhodobo chorých	Pediatrická ambulancia
Oddelenie pediatrie	Urologická ambulancia
Oddelenie vnútorného lekárstva	Ambulancia cievnej chirurgie
Rádiodiagnostické oddelenie	Ambulancia klinickej onkológie
	Chirurgická ambulancia
	Neurofyziologické laboratórium
	Pľúcna ambulancia
	Ambulancia všeobecného lekára pre dospelých
	Detská prijímová ambulancia
	Traumatologická ambulancia
	Neurofyziologické laboratórium

Zdroj: www.procare.sk/nemocnica/nemocnica-s-poliklinikou-spisska-nova-ves-s/

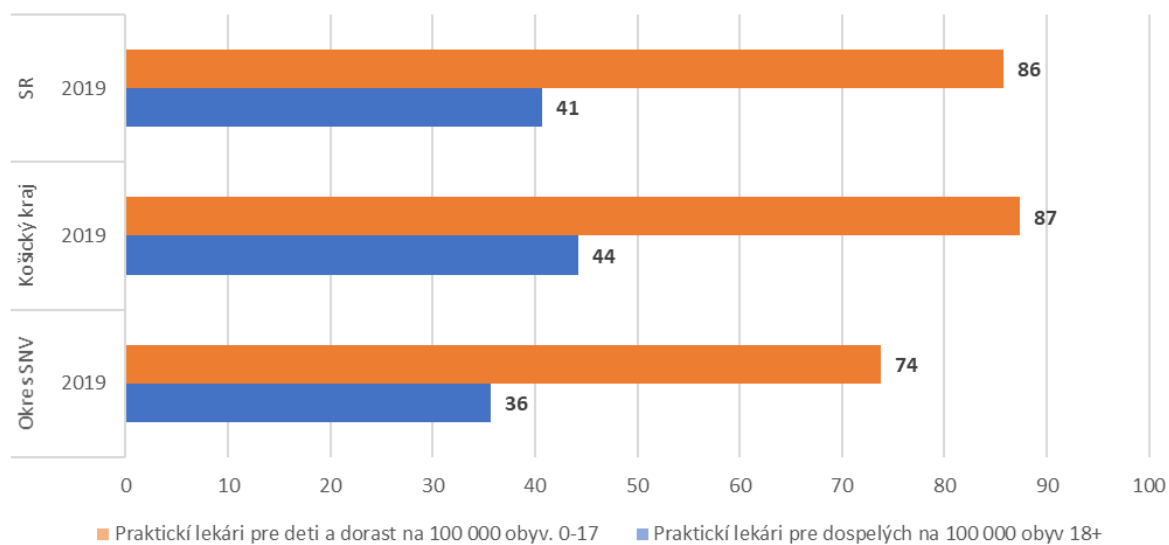
Špecializácia a štruktúra zdravotníckych zariadení a infraštruktúry v meste Spišská Nová Ves je za obdobie rokov 2016 – 2020 relatívne konštantná. Najvýraznejšie v náraste boli zmeny počtu *lekární a výdajní liekov a samostatných ambulancií praktického lekára pre deti*, nárast o 3 zariadenia. Najvýraznejší pokles zaznamenali *samostatné ambulancie lekára špecialistu*, pokles o 10 zariadení.

Tabuľka 11 Špecializácia a štruktúra zdravotníckych zariadení a infraštruktúry v meste

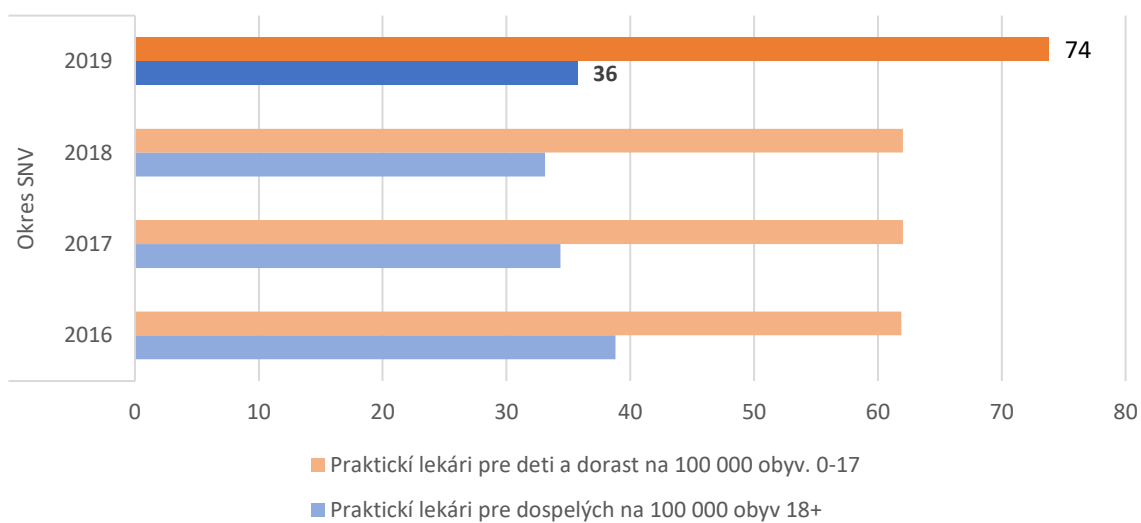
Zdravotnícke zariadenia v meste	2016	2017	2018	2019	2020
Samostatné polikliniky	1	1	1	1	1
Všeobecné a špecializované nemocnice	1	1	1	1	1
Transfúziologické a hematologické oddelenia	1	1	1	1	1
Liečebne, domy ošet. starostlivosti, hospice	0	0	0	0	0
Lekárne, výdajne liekov	17	17	19	20	20
Výdajne zdravotníckych pomôcok	1	2	2	2	2
Samostatné ambulancie praktického lekára pre dospelých	18	16	16	18	18
Samostatné ambulancie praktického lekára pre deti	6	6	6	9	9
Samostatné ambulancie praktického lekára stomatóloga	24	23	24	22	22
Samostatné ambulancie praktického lekára gynekológa	11	13	12	10	10
Samostatné ambulancie lekára špecialistu	100	97	92	90	90
Rýchla zdravotnícka pomoc	2	2	2	2	2

Zdroj: Komunitný plán sociálnych služieb mesta Spišská Nová Ves

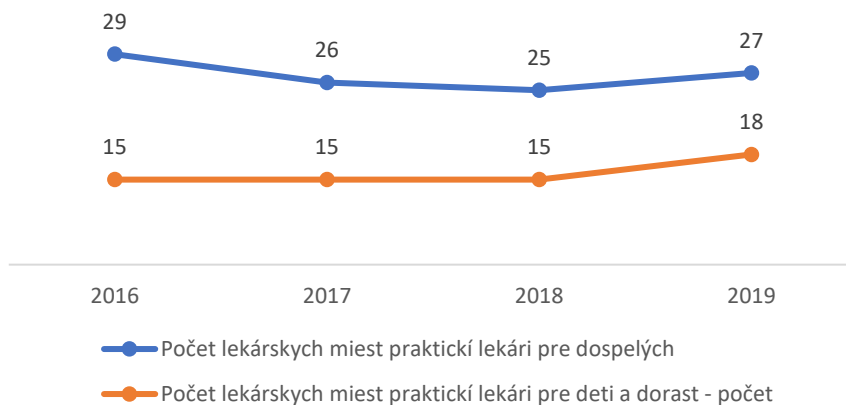
Počet praktických lekárov pre dospelých, ale aj pre deti a dorast v okrese Spišská Nová Ves k roku 2019 zaostáva za počtami praktických lekárov v košickom kraji aj na národnej úrovni približne o 10 lekárov na 100 000 obyvateľov. Vývoj počtu praktických lekárov v okrese Spišská Nová Ves však zaznamenal k roku 2019 nárast oproti predchádzajúcim obdobiam. Pri lekároch pre deti a mládež nárast počtu o 3 lekárov, pri praktických lekároch pre dospelých nárast o 12 praktických lekárov.

Obrázok 36 Praktickí lekári na 100 000 obyvateľov k roku 2019

Zdroj: NCZI, Zdravotnícka ročenka Slovenskej republiky 2019, 2018, 2017, 2016

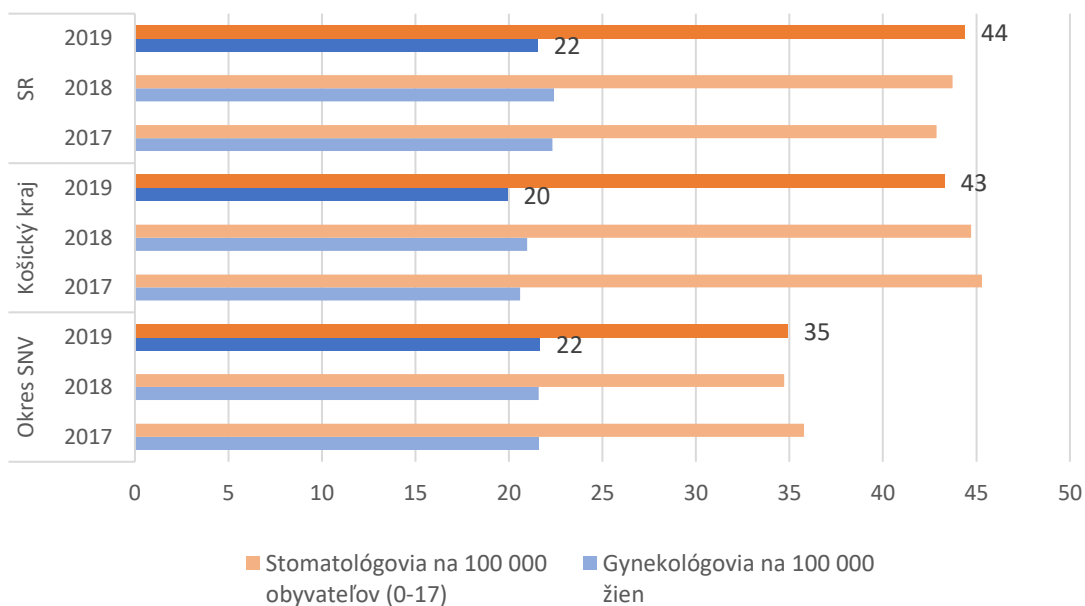
Obrázok 37 Praktickí lekári na 100 000 obyvateľov, okres SNV v čase

Zdroj: NCZI, Zdravotnícka ročenka Slovenskej republiky 2019, 2018, 2017, 2016

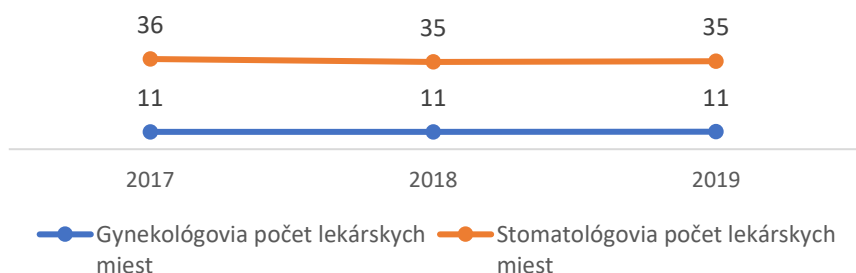
Obrázok 38 Počet lekárskeho miest

Zdroj: NCZI, Zdravotnícka ročenka Slovenskej republiky 2019, 2018, 2017, 2016

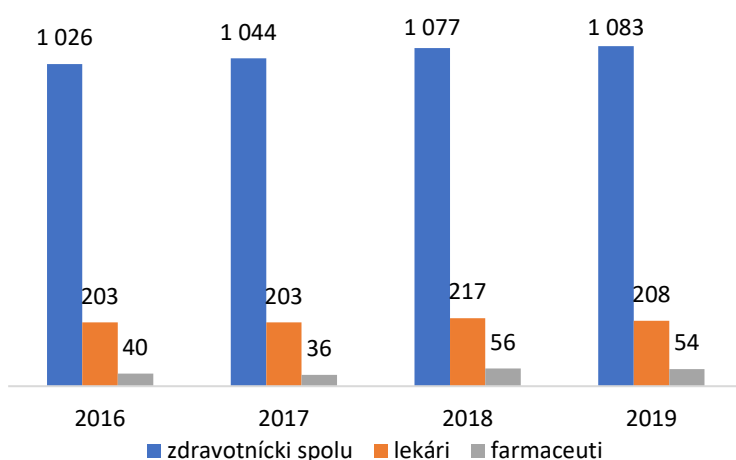
Podobne ako u kapacít praktických lekárov na 100 000 obyvateľov, okres Spišská Nová Ves dlhodobo zaostáva za počtom stomatológov v košickom kraji, a aj na národnej úrovni. Naopak pri počte lekárov – gynekológov okres Spišská Nová Ves dlhodobo udržiava počet gynekológov na 100 000 žien v okrese na počtoch národnej úrovne.

Obrázok 39 Počet gynekológov a stomatológov na 100 000 obyvateľov

Zdroj: NCZI, Zdravotnícka ročenka Slovenskej republiky 2019, 2018, 2017, 2016

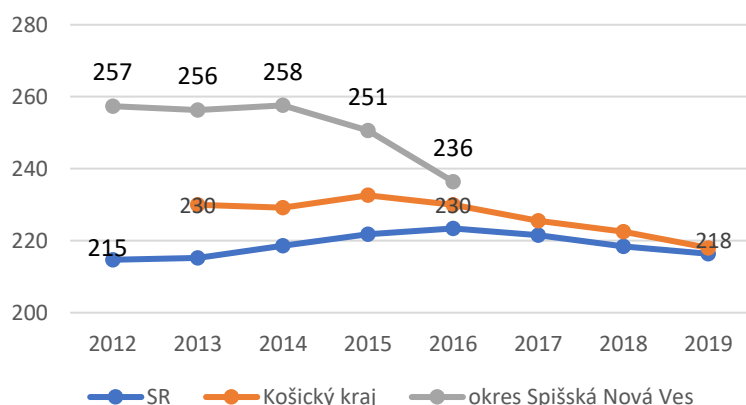
Obrázok 40 Počet lekárskejších miest stomatológovia a gynekológovia

Zdroj: NCZI, Zdravotnícka ročenka Slovenskej republiky 2019, 2018, 2017, 2016

Obrázok 41 Počet zamestnancov podľa vybraných kategórií v okrese SNV

Celkový počet zdravotníckych zamestnancov okresu Spišská Nová Ves v období rokov 2016 – 2019 každoročne mierne rástol. Počet farmaceutov v sledovanom období narástol zo 40 na 54 a počet lekárov bol v sledovanom období priemerne 208 lekárov ročne.

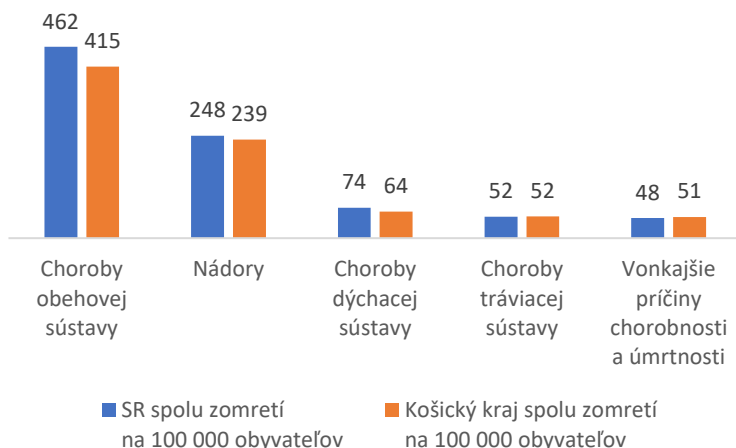
Zdroj: NCZI, Zdravotnícka ročenka Slovenskej republiky 2019, 2018, 2017, 2016

Obrázok 42 Vývoj počtu hospitalizácií na 1 000 obyvateľov

Vzhľadom na dostupné dáta možno vývoj počtu hospitalizácií v okrese Spišská Nová Ves sledovať iba za obdobie 2012 – 2016. V tomto období prvotne počty hospitalizácií v okrese presahovali počty hospitalizácií v kraji a na národnej úrovni o 18 až 42 hospitalizácií na 1000 obyvateľov ročne. Na konci obdobia v roku 2016 počty

v okrese poklesli na úroveň 236 hospitalizácií na 1000 obyvateľov ročne, čím sa významne priblížili krajským a národným hodnotám, no stále ich prevyšovali. Zdroj: NCZI, Zdravotnícka ročenka Slovenskej republiky 2019 (Hospitalizácie podľa územia trvalého bydliska pacienta)

Obrázok 43 Úmrtnosť obyvateľov Košického kraja podľa vybraných chorôb, Spolu zomretí na 100 000 obyvateľov v roku 2019

Úmrtnosť obyvateľov Košického samosprávneho kraja na 100 000 obyvateľov je porovnateľná s úmrtnosťou na národnej úrovni, dominuje úmrtnosť obyvateľov na choroby obehovej sústavy a na nádorové ochorenia.

Zdroj: NCZI, Zdravotnícka ročenka Slovenskej republiky 2019

Sociálne služby

Pri tvorbe podkapitoly sociálne služby analytická časť zohľadňuje Komunitný plán sociálnych služieb mesta Spišská Nová Ves na programovacie obdobie 2022-2026 schválený v r. 2021

Mesto Spišská Nová Ves poskytuje prostredníctvom oddelenia sociálnych vecí MsÚ tieto sociálne služby:

- Poskytovanie sociálnej služby v nocľahárni Dom humanity Nádej,
- Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci pomocou SOS náramkov,
- Komunitné centrum,
- Terénna služby krízovej intervencie,
- Odľahčovacia služba,
- Denné centrá – tri kluby dôchodcov,
- Domov dôchodcov Brezová ulica

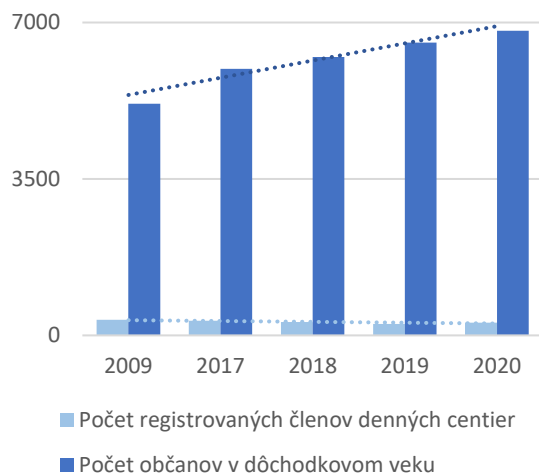
Mesto Spišská Nová Ves poskytuje prostredníctvom Domova dôchodcov okrem Zariadenia pre seniorov (ZPS) a Zariadenia opatrovateľskej služby (ZOS) aj tieto sociálne služby:

- poskytovanie opatrovateľskej služby v prirodzenom domácom prostredí klientov v Dome opatrovateľskej služby na Levočskej ulici,
- poskytovanie sociálnej služby v jedálni - osobne alebo formou rozvozu alebo donášky do domácnosti.

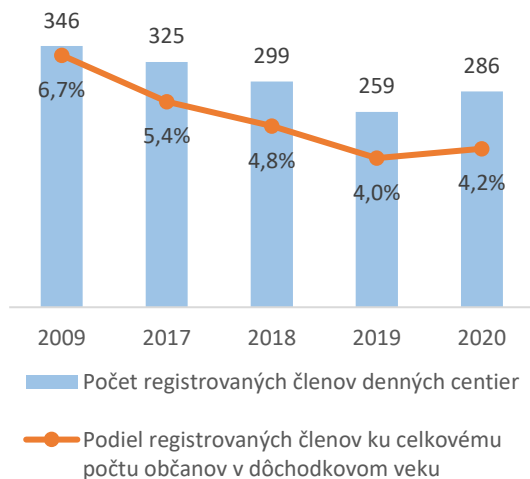
Zdroj: Komunitný plán sociálnych služieb mesta SNV, 2021

Seniori

Počet denných centier, tzv. klubov dôchodcov (KD), sa od roku 2009 nezmenil, v meste Spišská Nová Ves sa nachádzajú dlhodobo 3 kluby dôchodcov.

Obrázok 44 Vývoj počtu registrovaných členov denných centier a vývoj počtu občanov v dôchodkovom veku

Vzhľadom na obsadenosť mal v minulom období počet registrovaných členov KD tendenciu klesať, pričom počet občanov v dôchodkovom veku dlhodobo rastie. Znižujúci sa záujem o členstvo dôchodcov v miestnych KD ukazuje aj podiel registrovaných členov ku celkovému počtu občanov v dôchodkovom veku, podiel v období 2009 – 2020 poklesol o 2%.

Obrázok 45 Počet registrovaných členov a ich podiel ku celkovému počtu občanov v dôchodkovom veku

Zdroj: Výročná správa mesta Spišská Nová Ves za rok 2020

Orientačná potreba kapacity služieb pre seniorov v porovnaní s existujúcimi kapacitami

Opatrovateľská služba 4 poskytovatelia:

- Slovenský Červený kríž územný spolok Spišská Nová Ves
- Domov dôchodcov Spišská Nová Ves
- BETEZDA n.o.
- Spišská katolícka charita

Tabuľka 12 Existujúca kapacita zariadení

	Existujúca kapacita
Domov dôchodcov	175
Zariadenie opatrovateľskej služby	18
Pobytové kapacity spolu	193

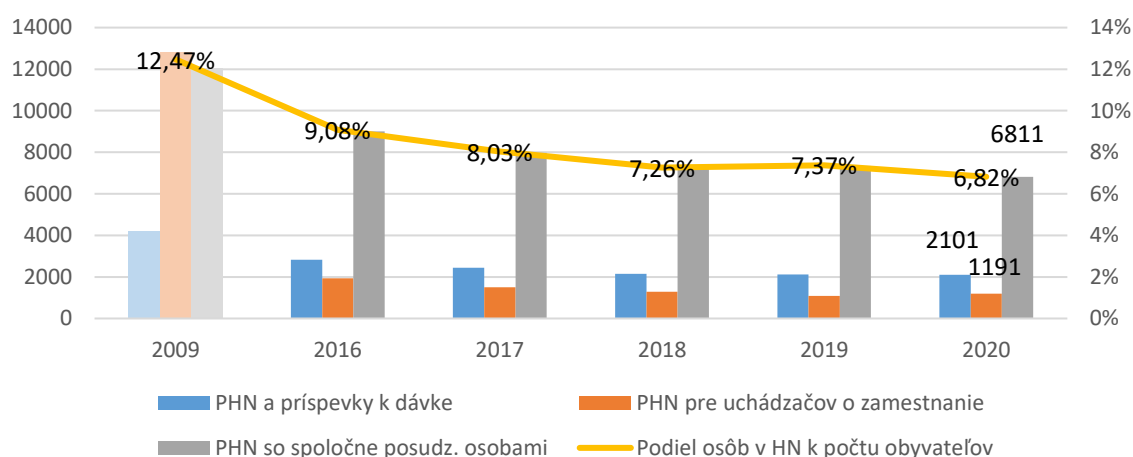
Zdroj: Komunitný plán sociálnych služieb mesta SNV, 2021

Okrem existujúcej kapacity je potreba poznať aj približný ročný pomer počtu kladne vybavených žiadateľov o umiestnenie do domova dôchodcov k celkovému počtu žiadostí o umiestnenie do domova dôchodcov. Za rok 2020 tento pomer predstavuje len 30,9% percent kladne vybavených žiadostí. V absolútnej hodnote to znamená, že z celkového počtu žiadateľov 272 bolo za daný rok prijatých iba 84 žiadateľov do domova dôchodcov.

Poberatelia dávok v hmotnej núdzi

Vývoj počtu poberateľov dávok v hmotnej núdzi (PHN) ku koncu roka v okrese Spišská Nová Ves v čase klesá vzhľadom na všetky kategórie poberateľov. Výrazný celkový pokles PHN odzrkadľuje podiel osôb v HN k celkovému počtu obyvateľov, ktorý sa znížil o takmer polovicu z 12,5 % na úroveň 6,8 %. K roku 2020 najviac obyvateľov 6 811 poberá dávku v HN so spoločne posudzovanými osobami, nasledujú poberatelia príspevkov k dávke v HN a najmenej zastúpenou kategóriou sú poberatelia dávky v HN ako uchádzači o zamestnanie.

Obrázok 46 Počet poberateľov dávok v hmotnej núdzi ku koncu roka v Spišskej Novej Vsi (okres)

Zdroj: UPSVaR.gov.sk

Zariadenia sociálnych služieb so sídlom v meste

Počet zariadení sociálnych služieb v meste je spolu 28 a bližšie informácie o týchto zariadeniach sú obsiahnuté v aktuálnom komunitnom pláne mesta.

Tabuľka 13 Kapacity jednotlivých zariadení sociálnych služieb podľa ich typov

	Existujúca kapacita
Domov dôchodcov – zariadenie pre seniorov	175
DSS pre dospelých celoročný pobyt	11
DSS pre dospelých týždenný pobyt	2
DSS pre dospelých ambulantná forma	12
Denný stacionár	55
Nocľaháreň	15
Zariadenie núdzového bývania	18
Zariadenie opatrovateľskej služby	18

Zariadenie podporovaného bývania	0
Krízové stredisko	15
Detský domov	0
Domov pre osamelých rodičov	14

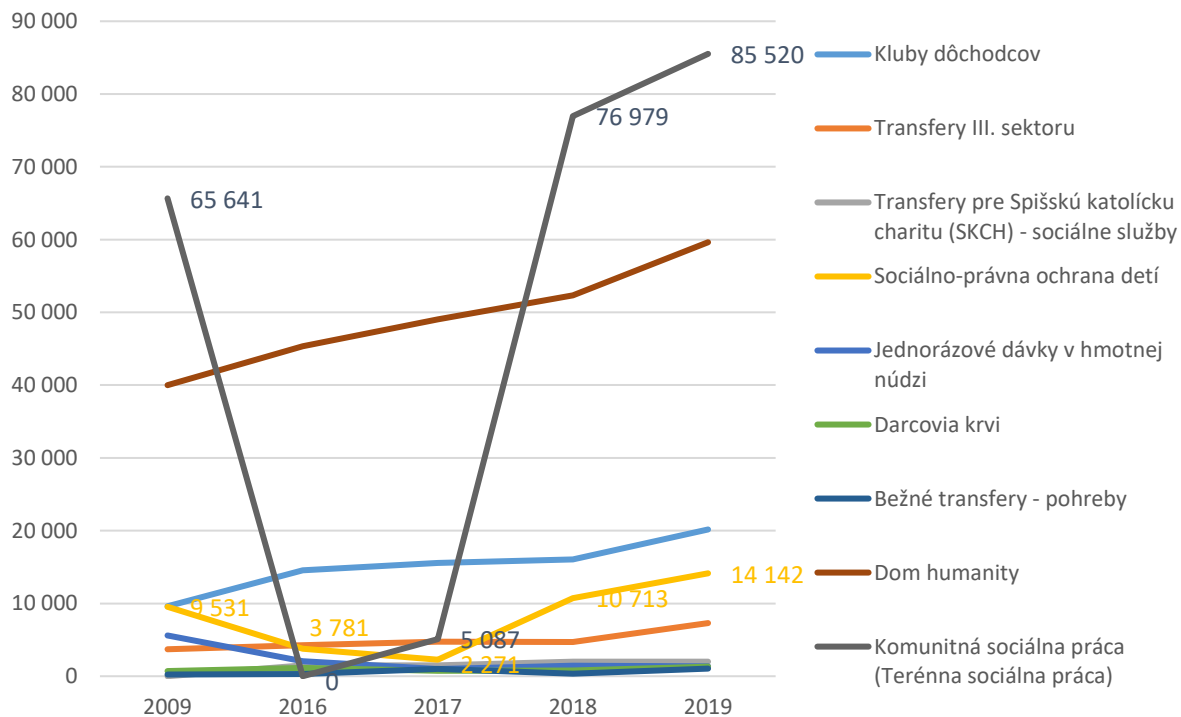
Zdroj: Komunitný plán sociálnych služieb mesta SNV, 2021

Terénna sociálna práca

Vzhľadom na graf financovania sociálnych služieb z mestského rozpočtu je zrejme, že terénna a sociálna práca sú medziročne financované veľmi nerovnomerne. Možno predpokladať, že aktivity v týchto oblastiach sa realizujú operatívne v obdobiach voľných finančných zdrojov mestského rozpočtu, alebo sú financované zo získaných externých zdrojov.

Mesto Spišská Nová Ves v období 2012-2020 reagovalo na výzvy KSK v problematike MRK, išlo o **národný projekt Terénna sociálna práca v obciach**. Situáciu ovplyvnil aj **národný projekt Komunitné centrá**, ktorého realizácia prebiehala od januára 2014 do novembra 2015. Cieľom bola podpora sociálnej inklúzie a pozitívnych zmien v komunitách. Aj Spišská knižnica v posledných piatich rokoch organizovala podujatia pre rómske deti navštevujúce materské školy, ako aj pre starších a mladších žiakov. Ročne organizovala 1 – 2 podujatia v spolupráci s miestnymi organizáciami s vysokým podielom rómskych detí napr. s Krízovým strediskom Alžbetka, Detským domovom v Spišskej Novej Vsi a Spojenou základnou školou v Sp. Novej Vsi. Zdroj: *Východiská integrácie MRK, VUC KE*

Obrázok 47 Financovanie sociálnych služieb z mestského rozpočtu (v EUR)

Zdroj: Rozpočet mesta Spišská Nová Ves

Komunitné centrum

Komunitné centrum „Feder dživipen“ bolo zriadené k februáru 2016 na adrese Potočná v lokalite Vilčurňa, kde sa nachádza priamo v segregovanej lokalite v blízkosti obydli marginalizovaných rómskych komunít. Činnosť komunitného centra je zameraná na poskytovanie sociálneho poradenstva, pomoci pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, pomoci pri príprave na školskú dochádzku a školské vyučovanie, vykonávanie preventívnych aktivít, ako aj záujmové činnosti.

Činnosť komunitného centra je podporená z Národného projektu „Komunitné služby v mestách a obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít – II. fáza, ktorý je súčasťou balíka „Take away“. Národný projekt sa zameriava na rozvoj komunitnej sociálnej práce zameranej na sociálne začleňovanie príslušníkov MRK a zlepšovanie interetnických vzťahov v obciach a mestách. *Zdroj: spisiskanovaves.eu*

V súčasnosti v komunitnom centre pracujú 3 pracovníci – odborná garantka KC, odborná pracovníčka KC a pracovníčka KC. V komunitnom centre je k 31.12.2019 evidovaných 234 prijímateľov sociálnej služby. Celkový počet terénnych sociálnych pracovníkov v meste Spišská Nová Ves je k roku 2020 spolu 6.

V komunitnom centre v roku 2018 evidujeme 269 prijímateľov sociálnej služby, terénni sociálni pracovníci vykonali 2491 intervencií. Terénni sociálni pracovníci sú denne v teréne, na jar bola zorganizovaná finančná zbierka rodín na Potočnej ulici určená ako príspevok na zabezpečenie kontajnerov na odstránenie odpadu. Do zbierky sa svojim dobrovoľným finančným príspevkom zapojilo spolu 41 rodín. Zároveň sa podarilo zorganizovať brigádu, na ktorej si obyvatelia nahromadený odpad svojpomocne poupratovali za pomoci aktívnych pracovníkov, mesto im zapožičalo náradie a zabezpečilo odvoz kontajnerov. Cieľom tejto aktivity bolo zvýšenie zapojenosti Rómov do tvorby a obnovy svojho životného prostredia a podpora tejto komunitnej aktivity. V komunitnom centre bolo v roku **2018 realizovaných 41** a v roku **2019 to bolo 28 komunitných aktivít zameraných na prevenciu chorôb**, hygienu, plánované rodičovstvo a kultúrnych aktivít zameraných na skvalitnenie života komunity. Denne sú vykonávané záujmové aktivity pre deti, príprava na školské vyučovanie, hudobná a telesná výchova. *Zdroj: Monitorovacia správa o plnení Rozvojového plánu mesta Spišská Nová Ves, 2020*

Voľný čas

Kultúra

Kultúra v meste Spišská Nová Ves je realizovaná prostredníctvom viacerých kultúrnych inštitúcií, ktoré pre občanov ponúkajú široké možnosti kultúrneho využitia.

Kvalita kultúrnej úrovne podujatí, ako aj vysoký počet a variabilita kultúrnych akcií si vyžaduje spoluprácu (organizačnú, materiálnu a finančnú) všetkých kultúrnych inštitúcií pôsobiach v meste na úrovni:

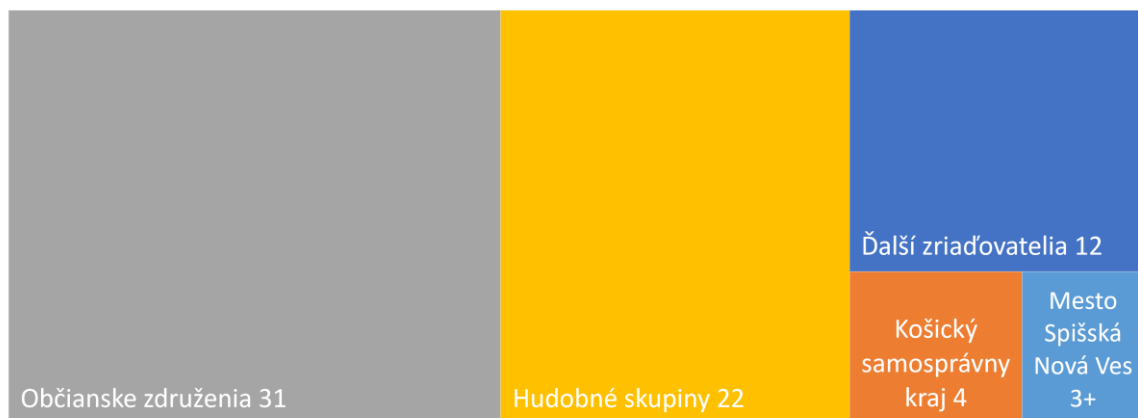
- mestskej samosprávy (Mestské kultúrne centrum, Zoologická záhrada),
- verejnej správy (Spišské divadlo, Múzeum Spiša, Galéria umelcov Spiša, Spišská knižnica, Spišské osvetové stredisko),
- tretieho sektoru (občianske združenia, spolky, amatérske súbory, kiná, Miestny odbor Matice Slovenskej).

O bohatom kultúrnom dianí na území mesta svedčí napríklad rok 2017, kedy sa v meste celkovo realizovalo 1 344 rôznych programov. Z toho najviac bolo filmových predstavení Kina Mier a predstavení v rámci Kultúrneho leta, 53 výstav, 245 divadelných predstavení, 16 stretnutí s poéziou a 131 rôznych tvorivých dielní, prednášok a dialógov. Okrem podujatí organizovaných mestom a Mestským kultúrnym centrom sa v meste koná množstvo ďalších akcií v pôsobnosti inštitúcií v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK a podujatí rôznych občianskych združení. Najaktívnejšie je Divadlo Kontra, Miestny odbor Matice slovenskej.

Kultúrni operátori v meste a ich zriaďovatelia

V meste Spišská Nová Ves pôsobí niekoľko desiatok kultúrnych zariadení, ktorých hlavnými zriaďovateľmi sú:

- **Mesto Spišská Nová Ves:**
 - **Mestské kultúrne centrum**
 - Kino Mier
 - Divadelný súbor Hviezdoslav
 - Folklórny súbor Čačina
 - Folklórny súbor Ihrík
 - Centrum voľného času Adam
 - Základná umelecká škola
- **Košický samosprávny kraj:**
 - Spišské divadlo
 - Múzeum Spiša
 - Galéria umelcov Spiša
 - Spišské kultúrne centrum a knižnica
- **Ďalší zriaďovatelia:**
 - Matica slovenská: Dom Matice slovenskej a Miestny odbor Matice slovenskej
 - Farnosť Smižany: Výstava darov Jána Pavla II.
 - La Danza - tanečná škola
 - Amatérske spevácke skupiny: LIPA, ROZMARÍN, SENIOR, COUNTRY SKUPINA MONTANA
 - Ľudová hudba Romana Barabasa
 - KULTÚRNE CENTRUM ATTICO
 - Slovenský skauting
 - ...
- **Občianske združenia**
- **Hudobné skupiny**

Obrázok 48 Zriaďovateľ, typ a počet kultúrnych organizácií v roku 2021

Zdroj údajov: MsÚ SNV

Mestské kultúrne centrum

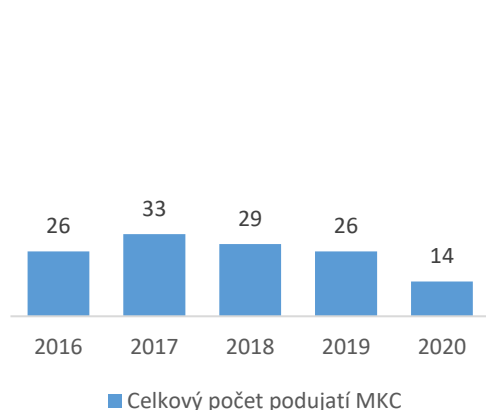
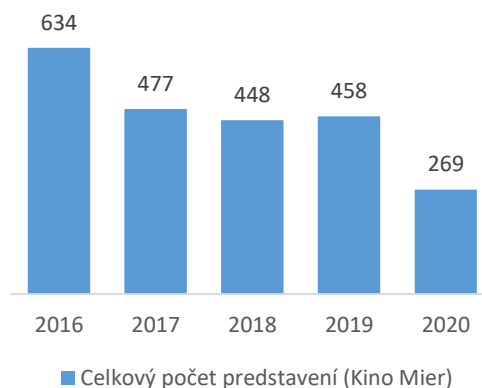
Mestské kultúrne centrum (MKC) Spišská Nová Ves je príspevková organizácia mesta, ktorá zabezpečuje:

- ✓ kultúrno-spoločenské podujatia rôzneho druhu,
- ✓ prevádzku Kina Mier,
- ✓ prevádzkuje objekty Reduta, Dom kultúry Mier, amfiteáter Madaras.

MKC tiež zastrešuje činnosť neprofesionálnych súborov:

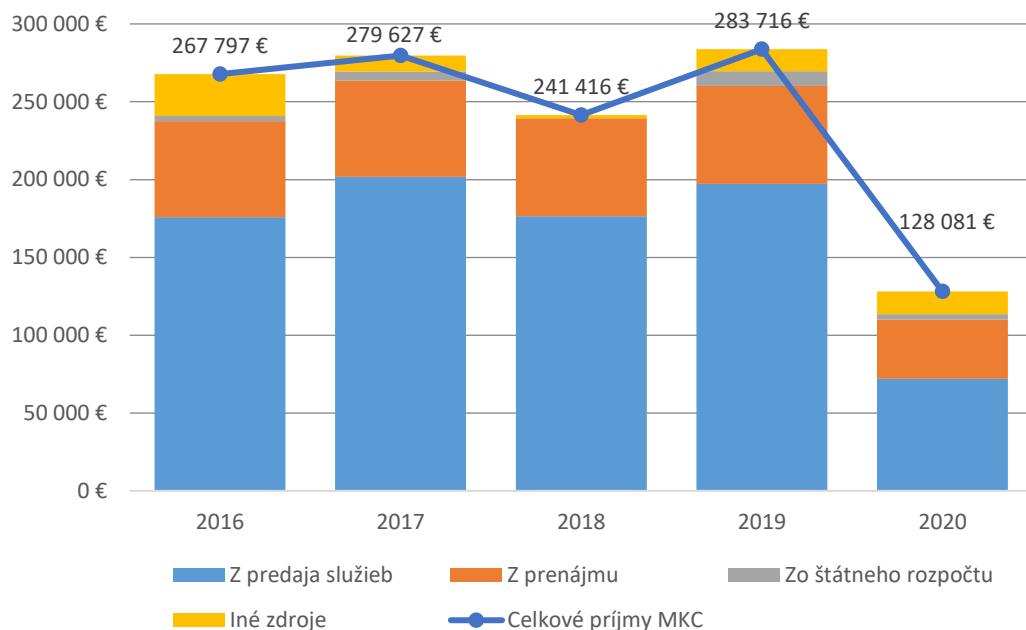
- ✓ HVIEZDOSLAV – ochotnícky divadelný súbor,
- ✓ ČAČINA - folklórny súbor,
- ✓ IHRÍK - detský folklórny súbor.

Pandémia koronavírusu zasiahla celú kultúru, boli zatvorené všetky kultúrne zariadenia. Toto obdobie zdecimovalo pripravené podujatia MKC na celý rok 2020. Napriek obmedzeniam sa s ťažkosťami niektoré podujatia uskutočnili, konkrétne 3 koncerty, 4 výstavy, 5 divadelných predstavení a 2 podujatia z kategórie prednášok. Zdroj údajov: MsÚ SNV, spiskanovaves.eu

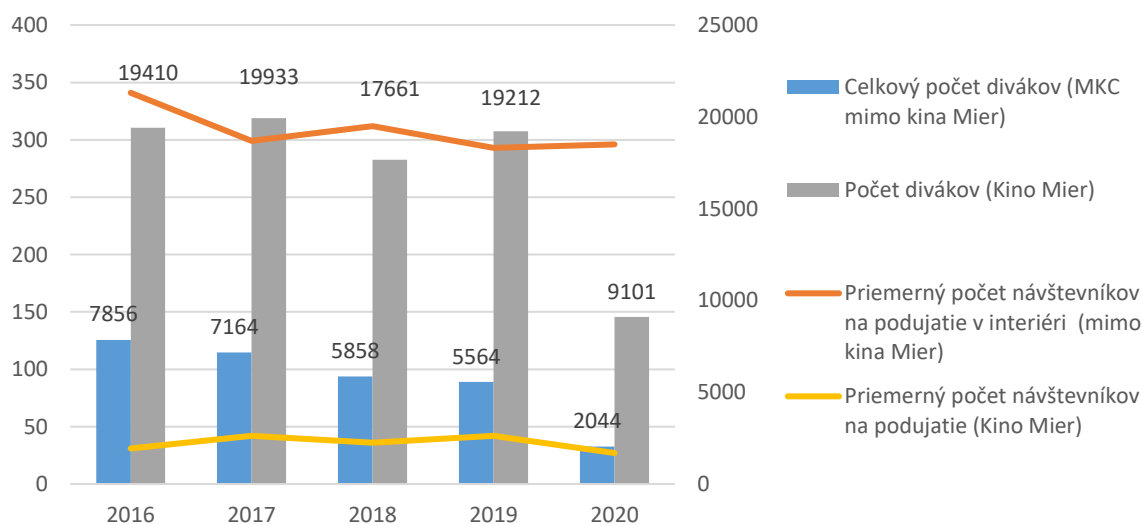
Obrázok 49 Celkový počet podujatí MKC**Obrázok 50 Celkový počet predstavení Kina mier**

Zdroj údajov: MKC a MsÚ SNV

Všetky ostatné plánované podujatia boli z dôvodu zákazu realizácie hromadných podujatí v interiéroch zrušené, čo sa odrazilo na počte podujatí, ako aj na príjmoch organizácie. Celkové príjmy MKC poklesli medziročne 2019-2020 o viac ako polovicu, pričom najvýraznejší pokles zaznamenala zložka príjmov z predaja služieb s medziročným poklesom o takmer dve tretiny.

Obrázok 51 Príjmy MKC*Zdroj údajov: MsÚ SNV*

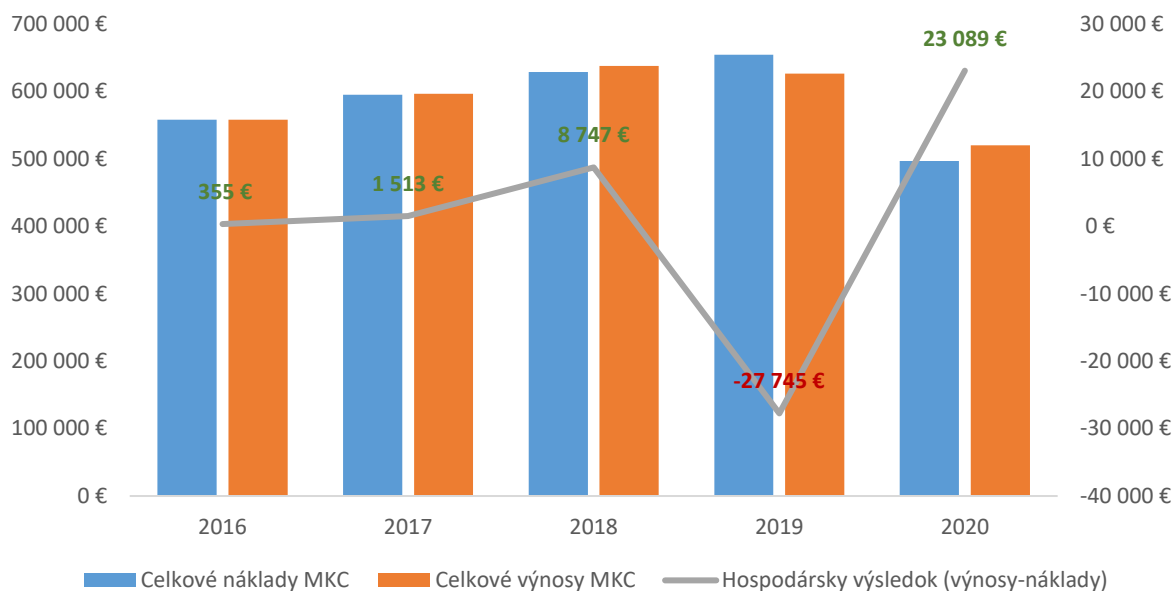
Počet podujatí ide ruka v ruku s návštevnosťou podujatí, možno vidieť medziročný prepád celkovej návštevnosti ako MKC, tak aj jeho inštitúcie Kino Mier viac ako o polovicu. Priemerný počet návštevníkov na podujatie sa udržal v trende posledných rokov napriek pandemickým obmedzeniam.

Obrázok 52 Návštevnosť podujatí MKC a predstavení Kina mier

Zdroj údajov: MKC

Na výsledku hospodárenia MKC sa kríza pandémie medziročne v roku 2019 – 2020 negatívne neodrazila, organizácia dosiahla zisk v hodnote 23 089 €.

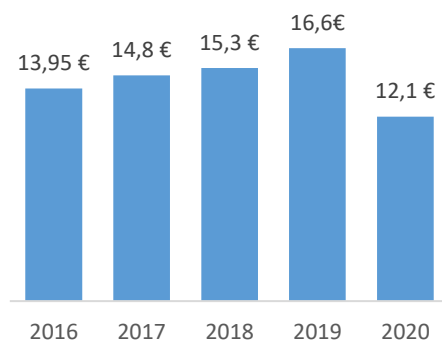
Obrázok 53 Výsledok hospodárenia MKC

Zdroj údajov: MsÚ SNV

Ročné náklady mesta Spišská Nová Ves na kultúru na jedného obyvateľa v období 2016 – 2019 rástli z hodnoty 14 € na obyvateľa na konečnú hodnotu 16,6 € v roku 2019, v roku 2020 bol zaznamenaný pokles nákladov na obyvateľa na hodnotu 12,1€.

Obrázok 54 Ročné náklady mesta SNV na kultúru na 1 obyvateľa

Zdroj údajov: MsÚ SNV

MKC – Kino Mier

Hrací profil kina je zameraný hlavne na filmovú produkciu prostredníctvom distribučných spoločností. Neodmysliteľnou súčasťou činnosti kina sú filmové predstavenia pre deti a mládež. Pre náročného

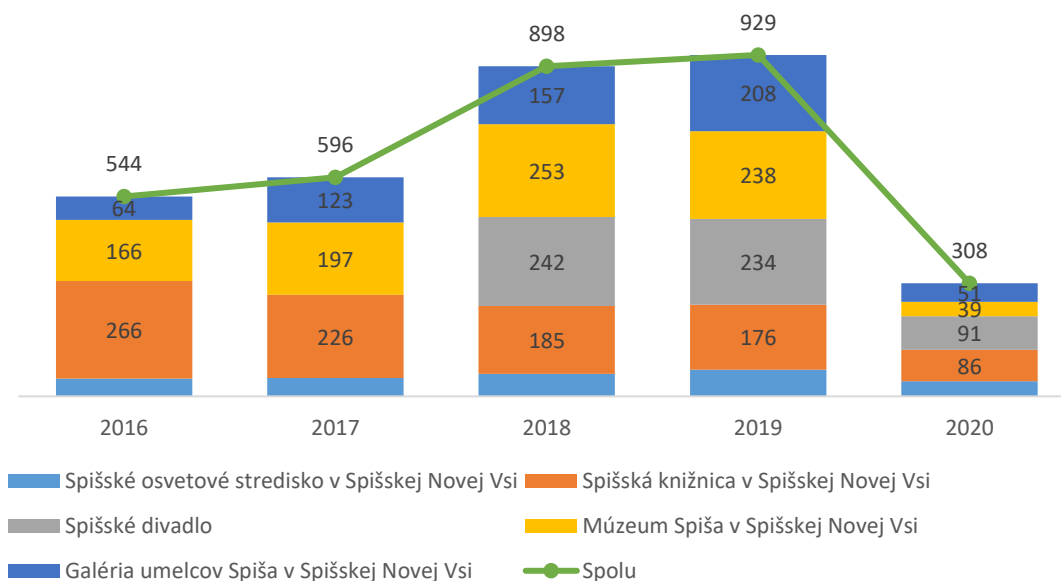
diváka pravidelne organizuje **FILMOVÝ KLUB**, kde sú umelecky hodnotné európske filmy a ostatnú produkciu z celého sveta. Filmový klub sa svojou dramaturgickou kvalitou a návštevnosťou zaraďuje medzi popredné kluby na Slovensku. Návštevnosť kina Mier od zavedenia 3D technológie splnila svoje očakávania.

Kultúrny dom Mier je využívaný okrem bežnej činnosti MKC aj základnými školami, MŠ, strednými školami, charitatívnymi organizáciami, cirkvou a rôznymi združeniami.

KSK ako zriaďovateľ kultúrneho programu v meste Spišská Nová Ves

Pod zriadením KSK v rokoch 2018 a 2019 najvyšší počet kultúrnych podujatí zorganizovali na území mesta Spišská Nová Ves Múzeum Spiša a Spišské divadlo, ktoré zorganizovali spolu takmer 1 000 podujatí vrátane výstav a expozícií. V roku 2019 usporiadala cez 200 podujatí aj Galéria umelcov Spiša v Spišskej Novej Vsi.

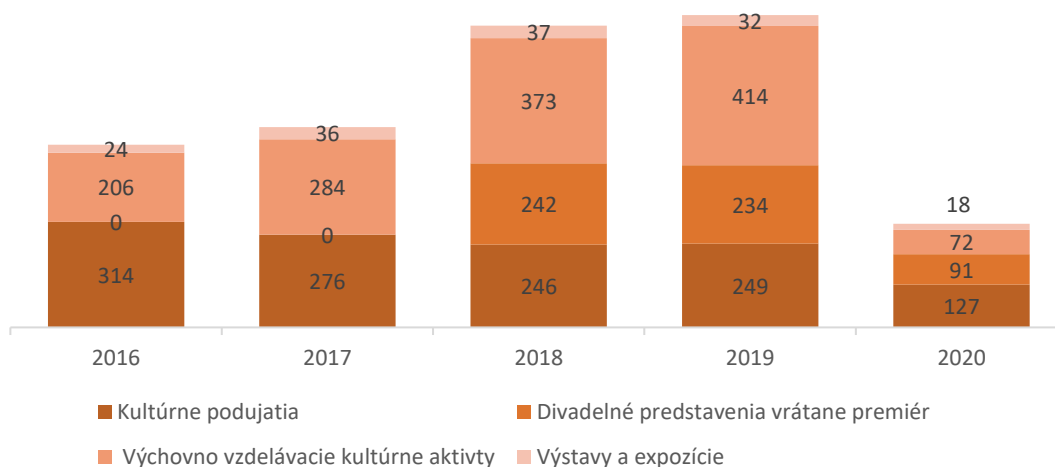
Obrázok 55 Ročný počet kultúrnych podujatí kultúrnych inštitúcií zriaďovanými KSK na území mesta SNV

Zdroj údajov: KSK

Vzhľadom na charakter podujatí dominovali v meste Spišská Nová Ves v rokoch 2018 a 2019 výchovno-vzdelávacie kultúrne aktivity, následne kultúrne podujatia ako také a divadelné predstavenia. Výchovno-vzdelávacie kultúrne aktivity realizujú Múzeum Spiša a Galéria umelcov Spiša. Spišské osvetové stredisko a Spišská knižnica realizujú podujatia z kategórie kultúrne podujatia a divadelné predstavenia vrátane premiér realizuje Spišské divadlo.

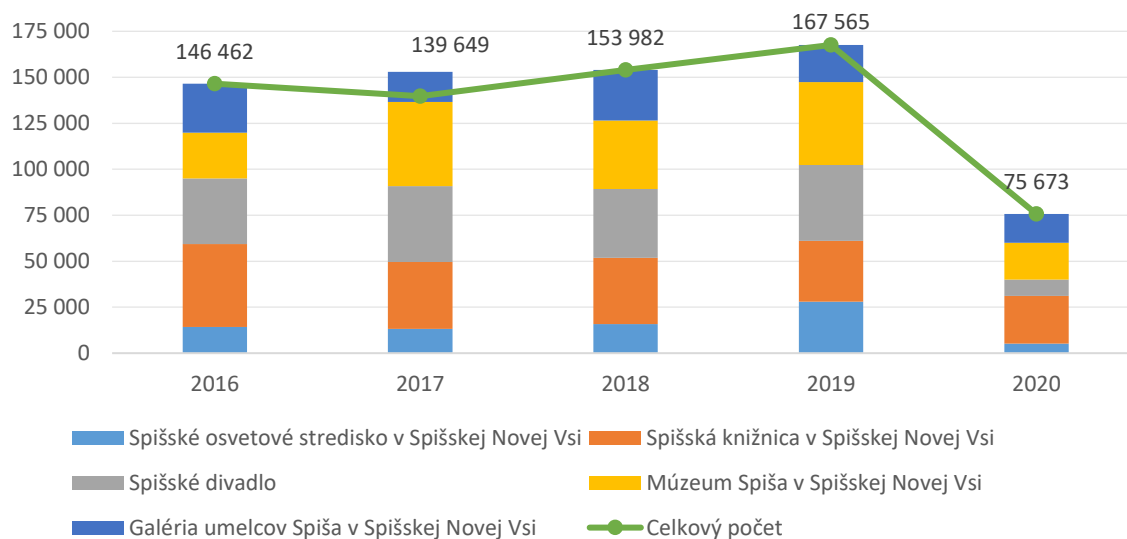
Obrázok 56 Počet kultúrnych podujatí kultúrnych inštitúcií zriadenými KSK na území mesta SNV, vzhľadom na charakter podujatí

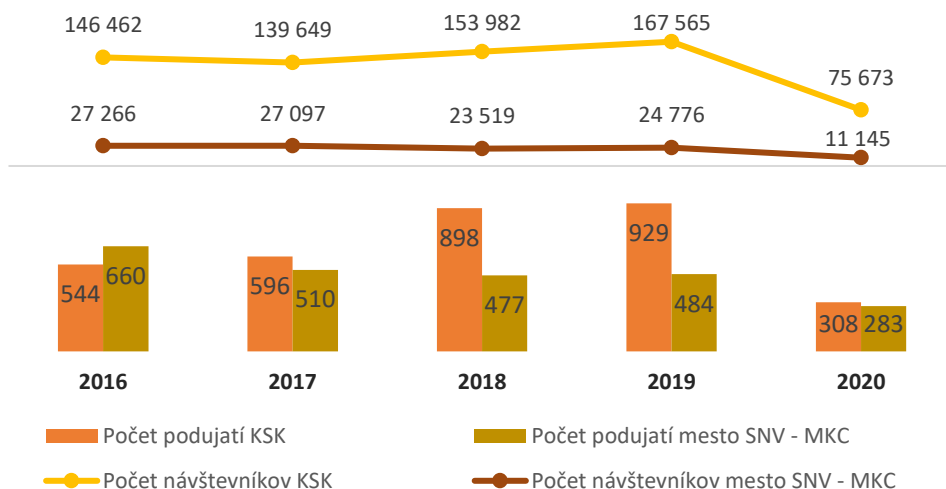
Zdroj údajov: KSK

Pri ročnej návštevnosti kultúrnych inštitúcií zriaďovateľa KSK na území mesta Spišská Nová Ves pozorujeme, že aj keď sa celkový počet realizovaných podujatí zvýšil o polovicu v období 2017-2018 celková návštevnosť podujatí narástla iba o 10%.

Obrázok 57 Ročná návštevnosť kultúrnych inštitúcií zriadenými KSK na území mesta SNV

Zdroj údajov: KSK

Obrázok 58 Medziročné porovnanie návštevnosti a počtu kultúrnych podujatí v meste vzhľadom na zriaďovateľa

Zdroj údajov: MsÚ SNV a KSK

Každoročné kultúrne podujatia

Medzi tradičné – každoročne sa opakujúce podujatia organizované samotným mestom:

- ✓ **Privítanie nového roka pred Radnicou**
- ✓ **Mesto plné detí**
- ✓ **Basket Music Fest**
- ✓ **Spiš Rock Fest**
- ✓ **Kultúrne leto (júl – august)**
 - od r. 2020 piatkové koncerty z veže RKFK Letné kino pred Redutou (soboty) Promenádné podujatia a koncerty a rozprávkové predstavenia (každú nedeľu pred Redutou a počas niektorých víkendov i v mest. časti Ferčekovce, na sídl. Mier, Západ a v Novoveskej Hute
- ✓ **Spišský trh**
 - v r. 2016: 14 prevádzkovateľov zábavných zariadení s počtom atrakcií 53, 454 predajcov
 - v r. 2018 17 prevádzkovateľov 45 zábavných atrakcií, 440 predajcov, 38 gastro-predajcov, v tom 12 letných terás)
- ✓ **Živé sochy**
 - festival statického umenia na Slovensku - od r. 2017
- ✓ **Dni mesta a 21. ročník Trhu ľudových remesiel**
- ✓ **Vianočný trh**
 - každoročne cca 130 - 150 predajcov, v roku 2018 občerstvovanie stánky doplnila špeciálna ponuka zabíjačkových špecialít pri Provinčnom dome s ukázkami mäsiarskeho remesla – rozrábky bravčovej polovice, návštevníci po prvýkrát mali možnosť kúpiť si teplý nápoj do keramického hrnčeka s motívom mesta
- ✓ **Medzinárodný deň turistických sprievodcov** - od r. 2017
- ✓ **Svetový deň CR** - od r. 2017
- ✓ **Víkend otvorených parkov a záhrad** - od r. 2017
- ✓ **Graffiti Spiš / Graffiti Villa Nova Jam**
- ✓ **Mesto SNoV** - od r. 2018

- ✓ **Príchod Mikuláša s rozprávkou**
- ✓ **Keď tá jasná hviezda** (živý betlehem - div. predstavenie)
- ✓ **Pietne spomienkové slávnosti** - k výročiu oslobodeniu mesta, Malej vojny, ukončeniu 2. svetovej vojny

Každoročne konané kult.-spoločenské podujatia rôznorodých žánrov organizované mestom v roku 2020 boli v súvislosti s vypuknutím celosvetovej pandémie koronavírusu COVID19 zrušené, či už boli určené pre rozličné vekové skupiny obyvateľov mesta, ako i návštevníkov mesta (napr. Mesto plné detí, Basket Music Fest, Dni mesta spojené s Trhom ľudových remesiel, Spišský a Vianočný trh).

Na začiatku roka sa uskutočnilo Privítanie nového roka 2020 v priestore pred radnicou.

V lete sa po čiastočnom uvoľnení opatrení za prísnych hygienických podmienok konal v menšom formáte Medzinárodný festival Živé sochy.

V rámci prázdninového Kultúrneho leta sa na námestí, priľahlých sídliskách a mestských častiach konali nedeľné divadelné predstavenia – rozprávky pre deti, počas sobôt sa konalo letné kino pod holým nebom pred Redutou a štvrtky patrili cyklu filmových predstavení o významných svetových umelcoch – Velikáni umenia. Realizované boli i prehliadky námestia so sprievodcom, divadelné predstavenia divadla Kontra. Novinkou boli piatkové letné koncerty z veže.

Medzi ďalšie verejné podujatia konané v Madaras parku patrilo aj podujatie miestneho OZ Mladí ľudia a život - Lepší deň a v mesiaci september tiež tradičné podujatie Spiš Rock Fest.

Pre verejnosť bola tiež pripravená stála Výstava bábik a hračiek v priestoroch Radnice.

Na záver roka bol pred Levočskou bránou zhotovený adventný veniec a konalo sa adventné podujatie - Príchod Mikuláša, no bez tradičnej rozprávky pre deti.

Zdroj: MSÚ SNV

Historické pamiatky

Kultúra v historickom kontexte mesta Spišská Nová Ves predstavovala vždy jeho silnú stránku. Hmotné kultúrne dedičstvo, ktoré sa zachovalo vo forme architektonicko-historických pamiatok, je aj dnes významným predpokladom pre rozvoj „kamennej kultúry“ v meste. Mesto Spišská Nová Ves je od roku 1992 mestskou pamiatkovou zónou s množstvom historicky cenných objektov, ako aj s najdlhším šošovkovitým námestím v Európe.

V meste sa nachádzajú nasledujúce historické pamiatky:

- Rímskokatolícky kostol Nanebovzatia Panny Márie
- „Provinčný dom“
- Radnica
- Socha Immaculaty
- Evanjelický kostol
- Reduta

Zdroj: PHSR Mesta Spišská Nová Ves – Profil mesta, 2012

Napriek niekoľkým realizovaným projektom, ktoré prispeli k zlepšeniu technického stavu a vybavenia existujúcich kultúrnych zariadení je vzhľadom na ich stav aj naďalej potrebné zachovávať a zveľaďovať architektonicko-historické pamiatky mesta. *Zdroj: Monitorovacia správa o plnení PHSR mesta Spišská Nová Ves 2011 – 2020, 2019*

Projekt Mesto Kultúry

Mesto Spišská Nová Ves sa v roku 2019 aj roku 2020 uchádzalo o finančnú podporu celoročných aktivít pre svoje mesto a o udelenie titulu Mesto kultúry v programe Mesto kultúry, inštitúcia ministerstva kultúry Fond na podporu umenia. Napriek neúspechu v spomenutom programe, odborná kultúrna obec prípravou projektov priniesla pre mesto dve silné idey, ktoré sa môžu stať inšpiráciou pre budúci možný rozvoj mestskej kultúry:

Mesto kultúry Spišská Nová Ves 2019 - Mesto SNoV

Projekt postavený na 14 nosných multižánrových podujatiach s časovým harmonogramom pokrývajúcim celý kalendárny rok, organizovaných tak v interiéri, ako aj v exteriéroch (vo verejných priestranstvách mesta).

Súčasťou každého nosného podujatia je rad ďalších sprievodných akcií.

Zámerom projektu je:

- vzbudenie väčšieho záujmu o kultúru u verejnosti, najmä u mladého diváka,
- rozšírenie kultúrneho povedomia občanov a návštevníkov mesta a kraja,
- prehĺbovanie vzťahu ku kultúre, nekomerčnému umeniu a novým formám, prezentáciám umenia,
- rozšírenie kultúrnej ponuky mesta a kraja,
- formovanie a posilnenie umenia vo verejnom priestore,
- edukácia návštevníka, ale aj kultúrneho operátora,
- rozšírenie partnerstiev v oblasti kultúry.

Ciele projektu:

- ***rozvoj lokálnej kultúrnej infraštruktúry,***
- ***zvýšenie počtu kultúrnych podujatí vo verejnom priestore,***
- ***zatraktívnenie kultúrnej ponuky pre všetky cieľové skupiny s dôrazom na mladého návštevníka,***
- ***realizácia nových projektov s prepojením tradičnej formy umenia s novými, súčasnými formami,***
- ***posilnenie spolupráce a angažovanosti medzi kultúrnymi operátormi, umelcami a občanmi,***
- ***intenzívnejšie začlenenie marginalizovaných skupín a komunitných spolkov, združení, organizácií obyvateľstva do kultúrneho diania,***
- ***vznik nových kultúrnych projektov,***
- ***vznik nových partnerstiev na lokálnej a medzinárodnej úrovni.***

Spoluorganizátori komplexu podujatí - kultúrne inštitúcie pôsobiace na území mesta: Galéria umelcov Spiša, Múzeum Spiša, Spišské osvetové stredisko, OZ Sme iní, nie horší (venuujú sa integrácii mentálne a fyzicky handicapovaných ľudí do spoločenského života, je zriaďovateľom Galérie netradičných

umení), Slovenské technické múzeum, Divadlo Kontra, OZ Fama art, OZ Afl produkcion, ŽSR, Košický samosprávny kraj.

Podujatia boli koncipované s presahom regionálneho, národného až európskeho významu, nakoľko medzi účinkujúcich boli pozvané uznávané európske umelecké zoskupenia a osobnosti.

Mesto kultúry Spišská Nová Ves 2020 - Hore Birdy

Projekt rozširuje ponuku v meste a kraji, konfrontuje tradície so súčasnosťou, prináša doposiaľ nerealizované aktivity. Podporuje kultúrnu výmenu a rozvíja medzinárodnú spoluprácu.

Hlavným zámerom bolo zvýšiť záujem mladých ľudí o kult. podujatia, zvýšiť ich angažovanosť a participáciu na kultúre. Osloviť ich netradičnými formami podujatí, obohatiť ich o nové impulzy, vybudovať vzťah ku kultúre a nabádať ich k pôsobeniu v nej. Ambíciou projektu bolo dostať mesto na kultúrnu mapu nielen SR, ale aj zahraničia.

„Cieľom bolo urobiť pomyselný krok z tradičnej doposiaľ realizovanej kultúry do budúcnosti s využitím nových technológií a súčasných tém, prehľbovať vzťah ku kultúre, nekomerčnému umeniu a novým formám, prezentovať všetky druhy umenia, uviesť nové akcie, formovať a posilniť umenie vo verejnom priestore, vzdelávať návštevníka, ale aj kultúrneho operátora, rozšíriť partnerstvá v oblasti kultúry, rozvoj lokálnej kultúrnej infraštruktúry, zvýšenie počtu nových kultúrnych podujatí vo verejnom priestore, zriadenie inkubátora pre mladých umelcov, zatraktívnenie kultúrnej ponuky pre všetky cieľové skupiny s dôrazom na mladého návštevníka, realizácia nových projektov s prepojením tradičnej formy umenia s novými, súčasnými formami, posilnenie spolupráce a angažovanosť medzi kultúrnymi operátormi, umelcami a občanmi, intenzívnejšie začlenenie marginalizovaných skupín a komunitných spolkov, združení, organizácií obyvateľstva do kultúrneho diania, vznik nových partnerstiev na lokálnej a medzinárodnej úrovni.“

Projekt bol postavený na 13-tich nosných multižánrových, doteraz nerealizovaných podujatiach s časovým harmonogramom pokrývajúcim celý kalendárny rok organizovaných tak v interiéri, ako aj v exteriéroch (verejných priestranstvách mesta). Súčasťou každého nosného podujatia mal byť rad ďalších sprievodných akcií. *Zdroj: MsÚ SNV*

Šport

V Spišskej Novej Vsi pôsobí niekoľko profesionálnych športových klubov v rôznych športoch, pričom zverenci týchto klubov dosahujú, najmä v poslednom období, významné národné aj medzinárodné úspechy, ide o nasledovné kluby :

- Basketbalový klub AC LB
- Futbalový klub SNV
- Florbalový klub Kométa SNV
- Hokejový klub Spišská
- Klub spišských strelcov
- Klub slovenských turistov
- Krasokorčuliarsky klub SNV
- Mestský šachový klub
- Potápačské kluby (Manta, OK Divers)

- ŠK STEZ short track
- Volejbalový klub SNV
- a iné.

V meste pôsobí tiež Správa telovýchovných zariadení mesta Spišská Nová Ves, ide o príspevkovú organizácia mesta, ktorá zabezpečuje prevádzku športových zariadení v správe mesta a informovanie občanov o dianí v oblasti športu v meste. Významnou súčasťou športových zariadení v meste je aj záujmové združenie právnických osôb „Multifunkčný areál Schulerloch“, poskytujúce strelnicu pre krátku a dlhú zbraň na vzdialenosti do 50 metrov, areál slúži aj pre ďalšie športové aktivity ako bežecké lyžovanie, beh a i.)

Miestne občianske združenie Športový klub Ferčekovce zohráva rolu v snahe zvýšiť športovú aktivitu a záujem o fyzické aktivity u detí a mládeže, okrem organizovania športových podujatí OZ tiež ponúka svojim členom možnosť zapožičania si rôznych športových potrieb, pričom členovia majú požičanie dostupného športového náradia a potrieb bezplatné.

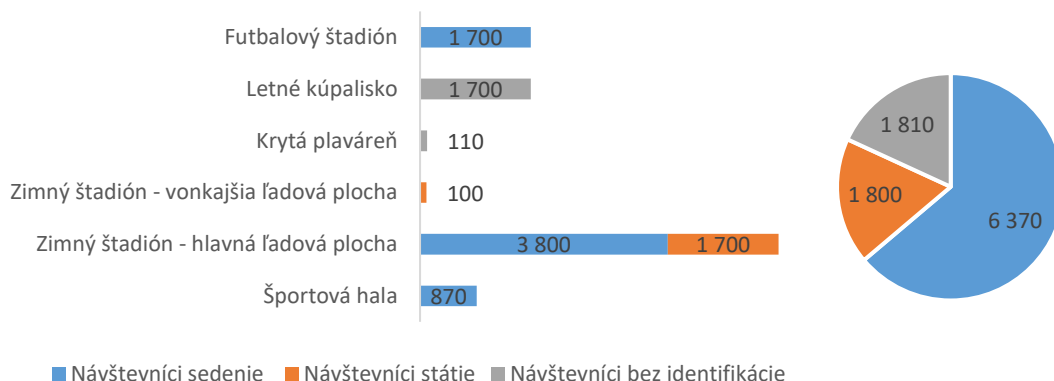
Aj samotné mesto vyvíja snahu o podporu športových aktivít u detí a mládeže cez existujúci projekt mesta **Športuj a benefituj**. Projekt podporuje miestne aktívne športujúce deti a mládež vo veku od 6 - 18 rokov nasledovným spôsobom; každé dieťa aktívne pôsobiace v športovom klube na území mesta Spišská Nová Ves má možnosť prostredníctvom svojich klubov získať *kartičku Športuj, benefituj*, prostredníctvom ktorej získajú zvýhodnené vstupné na krytú plaváreň, letné kúpalisko, saunu alebo verejné korčuľovanie. Taktiež zámerom je propagácia športu a podpora športujúcich detí a mládeže aj formou organizovania spoločných športových akcií, podporných aktivít pre športové kluby mesta, takzvaná snaha o vytvorenie Spišskej športovej rodiny. Podľa zverejnených informácií na Facebookovej stránke projektu @sportuj.benefituj je v projekte k júlu 2020 zapojených 262 členov. *Zdroj: MSÚ SNV, oficiálna FB stránka mesta SNV*

Dostupnosť športovej infraštruktúry verejnosti

Dostupnosť interiérových športovísk v meste (športová hala a telocvične) **je pre voľnočasové aktivity verejnosti minimálna**, vzhľadom na permanentné využitie športovými klubmi alebo školami. *Zdroj: MSÚ SNV.* **Dostupnosť exteriérových športovísk v meste pre voľnočasové aktivity verejnosti sa v období platnosti pôvodného PHSR zlepšila, napríklad sprístupnením multifunkčných ihrísk a areálov ZŠ v správe mesta.** Areály základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Spišská Nová Ves sú prístupné počas školského roka spravidla v čase od 15:00 do 21.00 hod. pre športové kluby a verejnosť (cez letné prázdniny prístupné v čase od 9.00 do 21.00 hod.). Prípadná odchýlka od tohto času je vyznačená pri vstupe do areálu školy a súvisí s možnosťou zabezpečenia správcu pre daný objekt.

V meste pre verejnosť tiež pribudlo workoutové ihrisko na sídlisku Západ, ktoré je po ihriskách v Madaras parku a pri cyklochodníku a nábřeží Hornádu tretím, kde si môžu obyvatelia mesta zacvičiť s vlastnou váhou. Ihrisko bolo realizované koncom roka 2017. *Zdroj: MSÚ SNV a Monitorovacia správa mesta, 2020*

Verejnosť môže sledovať športové podujatia v meste v celkovej diváckej kapacite **9 980 divákov**, pričom viac ako polovica miest je na sedenie (6 370). Divácke kapacity jednotlivých športových zariadení popisuje nasledujúci graf.

Obrázok 59 Kapacity návštevníkov športovej infraštruktúry k roku 2020

Zdroj: MSÚ SNV

Stav športovej infraštruktúry

Futbalový štadión

Rekonštrukcia futbalového štadióna (rok 2020) -- 1,3 mil. €. vybudovanie novej tribúny, kompletná rekonštrukcia hlavnej tribúny (nové rozvody kúrenia, elektriny, vody, omietky, podlahy, obklady, dlažba), nové inžinierske siete v areáli (vodovodná prípojka, dažďová a splašková kanalizácia)

Rekonštrukcia šatní, spích a chodieb (rok 2021) – 38 tis. €, v administratívnej budove futbalového štadióna - kompletná výmena rozvodov vody, elektriny v šatniach, nové omietky, dlažba, obklady, maľovka, sanita, podlahy, sadrokartónové stropy

Zimný štadión

Rekonštrukcia chladenia na zimnom štadióne (rok 2020) - 404 tis. € - výmena starých kompresorov za nové efektívnejšie, vytvorenie nového samostatného technologického okruhu pre chladenie malej ľadovej plochy, automatizácia celého systému - Úspora na spotrebe elektrickej energie 25%.

Výmena osvetlenia nad hlavnou hracou plochou na zimnom štadióne (rok 2021) - kompletne nové osvetlenie - 193 tis. € - úspora 40% na elektrine za osvetlenie.

Letné kúpalisko a krytá plaváreň

Fóliovanie dvoch neplaveckých bazénov na letnom kúpalisku (2020) - 67 tis. € (nevyhovujúci stav bazénov po technickej stránke), nový betónový povrch, nové prepádové žľaby, upravené schody do bazénov, zbúraný deliaci múrik, natavenie novej bazénovej fólie.

Rekonštrukcia výmenníkovej stanice a bazénovej technológie pre areál krytej plavárne a letného kúpaliska - vykurovanie a vzduchotechnika (rok 2021) - 1,76 mil. € - rekonštrukcia bazénovej technológie letného kúpaliska (demontáž starej a montáž novej vrátane pieskových filtrov), rekonštrukcia technológie vykurovania vo výmenníkovej stanici (kompletná demontáž pôvodnej technológie) - samostatné rozdeľovače v objektoch (krytá plaváreň, športová hala),

vytvorenie samostatného technologického okruhu pre ohrev a úpravu vody v detskom bazéne na krytej plavárni, rekonštrukcia vzduchotechniky na krytej plavárni (demontáž starých vzduchotechnických jednotiek) - úspora 30% za teplo.

Modernizácia parných sáun (rok 2021) - výmena starého vyvíjača pary za dva nové úsporné, pre každú parnú saunu zvlášť - 16 800 € - úspora na elektrine 30%.

Športová hala

Rekonštrukcia átria v športovej hale (rok 2020) - 37 500 € , výmena starých veľkoformátových hliníkových okien za nové plastové okná

Rekonštrukcia šatní, spŕch a chodieb v športovej hale (rok 2021) - 42 tis. €, kompletná výmena rozvodov vody, elektriny v šatniach, nové omietky, dlažba, obklady, maľovka, sanita, svietidlá, podlahy

Bezpečnosť

Kriminalita

Územie samotného mesta je s cieľom sledovania protiprávneho správania a konania rozdelené Obvodným oddelením PZ SR v Sp. N. Vsi na 7 častí nasledovne:

1. centrum mesta (Letná ul. + okolie v severnej časti mesta vrátane železničnej a autobusovej stanice),
2. centrum mesta (Zimná ul. + okolie v južnej časti mesta po riekou Hornád),
3. nákupná zóna OBI, Kaufland, Tesco, Lidl SNV, SAD + okolité ulice od Metropolu až po STK,
4. sídlisko Mier,
5. rómska osada Vilčurňa, lokality pod sídliskom Tarča, Ferčekovce a Novoveská Huta,
6. sídlisko Tarča, rómska osada Podskala,
7. sídlisko Západ 1.

Celkovo je počet trestných skutkov spáchaných v meste Spišská Nová Ves 408 za rok 2020 , čo je v prepočte na 10 000 obyvateľov o 12 viac ako na Slovensku. Celková objasnenosť trestnej činnosti v meste za rok 2020 je na úrovni 63% , čiže porovnateľná s národnou úrovňou 60%. Dlhodobu sa počet trestných skutkov spáchaných v meste Spišská Nová Ves pohybuje v intervale 400 až 500 skutkov ročne, s objasnenosťou 60 % až 65 %.

Napriek celkovo vyššiemu počtu skutkov trestnej činnosti v Spišskej Novej Vsi je aj ich objasnenosť v meste za rok 2020 vyššia v porovnaní s národnými štatistikami. Vzhľadom na druh činnosti, za rok 2020, dominujú v meste v porovnaní s krajinou **Násilná trestná činnosť** a **Majetková trestná činnosť**.

Tabuľka 14 Počet skutkov na 10 000 obyvateľov porovnanie mesto SNV a SR

Počet skutkov a druh činnosti	Na 10 000 obyvateľov	
	Mesto SNV	SR
Celkom počet skutkov	111	99
Násilná trestná činnosť	16	10
Vraždy	0	0
Lúpeže	1	1
Mravnostná trestná činnosť	1	2
Znásilnenia	0	0
Majetková trestná činnosť	39	34
Krádeže motorových vozidiel	1	2
Krádeže vlámaním	5	7
Krádeže vlámaním do bytov	1	1
Ekonomická trestná činnosť	16	21

Zdroj: PZ SR, Obvodné oddelenie Sp. N. Ves

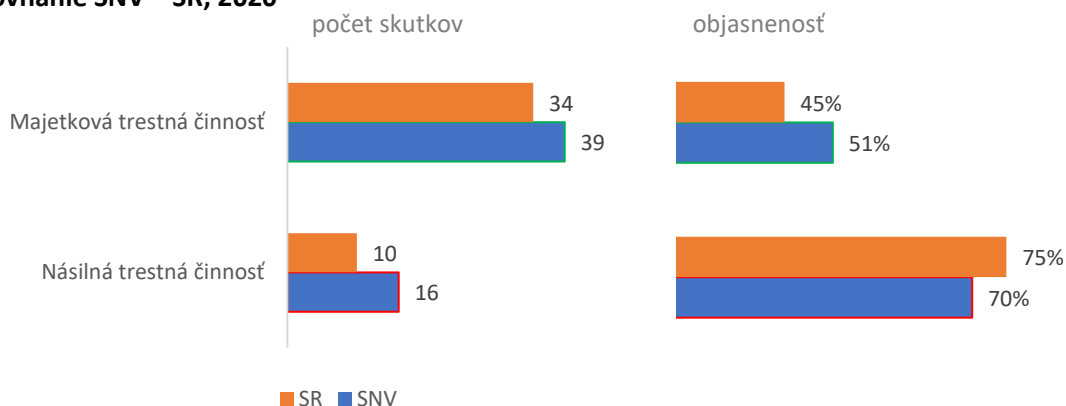
Obrázok 60 Celková objasnenosť trestnej činnosti porovnanie mesto SNV a SR

Napriek vyššiemu počtu skutkov pri majetkovej trestnej činnosti v meste je ich objasnenosť v porovnaní s národnými štatistikami vyššia. Pri skutkoch násilnej trestnej činnosti v meste platí, že s vyšším počtom skutkov sa dosahuje ich nižšia objasnenosť, v porovnaní s národnými štatistikami. Mestská polícia v Spišskej Novej Vsi úzko spolupracuje s Policajným zborom SR, štátnymi orgánmi, ako aj orgánmi samosprávy. Príslušníci mestskej polície sa taktiež zúčastňujú zasadaní mestských výborov v jednotlivých častiach mesta.

Základné úlohy mestskej polície, práva a povinnosti zamestnancov mestskej polície sú zakotvené v zákone SNR č. 564/91 Zb. o obecnej polícii v platnom znení. Mestská polícia vykonáva objasňovanie priestupkov, v zmysle zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v platnom znení.

Obrázok 61 Počet skutkov vzhľadom na druh trestnej činnosti a ich objasnenosť (%), porovnanie SNV – SR; 2020

Zdroj: PZ SR, Obvodné oddelenie Sp. N. Ves a ŠÚ SR

V meste pôsobí poriadkový útvar mestského zastupiteľstva (MsZ), známy pod názvom Mestská polícia (MsP), pôsobiaci pri zabezpečovaní mestských vecí verejného poriadku, ochrany životného prostredia v meste a plnení úloh vyplývajúcich zo všeobecne záväzných nariadení mesta, z uznesení mestského zastupiteľstva a z rozhodnutí primátora mesta.

Počet zákrokov vzhľadom na povahu trestnej činnosti vykonaných Mestskou políciou (MsP) SNV v období rokov 2018 – 2020 možno vidieť v nasledujúcej tabuľke. Všeobecne možno konštatovať, že celkový počet zákrokov v meste Spišská Nová Ves v sledovanom období medziročne klesal.

Tabuľka 15 Vývoj počtu vykonaných zákrokov MsP SNV

ČINNOSŤ	2018	2019	2020
Počet vykonaných zákrokov spolu:	6 934	6 495	4 701
Porušenie právnych noriem z toho:	5 301	4 195	3 303
<i>Zistené vlastnou činnosťou:</i>	4 229	3 703	2 456
<i>Oznámených na útvar MsP:</i>	1 072	1 212	847
Iná činnosť:	1 633	1 580	1 395
Počet príslušníkov:	27	26	26
Celkový počet vyriešených priestupkov:	5 195	4 787	3 226
<i>Počet priestupkov riešených VZN:</i>	2 030	2 036	1 508
<i>Počet priestupkov riešených na úseku dopravy:</i>	2 888	2 447	1 498
<i>Počet ostatne riešené priestupky:</i>	277	304	220
Riešené v blokovom konaní:	2 095	2 097	1 071
<i>vybratá suma za pokuty:</i>	19 603,-€	16 920,-€	10 590,-€
Riešené za pokutu nezaplatenú na mieste:	1	0	1
<i>vybratá suma, za pokutu nezaplatenú na mieste:</i>	33,-€	0,-€	50,-€
Riešené dohováraním	3 098	3 062	2 155
Oznámené správnomu organu a podobne:	106	128	77

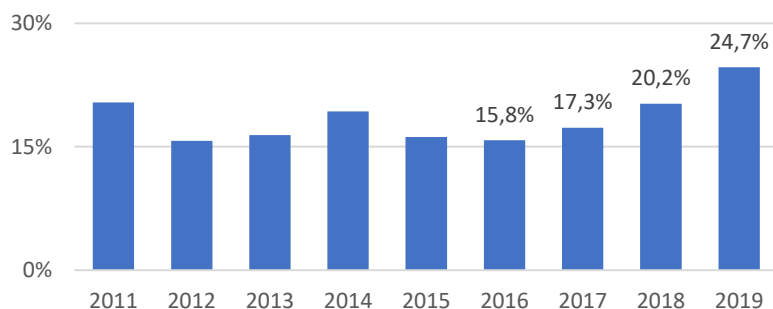
Zdroj: MsP SNV

Počet príslušníkov MsP SNV je 26. Počet služobných motorových vozidiel mestskej polície Spišská Nová Ves (MsP SNV) je 4 ks, celkový počet statických a otočných bezpečnostných kamier je 45 ks k roku 2020, kým pre porovnanie v roku 2009 bolo v meste inštalovaných 17 kamier. Príslušníci Mestskej polície v Spišskej Novej Vsi pracujú v 12-hodinových zmenách (denná zmena 8.00 - 20.00 h, nočná zmena 20.00 - 8.00 h, prechodná zmena: pondelok až štvrtok 13.00 - 1.00 h, piatok až sobota 16.30 - 4.30 h). Zdroj: MsP SNV

Drobná kriminalita

Počet verejnou oznámených porušení verejného poriadku resp. páchania prípadov drobnej kriminality verejnou, v pomere k celkovému počtu prípadov v %, od roku 2016 v meste medziročne rastie, pričom v roku 2019 dosiahol tento pomer absolútne maximum na úrovni 24,7%.

Obrázok 62 Drobná kriminalita

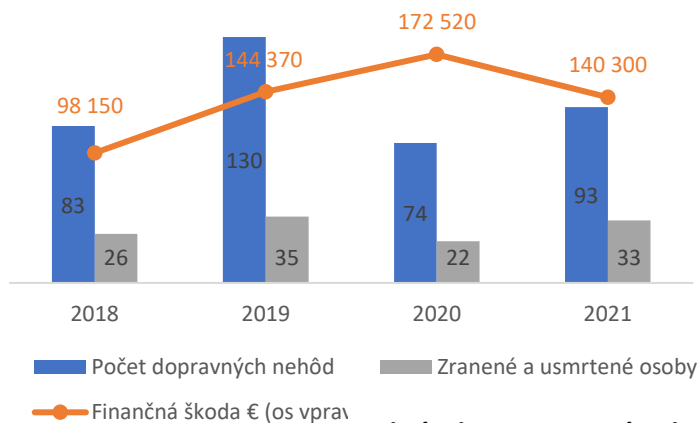

Zdroj: Monitorovacia správa mesta SNV 2020

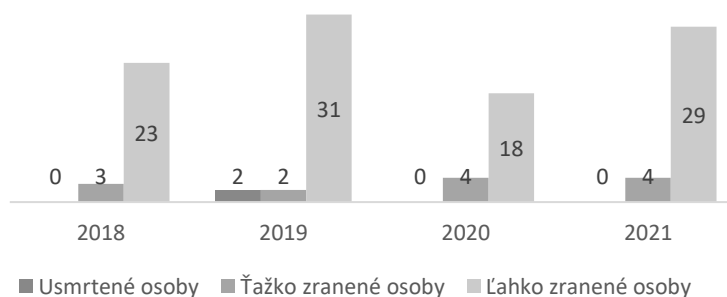
Dopravná nehodovosť

Pracovníci PZ SR Obvodného oddelenia Spišská Nová Ves zisťovali z vedených evidencií dopravnú nehodovosť, pričom uvedené údaje predstavujú dopravnú nehodovosť iba za mesto Spišská Nová Ves (nie sú tu údaje z príľahlých dedín). Možno vidieť, že obdobie posledných štyroch rokov 2018 – 2021 nevykazuje stály trend.

Obrázok 63 Dopravná nehodovosť mesto SNV

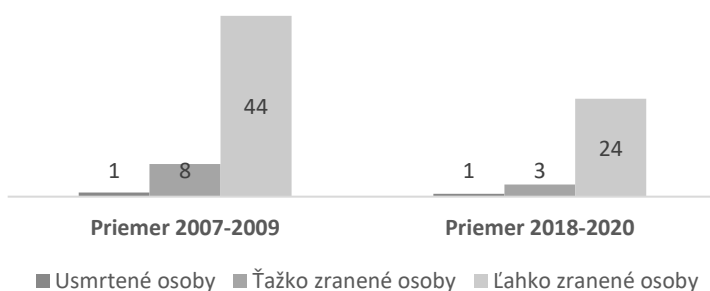
Obrázok 64 Dopravná nehodovosť a zranenia osôb mesto SNV

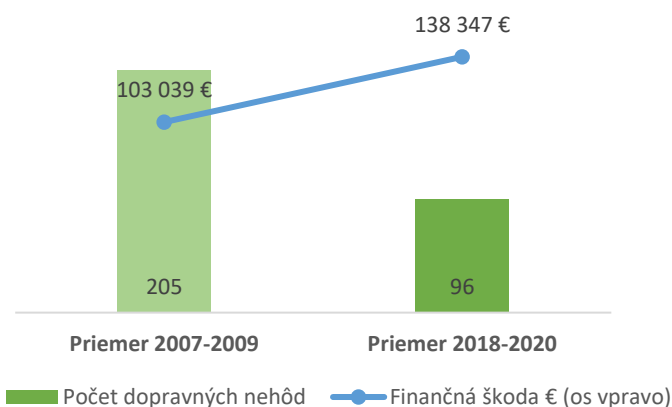
Zdroj: PZ SR, Obvodné oddelenie Spišská Nová Ves

Pre porovnanie dlhodobého vývoja nehodovosti v meste Spišská Nová Ves boli porovnané priemery nehodovosti v trojročných obdobiach. Na základe týchto údajov možno konštatovať, že oproti minulému obdobiu 2007 – 2009 došlo k priemernému poklesu počtu dopravných nehôd v období 2018 – 2020 o polovicu, pokles o 109 dopravných nehôd. Pokles o polovicu nastal aj pri počte osôb zranených v dôsledku dopravnej nehody. V rámci dopravnej nehodovosti bol zaznamenaný jediný nárast a to pri hodnote finančných škôd, nárast o 34%.

Obrázok 65 Dopravná nehodovosť a zranenia osôb mesto SNV – porovnanie priemerov období

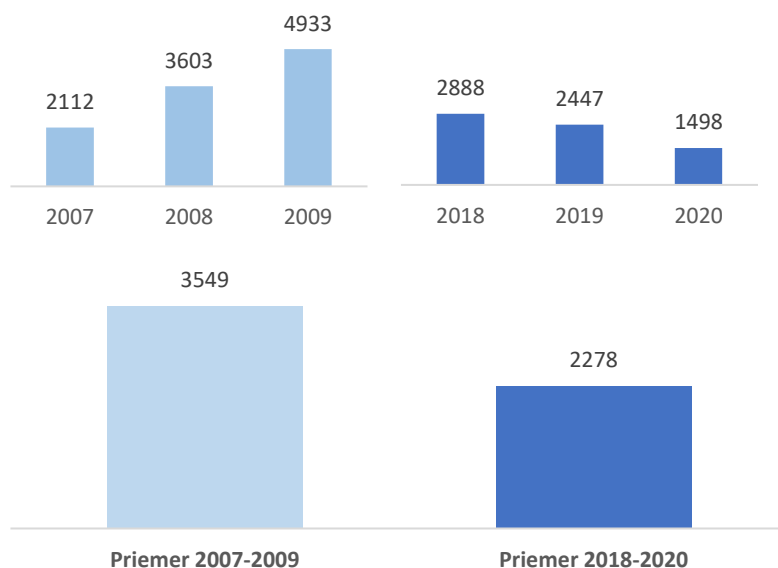

Obrázok 66 Dopravná nehodovosť a finančná škoda – porovnanie priemerov

Zdroj: PZ SR, Obvodné oddelenie Spišská Nová Ves (2007-2009 – PHSR Mesta Spišská Nová Ves – Profil mesta 2012)

Na základe údajov získaných od Mestskej polície mesta Spišská Nová Ves (MsP SNV), možno konštatovať, že v sledovaných obdobiach bol v meste zaznamenaný pokles aj pri počte priestupkov riešených na úseku dopravy, medzi obdobia predstavuje priemerný pokles o 1 200 priestupkov, percentuálny pokles je 36%.

Obrázok 67 Počet priestupkov riešených na úseku dopravy MsP SNV

Zdroj: MsP Spišská Nová Ves (2007-2009 – PHSR Mesta Spišská Nová Ves – Profil mesta 2012)

V súčasnosti sa pripomienky a sťažnosti občanov týkajú najmä porušovania najvyššej povolenej rýchlosti v obytných zónach. Sťažnosti sú riešené formou montáže technických zariadení (merače rýchlosti, spomaľovače – retardéry, dopravné značenie) a sledovania dopadov prijatých opatrení na zlepšenie stavu, napr. ulica Obrancov mieru v SNV. Zdroj: MSÚ SNV

Požiarna bezpečnosť

Pôsobnosť okresného riaditeľstva hasičského a záchranného zboru (ďalej len OR HaZZ) v Spišskej Novej Vsi je územne vymedzená pre okresy Spišská Nová Ves a Gelnica, v ktorých má zriadené tri hasičské stanice, a v ktorých vykonáva zásahovú a preventívnu činnosť. Hasičské stanice sú lokalizované v Spišskej Novej Vsi, v Krompachoch a v Gelnici.

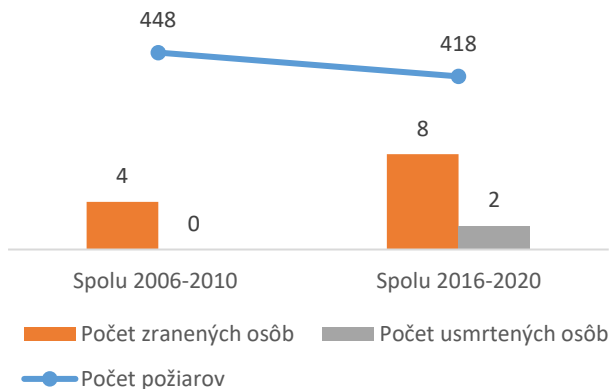
Zásahový obvod hasičskej stanice v Spišskej Novej Vsi tvorí mesto Spišská Nová Ves a ďalších 26 priľahlých obcí. O bezpečnosť občanov sa neustále stará 10 slúžiacich príslušníkov, ktorí majú k dispozícii 8 zásahových vozidiel a množstvo technického vybavenia na likvidáciu požiarov a nevyhnutnú pomoc v rôznych život a zdravie ohrozujúcich situáciách.

Počet požiarov evidovaných OR HaZZ v meste Spišská Nová Ves za rok 2020 spolu predstavuje **85 požiarov**, pričom zranenie utrpeli 2 osoby a evidované je aj 1 úmrtie. Celková peňažná škoda bola za tento rok vyčíslená na hodnotu 99 150 €, hodnota uchránená pred požiarom bola vyčíslená na úrovni 1 427 130 €.

Zdroj: OR HaZZ v Spišskej Novej Vsi

Následné porovnanie požiarovosti a vplyvu požiarov v meste Spišská Nová Ves je analyzované v dvoch 5-ročných obdobiach 2006-2010 a 2016-2020.

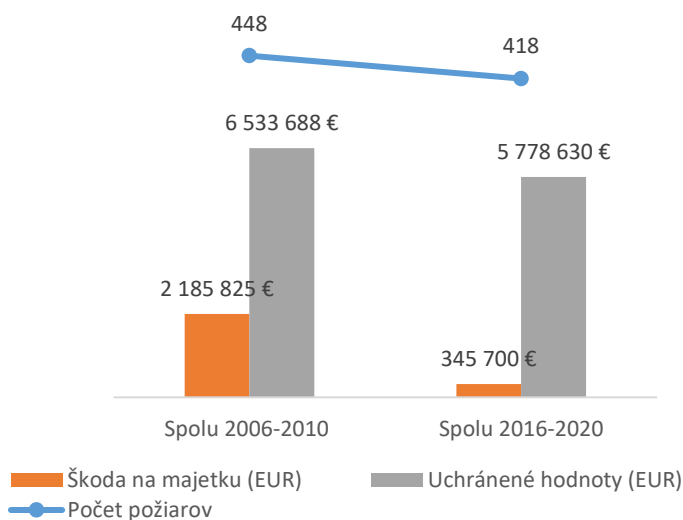
Obrázok 68 Požiarovosť a vplyv požiarov v meste v päťročných obdobiach

V období 2016-2020 síce poklesol počet požiarov spolu o 30, avšak zdvojnásobil sa počet zranených aj usmrtených osôb, v porovnaní s obdobím 2006-2010.

Zdroj: OR HaZZ v Spišskej Novej Vsi

Obrázok 69 Požiarovosť a vplyvu požiarov v meste v päťročných obdobiach, škody v eurách

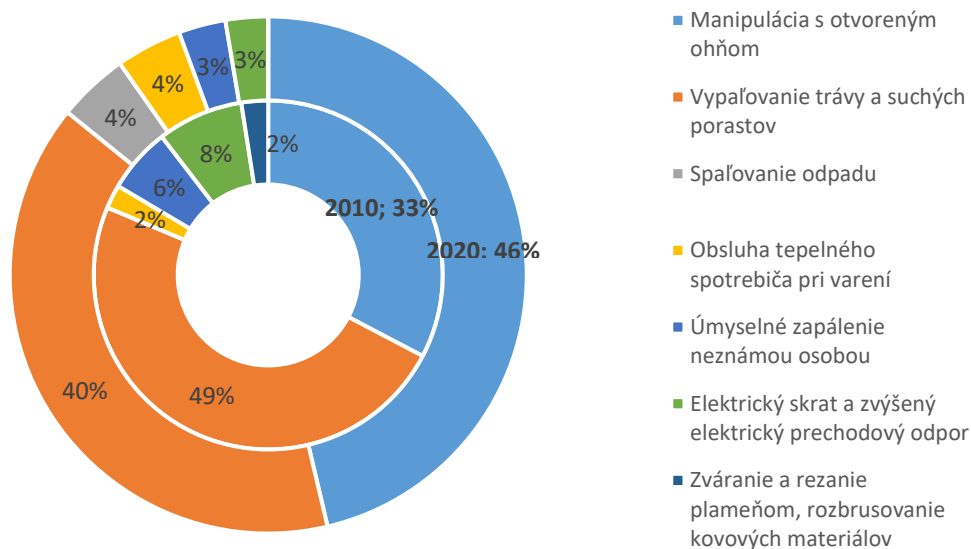
Pokles počtu požiarov v sledovaných obdobiach sa významne prejavil pri poklese škôd na majetku. Uchránené hodnoty majetku zaznamenali pokles tiež, no menej výrazný.

Zdroj: OR HaZZ v Spišskej Novej Vsi

Následné analyzovanie požiarov z hľadiska príčin a miesta vzniku požiarov je hodnotené za údaje o požiarovosti v celom spravovanom území OR HaZZ Spišská Nová Ves, nie len na území mesta.

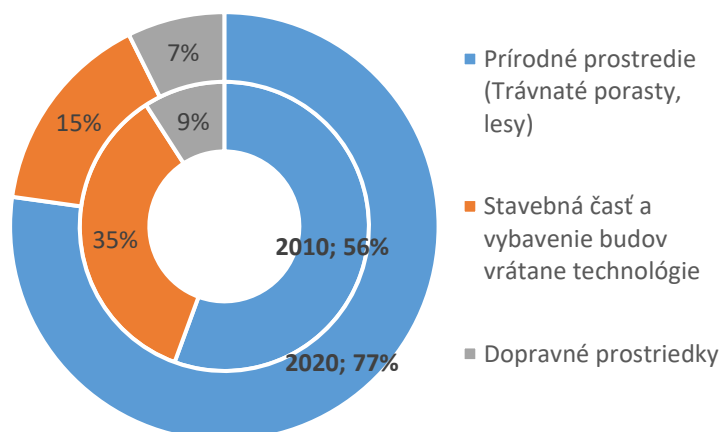
Graf požiarov podľa príčin porovnáva príčiny vzniku požiarov za obdobie roku 2010 (vnútorný prstenec) a 2020 (vonkajší prstenec) ako podiel na celkovom počte požiarov v danom roku. Najčastejšie príčiny vzniku požiarov v oboch sledovaných rokoch sú *manipulácia s otvoreným ohňom* a *vypaľovanie*.

Obrázok 70 Požiare podľa príčiny porovnanie rokov 2010 -2020

Zdroj: OR HaZZ v Spišskej Novej Vsi

Obrázok 71 Požiare z hľadiska miesta vzniku, porovnanie rokov 2010-2020

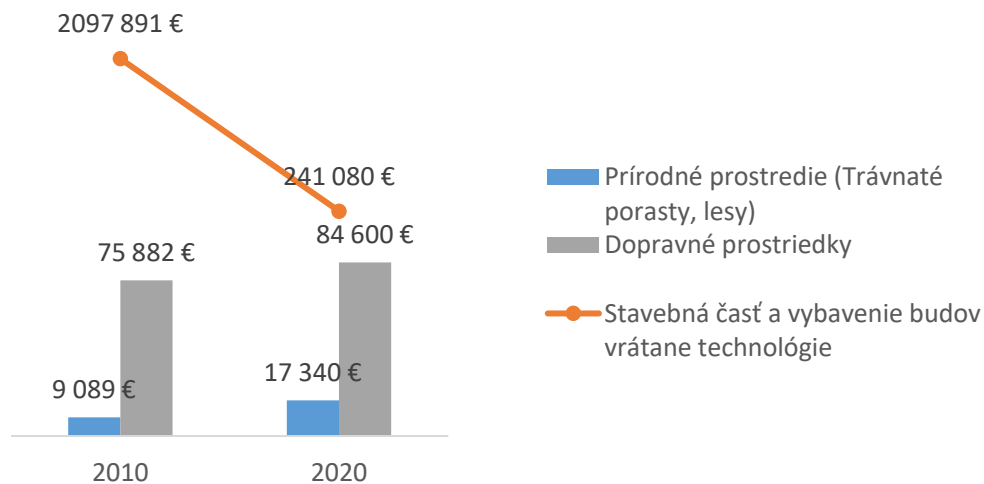
Z hľadiska miesta vzniku vznikalo v roku 2010 aj 2020 viac ako 50% všetkých požiarov v celom spravovanom území OR HaZZ Spišská Nová Ves v prírodnom prostredí, nasledovali požiare v budovách a ďalším častým miestom vzniku boli dopravné prostriedky.

Zdroj: OR HaZZ v Spišskej Novej Vsi

Napriek vysokému výskytu požiarov v prírodnom prostredí, finančne náročné sú najmä požiare vznikajúce v budovách a dopravných prostriedkoch, kde dochádza aj v krátkom čase k vysokým finančným škodám a ohrozeniu na živote.

Prírodné prostredie síce v momente rátania škôd nevykazuje vysoké finančné škody tak ako majetok, avšak z hľadiska hodnoty kvality životného prostredia človeka, ale aj hodnoty biodiverzity živočíchov a rastlín ide často o nevyčísliteľné a dlhodobé škody.

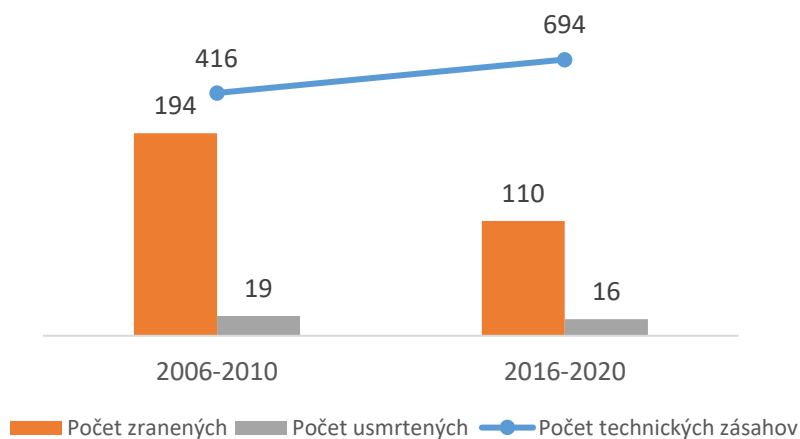
Obrázok 72 Priama škoda z hľadiska miesta vzniku požiarov

Zdroj: OR HaZZ v Spišskej Novej Vsi

Technické zásahy v meste Spišská Nová Ves vykonávané OR HaZZ Spišská Nová Ves porovnané ako päťročné obdobia rokov 2006-2010 a 2016-2020, poukazujú v čase na nárast celkového počtu technických zásahov v meste a zároveň pokles počtu zranených a usmrtených osôb.

Obrázok 73 Základné štatistické údaje o technických zásahoch v meste za posledných 5 rokov

Zdroj: OR HaZZ v Spišskej Novej Vsi

Životné prostredie

Prejavy zmeny klímy

Predpokladané lokálne zmeny, prejavy zmeny klímy, ktorým čelí a bude čeliť mesto Spišská Nová Ves, vzhľadom na svoju geolokalitu a charakter v súvislosti s problémom klimatickej zmeny, sú nasledovné:

Tabuľka 16 Prejavy zmeny klímy v meste Spišská Nová Ves

	Zvýšenie priemernej teploty , zvýšenie intenzity a frekvencie výskytu vln horúčav (dramatický nárast počtu tropických dní a nocí).
	Vzhľadom k nepravidelnému rozloženiu zrážok, sa hlavne v jarnom a letnom období vyskytujú obdobia bez zrážok, ktoré spôsobujú tak meteorologické , ako aj pôdne a hydrologické sucho .
	Prudké a krátkodobé zosilnenie vetra sprevádzané ničivými účinkami.
	Prívalové zrážky sú v teplejšej časti roka takmer výlučne spojené s rozvojom intenzívnych konvektívnych búrok, s ktorými sa v tomto období stretávame v meste Spišská Nová Ves a jeho okolí pomerne často. Sú často hlavnou príčinou vzniku lokálnych prívalových povodní.

Zdroj: Odborné posúdenie KRI

Mesto Spišská Nová Ves si v roku 2012 dalo vypracovať adaptačnú štúdiu so zámerom identifikovať a sumarizovať poznatky o možných negatívnych prejavoch zmeny klímy v meste a načrtnúť návrhy možných opatrení a aktivít, osobitne v oblasti zelenej a modrej infraštruktúry. *Zdroj: Stratégia adaptácie na dopady zmeny klímy v meste Spišská Nová Ves a okolí - NÁVRH, 2012.* Mesto Spišská Nová Ves však dodnes nedisponuje strategickým dokumentom, ktorý by východiská štúdie rozpracoval do detailného hodnotenia zraniteľnosti a adaptačného plánu v zmysle najnovšej metodiky. Preto možno konštatovať, že v meste neboli vykonávané cielené adaptačné opatrenia - systematicky prispievajúce k zníženiu zraniteľnosti územia na dopady zmeny klímy.

Dopady zmeny klímy

Urbánne oblasti predstavujú vysoko rizikové oblasti výskytu a dopadu budúcich, ale už aj súčasných prejavov klimatickej zmeny, keďže tieto prejavy majú v meste, vzhľadom na povahu infraštruktúry, tendenciu dosahovať vyššiu intenzitu, zasiahnuť početnejšiu populáciu a rozmanitejšie ekonomické štruktúry v porovnaní s inými krajinnými oblasťami (EEA, 2016).

Prejavy klimatickej zmeny majú reálne a merateľné dopady na oblasť, v ktorej sa vyskytujú. Kľúčovými oblasťami, na ktoré majú prejavy zmeny klímy negatívny dopad v mestskom prostredí sú:

- zdravie obyvateľstva (súčasný a očakávaný),
- kvalita obytného prostredia – zeleň, prírodné prvky, verejné priestranstvá (súčasný a očakávaný),

- stav technickej infraštruktúry - cestná, kanalizácia, el. vedenia) a majetku (súčasné a očakávané).

Tabuľka 17 Dopady zmeny klímy v meste Spišská Nová Ves

	Zdravie obyvateľstva (súčasné a očakávané)	Kvalita prostredia -zeleň, prírodné prvky, verejné priestranstvá (súčasné a očakávané)	Stav technickej infraštruktúry - cestná, kanalizácia, el. vedenia) a majetku (súčasné a očakávané)
Vlny horúčav 	Vlny horúčav spôsobujú kolapsy až úmrtia, hlavne u starších ľudí a ľudí so srdcovo-cievnyimi, dýchacími a inými chorobami. Nárast priemernej teploty spôsobuje vyšší výskyt astmy, alergií, rozšírenie nových chorôb.	Zmeny v druhovej štruktúre drevín - posun vegetačných stupňov a rajonizácie pestovania (ústup ihličnanov), poškodzovanie drevín škodcami, jarnými mrazmi, chradnutie stromov, rozšírenie invazívnych druhov	Extrémne vysoké teploty poškadzujú kofajovú a cestnú infraštruktúru
Dlhodobé suchá 	Zvýšená prašnosť a zvýšený počet alergénov v ovzduší	Usychanie vegetácie, zhoršenie pôdnej štruktúry, nedostatok vody v povrchových a podzemných vodách	Problémy s tým, že v zmiešanej kanalizácii výrazne prevažujú splaškové vody nad zrážkovými
Veterné smršte 	Väčšie riziko počet úmrtí a úrazov z titulu zlomenia kostrových konárov a vývraty..	Poškodzovanie drevín zlomami a vývratmi	Negatívny vplyv na bezpečnosť pozemnej dopravy.
Prívalové zrážky 	Zvýšený počet úrazov , výskytu gastrointestinálnych ochorení	Záplavy po prívalových dažďoch spôsobujú zosuvy pôdy - deštrukcia svahu z dôvodu silného premočenia terénu v), poškodzovaniu technických zariadení, poškodenie sadovnícky upravených plôch a pod.	Povodňami poškodená infraštruktúra, deštrukcia svahu zhoršenie bezpečnosti a plynulosti dopravy

Zdroj: Odborné posúdenie KRI

Aby sa dnešné mestá stali bezpečnými a odolnými voči dopadom zmeny klímy, štúdie vedcov považujú za nevyhnutné konať mitigačné procesy, znižovanie produkcie CO₂, v súčinnosti s adaptáciou existujúcich spoločenských štruktúr.

Za klimaticky bezpečné a odolné mesto sa považuje mesto, ktoré má schopnosť predpokladať, pripraviť sa, reagovať a zotaviť sa z vážneho dopadu zmeny klímy s minimálnymi škodami v ekonomike, sociálnej sfére, či vo vybudovanom prostredí. V snahe zvýšiť odolnosť hovoríme o znížení zraniteľnosti a práve na týchto princípoch je založený adaptačný proces (Správa EEA, 2016).

Systematický, realistický a komplexný prístup k adaptácii zabezpečí tvorba stratégie a adaptačného plánu na dopady zmeny klímy. Fragmentovaný a jednorazový prístup k procesu adaptácie má dokázateľne slabšie a krátkodobejšie účinky (KRI, 2014). Na viac je dokázané, že implementovanie adaptačných opatrení bez zohľadnenia zraniteľnosti obyvateľstva môže viesť k zhoršeniu klimatických dopadov práve pri zraniteľných skupinách obyvateľstva a tak spôsobiť prehĺbenie nerovnosti medzi obyvateľmi a teda aj prehĺbenie samotnej zraniteľnosti mesta (JFR, 2014). Pri snahe adaptácie miest je preto potrebné akceptovať myšlienku, že „odolnejšie mesto je mesto s menšími sociálnymi nerovnosťami a so spravodlivým rozdeľovaním zdrojov“ (štúdia Jabareen, 2013).

Verejná zeleň

Mesto pri starostlivosti o zeleň vychádza v súčasnosti z neaktuálneho dokumentu Ekonomizácia údržby verejnej zelene (2006) a Pasport zelene.

Starostlivosť o verejnú zeleň je v súčasnosti zabezpečovaná niekoľkými dodávateľskými firmami:

- Firma Brantner Nova s.r.o.,
- Mepos s.r.o., CS Garden (kosenie, údržba zelene)
- Quercus-Arbor s.r.o. (odborná údržba stromov v centrálnom parku)

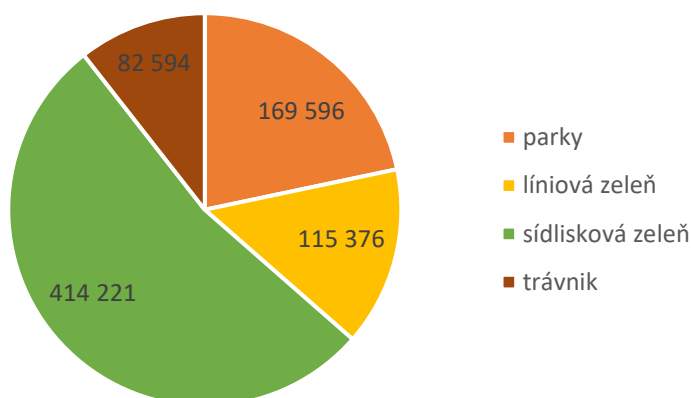
Aktuálny stav úhrnných hodnôt druhov pozemkov (UHDP) mesta Spišská Nová Ves je nasledovný:

- celková rozloha PPF 1435 ha,
- orné pôdy 550 ha,
- TTP 768 ha,
- záhrady a sady 117 ha.

Zdroj: MSÚ SNV

Verejná zeleň mesta Spišská Nová Ves má celkovú výmeru 781 786,05m² = 78,17ha; tvoria ju parky, líniová zeleň, sídlisková zeleň a trávniky v nasledovnej rozlohe:

Obrázok 74 Prvky verejnej zelene mesta (v m²):

Zdroj: Ekonomizácia údržby verejnej zelene, 2006

Najväčšiu parkovú plochu v meste predstavuje MADARAS park spolu so ZOO. V ostatných častiach mesta sa nachádzajú len malé parkové plochy lokálneho významu. Viac ako 60 ročné sú mestské parky na Radničnom námestí (Centrálne mestská zóna CMZ) a Námestí SNP. Významná zeleň sa nachádza aj v niektorých častiach zadných traktov CMZ a v ochrannom pásme CMZ. V katastrálnom území mesta Spišská Nová Ves sa nachádzajú 3 chránené stromy. Významná zeleň je aj na miestnom cintoríne tvoriaca dôležitú krajnotvornú, estetickú a kultúrnu hodnotu (Pamiatková zóna - prieskumy a rozbor, regulačný plán, január 1994, Ing. Arch. Eva Spurná – projektová kancelária Bratislava). Hodnotenie stavu zelene sa vzhľadom na aktuálny stav verejnej zelene v meste Spišská Nová Ves významne nezmenilo ani v minulej dekáde a nasledovné charakteristické črty z analýzy pôvodného dokumentu PHSR sú pre verejnú zeleň v meste platné aj dnes.

Charakteristické črty zelene v meste sú:

- nedostatok zelene a chaotická výsadba,
- zeleň školských areálov patrí medzi pomerne udržiavané, avšak s nevhodnou výsadbou pichľavých druhov drevín najmä v predškolských zariadeniach,
- zeleň výrazne absentuje v okolí NsP vrátane veľkých plôch parkovísk,
- športové areály (štadióny) v intraviláne mesta sú vysadené nevhodnou drevinou - topoľom (krátkovekosť, alergény, náročnosť ich likvidácie v zastavanom území),
- nedostatkom až absenciou zelene sa vyznačujú parkoviská a parkovacie plochy na celom území mesta,
- významnou by mala byť aj zeleň po oboch stranách rieky Hornád, ako atraktívneho krajnotvorného prvku v meste, avšak drevinná vegetácia na brehoch chýba a v bezprostrednom okolí je nedostatočná, resp. neúčelne vysadená.

Zdroj: PHSR Mesta Spišská Nová Ves – Profil mesta 2012

Verejnú zeleň dopĺňa 166 ks mobilných nádob, 8,7 km živého plota a dreviny o počte 16 773 ks; (z toho: 6 293 ks stromy listnaté, 7 548 ks stromy ihličnaté, 1 886 ks kríky listnaté, 1 046 ks kríky ihličnaté, tieto údaje sa vzhľadom na neaktuálnosť východiskového dokumentu nezmenili. Vysadených v sledovanom období (od roku 2010, do roku 2021) bolo 1 696 stromov, 4 158 kríkov, 193 000 letničiek, 1 313 trvaliek a okrasných tráv. Náhradná výsadba stromov sa realizuje na základe rozhodnutí na výrub s určením náhradnej výsadby, ktoré je vydávané Okresným úradom odborom životného prostredia. *Zdroj: MsÚ SNV*

Najvýznamnejším zrealizovaným projektom vo vzťahu k verejnej zeleni v minulom období bol projekt regenerovania centrálného parku na Zimnej ulici s investíciou vo výške 67 000 € s DPH. Do budúcnosti plánuje mesto okrem pokračovania v regenerácii centrálného parku aj viaceré projekty v rámci sídliskovej zelene ako napr. zazelenanie vnútroblokov a okolia stavieb v správe mesta. *Zdroj: MsÚ SNV*

Zeleň má významnú rolu v prípade klimatickej adaptívnej kapacity, súčasné výskumy poukazujú na fakt, že kvalitné prírodné prostredie a zachovaný stav biodiverzity majú väčšiu šancu prispôbiť sa prebiehajúcej zmene klímy. **Keďže sa chápe mesto ako jeden ekosystém, je už v súčasnosti dôležité dbať na dobrý stav porastov v meste ako aj v okolitých lesoch**, na kvalitu a stav stromovej vegetácie v parkoch mesta a zeleň v obytných územiach, aby sa ľahšie prekonali negatívne vplyvy meniaceho sa prostredia.

Pri vyhodnotení zraniteľnosti dopadov zmeny klímy na kvalitu obytného prostredia, sa dospelo k nasledujúcemu záveru: **Zraniteľnosť** bola vyhodnotená ako **stredná až vyššia** osobitne v nasledujúcich typoch krajinnej štruktúry:

- lesy,
- parky,
- nákupné strediská,
- cintoríny,
- verejná zeleň,
- záhradkárska osada Červený jarok (z dôvodu ohrozenia zosuvom),
- verejné priestranstvá Novoveská Huta,
- Ferčekovce na ulici Muráňska, povodie Brusníka

V zraniteľnosti je tak možné vidieť, dominanciu zraniteľnosti v lokalitách a prvkoch krajinnej a mestskej zelenej infraštruktúry mesta Spišská Nová Ves. *Zdroj: Stratégia adaptácie na dopady zmeny klímy v meste Spišská Nová Ves a okolí - NÁVRH, 2012.*

Lesy

Základný krajinotvorný a ekostabilizačný prvok územia mesta Spišská Nová Ves tvoria lesy o rozlohe 7 400 ha. Celý majetok spoločnosti Lesy mesta Spišská Nová Ves s.r.o., ktorého stopercentným vlastníkom je mesto Spišská Nová Ves, leží južne od mesta a tvorí ucelený komplex. Siahajú až po riekou Hnilec. Juhozápadnú hranicu tvorí vodná nádrž Palcmanská Maša a juhovýchodnú osada Delava patriaca k obci Hnilec. Veľká časť lesov sa nachádza v ochrannom pásme Národného parku Slovenský raj (4 815 ha). Lesné porasty sú prevažne v 5.lesnom vegetačnom stupni, jedľovobukovom. Ihličnaté dreviny (smrek a jedľa) tvoria vyše 60 % porastov. Z listnatých drevín prevláda buk.

Organizačne je plocha mestských lesov rozdelená na 3 polesia a 11 lesníckych obvodov. Polesie Novoveská Huta má 4 lesnícke obvody, Polesie Hnilčík má 3 a Polesie Mlynky má 4 lesnícke obvody. Riaditeľstvo spoločnosti sídli v Novoveskej Hute. Okrem polesí sú samostatnými výrobnými strediskami Manipulačno – expedičný sklad v Spišskej Novej Vsi, Manipulačno - expedičný sklad na Mlynkách a Poľovnícka chata Štefana v Havranej Doline.

Činnosti ktoré vykonávajú Lesy mesta Sp. N. Ves :

- Pestovná činnosť
- Ťažbová činnosť
- Poľovníctvo
- Investície a stavebná činnosť
- Styk s verejnosťou - lesná pedagogika
- Ubytovanie
- Spolková činnosť
- Veda a výskum

Tabuľka 18 Prehľad hlavných výkonov za roky 2015 – 2019

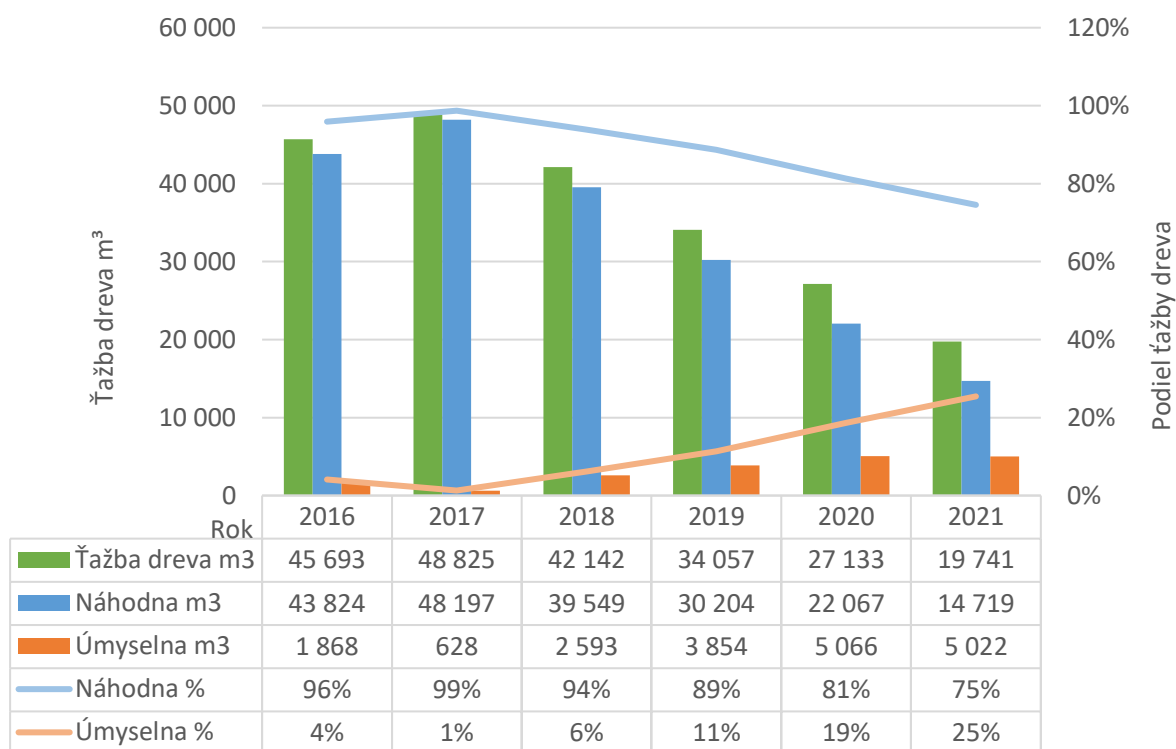
Výkon	2015	2016	2017	2018	2019
Pestovná činnosť (€)	537 998	435 937	452 218	334 085	279 171
<i>Príprava plôch pre obnovu (ha)</i>	116	121	117	92	51 248
<i>Umelá obnova lesa (ha)</i>	133	131	107	96	152 737
<i>Spolupôsobenie pri prirodzenej obnove (ha)</i>	13	0	0	0	
<i>Ochrana mladých les. porastov (ha)</i>	882	422	453	451	1 161
<i>Prerezávky (ha)</i>	130	167	230	201	44 958
<i>Ochrana lesa (€)</i>	67 586	40 362	60 865	20 361	14 587
<i>Ostatné pestovné práce (€)</i>	7 602	12 232	9 035	4 021	14 480
<i>Ošetrovanie (ha)</i>	0	0	0	0	
<i>Prihnojovanie (ha)</i>	7	0	0	0	
<i>Tech.jed. celkom (ha)</i>	1 281	909	853	748	409
Ostatné činnosti (€)	162 816	181 963	178 584	183 399	83 024
Ťažbová činnosť (€)	868 457	850 807	893 677	746 194	706 098

Zdroj: Výročná správa za rok 2019, Lesy mesta Spišská Nová Ves s.r.o

Práce v pestovnej činnosti boli vykonávané hlavne dodávateľsky, ale aj vlastnými sezónnymi zamestnancami. Rozsah pestovnej činnosti vyplýva zo zákonných predpisov o zalesňovaní holín po ťažbe, zabezpečení mladých lesných porastov a výchove porastov.

Ostatné činnosti a služby obsahujú: obhospodarovanie lúk a výrobu sena, poľovníctvo, prevádzku a údržbu budov a stavieb, prevádzku a údržbu manipulačných skladov, prevádzku skriňových vozidiel Avia a AVIA D90L +HR, prevádzku rýpadla–nakladača JCB, ostatné výrobné služby, mimoprodukčné funkcie lesov a prevádzku Poľovníckej chaty Štefan. V rámci ostatných činností spadajú aj iné lesné činnosti, kde spoločnosť zabezpečuje výkony: prevádzka lesných škôlok, zber semien, prevádzka a údržba lesných ciest, prevádzka a údržba zväžnic.

Ťažbová činnosť obsahovala komplexnú výrobu (ťažbu a sústreďovanie dreva, manipuláciu na odvoznom mieste), odvoz dreva na vlastné expedičné sklady a sklady odberateľov, manipuláciu na expedičných skladoch a expedíciu dreva vagónmi a nákladnými automobilmi. Celkovo bolo vyťažených 34 057,46 m³ dreva (so samovýrobou). Ťažbová činnosť okrem manipulácie dreva na expedičnom sklade bola vykonávaná dodávateľským spôsobom. Prakticky od začiatku činnosti spoločnosti je výška a druh ťažby limitovaná spracovaním smrekovej kalamity. V roku 2019 spracovanie kalamity tvorilo ~ 89 % z celkovej ťažby dreva. Rubná úmyselná ťažba tvorila ~ 10 % a prebiecky, rekonštrukcie a ostatná ťažba tvorili ~ 1 % z celkovej ťažby dreva. Spracovanie kalamity následne ovplyvňuje ťažbový fond, jeho kvalitu a nakoniec výšku tržieb za predávané drevo. Zdroj: Výročná správa za rok 2019, Lesy mesta Spišská Nová Ves s.r.o

Obrázok 75 Jednotlivé množstvá ťažieb (náhodná, úmyselná) ako skutočnosť za roky 2016-2021

Zdroj: Lesy mesta Spišská Nová Ves s.r.o.

Pričom predpis ťažieb na obdobie 2016 -2025 je o objeme 226 499 m³ a za obdobie 2016 - 2021 bolo naplnených 96% v objeme 217 591,17 m³, z toho 198 560,55 m³ (91%) ako náhodná ťažba a 19 030,62 m³ ako úmyselná ťažba (9%). Zdroj: Lesy mesta Spišská Nová Ves s.r.o.

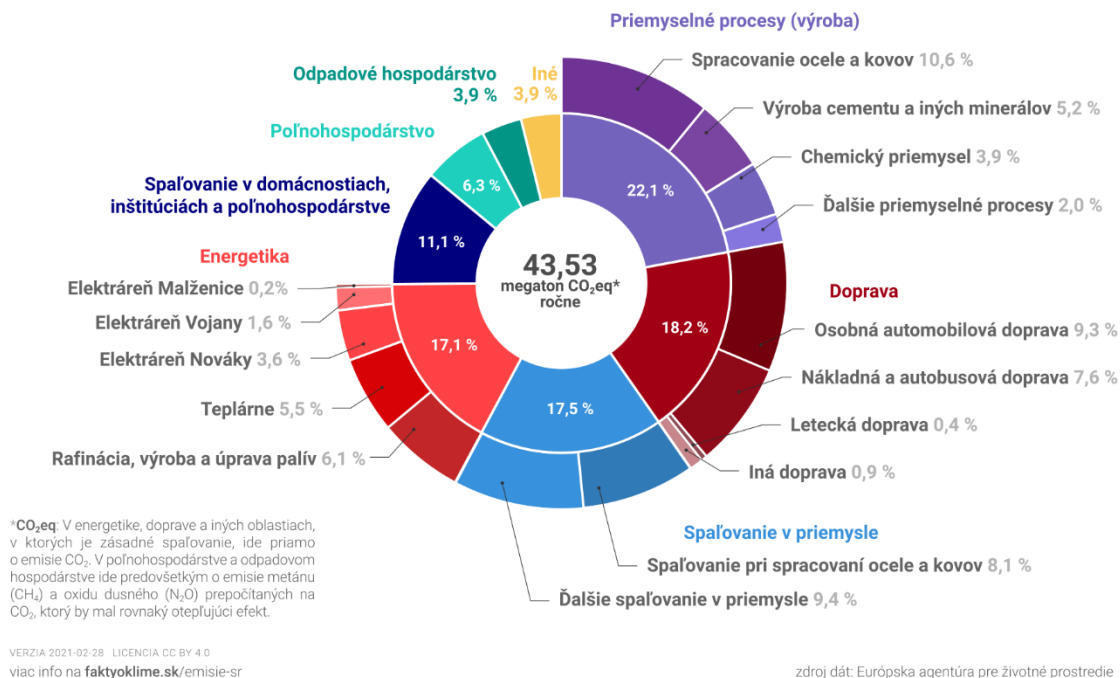
Energetická náročnosť verejných budov

Keďže práve emisie skleníkových plynov sú príčinou nárastu globálnej teploty, a teda klimatickej zmeny, dlhodobé klimatické a emisné ciele majú smerovať k podstatnému zníženiu globálnych emisií skleníkových plynov, aby sa tak obmedzil nárast globálnej teploty do konca tohto storočia.

Podľa údajov z roku 2018, piatimi najvýznamnejším sektormi na Slovensku produkujúcimi skleníkové plyny sú: Priemyselné procesy, Doprava, Spaľovanie v priemysle, Energetika a Spaľovanie v domácnostiach, inštitúciách a poľnohospodárstvo.

Obrázok 76 Emisie skleníkových plynov Slovenska podľa sektorov

Celkové emisie Slovenska za rok 2018

Zdroj: faktyoklime.sk

Mesto Spišská Nová Ves momentálne nedisponuje informáciami o počte vyprodukovaných emisií na území mesta. Boli však získané údaje o energetickej náročnosti budov v správe mesta, na pomedzí sektorov Energetika a Spaľovanie v domácnostiach, inštitúciách a poľnohospodárstvo, konkrétne energetika verejných budov. Práve na správu verejných budovy má samospráva mesta dostupné právomoci a nástroje, ktoré by v budúcnosti mohla využiť pri prípadných mitigačných politikách. Navyše, samotné obstarávanie energií vysokým podielom zabezpečuje tepelné hospodárstvo mesta, spoločnosť EMKOBEL a.s., ktorá je akciovou spoločnosťou s komunálnou kapitálovou účasťou a jej jediným akcionárom a vlastníkom spoločnosti je samotné mesto Spišská Nová Ves.

Hlavným predmetom podnikania EMKOBEL a.s. je výroba a dodávka tepla a teplej úžitkovej vody pre bytové a nebytové priestory v meste Spišská Nová Ves. Vedľajším predmetom podnikania spoločnosti je výroba a dodávka elektrickej energie z kogeneračných jednotiek prevažne do verejnej siete. Pre tieto účely má spoločnosť prenajatý tepelno-energetický komplex Mesta Spišská Nová Ves, s ktorým podniká a zabezpečuje jeho modernizáciu, na čo má Úradom pre reguláciu sieťových odvetví vydanú licenciu na podnikanie v energetických odvetviach.

Spoločnosť spravuje 24 plynových kotolní o celkovom inštalovanom výkone 111.59 MW a 19 km teplovodných potrubných rozvodov. V roku 2019 spoločnosť predala 74 774 MWh tepla na vykurovanie a ohrev teplej úžitkovej vody. Teplo a teplú úžitkovú vodu dodáva do cca 9 200 bytov, ale aj do piatich základných škôl, ôsmich materských škôl, jednej strednej školy a pre ostatnú infraštruktúru mesta.

Zavedený moderný automatizovaný systém riadenia tepelných zariadení garantuje vysoký stupeň ich bezpečnosti a efektívnosti. Nepretržitý proces modernizácie a zavádzanie nových technológií v

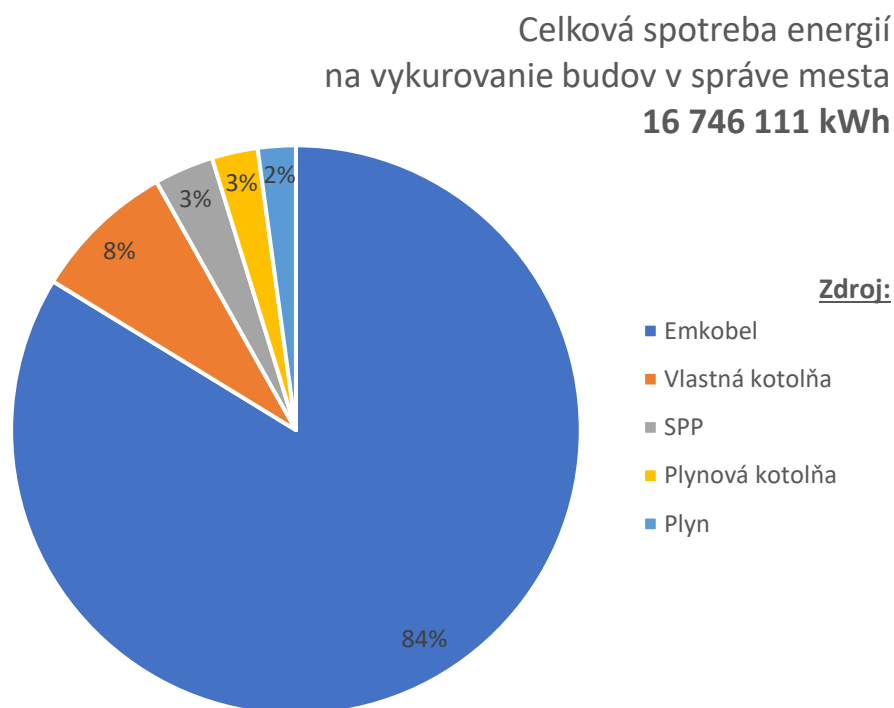
tepelných zariadeniach sa prejavil v zlepšení využitia výrobných kapacít a v priaznivom poklese spotreby zemného plynu. *Zdroj: Výročná správa EMKOBEL, a. s. zostavená k 31.12.2019*

Získané údaje z MsÚ poukazujú na ročnú spotrebu spolu 43 verejných budov v správe mesta Spišská Nová Ves k 31. 12 . 2020. Zo zoznamu budov sa pri spracovaní dát nepracovalo s údajmi budovy Atletický štadión (budova je zbúraná) ani s budovou Klubu mladých, Komunitnej organizácie Centra voľného času (neviduje sa energetická náročnosť budovy). Budovy tenisových kurtov a tenisovej haly boli v analýze započítané ako dve samostatné budovy (dáta energetickej spotreby vykazujú ako dve samostatné budovy). Pre potreby spracovania údajov tak spolu hodnotíme energetickú spotrebu 43 budov v správe mesta.

Celková spotreba energie na vykurovanie budov v správe mesta Spišská Nová Ves za rok 2020 je 16 746 111 kWh, pri zohľadnení rozmerov (105 091m²) je celková spotreba v priemere 159,3 kWh/m².

Dominantným podielom 84% sa na dodaní tepla do verejných budov mesta podieľala v roku 2020 spoločnosť EMKOBEL, okrem spoločnosti EMKOBEL je vykurovanie niektorých budov v správe mesta zabezpečené aj ďalšími zdrojmi.

Obrázok 77 Celková spotreba energií na vykurovanie budov v správe mesta a ich zdroj, 2020

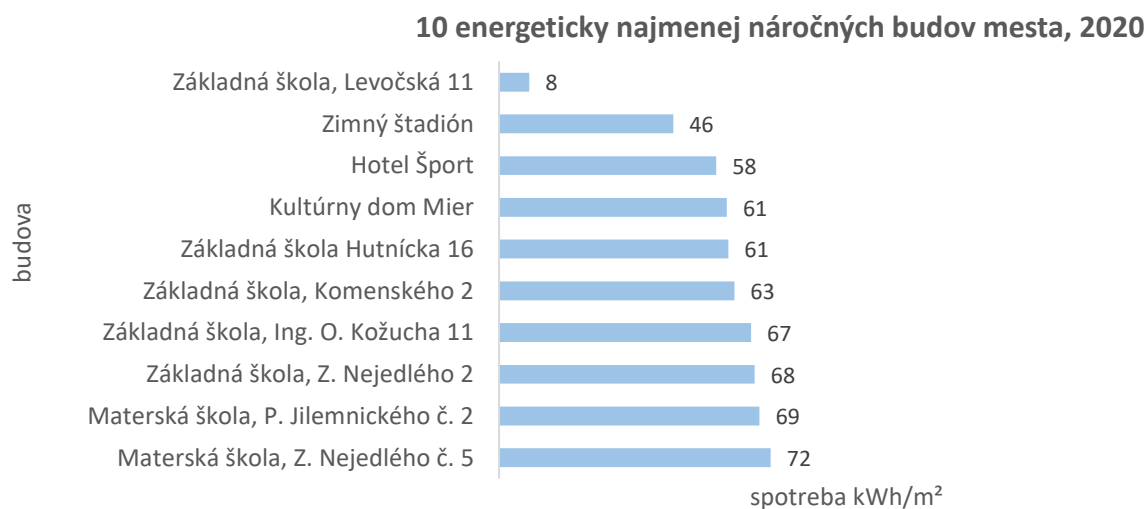
Zdroj: MSÚ SNV

Celkovo sú v správe mesta Spišská Nová Ves budovy 42 organizácii (ZŠ, MŠ, CVČ, budovy určené pre šport, hotel a pod.), z nich *budovy nasledujúcich 7mych organizácii prešli kompletnou rekonštrukciou aj so zameraním na zníženie energetickej náročnosti:*

- Kultúrny dom Mier
- Materská škola, E. M. Šoltésovej č. 27
- Materská škola, Gorazdova č. 28
- Materská škola, Hviezdoslavova č. 33
- Materská škola, J. Hanulu č. 6
- Materská škola, Z. Nejedlého č. 5
- Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa Z. Nejedlého

Nasledujúce obrázky zobrazujú najvyššiu a najnižšiu energetickú spotrebu budov v správe mesta SNV za rok 2020. Vzájomná porovnateľnosť budov je možná na základe prepočtu spotreby na rozmery budov, vyjadrené v jednotke kWh/m². Avšak pri porovnateľnosti platí, že jednotlivé typy inštitúciei vzhľadom na svoju povahu nevykonávajú porovnateľne náročné činnosti na spotrebu energie.

Obrázok 78 Energetická náročnosť budov v správe mesta

Zdroj: MSÚ SNV

Znečistenie ovzdušia

Údaje o stave znečistenia ovzdušia nie sú k dispozícii priamo pre úroveň mesta Spišská Nová Ves, preto sú údaje v tejto oblasti čerpané **najaktuálnejšie na najbližšiu dostupnú úroveň a tou je okres Spišská Nová Ves**. Z dostupných údajov nie je možné identifikovať miestnych pôvodcov znečisťujúcich látok.

Mesto v súčasnosti systematicky nemonitoruje a nezberá údaje o kvalite ovzdušia vzhľadom na dopravu, energetickú náročnosť alebo priemysel. Zaoberá sa len konkrétnymi podnetmi, ktoré individuálne prešetruje za účasti RÚVZ, ODI PZ. Podnety od občanov nie sú časté a sú riešené v spolupráci so špeciálnou štátnou správou k spokojnosti občanov. Najčastejšie sa podnety občanov **týkajú hlučnosti a prašnosti z prevádzky dopravy**. Zdroj: MSÚ SNV

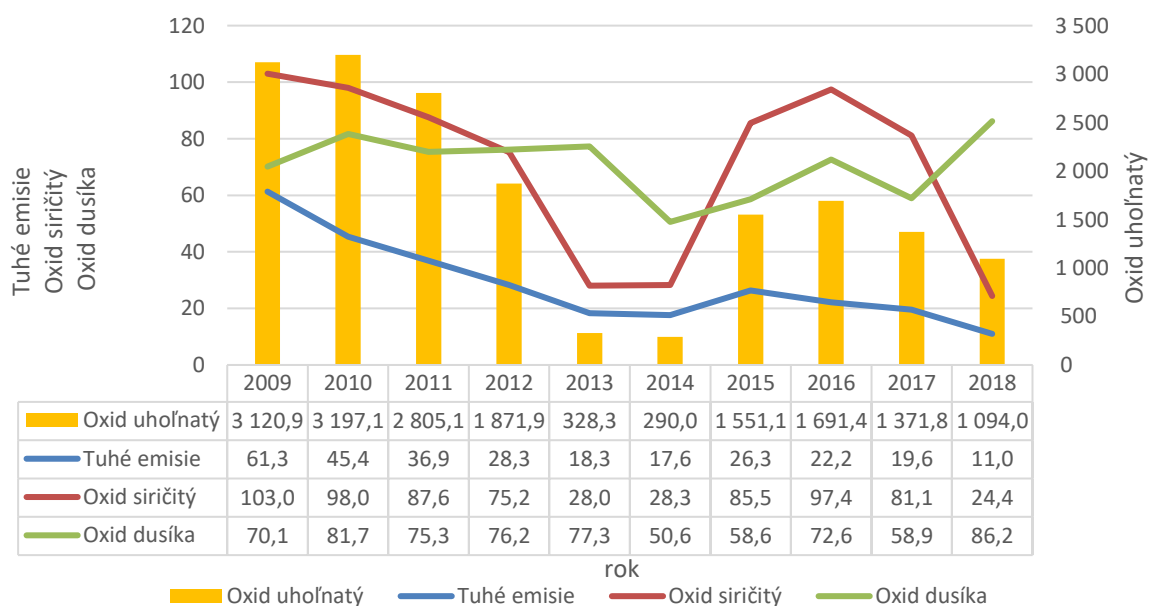
Výrazne dominujúcou znečisťujúcou látkou ovzdušia je ako na národnej úrovni, tak aj v spišskonovoveskom okrese oxid uhoľnatý, k roku 2018 okres produkoval 1 000 ton tejto látky. Oproti minulým obdobia ide o pokles produkcie.

Koncentrovanou látkou v okrese je aj oxid dusíka, pre rok 2018 dosiahla látka v okrese celkový objem 86 ton, pričom ide o dlhodobu najvyššiu nameranú hodnotu objemu oxidu dusíka v okrese od roku 2009.

Oxid siričitý dosiahol v roku 2018 absolútne minimum v sledovanom období, objem 24 ton. Absolútne minimum v sledovanom období dosiahli objemom 11 ton aj tuhé emisie okresu, tie vykazujú dlhodobý trend poklesu objemu.

Príčina výrazného poklesu produkcie oxidu uhoľnatého a oxidu siričitého okresu v období rokov 2013 a 2014 nebola v procese prípravy PHSR skúmaná.

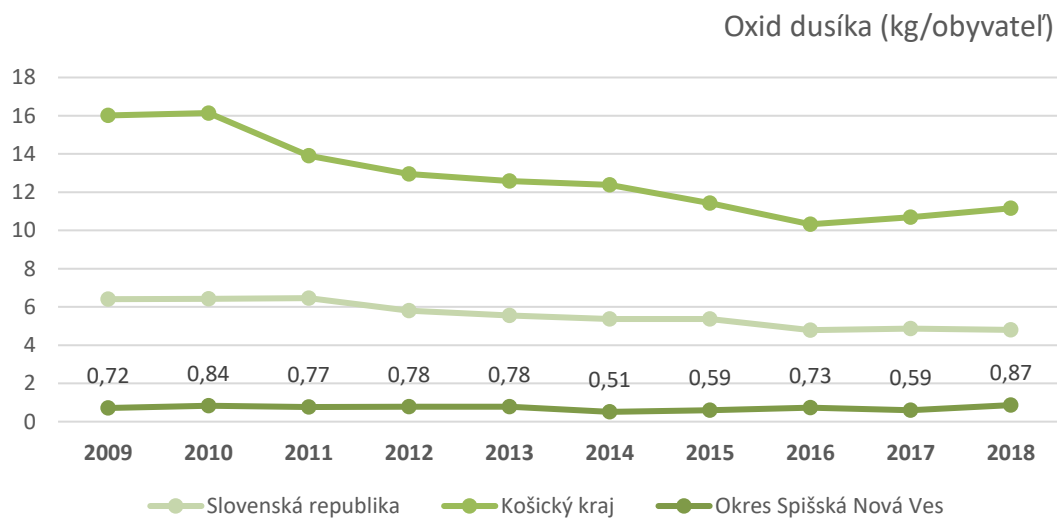
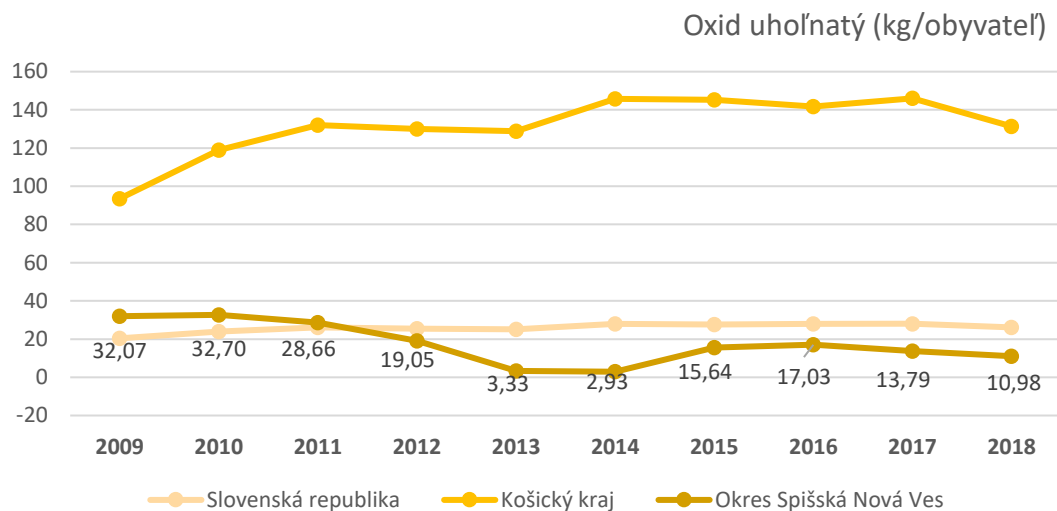
Obrázok 79 Celková produkcia látok znečisťujúcich ovzdušie v tonách, okres Spišská Nová Ves

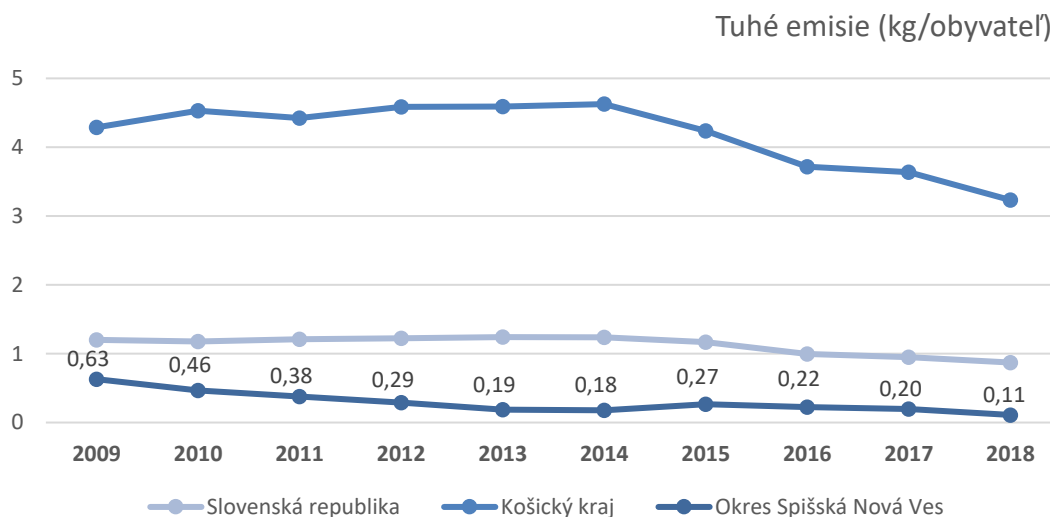
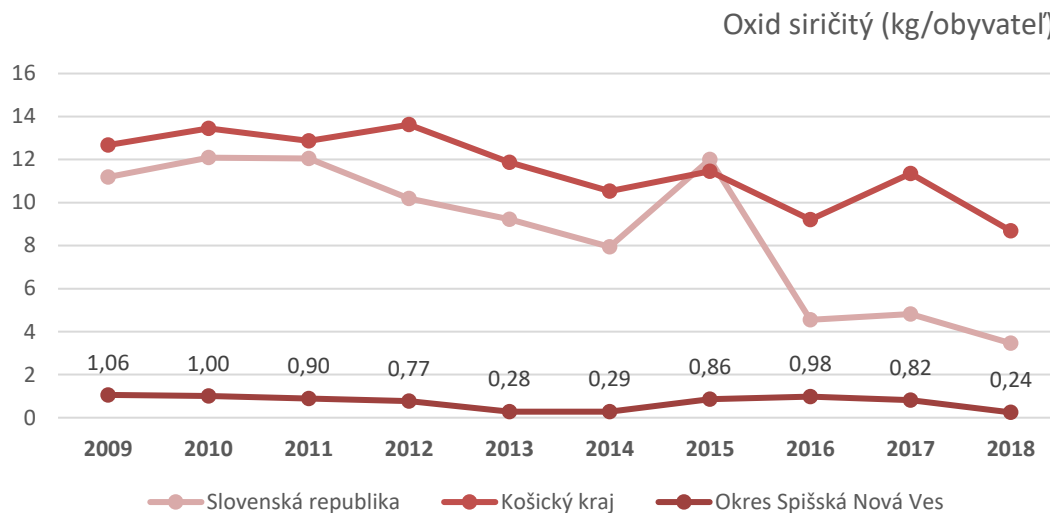

Zdroj: ŠÚ SR

Pre porovnanie, všetky sledované látky znečisťujúce ovzdušie dosahujú v okrese Spišská Nová Ves hodnoty na obyvateľa nižšie ako krajský a národný priemer (kg/obyv.)

Obrázok 80 Porovnanie regiónov v produkcii ovzdušie znečisťujúcich látok

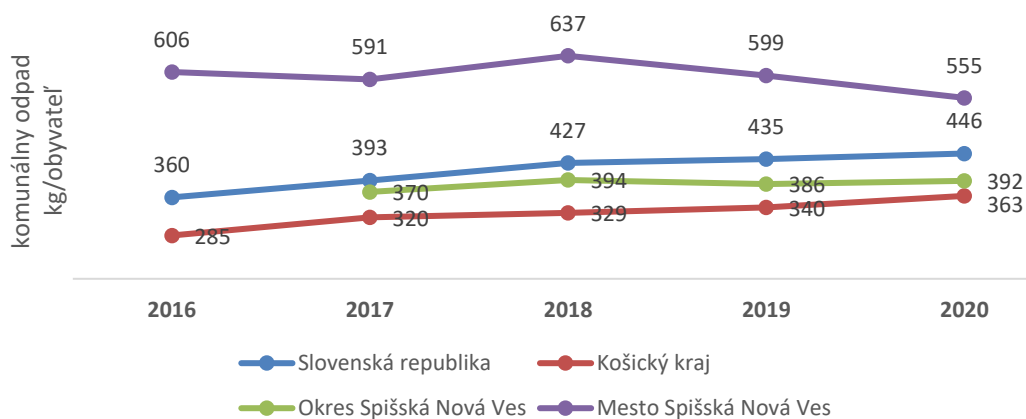

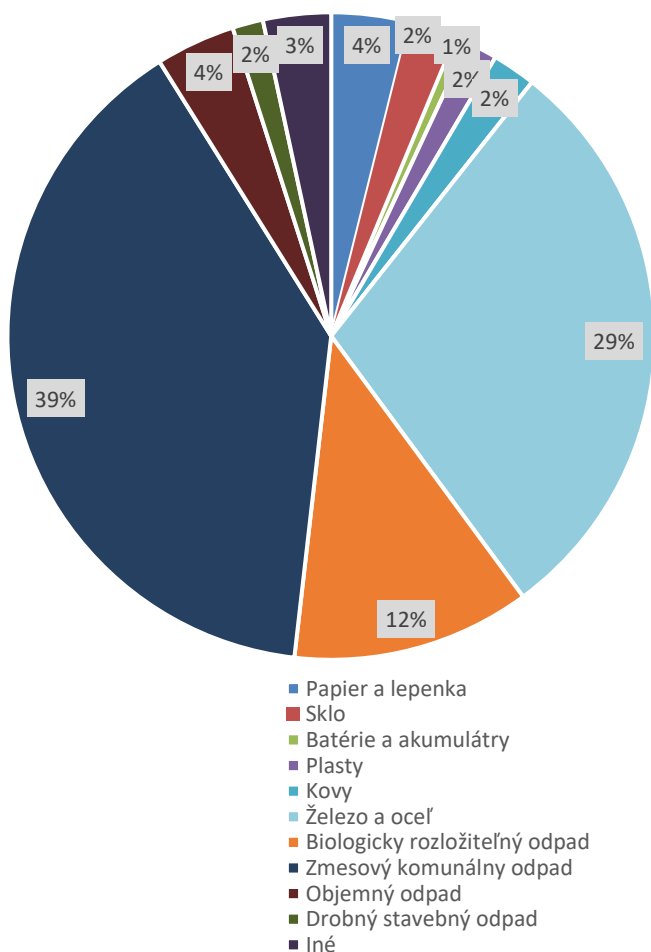
Zdroj: ŠÚ SR

Odpadové hospodárstvo

Obyvateľ mesta Spišská Nová Ves vyprodukoval v roku 2020 v priemere 555 kg komunálneho odpadu (KO). Je to o 53 kg menej ako je priemerná ročná hodnota vyprodukovaného odpadu za predošlé obdobie štyroch rokov. Napriek poklesu produkcie odpadov v roku 2020 vyprodukoval obyvateľ mesta približne o 100 kg viac komunálneho odpadu ako priemerný Slovák a takmer o 200 kg viac ako obyvateľ Košického kraja. Celkovo v roku 2020 domácnosti mesta Spišská Nová Ves vyprodukovali 20 tisíc ton KO, čo predstavuje polovicu produkcie odpadov v celom spišskonovoveskom okrese.

Obrázok 81 Produkcia komunálneho odpadu na obyvateľa (kg/obyv.)

Zdroj: ŠÚ SR a MSU

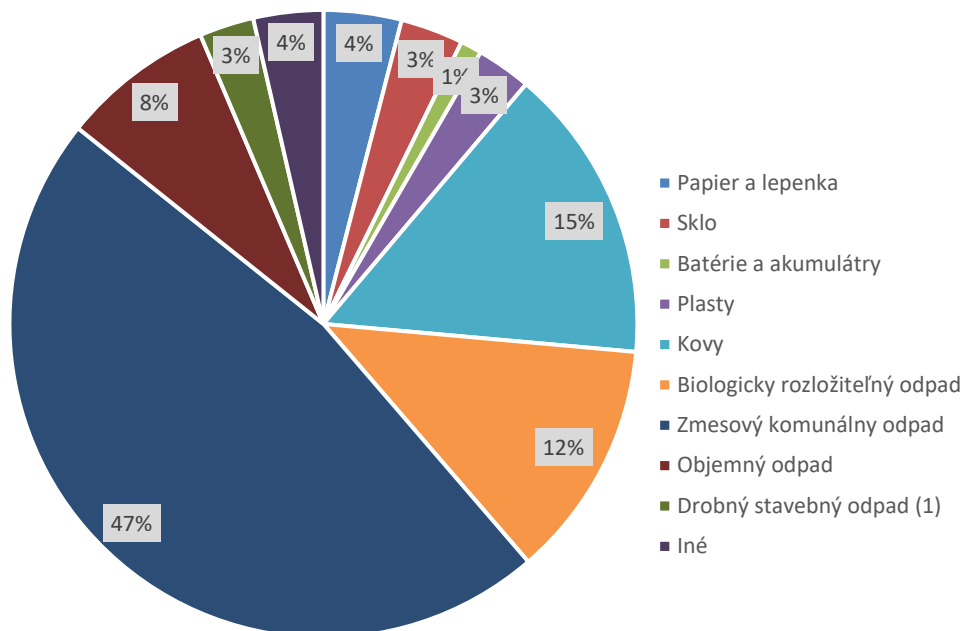
Obrázok 82 Komunálny odpad podľa druhov odpadu mesto SNV, rok 2020

Z celkového objemu **20 384 ton** komunálneho odpadu vyprodukovaného v meste Spišská Nová Ves k roku 2020 tvorí najväčší podiel, podľa druhu odpadu, zložka *zmesového komunálneho odpadu (ZKO)*, nasledujú kovy – konkrétne *železo a oceľ* a *biologicky rozložiteľný odpad*.

Rozdelenie druhov odpadov a ich početnosť v meste Spišská Nová Ves pripomína štruktúru druhov odpadov na Slovensku, pre porovnanie pozri nižšie.

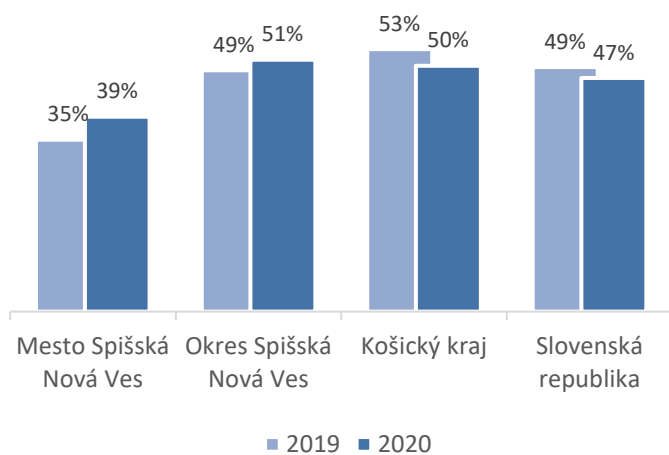
Zdroj: MSÚ SNV

**Obrázok 83 Komunálny odpad podľa druhov odpadu
Slovensko, rok 2020**

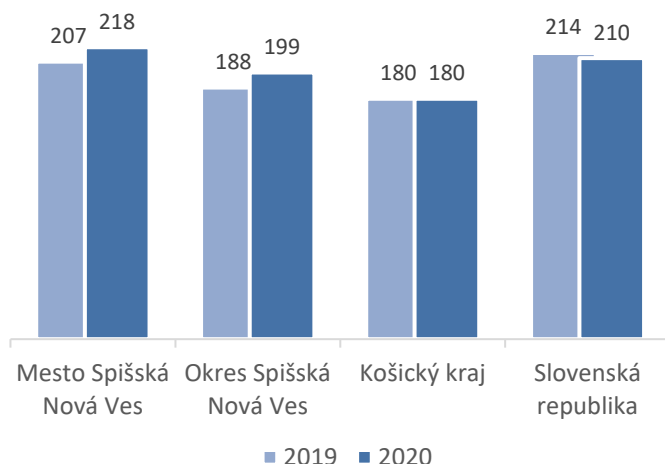
Zdroj: ŠÚ SR

**Obrázok 84 Zmesový komunálny odpad
(% podiel na celkovom odpade)**

Zložka ZKO je najväčšou zložkou na celkovej produkcii odpadu vo všetkých sledovaných regionálnych územných celkoch krajiny.

V meste Spišská Nová Ves predstavuje ZKO podiel necelých 40%, aj keď ide o najmenší podiel pri porovnávaných regionálnych územných celkoch, v obidvoch sledovaných rokoch, objem ZKO v prepočte kg na obyvateľa mesta je viac ako 200 kg, ide tak o najvyšší objem vyprodukovaného ZKO na obyvateľa pri porovnávaných regionálnych celkoch.

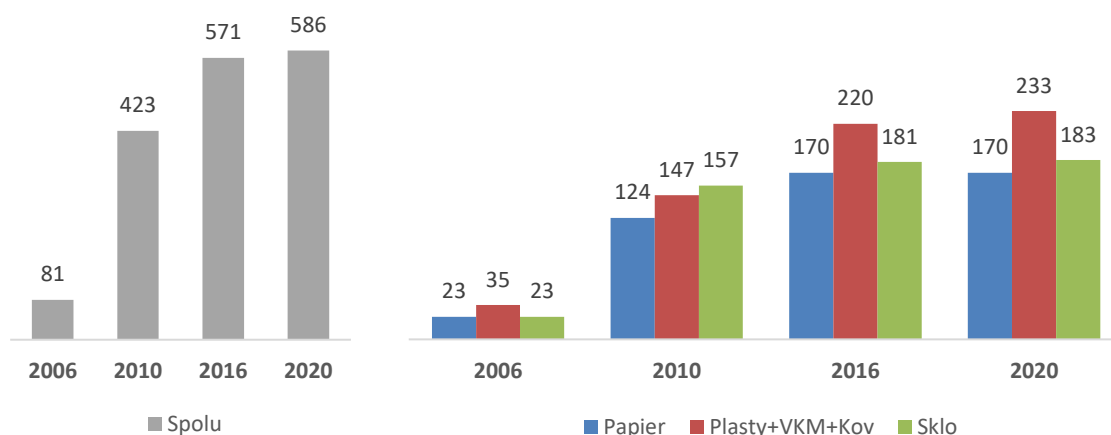
Obrázok 85 Zmesový komunálny odpad (kg/obyvateľ)

Negatívnym javom v meste Spišská Nová Ves je okrem vysokého objemu ZKO na obyvateľa aj medziročný nárast podielu ZKO na celkovej produkcii odpadu, kým porovnané územné celky (s výnimkou spišskonovoveského okresu) zaznamenali medziročný pokles podielu ZKO. Medziročný nárast podielu ZKO na celkovom odpade je znepokojivý aj vzhľadom na pokles celkovej produkcie odpadu na obyvateľa, pozri vyššie.

Zdroj: ŠÚ SR a MSÚ SNV

Vzhľadom na rast podielu ZKO na celkovom odpade a súčasný pokles celkovej produkcie odpadu na obyvateľa v meste Spišská Nová Ves je zaujímavý pohľad na dostupnosť zberných nádob (kontajnerov) pre separovanie jednotlivých zložiek odpadu .

Najvýraznejšia zmena počtu kontajnerov pre separovaný zber v meste nastala v období 2006 – 2010, v danom období išlo približne o pätnásobný nárast kontajnerov pre každú sledovanú zložku separovaného odpadu. Výrazný nárast kontajnerov pre separovaný zber nastal aj medzi rokmi 2010 - 2016, pre každú zo zložiek separovaného odpadu nastal nárast zberných nádob v počte 24 až 73, papier +46 nádob, plasty,VKM,kov +73 nádob, sklo +24 nádob. Najmenej výrazné zmeny v počte rastu zberných nádob na separovaný odpad nastali v poslednom porovnaní stavu, medzi rokmi 2016 a 2020.

Obrázok 86 Počet kontajnerov pre separovaný zber v meste Spišská Nová Ves

Zdroj: MSÚ SNV

Nakladanie s odpadom

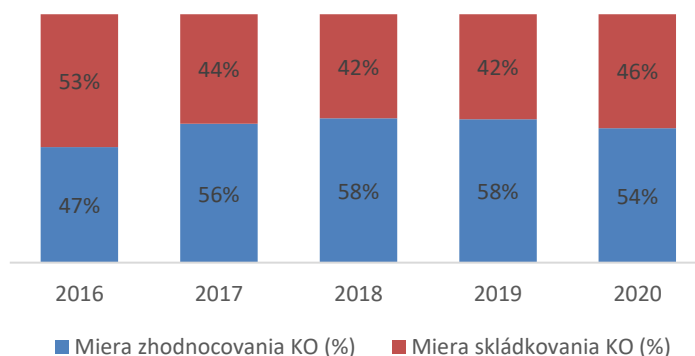
Okrem trendov produkcie a zloženia komunálneho odpadu je potrebné sledovať aj nakladanie s komunálnym odpadom. Za nakladanie s odpadom sú považované aktivity súvisiace so zhodnocovaním a zneškodňovaním odpadu vrátane starostlivosti o miesto zneškodňovania. Metódy nakladania s odpadom sú špecifikované v prílohe 2 a 3 zákona o odpadoch (*Zákon č. 223/2001 Z.z. z 15. mája 2001 o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov*):

- **Zhodnocovanie odpadu** zahŕňa materiálové zhodnocovanie - najčastejšie recykláciu, ktorej predchádza **separácia** odpadov, ale aj energetické zhodnocovanie a kompostovanie.
- Najpoužívanějšími metódami **zneškodňovania odpadu** sú skládkovanie a spaľovanie bez energetického využitia.

Dlhodobým environmentálnym problémom Slovenska je totiž vysoká miera skládkovania. V roku 2020 prvýkrát v histórii SR na skládkach skončilo menej ako polovica vyprodukovaného komunálneho odpadu, konkrétne 48 %. Nepriaznivá situácia sa posledné roky zlepšuje ako na Slovensku, tak aj v meste Spišská Nová Ves. Kým pred piatimi rokmi na skládku z mesta Spišská Nová Ves putovalo 53 % komunálneho odpadu, v roku 2019 to bolo 42%. Medziročne 2019 – 2020 však miera skládkovania odpadov v meste opäť narástla o 4%.

Množstvo skládkovaného odpadu narástlo napriek vysokej miere zhodnocovania, čo je pravdepodobne spôsobené nárastom celkovej produkcie KO v meste SNV.

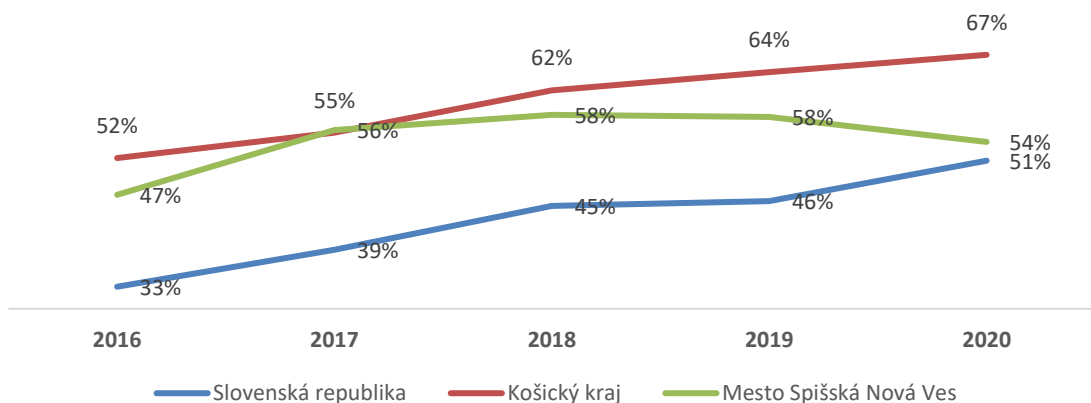
Obrázok 87 Nakladanie s komunálnym odpadom v meste Spišská Nová Ves

Zdroj: MSÚ SNV

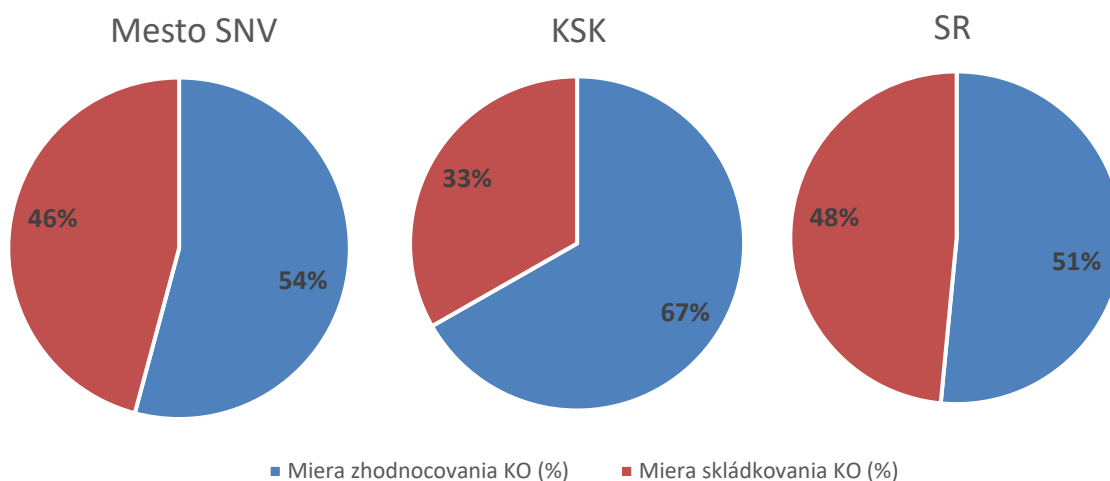
Na rozdiel od sledovaných vyšších regionálnych územných celkov zaznamenala miera zhodnocovania odpadov v meste Spišská Nová Ves medziročný pokles, pričom do roku 2018 zaznamenávala rast a v roku 2019 stagnáciu na hodnote 58%.

Porovnanie miery zhodnocovania komunálnych odpadov v čase poukazuje na úrovni KSK a SR trend rastu. V meste Spišská Nová Ves je síce miera zhodnocovania percentuálne vyššia ako je národný priemer, avšak trend rastu miery zhodnocovania KO v meste zaznamenal v posledných rokoch stagnovanie a následne pokles.

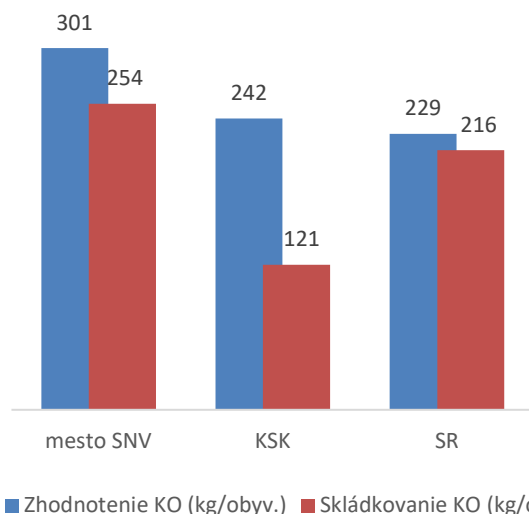
Obrázok 88 Miera zhodnocovania komunálneho odpadu (%)

Zdroj: ŠÚ SR a MSÚ SNV

Aj keď je miera skládkovania v meste Spišská Nová Ves je o 2 % nižšia ako priemerná miera skládkovania v SR, v meste Spišská Nová Ves v roku 2020 vyhodil obyvateľ mesta na skládku priemerne objem 254 kg odpadu (z celkovej produkcie 555 kg/ obyv.), čo bolo o 38 kg viac ako priemerný objem obyvateľa na Slovensku a takmer dvojnásobne viac ako priemerný objem obyvateľa v KSK.

Obrázok 89 Miera skládkovania a zhodnocovania komunálneho odpadu (%) 2020

Zdroj: ŠÚ SR, MSÚ SNV

Obrázok 90 Spracovanie komunálneho odpadu (kg/obyv.)

V porovnaní spracovania KO môžeme vidieť, že najvyšší objem odpadu zhodnotil obyvateľ mesta Spišská Nová Ves v objeme 301kg, avšak nemôžeme hovoriť o smerodajnom ukazovateli efektívneho hospodárenia s odpadom, keďže objem je navýšený vzhľadom na vysokú celkovú produkciu objemu KO na jedného obyvateľa mesta (555 kg/obyv.). Smerodajnejším ukazovateľom porovnania efektivity hospodárenia s odpadom je preto vyššie uvedená miera skládkovania a zhodnocovania komunálneho odpadu v jednotlivých regiónoch.

Zdroj: ŠÚ SR, MSÚ SNV

Pri zhodnocovaní odpadu obyvateľov mesta Spišská Nová Ves hovoríme pri viac ako 99% miere o materiálovom zhodnotení (recyklácia), len minimum tvorí miera energetického zhodnotenia (spaľovanie s využitím energie), podiel menej ako 0,5%.

Skládkovanie odpadu zabezpečujú v spišskonovoveskom okrese dvaja prevádzkovatelia, pričom jedna skládka je evidovaná v meste Spišská Nová Ves a druhá v obci Markušovce. Evidovaný začiatok prevádzky oboch skládok je koncom 90. -tých rokov a k dátumu vypracovania dokumentu sú obe skládky za hranicu/na hranici predpokladanej doby ukončenia aktívneho obdobia. Tento fakt predstavuje pre obce spišskonovoveského okresu príležitosť pre identifikovanie efektívnejších spôsobov nakladania s odpadmi, ale aj hrozbu nedostačujúcej včasnej regionálnej kapacity pre nakladanie s vyprodukovaným odpadom.

Tabuľka 19 Zoznam skládok odpadov prevádzkovaných v okrese Spišská Nová Ves

Obec	Spišská Nová Ves	Markušovce
Názov skládky	Kúdelník II	SABAR, s.r.o.
Okres	Spišská Nová Ves	Spišská Nová Ves
Trieda skládky	SKNNO	SKIO
Prevádzkovateľ skládky	Brantner Nova s.r.o.	SABAR, s.r.o. Markušovce
Sídlo	Sadová 13, 052 01 Spišská Nová Ves	Pod Stožkami 10, 053 21 Markušovce
Rok začatia prevádzky	1996	1998
Predpokladaný rok ukončenia	2022	2020

Zdroj: MŽP SR

Environmentálne záťaž a kvalita vôd

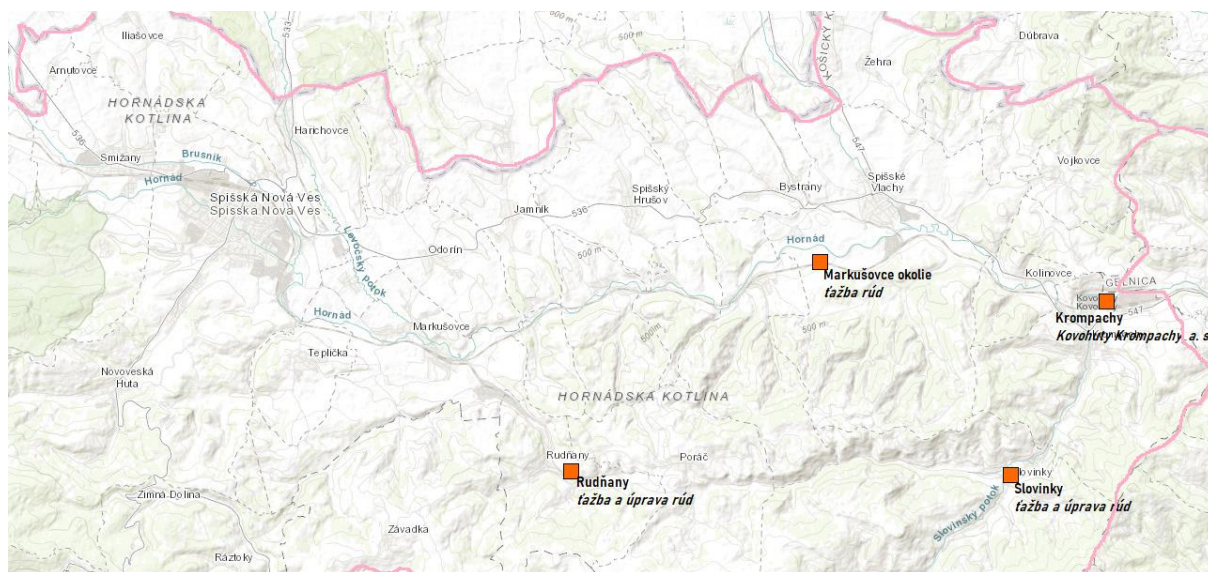
Štátny Geologický ústav Dionýza Štúra (ŠGÚDŠ) zabezpečuje **národné monitorovanie environmentálnych záťaží (EZ)**. **Environmentálna záťaž** je v zmysle geologického zákona zadefinovaná ako znečistenie územia spôsobené činnosťou človeka, ktoré predstavuje závažné riziko pre ľudské

zdravie alebo horninové prostredie, podzemnú vodu a pôdu s výnimkou environmentálnej škody. Ide o široké spektrum území kontaminovaných priemyselnou, vojenskou, banskou, dopravnou a poľnohospodárskou činnosťou, ale aj nesprávnym nakladaním s odpadom.

Monitorovanie EZ napĺňa programové ciele vlády Slovenskej republiky definované v strategických dokumentoch „Štátny program sanácie environmentálnych záťaží 2010-2015, resp. Štátny program sanácie environmentálnych záťaží 2016-2021“, ktorých účelom je okrem iného:

- znížiť riziko pochádzajúce z kontaminovanej vody, pôdy a horninového prostredia na zdravie ľudí žijúcich v bezprostrednej blízkosti kontaminovaných oblastí,
- prispieť k plneniu povinností a opatrení vyplývajúcich zo smerníc Európskej únie a k dosiahnutiu dobrého stavu vôd na Slovensku,
- zastaviť šírenie kontaminačných mrakov v okolí environmentálnych záťaží a zvrátiť trendy identifikovaných znečisťujúcich látok,
- zlepšiť informovanosť verejnosti a podnikateľských subjektov o rizikách vyplývajúcich z prítomnosti environmentálnych záťaží.

V spišskonovoveskom okrese sú Štátnym Geologickým ústavom Dionýza Štúra **identifikované a monitorované štyri lokality EZ**, pozri mapu na nasledujúcom obrázku, kde ružovou je hranica spišskonovoveského okresu.

Zdroj: <https://www.geology.sk/geoinfoportal/monitoring-environmentalnych-zatazi/>

Realizácii samotného monitorovania predchádza zostavenie plánov monitorovania pre jednotlivé lokality. Pri návrhu plánov monitorovania EZ sa vychádza z predpokladaných miest úniku znečisťujúcich látok do podzemnej/povrchovej vody a zohľadňuje sa smer prúdenia podzemnej/povrchovej vody.

Výsledky monitorovania podzemných vôd sú štandardne hodnotené v zmysle smernice Ministerstva životného prostredia SR č. 1/2015 – 7 na vypracovanie analýzy rizika znečisteného územia, v ktorej sú určené indikačné a intervenčné kritériá znečisťujúcich látok.

Na základe zhodnotenia výsledkov monitorovania EZ realizovaného ŠGÚDŠ sa na zoznam lokalít environmentálnych záťaží s významným vplyvom na kvalitu podzemných a/alebo povrchových vôd z pohľadu obsahov nespĺňajúcich **IT kritériá**¹ dostala jedna zo štyroch lokalít spišskonovoveského okresu, konkrétne Krompachy – Kovohuty s nasledujúcimi prvkami prekračujúcimi IT kritéria:

Krompachy – Kovohuty	Al³⁺ , As, Cd, Co, Cu, Hg, Ni, Pb, Sb, Zn, Cl⁻ , F⁻ , NH₄⁺ , TOC, vodivosť, pH
----------------------	--

Veľmi vysoké koncentrácie **As; arzén (arsenicum)** nad 1 mg.l-1 sa spájajú predovšetkým s priemyselnou činnosťou, lokalita Kovohuty – Krompachy spadá tiež medzi lokality s veľmi vysokými koncentraciami **Sb; antimón (stibium)** nad 0,3 mg.l-1.

Možno hodnotiť, že identifikované lokality EZ v okrese sú vzdialené východne od mesta Spišská Nová Ves v smere toku rieky Hornád tečúcej smerom na východ, a teda lokality s EZ v okolí rieky Hornád by nemali predstavovať významné environmentálne riziko pre mesto Spišská Nová Ves a kvalitu vôd či pôd na mestskom území.

Zdroj: *Informatívne zhodnotenie výsledkov monitorovania EZ realizovaného ŠGÚDŠ* , <https://www.geology.sk/geoinfoportal/monitoring-environmentalnych-zatazi/>

V samotnom meste Spišská Nová Ves bolo, na základe informačného systému Register environmentálnych záťaží (REZ), ktorý je súčasťou Informačného systému (www.enviroportal.sk), identifikovaných spolu nasledovných 9 EZ, aj vzhľadom na typ registra:

Tabuľka 20 Lokality EZ v meste Spišská Nová Ves

Názov EZ	Register	Identifikátor
SN (008) / Spišská Nová Ves - areál Tempus-Trans	Register A	SK/EZ/SN/901
SN (010) / Spišská Nová Ves - Holubnica	Register A	SK/EZ/SN/903
SN (2153) / Spišská Nová Ves - Novoveská Huta - Muráň, haldy a štôlne	Register A	SK/EZ/SN/2153
SN (011) / Spišská Nová Ves - rušňové depo	Register B	SK/EZ/SN/904
SN (008) / Spišská Nová Ves - ČS PHM Harichovská cesta	Register C	SK/EZ/SN/1551
SN (009) / Spišská Nová Ves - ČS PHM Markušovská cesta	Register C	SK/EZ/SN/1552
SN (010) / Spišská Nová Ves - elektrorozvodná stanica (ES 100)	Register C	SK/EZ/SN/1553
SN (011) / Spišská Nová Ves - skládka KO	Register C	SK/EZ/SN/1554
SN (012) / Spišská Nová Ves - Škrobáreň	Register C	SK/EZ/SN/1555

Popis registrov :
A: Pravdepodobná environmentálna záťaž
B: Environmentálna záťaž
C: Sanovaná, rekultivovaná lokalita
D: Environmentálna záťaž vyradená z registrov

¹ **intervenčné kritérium (IT)** je kritická hodnota koncentrácie znečisťujúcej látky stanovenej pre pôdu, horninové prostredie a podzemnú vodu, ktorej prekročenie pri danom spôsobe využitia územia predpokladá vysokú pravdepodobnosť ohrozenia ľudského zdravia a životného prostredia, tzn. je nutné vykonať podrobný geologický prieskum životného prostredia s analýzou rizika znečisteného územia. Podľa Smernice MŽP SR č.1/2015 na vypracovanie analýzy rizika znečisteného územia, resp. limitné hodnoty podľa Nariadenia vlády č. 269/2010, ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd.

Zdroj: envirozataze.enviroportal.sk

V meste je podľa REZ jedna EZ s vysokou prioritou ($K > 65$), konkrétne k EZ z dostupného registra B pod názvom: **SN (011) / Spišská Nová Ves - rušňové depo**. K tejto EZ vzhľadom na závažnosť dodávame vyjadrenie anotátora k EZ SN (011):

„Lokalita bola zaradená do REZ-časti B na základe výsledkov prieskumných prác realizovaných v rokoch 2008-2009, ktorými bola overená kontaminácia zemín a podzemnej vody ropnými látkami (NEL) nad IT kritériá v zmysle Smernice MŽP SR č.1/2015-7. V rámci geologickej úlohy s názvom "Sanácia environmentálnej záťaže SN (011) / Spišská Nová Ves - rušňové depo" prebiehajúcej v období XII/2017 - XII/2023 bola v rámci prvej etapy prác sanácie vypracovaná čiastková záverečná správa s aktualizáciou analýzy rizika. Prieskumnými prácami bola potvrdená prítomnosť významného plošného znečistenia látkami ropného pôvodu (NEL-IČ a NEL-GC), minoritne CIU (TECE) a v podzemných vodách aj benzo(a)antracénom a to v okolí podzemných nádrží PHM. Významné plošné znečistenie zemín a podzemnej vody v okolí skladu olejov a nadzemného skladu PHM sa nepotvrdilo, zaznamenané bolo len zvyškové znečistenie a degradačné produkty. Podzemná voda vo viacerých vrtoch z okolia podzemných nádrží PHM vykazovala prítomnosť voľnej fázy ropných látok na hladine podzemnej vody vo forme súvislého filmu. Analýza rizika preukázala prítomnosť environmentálneho rizika z prítomnosti VFRL na hladine podzemnej vody a zo šírenia znečistenia podzemnou vodou (pre NEL a RM-1 na hranici parcely), zdravotné riziko nebolo preukázané. Navrhnuté boli nové korigované cieľové hodnoty sanácie a to pre NEL-IČ (1 mg/l) a NEL-GC (1 mg/l) v podzemnej vode v okolí podzemných nádrží PHM. Návrh sanačných prác z hľadiska technických prostriedkov a sanačných metód nie je potrebné modifikovať, upresnilo sa len rozmiestnenie sanačných prvkov.“ Zdroj: [https://envirozataze.enviroportal.sk/Detail-zataze/SN-\(011\)-Spisska-Nova-Ves-rusnove-depo-register-B](https://envirozataze.enviroportal.sk/Detail-zataze/SN-(011)-Spisska-Nova-Ves-rusnove-depo-register-B)

Podzemné a povrchové vody

Katalóg kvality podzemných vôd Slovenska od Slovenského hydrometeorologického ústavu (SHMÚ), konkrétne Úsek Hydrologickej služby - Odbor Podzemné vody, monitoruje v spišskonovoveskom okrese kvalitu podzemných vôd na 3 prameňoch a jednej sonde, pozri mapu a tabuľku :

Obrázok 91 Lokality merania kvality podzemných vôd spišskonovoveský okres

Tabuľka 21 Meranie kvality podzemných vôd spišskonovoveský okres

Podzemná voda prameň / sonda	Typ monitoringu	Ukazovatele
Prameň SMIZANY – 211799	základný	<ul style="list-style-type: none"> ZFCHR - základný fyzikálno chemický rozbor - Agresívny CO₂; NH₄; K; NO₃; NO₂; Fe; Fe²⁺; PO₄(3-); H₂S; HCO₃⁻; CO₃(2-); Mg; Cl; CHSK-Mn; SiO₂; Mn; RL 105; SO₄(2-); Na; Ca SP - stopové prvky - As; Al; Cr; Cd; Cu; Ni; Pb; Hg; Zn; Sb; Se TOC - celkový organický uhlík TU - terénne ukazovatele - KNK 4,5; ZNK 8,3; O₂; %O₂; vodivosť pri 25°C; pH; redox potenciál; teplota vody; teplota vzduchu
Prameň MATEJOVCE N/H – 210499	základný	
Prameň SPISSKE VLACHY - U JANA - 210799	základný	
Sonda KOLINOVCE – 322390	prevádzkový	<ul style="list-style-type: none"> PAU - polyaromatické uhľovodíky - acenaftén; antracén; benzo(a)antracén; benzo(a)pyrén; benzo(b)fluorantén; benzo(g,h,i)perylén; benzo(k)fluorantén; dibenzoantracén; fenantrén; fluorantén; fluorén; chryzén; indeno(1,2,3-c,d)pyrén; naftalén; pyrén Vrátané ukazovateľov pri základnom type monitoringu (uvedené vyššie)

Zdroj: SHMÚ Katalóg kvality podzemných vôd Slovenska, <https://www.shmu.sk/sk/?page=2168&id=&type=mapaselect>

Kvalita podzemných vôd v predkvartérnych útvaroch v roku 2020 na území spišskonovoveského okresu vyhovuje ako požiadavkám Vyhlášky MZ SR 247/2017 tak aj Nariadeniam vlády SR 282/210 Z.z., v znení neskorších predpisov.

Zdroj: Verejne prístupné informácie 2020; <https://www.shmu.sk/sk/?page=2603>, Výsledky monitorovania kvality podzemnej vody; <https://www.shmu.sk/sk/?page=2451>

Kvalita povrchovej vody

Podľa hodnotenia údajov z monitorovania kvality povrchovej vody MŽP SR za rok 2020 je kvalita vody čiastkového povodia rieky Hornád monitorovaná nasledovne:

Tabuľka 22 Monitorovanie čiastkového povodia rieky Hornád za rok 2020

Čiastkové povodie	Typ monitorovania a počet monitorovaných miest				
	Základné	Prevádzkové	Základné aj prevádzkové	Chránené oblasti	SPOLU
Hornád	7	18	3	18	46

Za rok 2020 boli u čiastkového povodia Hornádu evidované prekročenia pre nasledujúce látky:

- skupina syntetické látky (časť C) neboli splnené požiadavky na kvalitu povrchovej vody pre RP -ENK v ukazovateli kyanidy celkové v jednom mieste v čiastkovom povodí Hornádu
- z polycyklických aromatických uhľovodíkov (PAU) bol prekročený RP - ENK pre fluorantén (1 MM)

- **pre ukazovateľ benzo(a)pyrén**, ktorý nespĺňa podmienku LOQ boli potenciálne prekročená RP - ENK Hornádu (3 MM)
- potenciálne prekročená RP - ENK **v ukazovateli zlúčeniny tributylcínu** (kation tributylcínu), ktorý nespĺňa požiadavky na LOQ boli v jednom mieste v čiastkovom povodí Hornádu
- Zo skupiny hydrobiologických a mikrobiologických ukazovateľov (časť E) neboli splnené požiadavky uvedené v prílohe č. 1 NV SR č. 269/2010 Z. z. v nasledovných ukazovateľoch: sapróbny index biosestónu (Sibios), abundancia fytoplanktónu (ABUfy), chlorofyl a (CHLa), koliformné baktérie (KB), termotolerantné koliformné baktérie (TKB), črevné enterokoky (EK) a kultivovateľné mikroorganizmy pri 22°C (KM22). Sapróbny index biosestónu (Sibios) bol prekročený okrem iných aj v čiastkovom povodí Hornádu
- **koliformné baktérie (KB)** boli prekročené okrem iných aj v čiastkových povodiach Hornádu
- **termotolerantné koliformné baktérie (TKB)** boli prekročené okrem iných aj v čiastkových povodiach Hornádu, Bodvy, Dunajca a Popradu.
- **črevné enterokoky (EK)** boli prekročené v čiastkovom povodí Hornádu a Bodvy
- **kultivovateľné mikroorganizmy pri 22°C (KM22)** boli prekročené vo všetkých čiastkových povodiach okrem povodia Dunajca a Popradu.

Všeobecne u slovenských povodí riek boli najviac prekročené hodnoty, podľa prílohy č. 1 NV SR č. 269/2010 Z. z. vo všeobecných ukazovateľoch (časť A), v ukazovateli **dušitanový dusík (N-NO₂)**, ktorý bol prekročený vo všetkých povodiach. Často boli všeobecne prekračované **nepolárne extrahovateľné látky (ÚV)** v čiastkových povodiach Váhu, Bodrogu, Hornádu, Bodvy, Dunajca a Popradu.

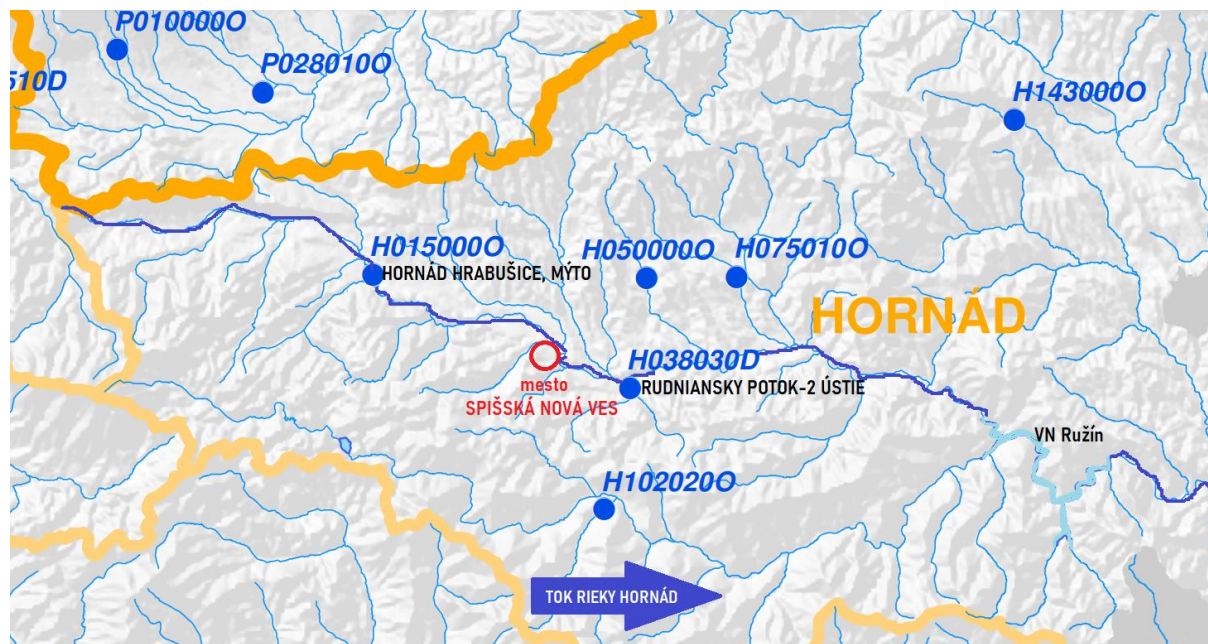
Zdroj: HODNOTENIE ÚDAJOV Z MONITOROVANIA KVALITY POVRCHOVEJ VODY ZA ROK 2020 Ministerstvo životného prostredia SR Slovenský hydrometeorologický ústav (https://www.shmu.sk/File/Hydrologia/Monitoring_PV_PzV/Monitoring_kvality_PV/KvPV_2020/KvPV_2020_rocenkatext2020f-n.pdf)

Vzhľadom na lokalizovanie mesta Spišská Nová Ves boli pri hodnotení kvality povrchovej vody sledované údaje dvoch z 29 miest v povodí Hornádu. Konkrétne **Hornád Hrabušice, mýto** – po prúde rieky Hornád pred mestom Spišská Nová Ves a **Rudniansky potok-2 ústie** – po prúde za mestom Spišská Nová Ves, pozri mapu na obrázku nižšie.

Tabuľka 23 Čiastkové povodie Hornádu - vybrané monitorované miesta v roku 2020

NEC	Kód VÚ	Typ VÚ	Názov miesta	Rkm	Typ monitorovania	Účel monitorovania	ROM
H0150000	SKH0002	H1 (K2V)	Hornád Hrabušice, mýto	149,5	ZM, PM	1,2,15	Áno
H038030D	SKH0025	K3M	Rudniansky potok-2 ústie	0,4	PM	15	Nie

Obrázok 92 Rieka Hornád a vybrané monitorované miesta povrchovej vody

Zdroj: Monitorovacia sieť, merané ukazovatele a metódy stanovenia 2020: <https://www.shmu.sk/sk/?page=2623>, Mapové prílohy za rok 2020: <https://www.shmu.sk/sk/?page=2647>

Vyhodnotenie splnenia požiadaviek na kvalitu povrchovej vody podľa prílohy č. 1 NV SR č. 269/2010 Z. z., v časti A až E (a prípadne prílohy č. 1 NV SR č. 167/2015 Z. z.) z výsledkov monitorovania v roku 2020 sledované miesta obstáli nasledovne:

Tabuľka 24 Vyhodnotenie plnenia požiadaviek na kvalitu povrchovej vody za rok 2020

Čiastkové povodie Hornádu NEC	Hornád Hrabušice, mýto	Rudniansky potok-2 ústie
	H0150000	H038030D
V časti A (všeobecné ukazovatele)	N-NO ₂	
V časti B (nesyntetické látky)		
V časti C (syntetické látky)		X
V časti E (hydrobiologické a mikrobiologické ukazovatele)	X	X
<i>Legenda:</i>		
	hodnoty sú v súlade s požiadavkami na kvalitu vody podľa prílohy č. 1 NV SR č. 269/2010 Z. z., daná časť A – E	
	hodnoty nie sú v súlade s požiadavkami na kvalitu vody podľa prílohy č. 1 NV SR č. 269/2010 Z. z., daná časť A – E	
X	nebolo merané	

Zdroj: Mapové prílohy za rok 2020; Mapa 2 až Mapa 5, <https://www.shmu.sk/sk/?page=2647>

Pitná a úžitková voda

Zásobovanie pitnou a úžitkovou vodou v meste Spišská Nová Ves zabezpečuje Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť a.s. (PVS a.s.) Na verejný vodovod je napojených 98 % obyv. všetkých obyvateľov mesta Spišská Nová Ves.

Stav vodovodného systému v meste zodpovedá veku potrubia, v mnohých úsekoch je potrebná obnova potrubí o čom svedčí aj strata vody v sieti. Strata vody vo vodovodnej sieti o dĺžke 135,87 km je na úrovni 31 %. Priemerná spotreba pitnej vody na obyvateľa je 100 l/obyv./deň. Podnikateľské subjekty využívajúce zásobovanie z mestského vodovodu percentuálne tvoria spotrebu 29 %.

Tabuľka 25 Porovnanie spotreby vody a stavu vodovodnej siete mesta za poslednú dekádu

<i>Obdobie dekády</i>	2008	2018	<i>zmena</i>
Dĺžka vodovodnej siete	132 km	136 km	+ 4 km
Napojenosť obyvateľov na verejný vodovod	99 %	98 %	-1 %
Celková spotreba vody (v tisícoch m³)	1 696	2 194	+498
Podiel spotreby vody podnikateľskými subjektmi	30 %	29 %	-1 %
Strata vody	10 – 18 %	31%	cca + 17%
Spotreba vody na 1 obyvateľa	105,6 l/deň	100 l/deň	- 5,6 l/deň

Zdroj: PVS a.s.

Zásobovanie vodou je dlhodobo zabezpečované z podzemných zdrojov:

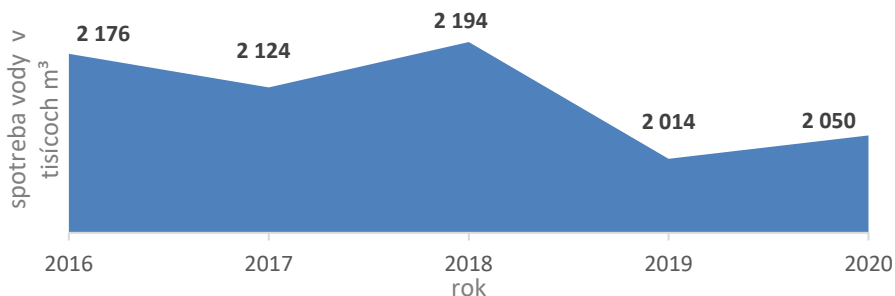
- prameň Fleischer, kde prietok vody je regulovaný od hodnoty 2,5 l/s až po 31 l/s,
- prameň Csaky – prietok vody od 1 l/s do 6,5 l/s,
- prameň Lanovka – prietok vody 7,5 l/s,
- prameň Zárez – prietok 8,5 l/s.

Ďalším zdrojom vody sú povrchové vody:

- ÚV Spišské Bystré, potok Bystrá - 60 l/s,
- ÚV Veľká Biela Voda – 110 l/s.

V katastri mesta sa nachádzajú menšie podzemné vodné zdroje nad Novoveskou Hutou.

Obrázok 93 Celková spotreba vody v meste Spišská Nová Ves

Zdroj: PVS a.s.

Zásoby vody sú vyhodnotené ako zatiaľ postačujúce, za nutné sa považujú investície do rekonštrukcie záložných ÚV (úpravni vôd).

V minulom období PHSR mesta Spišská Nová Ves boli predpokladané veľké investičné aktivity PVS a.s., konkrétne výstavba Vodojemu Šajba a prepojovacieho vodovodu na Smižany, v súčasnosti je príprava projektovej dokumentácie pre vodojem Šajba prerušená a treba prehodnotiť vodovod podľa tlakových pásiem a budúcich odberov. Konkrétne stanovisko spoločnosti je nasledovné:

1. Vodojem Šajba – PVS a.s. má spracovanú projektovú dokumentáciu (PD) pre územné rozhodnutie a stavebné povolenie z roku 2008 – 2012 vrátane PD na prírodné a zásobné potrubie, avšak chýba územné rozhodnutie (platnosť vypršala) a problémové je aj stavebné povolenie.
2. Prepojovacie potrubie na Smižany sa neplánuje realizovať, aj keď bola vypracovaná PD pre územné a stavebné rozhodnutie, avšak z dôvodu nevysporiadania majetko - právnych vzťahov nebolo možné zabezpečiť vydanie územného a následne stavebného vodoprávneho povolenia. PVS a.s. vykonala diagnostiku technického stavu potrubia, ktorý vykázal dobrý technický stav a doplnil katódovú ochranu vodovodného potrubia na ochranu pred bludnými el. prúdmi. Na základe uvedených skutočností nie je potrebné budovať prepojovacie potrubie do Smižian.

Problémom zmienených aktivít je na základe zmeny koncepcie politiky Kohézneho fondu v Slovenskej republike aj financovanie. Na uvedené projekty totiž nie je možné uchádzať sa o finančný príspevok z fondov EÚ resp. štátneho rozpočtu. PVS, a.s. tak nevie finančne zabezpečiť z vlastných zdrojov financovanie vodojemu Šajba a ďalšie dobudovanie prívodných a zásobných potrubí.

Zdroj: Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s.

Odpadová voda

Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (OV) v meste Spišská Nová Ves taktiež zabezpečuje Podtatranská vodárenská spoločnosť a.s.. Pokrytie kanalizačnou sieťou v meste Spišská Nová Ves predstavuje 99 %, ostatní, ktorí majú vlastné žumpy prípadne septiky tvoria 0,1%. Naprojektovaná kapacita miestnej čistiarny odpadových vôd (ČOV) je približne 6 969 000 m³.

Stav kanalizačného systému v meste zodpovedá veku potrubia, v mnohých úsekoch je potrebná obnova potrubí.

Tabuľka 26 Napojenosť na verejnú kanalizáciu a ČOV, rok 2020

<i>Obdobie</i>	<i>2009</i>	<i>2020</i>	<i>zmena</i>
Pokrytie kanalizačnou sieťou v meste	99 %	99 %	0 %
Dĺžka kanalizačnej siete	73 km	76 km	+ 3 km
Voda vypúšťaná do tokov (v tisícoch m³)	6 823	6 150	- 673
Množstvo čistených OV (v tisícoch m³)	6 823	6 150	- 673
Množstvo vypúšťaných OV do vodných tokov-splaškových (v tisícoch m³)	1 054	1 005	- 49
Celkový objem OV na 1 obyvateľa ročne (tis. m³)	180	166	- 14

Zdroj: PVS a.s.

Mestská ČOV k roku 2020 dosahuje požadované parametre čistenia odpadových vôd, pričom spôsob čistenia OV je mechanicko-biologické čistenie. Terajšie množstvo predstavuje 17 479 m³ a prietokové množstvo 202,3 l/s. *Zdroj: Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s.*

Dopravná infraštruktúra

Mesto v súčasnosti nedisponuje dopravnou politikou postavenou na miestnom strategickom dokumente ako napr. dopravný generel alebo plán udržateľnej mobility (PUM), oblasť rozvoja dopravy je v súčasnosti na mestskej úrovni zmienená v pôvodnom dokumente PHSR a v aktuálnom Územnom pláne mesta. Spišská Nová Ves momentálne vychádza, v tejto oblasti, najmä z krajského plánu udržateľnej dopravy, v budúcom období plánuje mesto dopracovať PUM na úrovni mesta, dopravný generel a spracovať parkovaciu politiku mesta.

Mesto Spišská Nová Ves nemá vytvorenú štruktúru na zber údajov potrebných ku plánovaniu dopravy. Zber údajov sa v súčasnosti vykonáva pre potrebu bilancovania počtu parkovacích miest, avšak nie je známy pomer počtu parkovacích miest prevyšujúci dopyt nad ponukou v meste. K rozhodnutiam o budovaní a rekonštrukciách dopravnej infraštruktúry tak dochádza na základe požiadaviek občanov, dopravcov MHD, prímestskej dopravy a podnikateľského sektora.

Podľa odborného posúdenia pracovníkov MSÚ na úseku dopravy sú za kľúčové problémy/výzvy v doprave označované najmä:

- preťažená statická doprava (absencia záchytných parkovísk),
- chýbajúce obslužné komunikácie (obchvaty mesta).

Za najvýznamnejšie príčiny spomalenia plynulosti dopravy v meste sú označené **dopravná špička a uzávierky komunikácií (dočasné a úplné)**, pričom nedostatočnou plynulosťou dopravy trpia najmä nasledovné úseky (časové vymedzenie) :

- centrálny ťah východ – západ smerom od sídliska Západ I k centru mesta (ráno) a v opačnom smere (popoludní),
- križovatka ulíc Školská – Hviezdoslavova (celodenne),
- križovatka ulíc Hanulova – Mlynská (celodenne).

Mesto uvádza, že pre zvýšenie plynulosti celkovej dopravy v meste podporuje alternatívne druhy dopravy (cyklodoprava, verejná, pešia), *prostredníctvom*:

- Mestskej verejnej dopravy: Finančnú podporu výkonov MHD vo verejnom záujme (polovičné cestovné, dôchodcovské zľavy, ŽZP a ŽZPS).
- Cyklodopravy : Budovaním a rozširovaním siete cyklotrás.

Zdroj: MSÚ SNV

Dopravu v meste Spišská Nová Ves môžeme kategorizovať ako cestnú dopravu, ktorej **primárnymi účastníkmi** sú:

- osobné automobily,
- mestská a regionálna verejná doprava,
- chodci,
- cyklisti.

Mesto nedisponuje trolejbusmi ani električkami, podobne ako väčšina slovenských miest. V súčasnosti nie je známy podiel jednotlivých typov dopravy na celkovej delbe dopravnej práce v meste Spišská Nová Ves.

V dopravnej charakteristike mesta Spišská Nová Ves najvýznamnejšiu zmenu z dlhodobého hľadiska, zaznamenali prechody pre peších - ich počet z 1 prechodu v roku 2009 do súčasnosti narástol na 18 prechodov pre peších.

Tabuľka 27 Dopravné charakteristiky mesta

	2009	2018	2020
Dĺžka pozemných komunikácií (km), z toho:			
<i>cesty I. triedy</i>	-	-	-
<i>cesty II. triedy</i>	8,3	-	-
<i>cesty III. triedy</i>	89,4	125	125
<i>miestne komunikácie</i>	97,7	125	125
Počet benzínových čerpacích staníc	6	7	7
Počet LPG staníc	3	3	3
Počet svetelných signalizačných zariadení, z toho:	6	24	24
<i>križovatky</i>	3	4	4
<i>pešie prechody</i>	1	18	18
<i>železničné prejazdy</i>	2	2	2

Zdroj: MSÚ SNV

Osobná automobilová doprava

Stupeň individuálnej automobilizácie v meste, teda počet osobných automobilov (OA) na 1000 obyvateľov za obdobie 2016 – 2020 odhaduje MSÚ SNV približne na 400 OA. Na jedno auto v meste Spišská Nová Ves tak pripadajú 2 až 3 obyvatelia mesta. V porovnaní s krajskou a národnou situáciou individuálnej automobilizácie je stav v meste veľmi podobný.

Obrázok 94 Počet obyvateľov pripadajúcich na jedno auto

	Počet obyvateľov na jedno auto
Mesto SNV 2016-2020	2,5
KSK 2019 *	2,729
SR 2019 *	2,279

Zdroj: MSÚ SNV, Štatistiky ministerstva dopravy - Dopravné prevádzkové ukazovatele podľa regiónov

Parkovanie

Čo sa týka statickej osobnej automobilovej dopravy mesto sa vzhľadom na dopyt dlhodobu zaoberá zvyšovaním počtu parkovacích miest. V období 2011-2019 pribudlo v meste spolu 420 parkovacích miest. Aj keď kritéria rozhodujúce pri vytváraní nových parkovacích miest v meste sú ochrana verejnej zelene a požiadavky na ochranu spodných vôd, na základe dostupných údajov, bohužiaľ nie je možné povedať nakoľko efektívnym spôsobom boli vzhľadom na kritéria konkrétne parkovacie miesta vsadené do mestských lokalít. A nakoľko tento nárast parkovacích miest v meste pokryl dopyt obyvateľov v čase. *Zdroj: Monitorovacia správa PHSR, 2020.*

K roku 2020 disponujú jednotlivé sídliska a spolu mesto Spišská Nová Ves nasledovnými počtami parkovacích miest. Mesto v súčasnosti vzhľadom na údaje vie, že dopyt po parkovacích miestach prevyšuje ich ponuku, avšak presný pomer nie je známy. *Zdroj: MSÚ SNV*

Tabuľka 28 Počet, typ a lokalita parkovacích miest spolu v Spišskej Novej Vsi

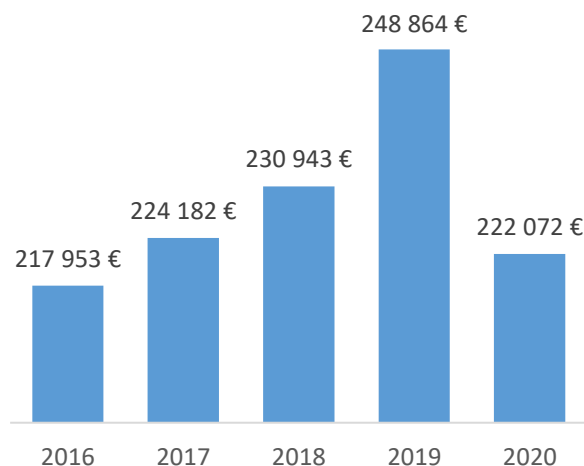
Parkovacie miesta	Kolmé státie	Šikmé státie	Pozdĺžne státie	SPOLU
sídlisko Západ	907	29	177	1 113
sídlisko Mier	1 238	157	51	1 446
sídlisko Tarča	308	98	191	597
sídlisko Východ	144	19	17	180
širšie Centrum	883	271	255	1 409
CELKOM	3 480	574	691	4 745

Zdroj: MSÚ SNV

Parkovacia politika v súčasnosti rozlišuje medzi dočasným a celoročným parkovaním motorových vozidiel v dvoch vymedzených zónach Zóna I a II. Úhrada za dočasné parkovanie (parkovné) motorových vozidiel na vymedzenom úseku miestnych komunikácií a parkovísk sa vyberá za jedno parkovacie miesto za každú začatú polhodinu zakúpením parkovacieho lístka v automate, jednorazovou parkovacou kartou, celoročnou parkovacou známku alebo podľa podmienok na vymedzenom úseku alebo parkovisku. *Zdroj: www.spisskanovaves.eu/hladam-info/doprava/parkovanie/*

Obrázok 95 Tržby mesta za parkové

Tržby mesta za parkovné v čase rástli, za obdobie 2016 – 2019 nárast o 14 %, následne v roku 2020 je zaznamenaný pokles tržieb z parkovného v meste. Možno predpokladať, že tento pokles bol spôsobený dopadmi pandémie koronavírusu (obmedzenie pohybu obyvateľstva).

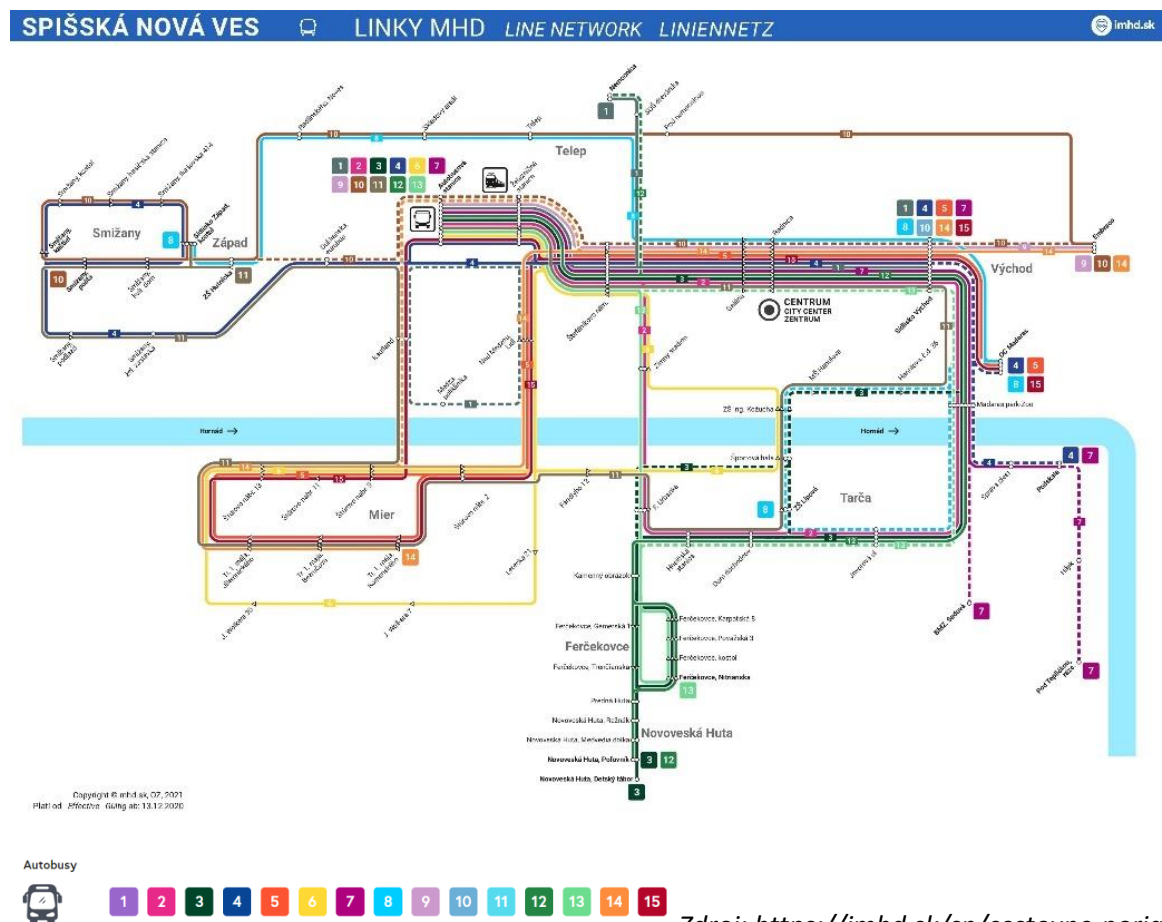

Zdroj: MSÚ SNV

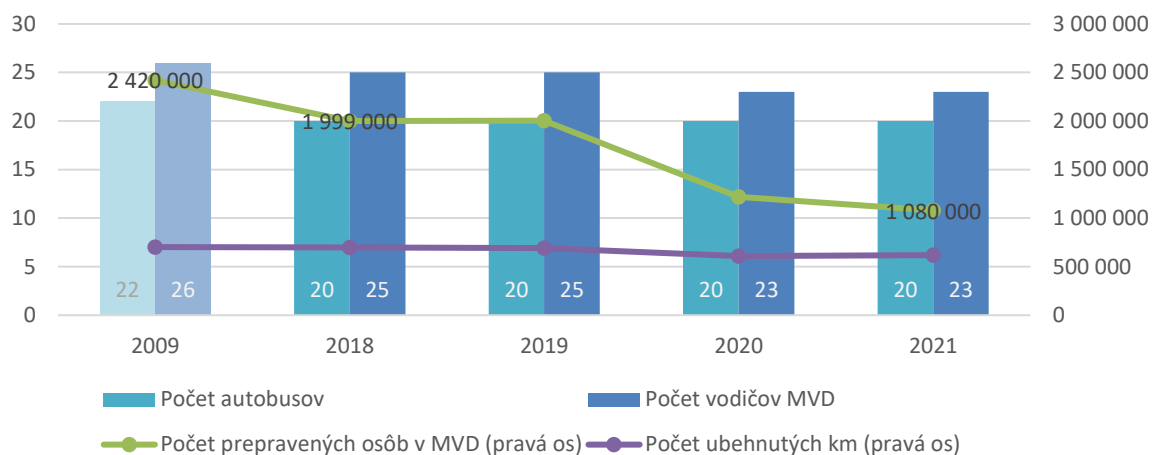
Mestská verejná doprava

Mestskú verejnú dopravu (MVD) v meste zabezpečuje dopravca eurobus, a.s. Košice, Dopravný závod Spišská Nová Ves. Systém MVD v meste tvorilo po optimalizácii v roku 2009 spolu 12 liniek, v roku 2020 je to spolu 15 liniek, z čoho jedna premáva v obci Smižany. Priemerný vek vozidiel využívaných vo verejnej doprave je 8 rokov pričom prepravca vlastní 10 % vozového parku s ekologickým pohonom, spĺňajúcimi emisnú normu EURO 6. Zdroj: MSÚ SNV

Obrázok 96 Mapa liniek mestskej verejnej dopravy

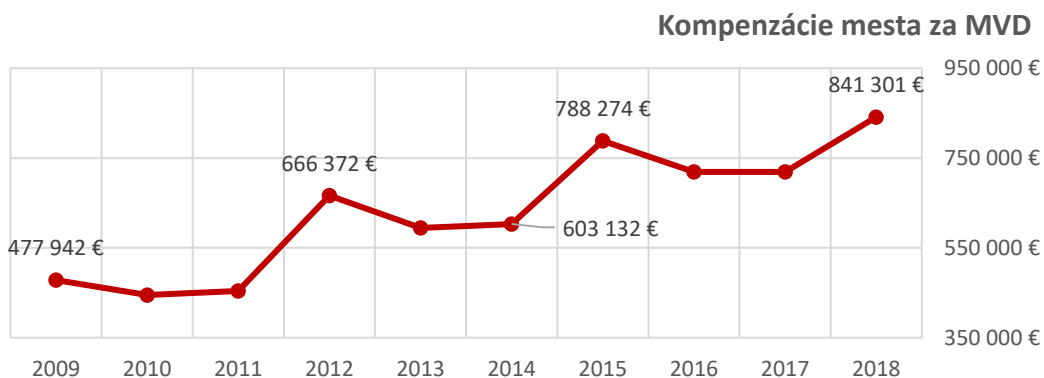
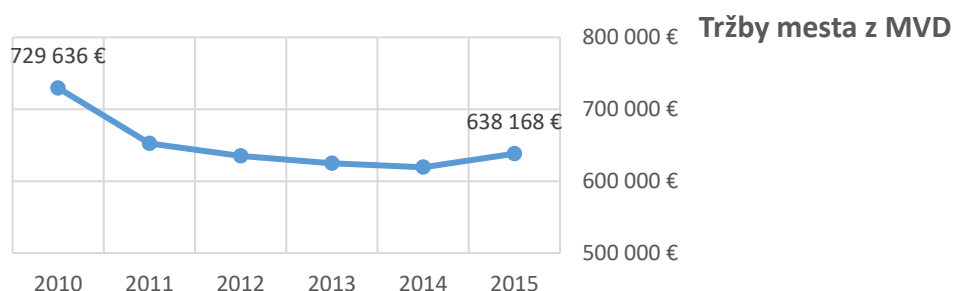
Ročný počet prepravených osôb MVD v meste Spišská Nová Ves poklesol medzi rokmi 2009-2018 o 17%, pokles o takmer pol milióna, pred koronakrízou. Medzi rokmi 2009 – 2020, počas pandémie, bol zaznamenaný pokles o 50%, MVD tak prepravila o približne milión pasažierov menej.

Obrázok 97 Základné ukazovatele prevádzky MVD mesta v čase

Zdroj: eurobus.sk

Pokles prepravených osôb sa vysoko pravdepodobne prejavil aj na kompenzáciách mesta za MVD, ktoré tiež v čase výrazne rástli, kým v roku 2009 kompenzovalo mesto Spišská Nová Ves za MVD necelých 500 tisíc € v roku 2018 to bolo takmer 850 tisíc €, čo predstavuje nárast výdavkov o 76%. Z dostupných údajov možno konštatovať aj pokles tržieb mesta z MVD, ktorý za obdobie 2010 – 2015 predstavuje pokles o 13 %, čo je pokles o necelých 91 500 €.

Výdavky a tržby mesta SNV na MHD

Zdroj: web.vucke.sk

Ak porovnáme zmeny základných ukazovateľov prevádzky MVD mesta vzhľadom na dostupné údaje rokov 2009 – 2018, môžeme vidieť, že kým počet prepravených osôb v sledovanom období poklesol o

17% , peňažné kompenzácie mesta za MVD narástli o 76%, a to aj napriek tomu, že mesto znížilo počet autobusov, počet vodičov aj počet ubehnutých kilometrov.

Tabuľka 29 Zmena základných ukazovateľov prevádzky MVD mesta v čase

	2009	2018	Zmena 2009 - 2018	
			Absolútna	Percentuálna
Počet liniek	11	12	1	9%
Počet prepravených osôb v MVD	2 420 000	1 999 000	-421 000	-17%
Počet ubehnutých km	701 789	698 748	-3 041	0%
Počet autobusov	22	20	-2	-9%
Počet vodičov MVD	26	25	-1	-4%
Kompenzácie mesta za MVD	477 942 €	841 301 €	363 359 €	76%

Zdroj: MSÚ SNV a web.vucke.sk

Pešia doprava

Dĺžka chodníkov pre peších v meste k 31.12.2020 predstavuje 205,3 km, ide o komunikácie triedy D. V období rokov 2011 – 2018 prešlo rekonštrukciou alebo pribudlo spolu 14,7 km chodníkov. Najrozsiahlejšie zásahy do infraštruktúry pre peších v meste sa uskutočnili podľa dĺžky zásahov v roku 2018, kedy bolo pod zásahom 8,5 km chodníkov. Zdroj: MsÚ SNV, Vyhodnotenie PHSR, 2019

Cyklodoprava

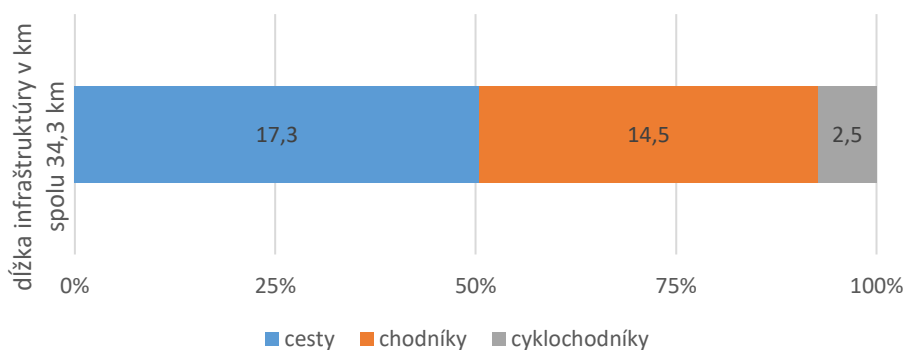
Mesto Spišská Nová Ves disponuje spolu 6 km cyklochodníkov. Z celkovej dĺžky tvorí cyklistická komunikácia 3,8 km a cestička pre cyklistov 2,2 km. Získané údaje by mali odzrkadľovať dĺžku cyklochodníkov určených pre cyklodopravné účely v meste, nie pre cykloturistické účely. Zdroj: MsÚ SNV

Za obdobie 2011-2018 sa v meste dobudovalo a rekonštruovalo spolu 2,5 km cyklochodníkov, čo je najmenší podiel na zmene sledovanej dopravnej infraštruktúry v meste za sledované obdobie.

Mesto Spišská Nová Ves v sledovanom období síce predložilo projekt pod názvom **Ekologicky a bezpečne v Spišskej Novej Vsi** s úmyslom zvýšiť atraktivitu a podiel nemotorovej dopravy (predovšetkým cyklistickej) na celkovom počte prepravovaných osôb, avšak stavba nebola realizovaná z dôvodu identifikovaných nezrovnalostí v procese realizácie po podpise Zmluvy o NFP.

Dĺžka novovybudovanej a rekonštruovanej dopravnej infraštruktúry za obdobie 2011 – 2018 predstavuje spolu **34,3 km**, z čoho polovicu dobudovanej alebo rekonštruovanej infraštruktúry tvoria cesty, približne 43 % chodníky pre peších a len 7 %-tný podiel cyklistická infraštruktúra. Zdroj: Vyhodnotenie PHSR, 2019

Obrázok 98 Dĺžka novovybudovanej a rekonštruovanej dopravnej infraštruktúry mesta za obdobie 2011 – 2018

Zdroj: Vyhodnotenie PHSR, 2019

Regionálna dopravná dostupnosť mesta

Cestná doprava

V priebehu posledných 10 rokov z hľadiska cestnej dostupnosti pribudlo napojenie mesta Spišská Nová Ves na diaľnicu D1 smer Žilina – Poprad – Prešov, dnes je najbližšie spojenie mesta s diaľnicou cez Spišský Štvrtok a cez Levoču.

Aktuálne napájanie na D1 z mesta Spišská Nová Ves podľa Google maps:

- SNV po ceste č. 533 – D1 (Levoča) – cca 13 km,
- SNV po ceste č. 536 – D1 (Spišský Štvrtok) – cca 12km.

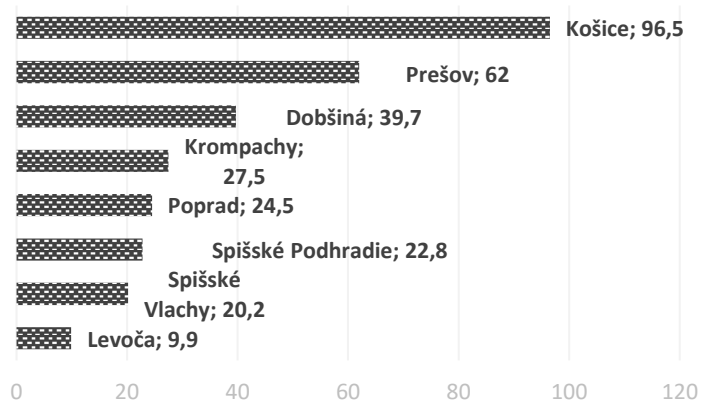
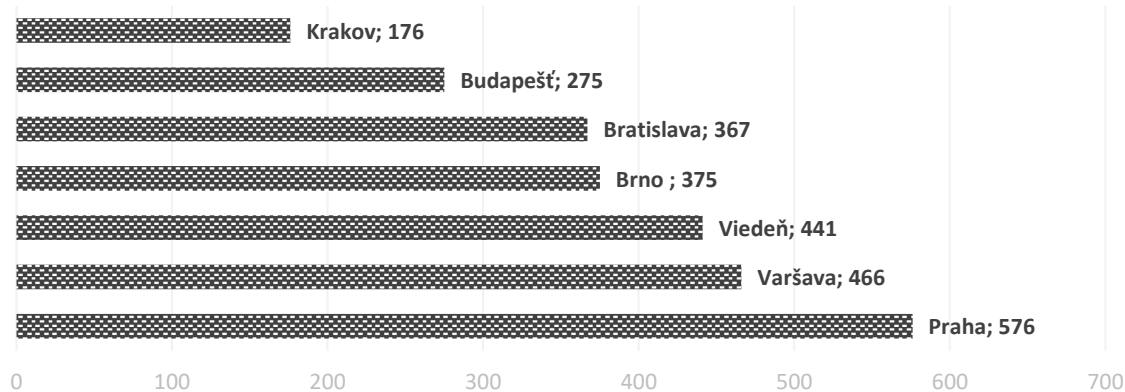
Privádzač Spišská Nová Ves – Levoča, II. etapa (2016)

Napojenie miest Spišská Nová Ves a Levoča na diaľnicu D1 po dobudovaní diaľničných úsekov D1 Jánovce – Jablonov, I. úsek a D1 Jánovce – Jablonov, II. úsek je zabezpečené mimoúrovňovou križovatkou Levoča a privádzačom Spišská Nová Ves – Levoča, I. etapa. Spojenie mesta Spišská Nová Ves, južnej časti mesta Levoča a jeho okolia nie je riešené ideálne. Doprava do uvedených oblastí je vedená po ceste I/18 cez intravilán Levoče a po ceste II/533, ktorej technické parametre nie sú vyhovujúce. Z hľadiska zvýšenia dopravnej kapacity, bezpečnosti a ochrany životného prostredia v lokalite, je koncepčným a trvalým riešením projekt a realizácia stavby Privádzač Spišská Nová Ves – Levoča, II. etapa. Zdroj: *abs.sk*; Privádzač Spišská Nová Ves – Levoča II. etapa

Obrázok 99 Diaľničný privádzač

V rámci prípravy stavby privádzača Spišská Nová Ves – Levoča, II. etapa je spracovaná dokumentácia pre stavebné povolenie a pripravujú sa podklady pre majetkovoprávne vysporiadanie pozemkov. Skrátená verzia privádzača, ktorá sa pripojí na cestu druhej triedy II/533 pred obcou Harichovce (okres Spišská Nová Ves), zhorší dopravnú situáciu v obci, ktorou cesta druhej triedy prechádza. Po výstavbe privádzača bude potrebné jeho dobudovanie. Podľa pôvodných plánov mal privádzač obísť obec Harichovce a priviesť vozidlá do Spišskej Novej Vsi.

Zdroj: Národná diaľničná spoločnosť (NDS), auto.pravda.sk; Diaľničný privádzač pre Spišskú Novú Ves je v nedohľadne

Obrázok 100 Medzimestské vzdialenosti - cestná doprava (km)**Mesto Spišská Nová Ves**

Zdroj: google.com/maps

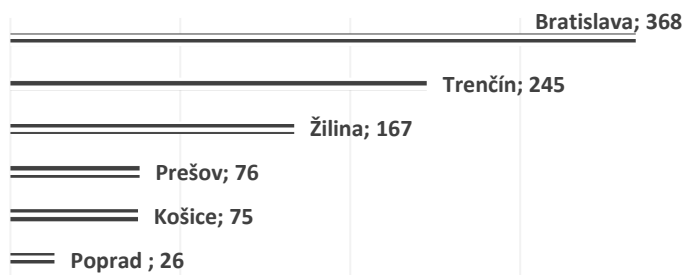
Železničná doprava

Dostupnosť mesta železničnou dopravou je veľmi dobrá. Mestom prechádza celoštátna dráha (Bratislava – Žilina – Košice), ktorá je súčasťou medzinárodného železničného koridoru „Va“ pričom hlavná vetva vedie z Benátok do Lvova s vetvou Va z Bratislavy cez Žilinu – Košice – Čiernu nad Tisou – Čop až Lvov (UA). Slovenská vetva je dlhá 536,2km.

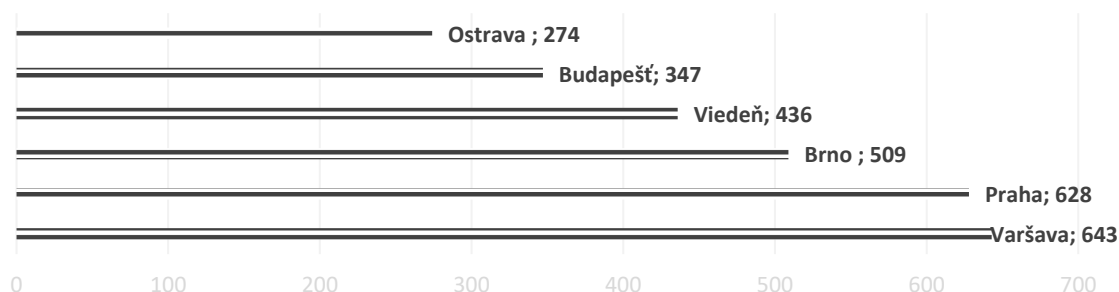
Trate ŽSR zaradené do paneurópskych koridorov, ktoré sú súčasťou transeurópskej dopravnej siete TEN-T: *Koridor číslo V vetva Va*: Bratislava – Žilina – Čierna nad Tisou – štátna hranica Slovensko/Ukrajina – až Lvov. *Zdroj: zsr.sk*

Železničná stanica Spišská Nová Ves leží na trati ŽSR č. 180 (trať prvej kategórie) Žilina – Košice. Železničnú osobnú dopravu zabezpečuje v smere na Poprad a Košice spolu denne 28 osobných vlakov a 38 rýchlíkov, z ktorých je šesť IC rýchlíkov na trase Bratislava – Košice a osem medzinárodných rýchlíkov na trase Praha – Košice (Humenné). Železničnú osobnú dopravu zabezpečuje primárne národný dopravca Železničná spoločnosť Slovensko, služby medzinárodnej dopravy dopĺňajú spoločnosti súkromných dopravcov RegioJet a Leo Expres. Zo stanice tiež vychádza 13km trať ŽSR č. 186 do Levoče 141 (neelektrifikovaná jednokoľajová trať), na ktorej je však od roku 2003 zastavená pravidelná osobná doprava, nahradená autobusovou dopravou. V súčasnosti je trať pre osobnú dopravu využívaná mimoriadnymi turistickými vlakmi. Pravidelne na trati funguje iba nákladná doprava bez obmedzení. *Zdroj: spis.korzar.sk; Levoča by chcela obnoviť osobné vlaky do Spišskej Novej Vsi*

Obrázok 101 Medzimestské vzdialenosti - železničná doprava (km)

Mesto Spišská Nová Ves

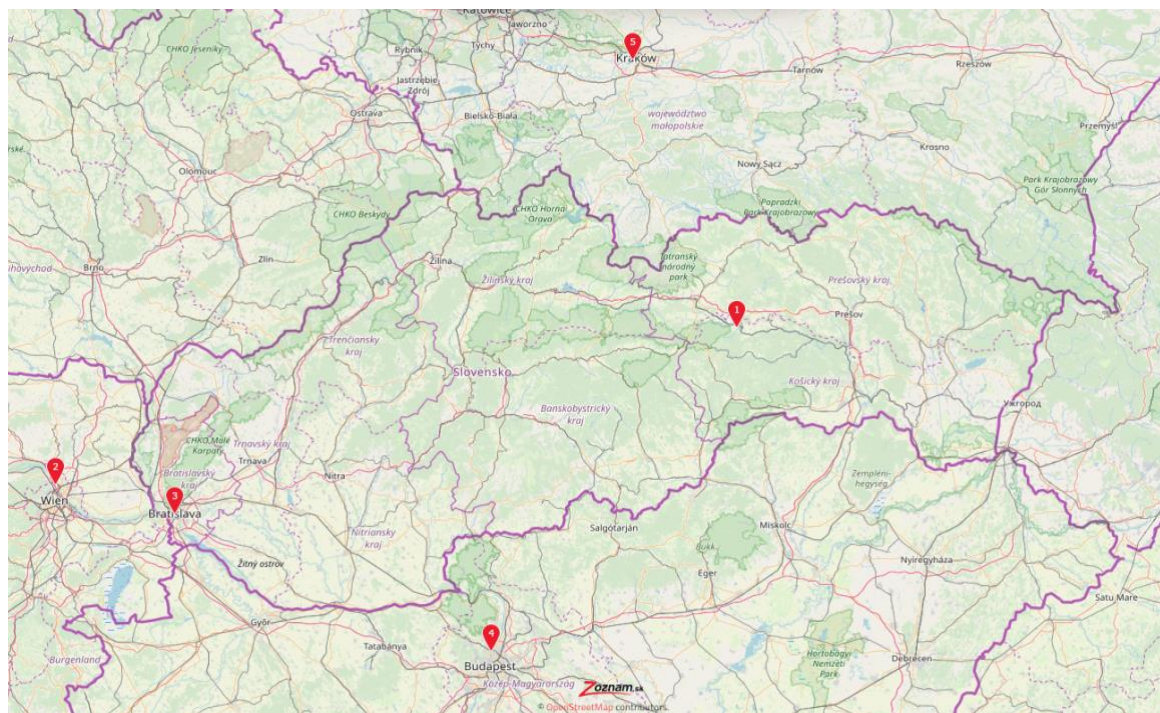

Zdroj: google.com/maps, Národný a medzinárodný cestovný poriadok, cp.sk

Letecká doprava

V samotnom meste Spišská Nová Ves sa nachádza športové letisko, ktoré je využívané miestnym aeroklubom s možnosťou pristávania súkromných lietadiel a helikoptér. Medzinárodná letecká dostupnosť mesta Spišská Nová Ves je zabezpečená prostredníctvom blízkych letísk s medzinárodným štatútom letisko Poprad – Tatry s cestnou vzdialenosťou 30 km a letisko Košice s cestnou vzdialenosťou 100 km.

Obrázok 102 Medzinárodná poloha mesta

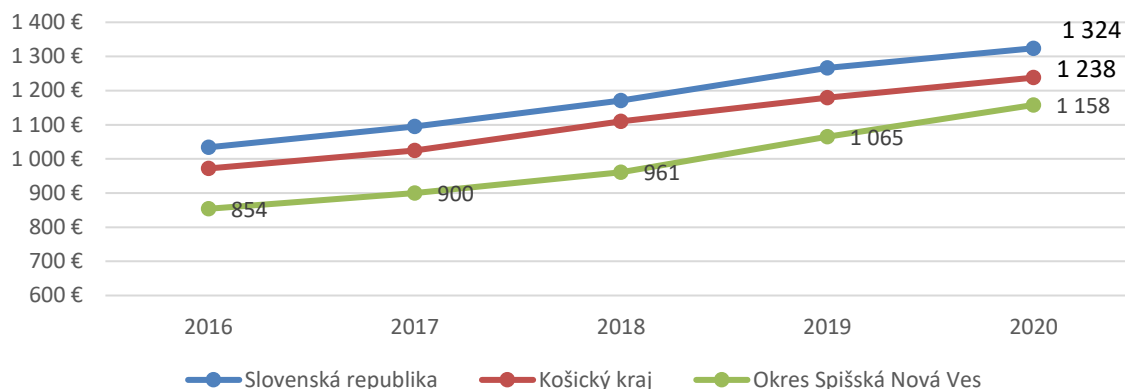

Zdroj: mapa.zoznam.sk

Trh práce

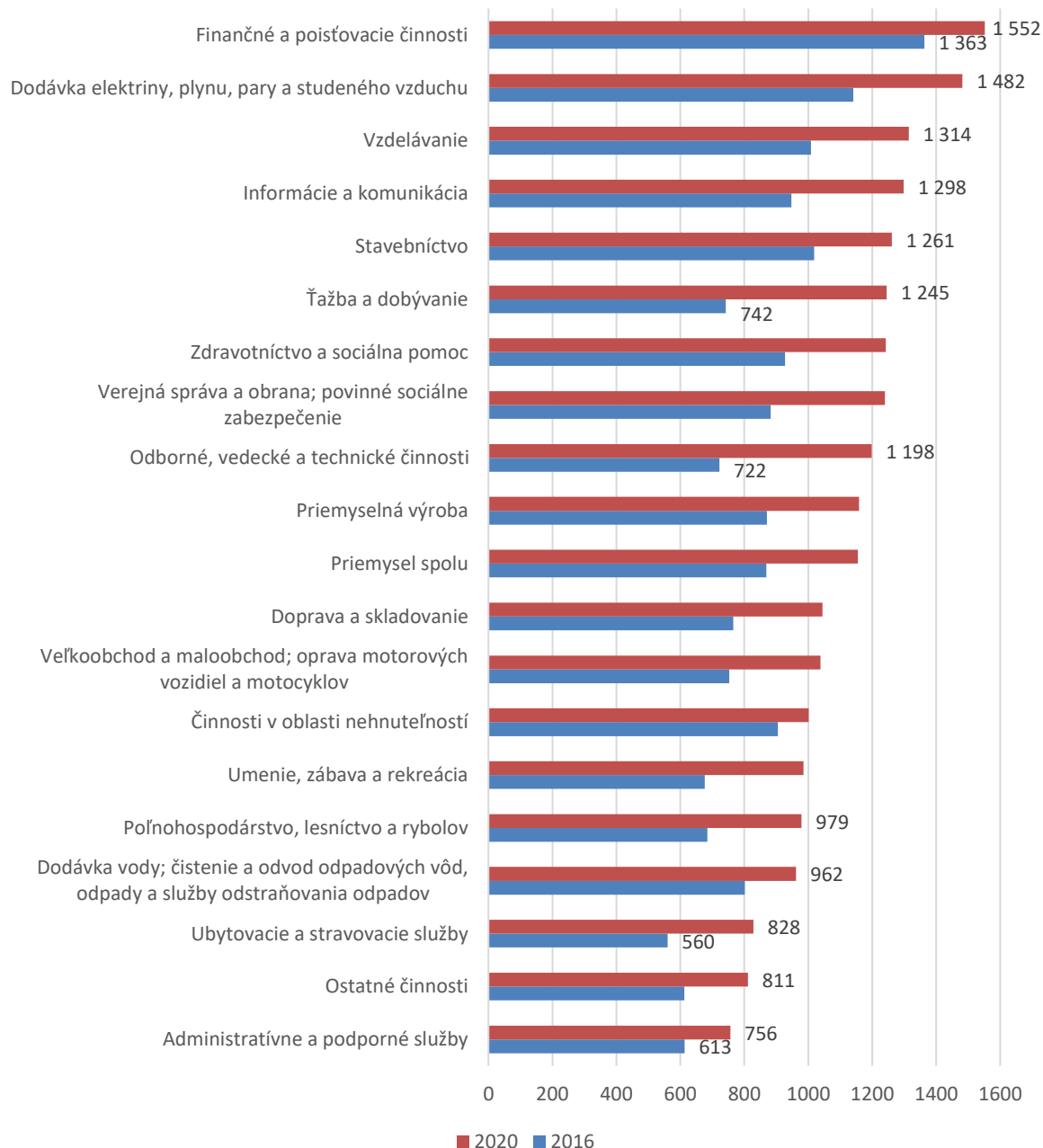
Zamestnanci a mzdy

Údaj o priemernej nominálnej mesačnej mzde, ako jedného z indikátorov kvality života obyvateľov, nie je dostupný na úroveň mesta Spišská Nová Ves, preto posudzujeme ukazovateľ na najbližšiu úroveň okresu Spišská Nová Ves. Vývoj výšky priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca (PNMZ) má na národnej, krajskej, ako aj okresnej úrovni trend rastu, dlhodobo je však ukazovateľ v okrese nižší ako v porovnávaných územiach. V roku 2020 sa rozdiel PNMZ medzi regiónmi minimalizoval. Zmena ukazovateľa v sledovanom období 2016 – 2020) bola najvýraznejšia práve v okrese Spišská Nová Ves, kde PNMZ narástla o 304 €, čo predstavuje nárast o 26%. Pre porovnanie percentuálny rast PNMZ na národnej úrovni je v sledovanom období 22% a na úrovni kraja 21%.

Obrázok 103 Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v €

Zdroj: ŠÚ SR

Najvyššia PNMZ v roku 2020 v okrese Spišská Nová Ves vzhľadom na ekonomickú činnosť je vo *Finančnej a poisťovacej činnosti* 1 552€, pre porovnanie v roku 2016 mal ukazovateľ hodnotu 1 363 €. Táto ekonomická oblasť si tak dlhodobo drží prvenstvo v ukazovateli PNMZ. Najvýraznejší nárast PNMZ o 40% v období 2016 -2020 zaznamenali ekonomické oblasti *Odborné, vedecké a technické činnosti* a *Ťažba a dobývanie*. Naopak najnižšia PNMZ v roku 2020 v okrese Spišská Nová Ves je v ekonomickej činnosti *Administratívne a podporné služby* 756 €, pre porovnanie v roku 2016 mal najnižšiu hodnotu ukazovateľ v ekonomickej oblasti *Ubytovacie a stravovacie služby* 560 €.

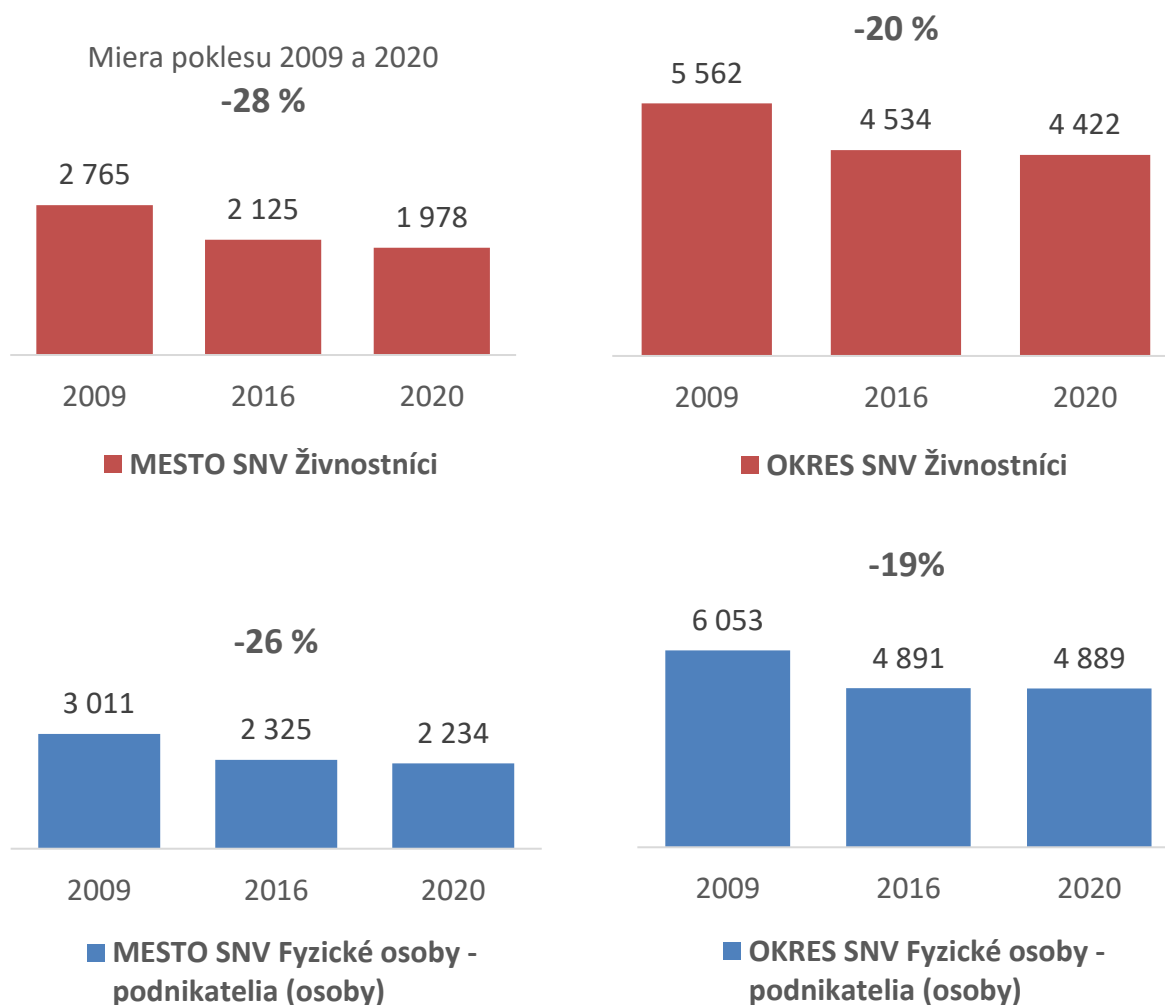
Obrázok 104 Priemerná nominálna mesačná mzda v € podľa ekonomickej činnosti - okres SNV porovnanie 2016 a 2020

Zdroj: ŠÚ SR

Živnostníci a fyzické osoby

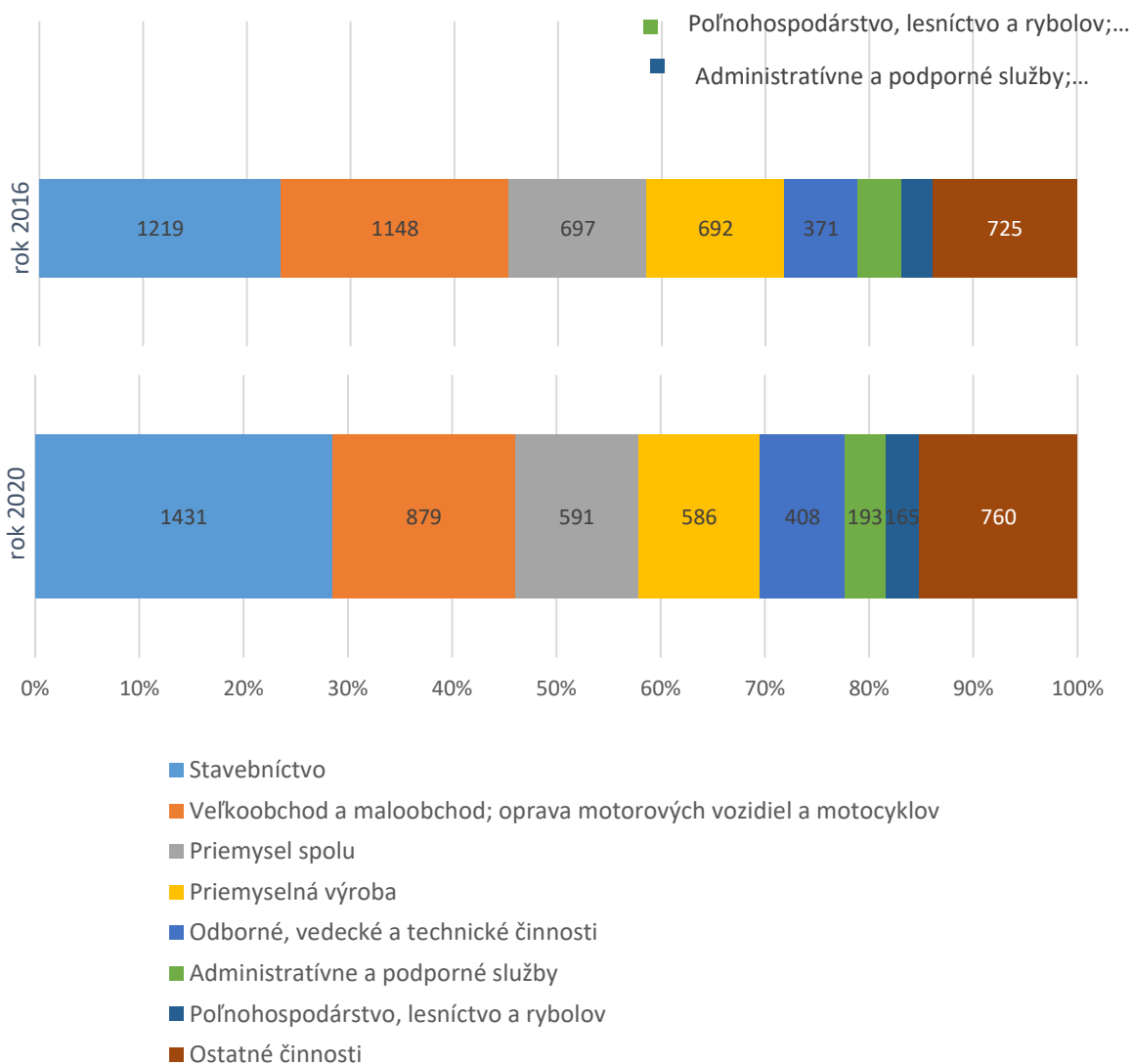
Počet živnostníkov aj fyzických osôb (FO) dlhodobo klesá v meste Spišská Nová Ves aj v spišskonovoveskom okrese. Miera poklesu, pri porovnaní hodnôt rokov 2009 a 2020, je výraznejšia v meste v porovnaní s poklesom v okrese.

Kým v meste predstavuje pokles počtu živnostníkov -28% od roku 2009 do roku 2020, v okrese poklesol počet živnostníkov o -20%. Podobne je to s vývojom počtu fyzických osôb, pokles FO v meste predstavuje -26%, kým v spišskonovoveskom okrese pokles FO predstavuje -19%.

Obrázok 105 Zmena počtu živnostníkov a fyzických osôb obdobia 2009 – 2020

Zdroj: ŠÚ SR

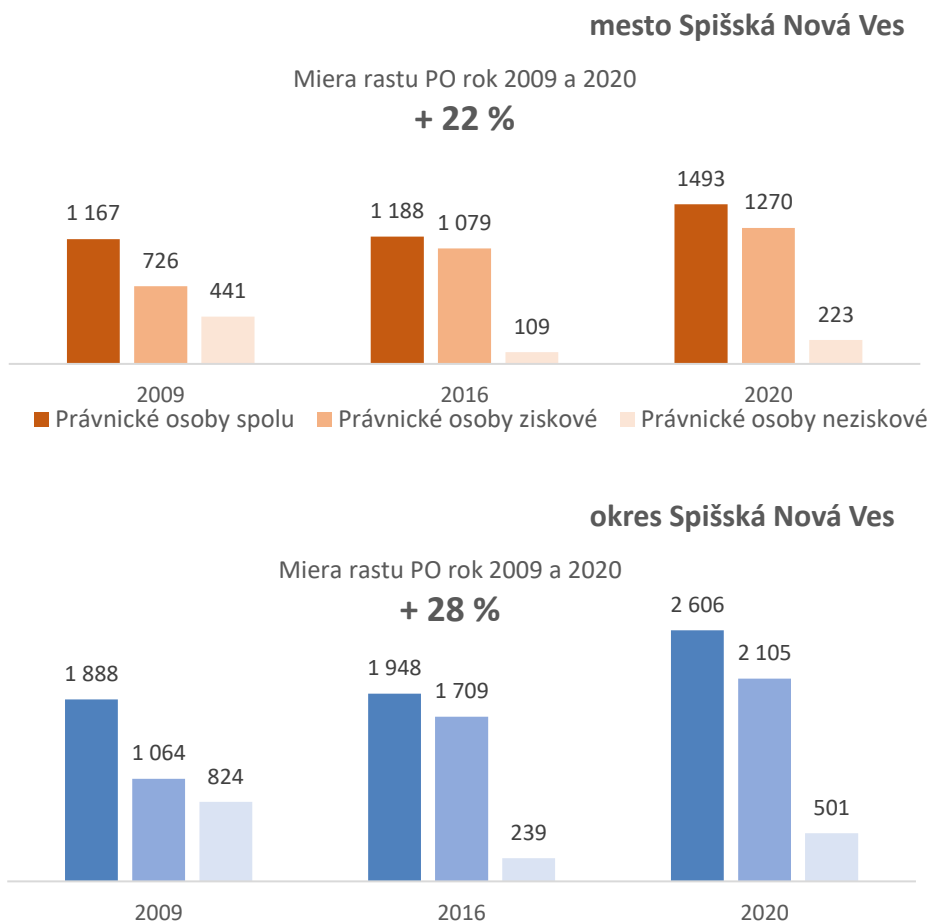
V roku 2020 pôsobí v spišskonovoveskom okrese najviac živnostníkov podľa ekonomickej činnosti v oblasti stavebníctva (~30%), v oblasti veľkoobchodu a maloobchodu (~18%) a tiež vysoké zastúpenie majú v priemysle a priemyselnej výrobe (spolu ~20%). Najmenej živnostníkov v okrese je v poľnohospodárstve, lesníctve a rybolove (~3%) a v administratívnych a podporných službách (~4%). V ostatných činnostiach pôsobí podľa údajov zo ŠÚ SR približne 15% živnostníkov v okrese.

Obrázok 106 Živnostníci podľa vybraných ekonomických činností SK NACE Rev.2**– okres Spišská Nová Ves**

Zdroj: ŠÚ SR

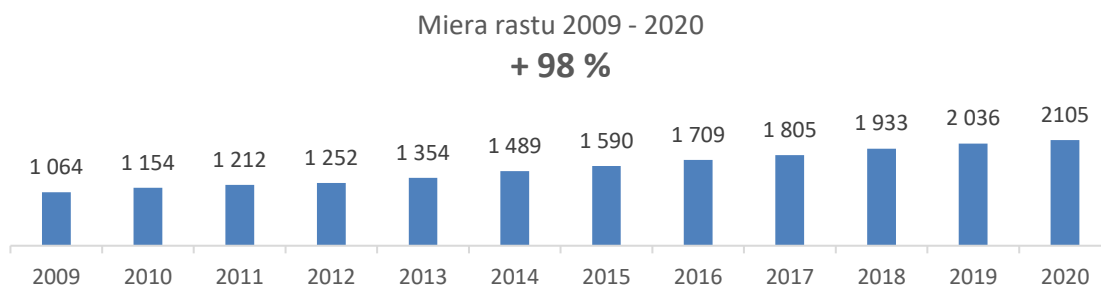
Právnické osoby a podniky

Počet právnických osôb (PO) v meste Spišská Nová Ves aj v okrese Spišská Nová Ves rastie, v porovnaní s počtom FO a živnostníkov tak vykazuje počet PO opačný trend. Pri právnických osobách dlhodobo (2009 – 2020) rastie počet najmä u ziskových PO, krátkodobo (2016 – 2020) rastie aj u neziskových PO.

Obrázok 107 Právnické osoby v meste a okrese Spišská Nová Ves

Zdroj: ŠÚ SR

Počet podnikov v okrese Spišská Nová Ves od roku 2009 každoročne rastie, k roku 2020 je v okrese evidovaných 2 105 podnikov. Celková zmena počtu podnikov od roku 2009 predstavuje nárast o 98%.

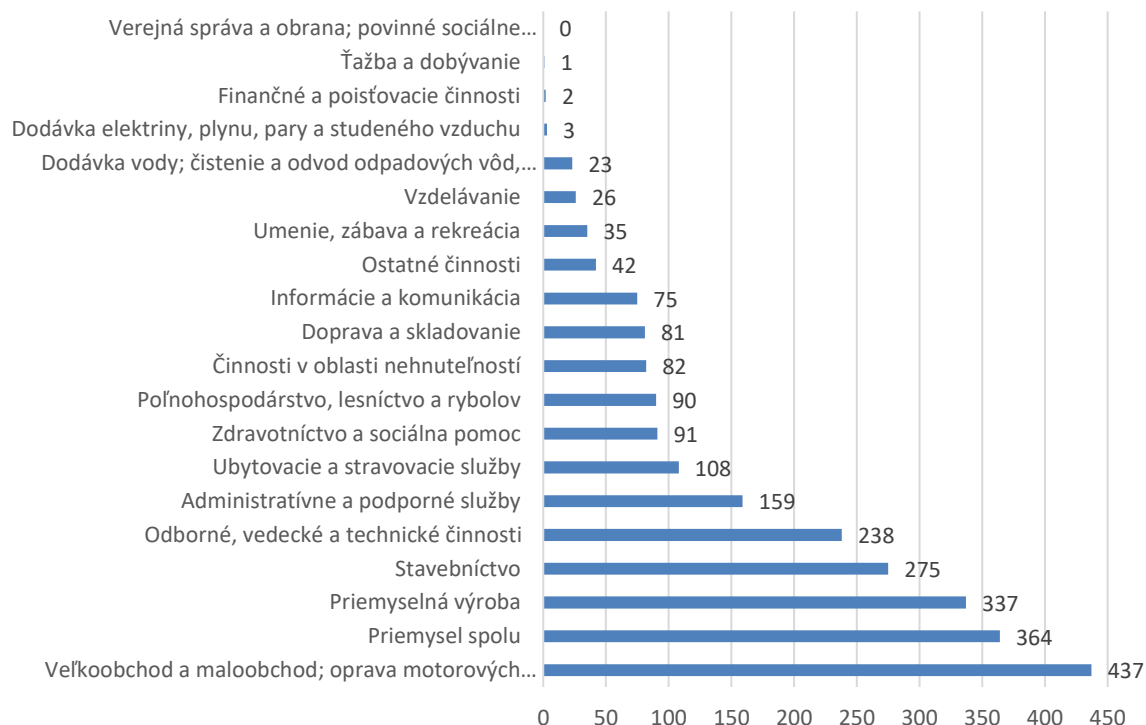
Obrázok 108 Počet podnikov - okres Spišská Nová Ves

Zdroj: ŠÚ SR

Vzhľadom na ekonomické činnosti v okrese Spišská Nová Ves v roku 2020 dominujú podniky v činnosti veľkoobchodu a maloobchodu; v oprave motorových vozidiel a motocyklov počtom 437 podnikov,

nasledujú početné podniky v priemyselnej činnosti 364, v stavebníctve 275 a v odbornej, vedeckej a technickej činnosti 238.

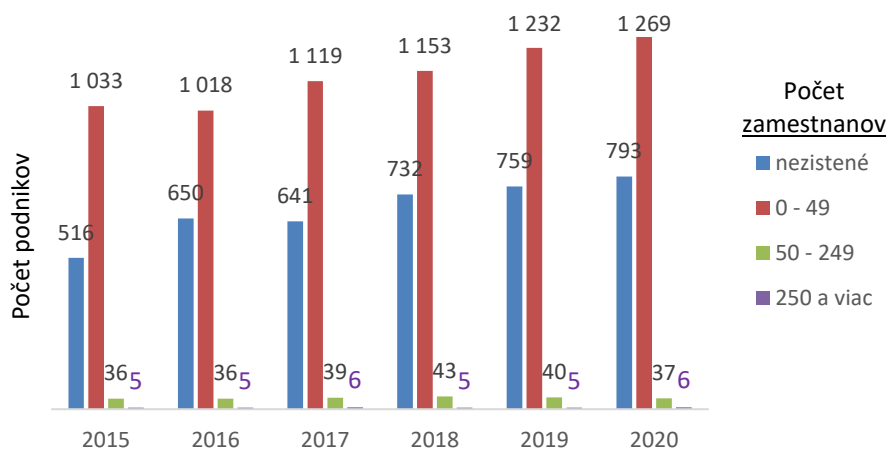
Obrázok 109 Podniky podľa ekonomických činností - okres Spišská Nová Ves, rok 2020

Zdroj: ŠÚ SR

Vzhľadom na veľkosť podnikov v závislosti od počtu zamestnancov, dlhodobo výrazne v okrese Spišská Nová Ves dominujú malé podniky s počtom zamestnancov do 49. Počet stredných podnikov s počtom zamestnancov od 50 do 249, je od roku 2015 približne na úrovni 40 podnikov v okrese. Počet veľkých podnikov s 250 a viac zamestnancami je v okrese dlhodobo na úrovni 5 – 6 podnikov. Veľký podiel na podnikoch spišskonovoveského okrese, vzhľadom na veľkosť podniku definuje ŠÚ SR ako nezistené.

Obrázok 110 Podniky podľa počtu zamestnancov – okres Spišská Nová Ves

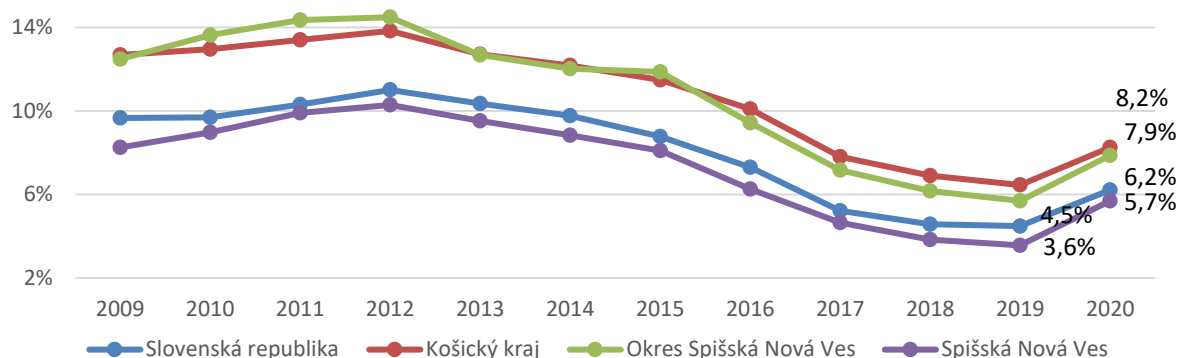

Zdroj: ŠÚ SR

Nezamestnanosť

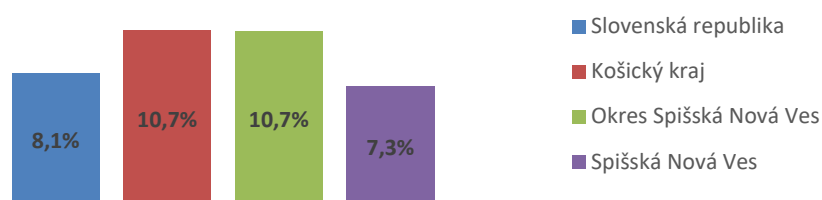
Vývoj evidovanej nezamestnanosti v meste Spišská Nová Ves kopíruje národný a krajský trend vývoja nezamestnanosti, pričom sa hodnoty ukazovateľa nezamestnanosti v meste dlhodobo držia na minimálnej úrovni v porovnaní s vybranými regiónmi. Evidovaná nezamestnanosť v meste Spišská Nová Ves je dlhodobo priemerne o 0,8% nižšia ako nezamestnanosť na Slovensku. Vlastný prepočet nezamestnanosti pre mesto Spišská Nová Ves bol realizovaný ako podiel počtu evidovaných UoZ k celkovému počtu obyvateľov v produktívnom veku.

Obrázok 111 Evidovaná nezamestnanosť v %

Zdroj: ŠÚ SR a vlastný prepočet pre mesto SNV – údaje UPSVaR

Obrázok 112 Priemerná nezamestnanosť za obdobie 2009 - 2020

Zdroj: ŠÚ SR a vlastný prepočet pre mesto SNV – údaje UPSVaR

Štruktúra UoZ v meste Spišská Nová Ves

Pri pohľade na evidovaných uchádzačov o zamestnanie (UoZ) v meste Spišská Nová Ves od roku 2015 prevažujú v počte približne o 100 osôb ženy. Medzi UoZ vzhľadom na základné ukazovatele dominujú absolventi 6% a občania so zdravotným postihnutím 5%. Podiel UoZ bezprostredne pred evidenciou bez zamestnania je v meste 53%, vzhľadom na najvyššie dosiahnuté vzdelanie dominujú uchádzači s vyšším sekundárnym vzdelaním 65%, a vzhľadom na vek skupina obyvateľov vo vekovej kategórii 40 – 44 rokov 14%.

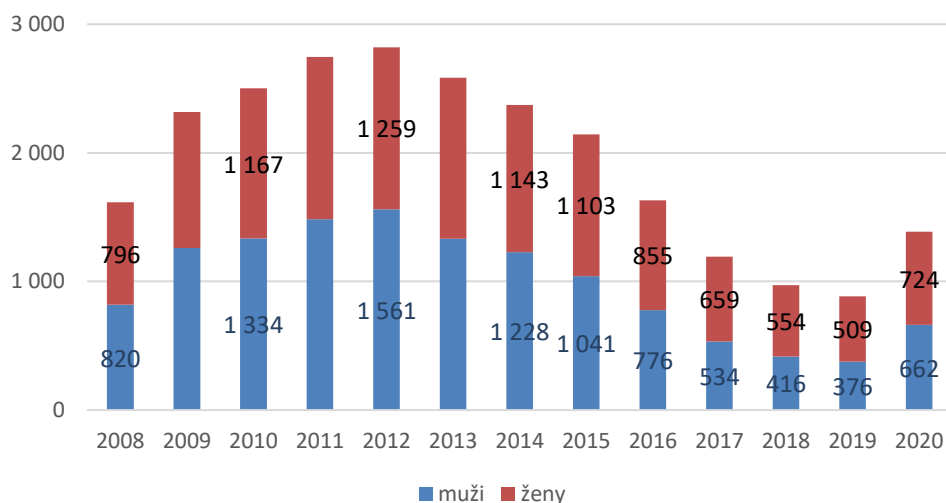
Vzhľadom na dĺžku doby trvania nezamestnanosti v meste Spišská Nová Ves k decembru 2020 je viac ako rok nezamestnaných **28% z celkového počtu UoZ 1 386 v meste, čo predstavuje počet 391 dlhodobo nezamestnaných osôb, hovoríme o takzvanej dlhodobej nezamestnanosti.**

Zo skupiny dlhodobo nezamestnaných UoZ je

- **51 % = 199 nezamestnaných** po dobu viac ako rok až 2 roky - vrátane,
- **22 % = 86 nezamestnaných** v dobe viac ako 2 až 4 roky - vrátane a
- **27 % = 106 nezamestnaných** po dobu viac ako 4 roky.

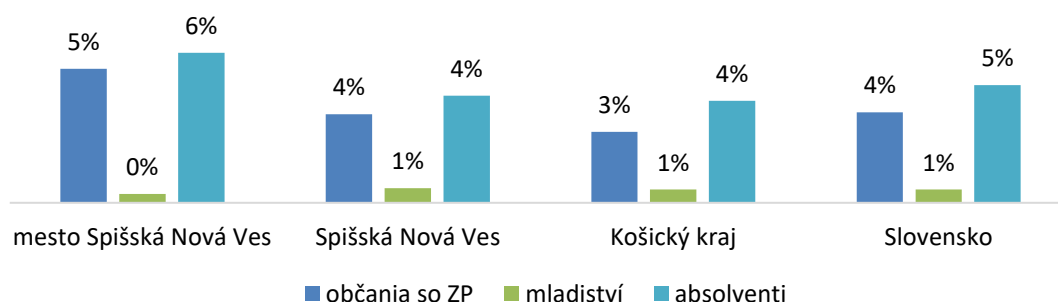
Zistenia o UoZ popisujú číselné a obrazové údaje nižšie.

Obrázok 113 Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie - pohlavie - mesto SNV

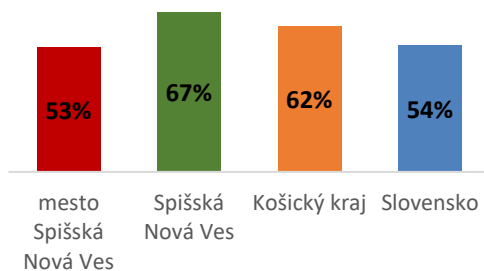

Zdroj: UPSVaR SNV

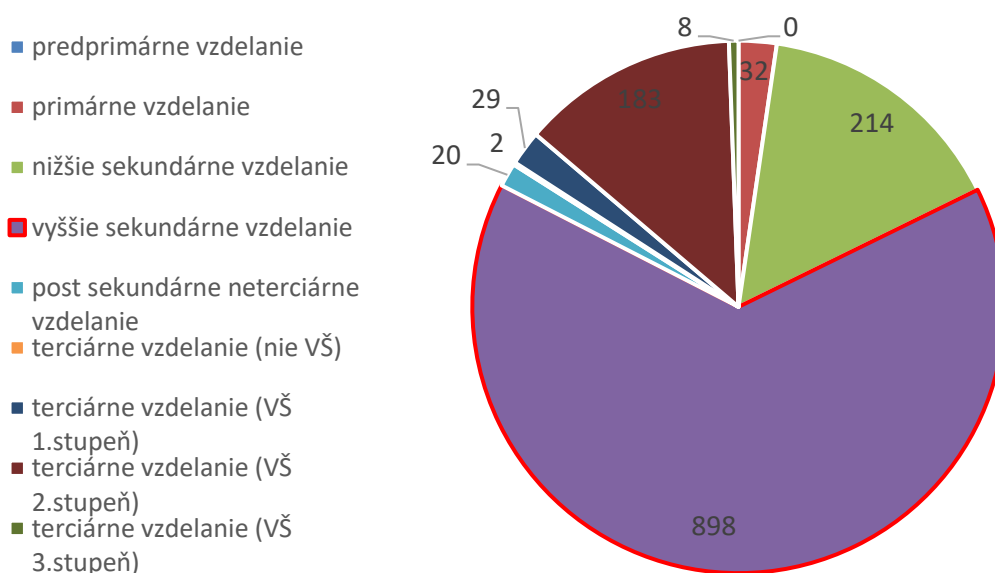
Obrázok 114 Základné ukazovatele o evidovaných UoZ

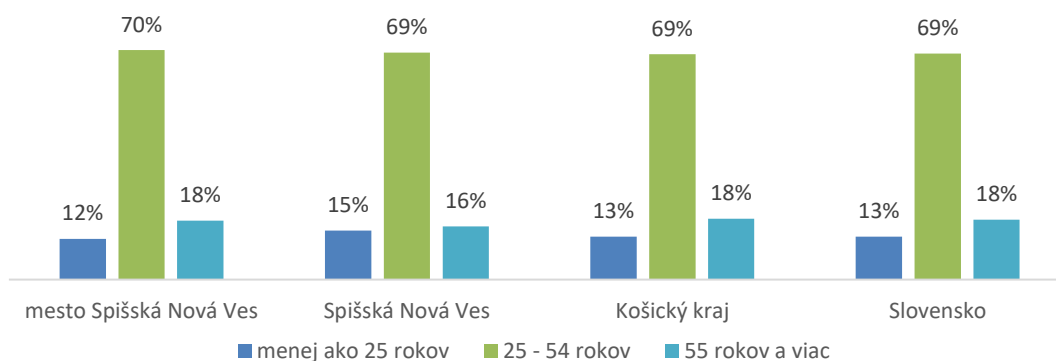
Zdroj: UPSVaR SNV

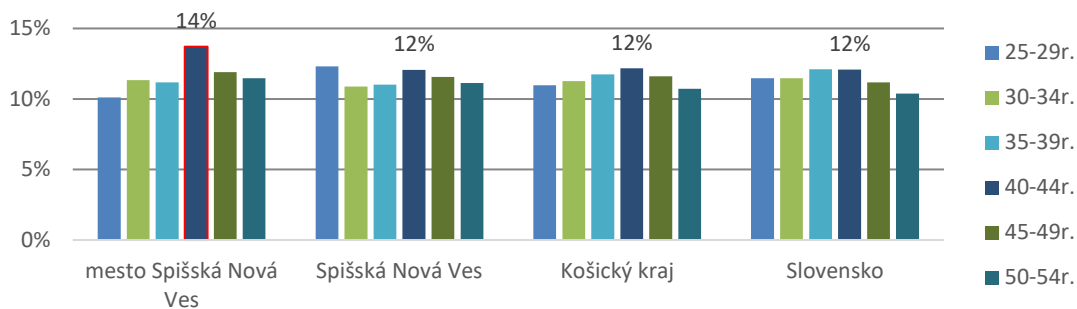
Obrázok 115 Štruktúra UoZ - podiel UoZ bezprostredne pred evidenciou bez zamestnania

Zdroj: UPSVaR SNV

Obrázok 116 Štruktúra UoZ podľa najvyššie dosiahnutého vzdelania (ISCED) - mesto Spišská Nová Ves

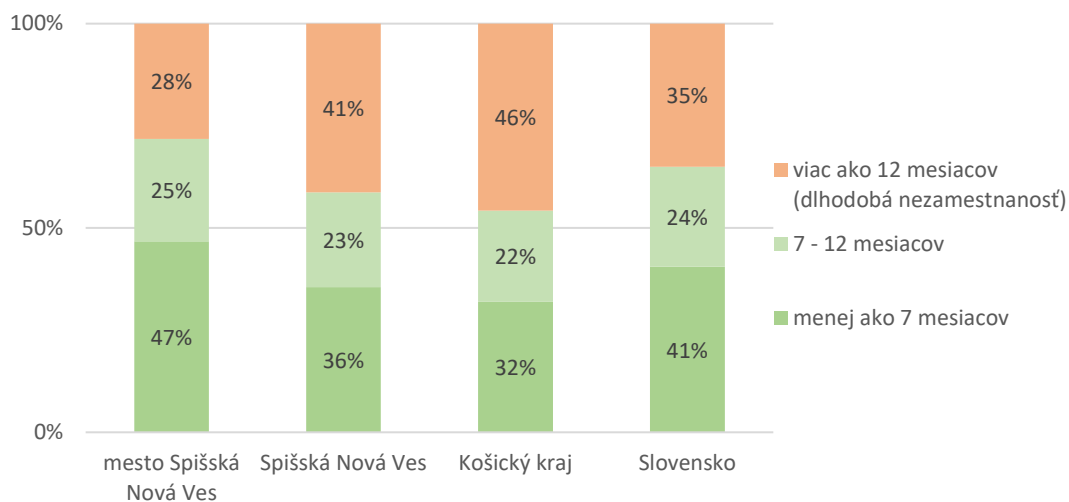
Zdroj: UPSVaR SNV

Obrázok 117 Podiel UoZ podľa veku, porovnanie regiónov

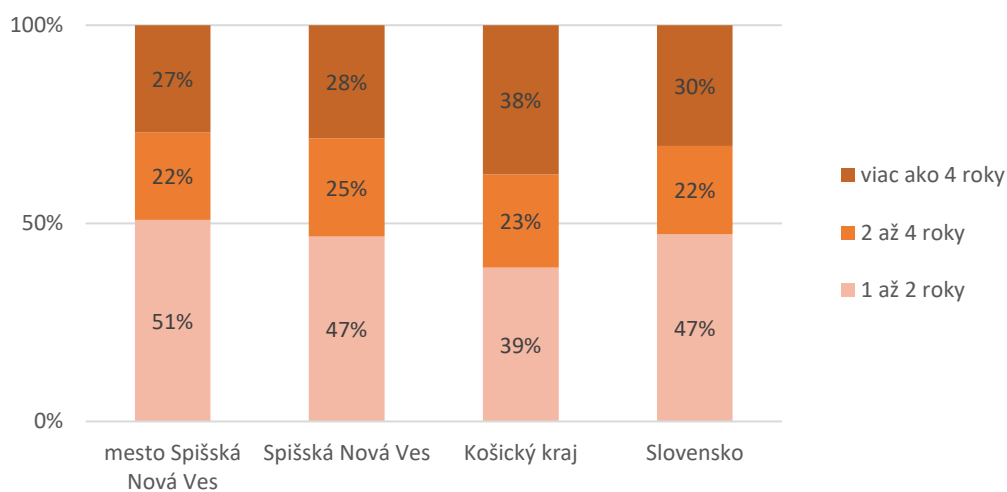
Zdroj: UPSVaR SNV

Obrázok 118 Štruktúra UoZ podľa doby trvania nezamestnanosti – evidovaná nezamestnanosť

Zdroj: UPSVaR SNV

Obrázok 119 Štruktúra UoZ podľa doby trvania nezamestnanosti – viac ako 12 mesiacov (dlhodobá nezamestnanosť)

Zdroj: UPSVaR SNV

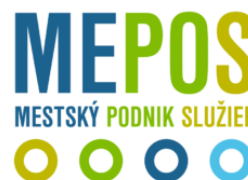
Sociálne podniky

V meste Spišská Nová Ves pôsobia dva podniky registrované ako sociálne podniky (RSP) . Jeden z podnikov pôsobí ako komunálny RSP mesta Spišská Nová Ves, druhý je RSP v súkromnom vlastníctve, pričom oba podniky sú v podobe obchodnej spoločnosti. Vzhľadom na dostupné údaje zamestnávali oba podniky za rok 2020 spolu priemerne 34 zamestnancov. Dosiahnutý maximálny absolútny počet zamestnancov oboch podnikov spolu je 44.

Mestský podnik služieb MEPOS s.r.o. mesta Spišská Nová Ves mal za rok 2020 priemerne 29 zamestnancov. Dosiahnutý maximálny absolútny počet zamestnancov podniku bol 35. Podnik MEPOS s.r.o. si stanovil politické, morálne a obchodné ciele, v rámci ktorých chce plniť verejno-prospešné účely, sociálne ciele, ekonomické ciele.

Predmety činnosti podniku a jeho zamestnancov sú nasledujúce:

- čistiace a upratovacie služby
- nákladná cestná doprava vykonávaná vozidlami s celkovou hmotnosťou do 3,5 t vrátane prípojného vozidla
- poskytovanie služieb v poľnohospodárstve a záhradníctve
- prípravné práce k realizácii stavby
- uskutočňovanie stavieb a ich zmien
- dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov
- skladovanie a pomocné činnosti v doprave
- sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu, služieb, výroby
- a iné správčovské činnosti (napr. administratívne služby, vedenie účtovníctva...)

Činnosti spoločnosti MEPOS možno kategorizovať do dvoch hlavných skupín a to ako podnikateľské činnosti spoločnosti, pri nich spoločnosť vykonáva prioritne zverené činnosti, ktoré sú presunuté z pôsobnosti externých poskytovateľov a Strediska údržby MsÚ. Tieto činnosti často vychádzajú z prenosu kompetencií starostlivosti o mestské verejné priestranstvo. Na rozdiel od druhej kategórie, je spustenie podnikateľských činností možné urýchliť vďaka spolupráci v rámci iných súčastí samosprávy mesta a to získaním odborného zastrešenia, materiálovej pomoci, prípravou administratívnych záležitostí spojených so spustením činnosti.

Druhou kategóriou sú činnosti vyžadujúce krátku obchodnú a organizačnú prípravu, v zmysle zabezpečenia presnejšieho naplánovania, vykázania vstupného kapitálu na nákup strojového vybavenia, certifikovaných podkladov alebo licencií, alebo doplnenia odborných zamestnancov resp. zaškolenia osôb pre ich realizáciu. Zabezpečením „externej“ prípravy sa činnosti spoločnosti stávajú podnikateľskými.

Zdroj: mepos.sk; Výročná správa MEPOS SNV s.r.o. zostavená ku dňu 31.12.2020

Spoločnosť GASTRODOM SPIŠ s.r.o. je registrovaný sociálny podnik zameraný na gastronómickú oblasť, poskytovanie služieb rýchleho občerstvenia v spojení s predajom na priamu konzumáciu, pohostinskú činnosť a výrobu hotových jedál určených na priamu spotrebu mimo prevádzkových priestorov, na organizovanie kultúrnych a iných spoločenských podujatí a na sprostredkovateľskú činnosť v oblasti služieb.

Podnik GASTRODOM SPIŠ s.r.o. vytvára podmienky pre zamestnávanie zdravotne a sociálne znevýhodnených občanov, ktorí sú na okraji záujmu bežných zamestnávateľov. V roku 2021 mal podnik 10 – 19 zamestnancov. Dosiahnutý maximálny absolútny počet zamestnancov podniku 19.

Zamestnáva napríklad: čerstvých absolventov, zdravotne postihnuté osoby, osoby staršie ako 50 rokov veku, osoby s nižším vzdelaním ako stredné odborné, dlhodobo nezamestnané osoby alebo osoby z MRK a osoby prepustené z VTOS.

Pracovná činnosť zamestnancov pozostáva z:

- výroby pripravených pokrmov a jedla,
- reštauračných služieb,
- donáškových služieb,
- a podávania jedál.

Miestom činnosti podniku je prevádzka Fajnotka, ktorá funguje ako reštaurácia domácej kuchyne v Hoteli Šport (reštaurácia - Terézie Vansovej 2171/1), ale funguje aj ako donášková služba. Mimo denného menu v reštaurácii prevádzka Fajnotka ponúka a rozváža v rámci predaja najmä hlboko mrazené remeselné domáce pirohy (remeselná činnosť - Zimná 50, Spišská Nová Ves).

Zdroj: pirohyzospisa.sk; fajnotka.sk; MOSTY Sociálne integračné podniky, Dokument odborného tímu Národný projekt Šanca na návrat, 2022

Cestový ruch

V oblasti cestovného ruchu je mesto Spišská Nová Ves významným a aktívnym subjektom vo viacerých regionálnych iniciatívach cestovného ruchu, medzi nimi:

- OOCR Slovenský raj & Spiš,
- Mikroregión Slovenský raj,
- Združenie Euroregión Tatry.

Tieto iniciatívy, stále častejšie aktívne spolupracujú s vyšším územným celkom (VUC) prostredníctvom organizácie Košice Región Turizmus, ktorá sa zaoberá destinačným manažmentom regiónu Košického samosprávneho kraja.

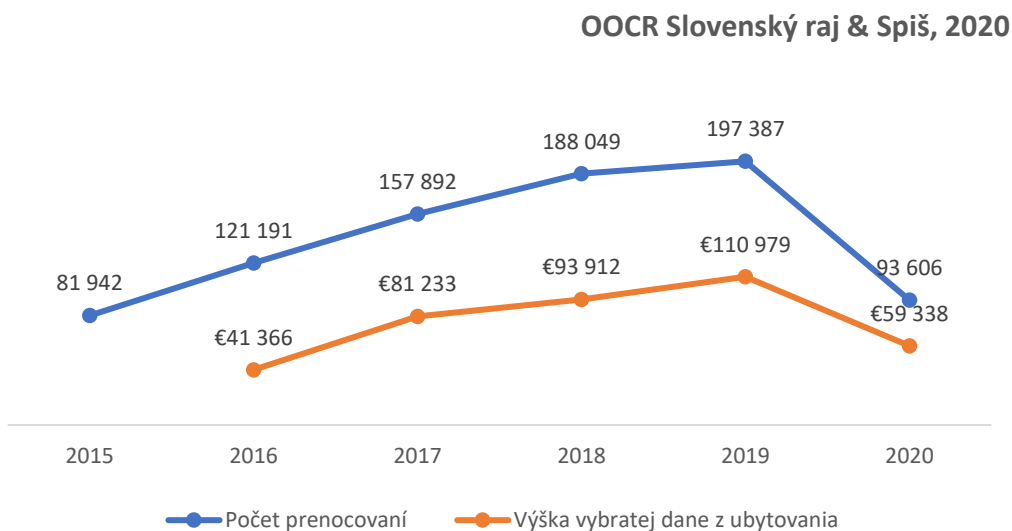
Oblasťná organizácia cestovného ruchu (ďalej ako OOCR) OOCR Slovenský raj & Spiš sa ku dňu 01. 03. 2016 stala nástupníckou organizáciou spojením OOCR SPIŠ (2011)² a OOCR Slovenský raj (2012). Členstvo v OOCR predstavuje úzku formu partnerstva, v rámci ktorého členovia dobrovoľne a systematicky budujú spoločné záujmy pri rozvoji cestovného ruchu vo svojej destinácii. Členom OOCR Slovenský raj & Spiš sa môže stať každé mesto, obec, podnikateľský alebo neziskový subjekt z regiónu južný Spiš, ktorého činnosť priamo súvisí s cestovným ruchom. OOCR manažuje a koordinuje dohodnuté rozvojové aktivity takým spôsobom, aby sa dosiahol čo najväčší prínos pre všetkých členov a zároveň pre celú destináciu a návštevníkov. Zdroj: <https://vraji.sk/clenovia/>

K 31. 12. 2019 má OOCR Slovenský raj & Spiš 50 riadnych členov, z toho 15 samospráv vrátane mesta Spišská Nová Ves. Členský príspevok mesta vrátane mimoriadneho príspevku do OOCR bol v roku 2019 spolu 19 955,20 €. Zdroj: *Monitorovacia správa mesta, 31.12.2020*

Pandémia Covid 19 sa v roku 2020 značne podpísala pod nižšiu návštevnosť turistov a ich národnostné zloženie v území OOCR Slovenský raj & Spiš. Štandardne územie navštevujú návštevníci z približne 40 krajín sveta (údaje z TIC Spišská Nová Ves). V regióne Slovenský raj a Spiš, z celkového počtu návštevníkov, viac ako 83 000 v roku 2019 (ŠÚ SR), majú najväčšie zastúpenie Slováci. Po návštevníkoch zo Slovenska majú najväčšie zastúpenie Česi a Poliaci, nasledujú Nemci a Maďari a rastie i počet návštevníkov z Francúzska a Španielska. Zdroj: *Výročná správa OOCR Slovenský raj & Spiš, 2020*

O efektívnosti rozvoja cestovného ruchu v území OOCR Slovenský raj & Spiš, vo forme rastúceho záujmu návštevníkov, za obdobie pred pandémiou Covid 19, hovoria nasledujúce štatistiky o počte prenocovaní a výške vybratej dane z ubytovania, ktoré každým porovnávaným rokom pred obdobím pandémie narastali. Zdroj: *Výročná správa OOCR Slovenský raj & Spiš, 2020*

² Zakladajúcimi členmi pôvodnej OOCR Spiš v roku 2012 boli nasledujúce subjekty na čele so samosprávou mesta Spišská Nová Ves; Krompachy, Gelnica, Poráč, Markušovce, Danišovce a Spišský Hrušov a podnikateľské subjekty BBF s Poráč Parkom v Poráčskej doline, hotel Metropol, STEZ s komplexom kúpalísk a hotelom Preveza, JEKA, CA Kami, ACOMO a Brantner – Nova. Zdroj: <https://spis.korzar.sme.sk/c/6314482/vznikla-nova-organizacia-cestovneho-ruchu.html>

Obrázok 120 Počet prenocovaní a výška vybratej dane z ubytovania

Zdroj: Výročná správa OOCR Slovenský raj & Spiš, 2020

Napriek výraznému prepadu návštevnosti a príjmov vybratých na dani z ubytovania, OOCR Slovenský raj & Spiš aj v roku 2020 pripravila sériu aktivít (tabuľka nižšie) smerujúcich k hlavnému cieľu: rozvoj cestovného ruchu v území.

Tabuľka 30 Séria aktivít a produktov OOCR Slovenský raj & Spiš za rok 2020

Regionálna turistická karta Slovenský raj & Spiš	<i>Zdarma ju získa každý, kto sa ubytoval v niektorom z partnerských ubytovacích zariadení v regióne aspoň na dve noci. Vďaka karte má návštevník možnosť získať zľavy na obľúbené turistické produkty a služby.</i>
Marketingové kampane	Kampaň „Košický svetový kraj“ v spolupráci s Košice Región Turizmus <i>Jesenná kampaň „ZOBUDĽ SA!“ v spolupráci s Košice Región Turizmus</i> <i>Zimná kampaň „Schlad' sa!“ / „Rozpál' sa!“ v spolupráci s Košice Región Turizmus</i>
Nová webová stránka www.vraji.sk a digitálny on-line marketing	
Výroba videí prezentujúcich a propagujúcich región a destináciu Slovenský raj & Spiš	<i>Trojdielny video seriál s názvom „Cyklovýlety Slovenský raj a Spiš“</i> <i>Video seriál pozostáva doposiaľ z dvoch tematických videí – „Ochutnaj Spiš“ a „Zaži Spiš“.</i> <i>Video zo seriálu Bežkopotulky</i>
Účasť na veľtrhoch a výstavách cestovného ruchu doma i v zahraničí	
Propagačné predmety	<i>Nová brožúra „Región južný Spiš – tradície a remeslá</i>
Podpora a rozširovanie možností dopravy do jednotlivých cieľových	<i>Mimoriadne turistické vlaky a vlakové výlety Ľadový expres a Vlakom do raja</i>

miest v destinácii Slovenský raj a južný Spiš

	<i>Infraštruktúra pre cykloturistov – doplnenie Infraštruktúry a vybavenia cykloturistických trás v destinácii</i>
	<i>Verejné cyklojazdy „Spoznaj Spiš na bicykli“</i>
	<i>Príprava a značenie nových tratí pre bežecké lyžovanie vo viacerých lokalitách</i>
Projekt „Včely raja“	<i>Vybudovanie ekovčelnice s voľným chovom včiel</i>
Vrchárska koruna Spiša	<i>Atraktívna výzva pre horských cykloturistov</i>
Spišských 333 EXTREME 2020	<i>Extrémny horský cyklomaratón</i>

Zdroj: Výročná správa OOCR Slovenský raj & Spiš, 2020

Mikroregión Slovenský raj je podľa Stanov zameraný na takmer totožné činnosti ako OOCR Slovenský raj & Spiš. Mesto Spišská Nová Ves je aj členom oboch združení, z tohto dôvodu sa členovia dohodli na znížení členského na 50 %, pričom zaplatením členského do Mikroregiónu Slovenský raj je splnená podmienka pre to, aby obyvatelia mesta Spišská Nová Ves neplatili vstupné do raja. Spišská Nová Ves v roku 2019 uhradila členský poplatok Mikroregiónu Slovenský raj vo výške 3 075,73 EUR (0,17 EUR x počet obyvateľov(36 185 obyv.)/2). *Zdroj: Monitorovacia správa mesta, 31.12.2020*

Mesto Spišská Nová Ves je tiež členom Združenia Euroregión Tatry, ktorý sa zameriava na Poľsko–slovenskú spoluprácu v cestovnom ruchu na slovensko-poľskom cezhraničnom území. V rámci združenia sa v minulom období uskutočnilo niekoľko projektov a kongresov v rôznych rozvojových témach, pričom v Spišskej Novej Vsi sa uskutočnilo 10. 10. 2019 Slovensko-poľské hospodárske fórum pod záštitou Veľvyslanectva Poľskej republiky v Bratislave, Veľvyslanectva Slovenskej republiky vo Varšave a mesta Spišská Nová Ves.

Pre samotný rozvoj akéhokoľvek mesta je rozvoj cestovného ruchu v okolí dôležitý, avšak najviac smerodajné pre samosprávu mesta sú aktivity, produkty cestovného ruchu či informácie o cestovnom ruchu vzťahujúce sa na územie mesta, napríklad vzhľadom na príjmy z výberu daní za ubytovanie.

Aktivity a nástroje mesta použité v poslednom období 2016-2019 na podporu CR:

A) Propagácia mesta

- Prezentácia mesta a Slovenského raja a Spiša zabezpečená na výstavách na Slovensku, v Českej republike, Maďarsku, Poľsku či Nemecku
- Mesto bolo prezentované v národných aj zahraničných časopisoch
- Mesto sa zapájalo do celoslovenských kampaní - Medzinárodný deň turistických sprievodcov, Medzinárodný deň cestovného ruchu, Víkend otvorených parkov a záhrad.
- Mesto vydalo v celkovom náklade 4 000 ks v troch jazykových mutáciách (slovenská, anglická a nemecká) publikáciu s názvom Sedem divov mesta. Je zameraná hlavne na pamiatky mesta a po prvýkrát bol skompletizovaný text aj o meštianskych domoch námestia.
- Mesto zabezpečilo aktualizáciu a dotlač Potuliek mestom v slovenskom aj anglickom jazyku. K dispozícii boli v infoboxoch vo Vysokých Tatrách, v Liptovskom Mikuláši, v Poprade.
- Mesto vydalo po prvýkrát spoločenskú stolovú hru. V rámci herného plánu sú uvedené pamiatky a zaujímavosti mesta a okolia

- Vydaný bol komiks k projektu Mesto kultúry 2020.
- Súčasťou propagácie mesta sú aj infocesty zahraničných novinárov a blogerov, ktorých pracovníci referátu CR sprevádzajú počas ich pobytu v meste.
- Boli zabezpečené viaceré propagačné videá mesta.
- Pri príležitosti konania Majstrovstiev sveta 18-ročných v ľadovom hokeji bolo zabezpečené krátke propagačné video, ktoré bolo vysielané počas prestávok zápasov v Spišskej Novej Vsi a Poprade.
- Propagácia kultúrno-spoločenských podujatí v meste bola zabezpečená aj formou plagátov
- city lightov v meste, billboardov v rámci Slovenska
- Na propagáciu je využívaný aj facebook, konkrétne samostatný profil pre mesto Spišská Nová Ves, ale i samostatný profil pre Turistické informačné centrum.
- Spišskonovoveská ZOO oslávila 30. výročie svojho vzniku, pri tejto príležitosti bola mestom vydaná prvá kniha o miestnej ZOO: Prechádzka tridsaťročnou históriou ZOO Spišská Nová Ves

Zdroj: Monitorovacia správa mesta, 31.12.2020 a Výročná správa OOCR Slovenský raj & Spiš, 2020

B) Produkty CR pre návštevníkov mesta

- **Zoologická záhrada Spišská Nová Ves**
- **Kultúrne podujatia a pamiatky mesta**
 - Výstupy a komentované výstupy na kostolnú vežu v Spišskej Novej Vsi a rozšírenie večerných výstupov pri väčších podujatiach.
 - Rozsiahla rekonštrukcia Provinčného domu, v rámci projektu „Múzeum Spiša v SNV - Obnova Provinčného domu“ realizovaného z EŠF, naplnila zámer vytvoriť polyfunkčný revitalizovaný múzejný objekt spĺňajúci európske štandardy a i.

(ďalšie informácie v podkapitole: Každoročné kultúrne podujatia a Pamiatky mesta= kapitola Voľný čas)

- **Športové podujatia** (bližšie informácie o existujúcich športových kluboch a športoviskách v meste v podkapitole Šport = kapitola Voľný čas)
- **Digitálny sprievodcovia mestom**
 - Samostatná prehľadná podstránka plná tipov pre objavovanie mesta a okolia pre návštevníkov mesta, pod hlavnou stránkou mesta <https://navstevnik.spiskanovaves.eu/>
 - Mesto Spišská Nová Ves pripravilo pre návštevníkov mesta mobilnú aplikáciu, ktorá majiteľom smartfónov poskytne množstvo informácií o pamiatkach a historických budovách, turistických atrakciách, podujatiach i histórii mesta. Výhodou aplikácie je jej fungovanie aj v off-line režime. V súčasnosti je k dispozícii v slovenskom a anglickom jazyku.

- Pri príležitosti konania Festivalu Živé sochy bola spustená nová mobilná aplikácia, ktorá umožnila návštevníkom mesta ľahšie sa zorientovať pri hľadaní jednotlivých sôch.

- **Národný park a aktivity v Slovenskom raji**

- Mesto má v rámci marketingu cestovného ruchu slogan „Mesto Spišská Nová Ves: Brána do raja“, a v rámci aktivít vo viacerých regionálnych iniciatívach cestovného ruchu sa snaží o prepájanie propagácie území, produktov a aktivít poskytovaných na území mesta a národného parku napr:
 - letný Turistický bus do Slovenského raja
 - Turistický vlak - Ľadový expres
 - zľavy, ktoré poskytuje Turistická karta OOCR Slovenský raj & Spiš u miestnych poskytovateľov turistických produktov a služieb vrátane územia mesta SNV
 - požičovňa bicyklov a elektrobicyklov v meste SNV ako aj v strediskách Slovenského raja

(ďalšie informácie Tabuľka: Sériá aktivít a produktov OOCR Slovenský raj & Spiš za rok 2020)

- **Poskytovanie služieb v Turistickom informačnom centre mesta** skvalitňovanie služieb TIC prostredníctvom napríklad: prístupu na internet a free WiFi, poskytovaním úschovne batožiny, predajom poštových známok, predajom lístkov na RegioJet a i.

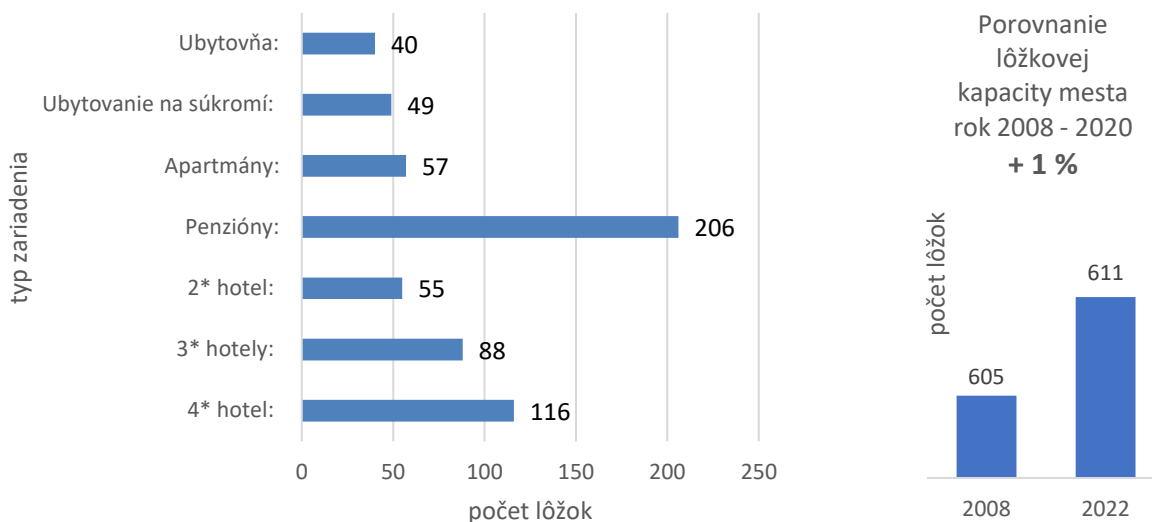
Zdroj: Monitorovacia správa mesta, 31.12.2020

Vymenované propagačné aktivity a produkty/služby cestovného ruchu mesta Spišská Nová Ves, zaiste v kombinácii s aktivitami viacerých regionálnych iniciatívach cestovného ruchu so spoluúčasťou mesta, prispeli k vývoju minulých štatistík cestovného ruchu v meste. Avšak v meste Spišská Nová Ves, podobne ako regionálnom či národnom meradle, sa pandémia Covid 19 v roku 2020 značne podpísala pod nižšiu efektívnosť ukazovateľov cestovného ruchu.

Celková ročná návštevnosť mesta Spišská Nová Ves a počet prenocovaní v meste k roku 2020 ukazujú prepád približne o polovicu oproti predošlým obdobiam, prepád spôsobila zmieňená pandémia COVID 19 a prijaté opatrenia. (marec 2020).

V súčasnosti predstavuje celkovú štruktúru lôžkovej kapacity v meste **611 lôžok**, ktoré poskytujú prevažne penzióny a hotely. V porovnaní s rokom 2008 sa lôžková kapacita v meste navýšila o 6 lôžok.

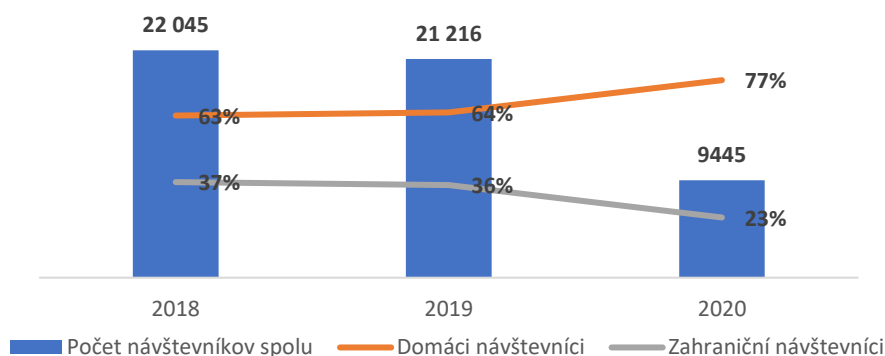
Obrázok 121 Štruktúra lôžkovej kapacity v meste

Zdroj: Prehľad štruktúry lôžkovej kapacity je zostavený na základe údajov uvedených na webových stránkach jednotlivých ubytovacích zariadení k februáru 2022.

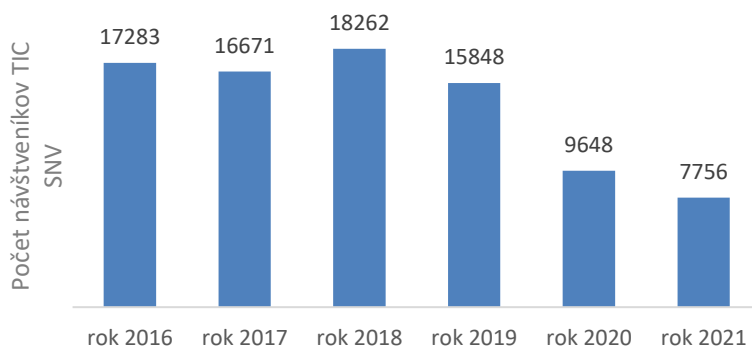
Celková návštevnosť mesta dosahovala za roky 2018 a 2019 úroveň približne 22 000 návštevníkov ročne, čo možno považovať za reprezentatívne údaje (pred obdobím globálnej pandémie koronavírusu). Prepad návštevnosti mesta medziročne 2019 – 2020 predstavuje pokles o 55% (-11 780 návštevníkov), vysoko pravdepodobne je to dôsledok obmedzení pohybu populácie v súvislosti s pandemiou, pričom v turizme ide o celosvetový jav. Medzi návštevníkmi mesta dominujú domáci návštevníci nad zahraničnými v pomere približne 6:4.

Obrázok 122 Návštevnosť mesta SNV

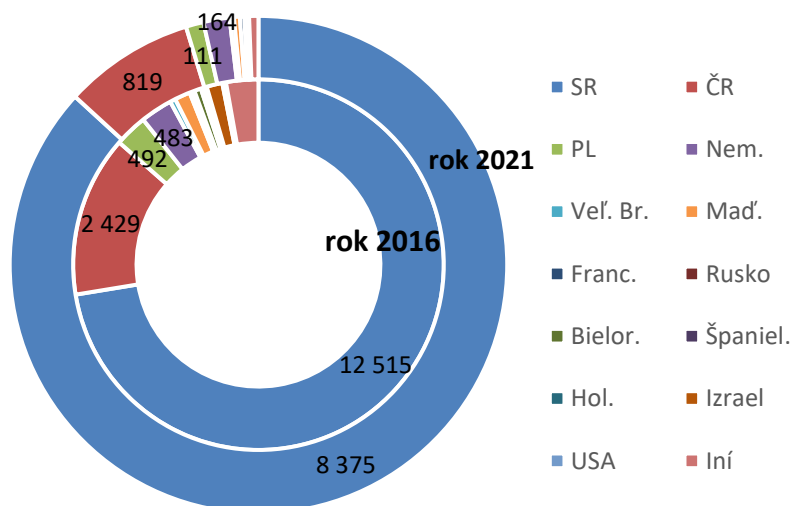
Zdroj: ŠÚ SR

Návštevnosť Spišskej Novej Vsi podľa údajov mestského Turisticko-informačného centra (TIC) mesta, vykresľuje jav medziročného poklesu návštevníkov mesta veľmi podobne ako údaje ŠÚ SR. Na viac sa ukazuje, že negatívny jav je zaznamenaný aj medzi rokmi 2020 a 2021 a prehlbuje sa.

Obrázok 123 Návštevnosť TIC Spišská Nová Ves

Zdroj: TIC Spišská Nová Ves

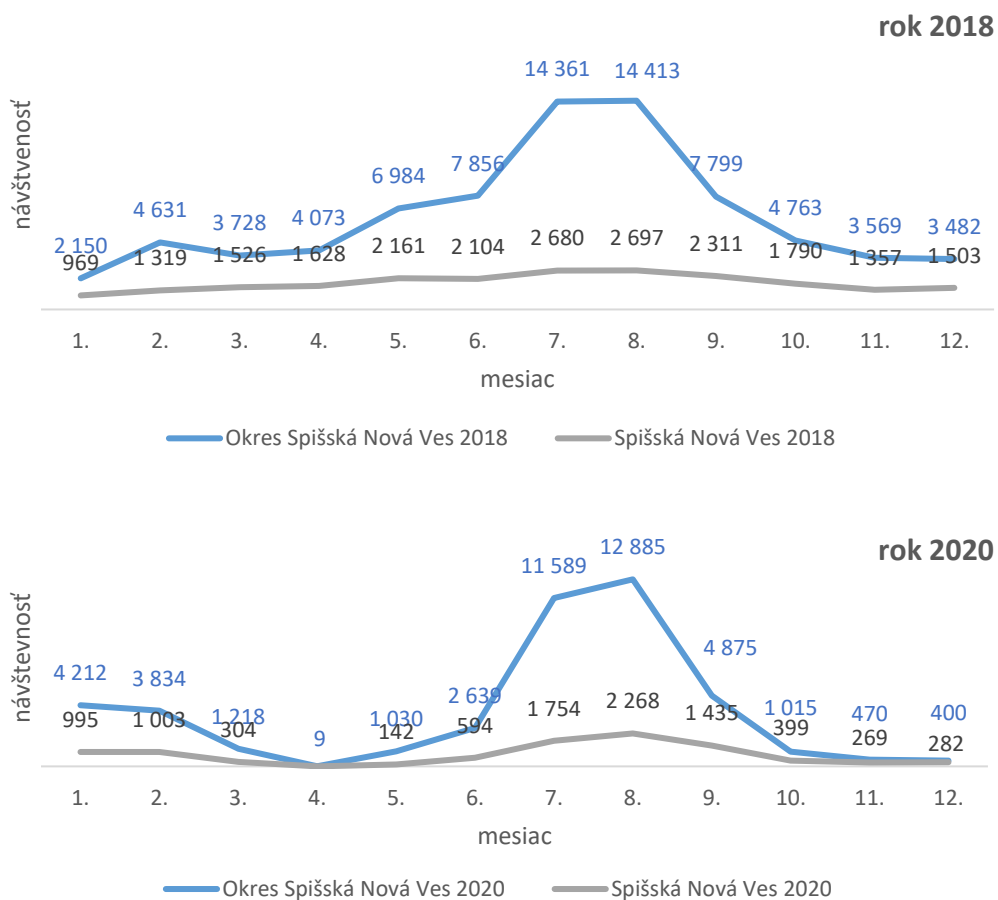
Vzhľadom na národnosť dominujú v návštevnosti mesta Spišská Nová Ves Slováci. Následne početnými návštevníkmi mesta sú Česi, Poliaci, Nemci a v roku 2016 to boli aj Maďari.

Obrázok 124 Počet návštevníkov podľa národnosti, porovnanie rok 2016 a 2021

Zdroj: TIC Spišská Nová Ves

Mesto navštevujú turisti najčastejšie v letných mesiacoch od júla do septembra. Rovnako aj spišskonovoveský okres má najvyššiu návštevnosť v týchto letných mesiacoch, avšak návštevnosť okresu je približne 10-krát vyššia ako návštevnosť mesta. Vzhľadom na relevantnosť údajov v turizme prinášame okrem posledných dostupných dát za rok 2020 aj obdobie roku 2018.

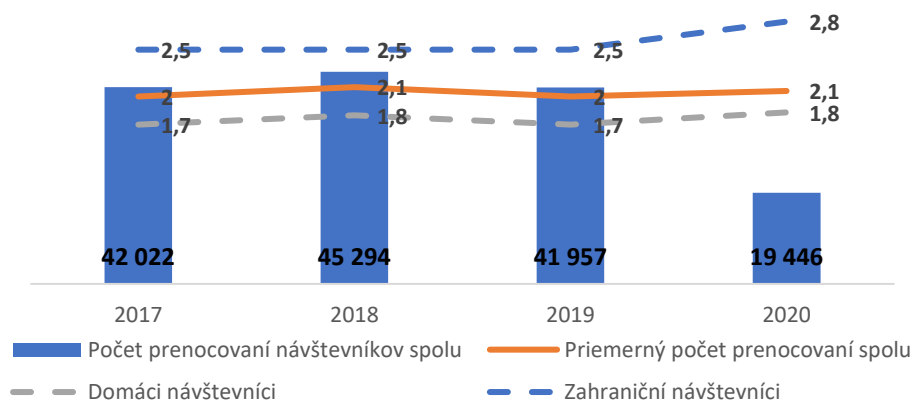
Obrázok 125 Počet návštevníkov v mesiacoch 2018 a 2020

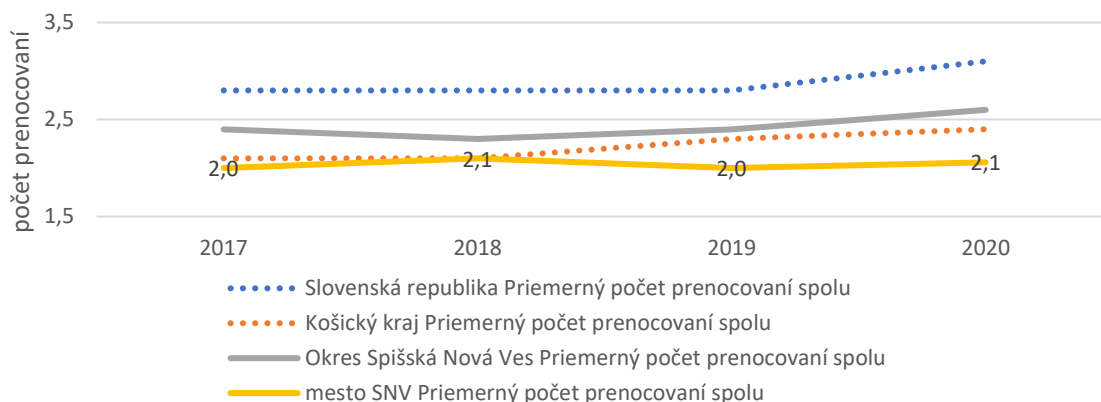
Zdroj: ŠÚ SR

Návštevník mesta Spišská Nová Ves v meste strávi priemerne 2 noci, pričom domáci návštevník má tendenciu stráviť v meste menší počet nocí (~ 1,7 nocí) ako zahraniční návštevník (~ 2,6 nocí). Kým medziročne 2019-2020 sa návštevnosť mesta prepadla o polovicu, dĺžka pobytu návštevníkov v meste sa mierne zvýšila. V porovnaní s vybranými regiónmi (SR, KSK, okres SNV) má mesto Spišská Nová Ves najnižší priemerný počet prenocovaní. Pričom priemerne najviac nocí strávia návštevníci mesta Spišská Nová Ves v letných mesiacoch júl až september.

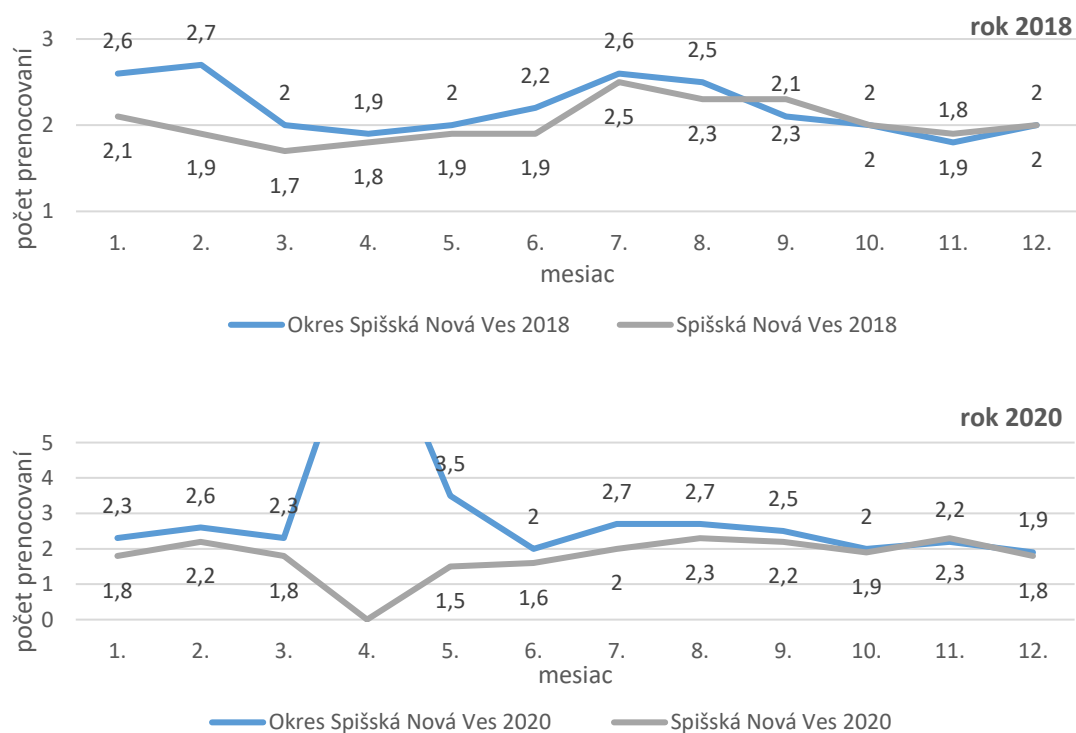
Obrázok 126 Priemerný počet prenocovaní mesto Spišská nová Ves

Zdroj: ŠÚ SR

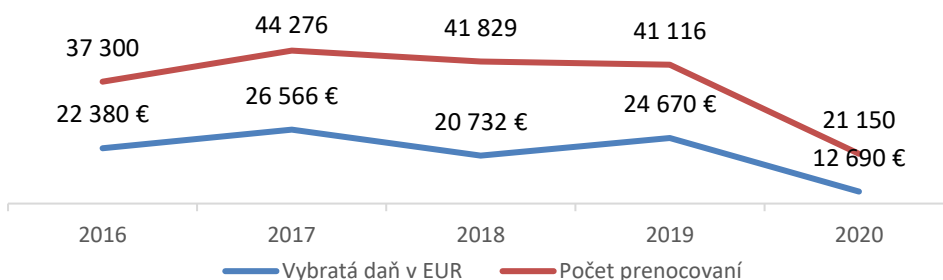
Obrázok 127 Priemerný počet prenocoaní porovnanie regiónov

Zdroj: ŠÚ SR

Obrázok 128 Priemerný počet prenocoaní v mesiacoch za rok 2018 a 2020

Zdroj: ŠÚ SR

Výber dane za ubytovanie v sledovanom období dosiahlo maximum v rovnakom roku ako maximum počtu prenocoaní v meste, rok 2017. Rovnako ako návštevnosť mesta sa medziročne 2019 -2020 prepada o polovicu, aj vybratá daň za ubytovanie v meste zaznamenala tento jav.

Obrázok 129 Výber dane za ubytovanie a návštevnosť v meste Spišská Nová Ves

Zdroj: TIC Spišská Nová Ves

Hospodárenie a komunikácia mesta

Externá komunikácia mesta

Pri komunikácii s obyvateľstvom mesto aktívne využíva webovú stránku mesta, facebookovú stránku mesta a mestskú televíziu TV Reduta, ktorá vysiela už od roku 1994. Aktivity televízie sú zamerané na lokálnom princípe. Regionálne a lokálne vysielanie je považované z hľadiska informačnej funkcie, vo vzťahu k divákovi-občanovi a jeho problémom, za najbližšie. Zdroj: *Webová stránka mesta SNV* Záujem verejnosti na spravovaní mesta často zrkadlí aj účasť obyvateľov na komunálnych voľbách (KV), na posledných KV v roku 2018 bola účasť obyvateľov 38,8 %. Účasť vo voľbách v meste predstavuje o 2%-5% nižšie zastúpenie ako v okolitých mestách, na viac oproti voľbám v roku 2014 ide o zníženie účasti miestnych občanov mesta. Zdroj: *volby.statistics.sk*

Čo sa týka inštitucionálnych partnerstiev, mesto Spišská Nová Ves realizuje s podnikateľmi, s neziskovým sektorom, s obcami a mestami regiónu a ich združeniami nasledovné spolupráce ako člen profesných združení: Mikroregión Slovenský raj, MAS Miloj Spiš, OOCR Spiš – Slovenský raj, Euroregión Tatry, ZMOS, Únia miest Slovenska a iné. Navyše má mesto 10 partnerských miest v zahraničí. Realizované mechanizmy spolupráce a partnerstvá prinášajú mestu: výmenu skúseností, výmenu kultúrnych, spoločenských a športových delegácií, výmenu poznatkov v oblasti školstva.

Práve miestne organizácie sa častokrát uchádzajú o nenávratný finančný príspevok pri vyhláseniach projektových výziev a kritériami prioritizácie žiadostí sú najčastejšie:

- potreba pre mesto a občanov,
- finančne výhodnejší model.

Mesto momentálne zisťuje rozvojové potreby a podnety od verejnosti/ odbornej verejnosti prostredníctvom:

- deviatich mestských výborov, ktoré majú bezprostredný kontakt s občanmi,
- práce v odborných komisiách pri Mestskom zastupiteľstve (MsZ),

- skúsenosťami manažmentu mestského úradu,
- priamym stykom s verejnosťou (pracovné stretnutia a pod.).

Zdroj: MsÚ SNV

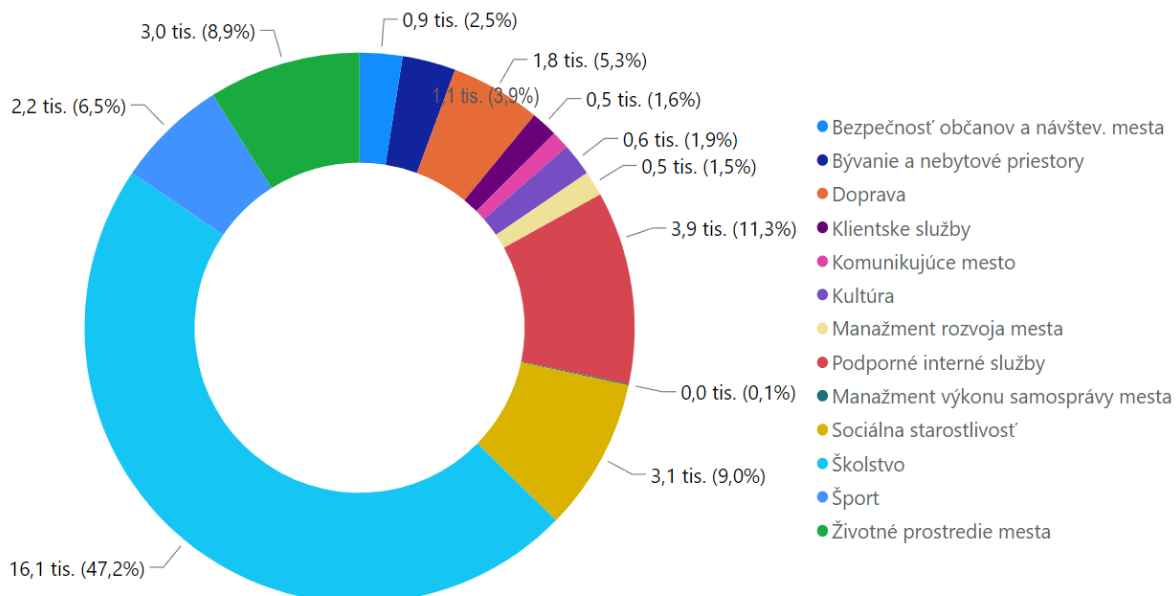
Hospodárenie mesta

Spravovanie a rozvoj mesta samozrejme podlieha aj dostupným finančným zdrojom. Detailné hospodárenie s rozpočtom a záverečný účet mesta Spišská Nová Ves bol v minulom období každoročne zverejňovaný za ročné obdobie na stránkach mesta. Tento dokument predstavuje len základný prehľad vývoja programových výdavkov v čase. Obraz o hospodárení s rozpočtom mesta Spišská Nová Ves v poslednej dekáde ponúka nasledovný obrázok. Možno vidieť priemerné ročné výdavky vynaložené na spravovanie jednotlivých rozvojových programov mesta za obdobie 2016-2021.

Rozvojovým programom s najvyššími výdavkami ročne, podľa Programového rozpočtu mesta, v sledovanom období v meste Spišská Nová Ves, je zostupne:

- program *Školstvo*, priemerná ročná hodnota výdavkov je 16,1 tisíc €, na celkovom rozpočte to predstavuje podiel takmer 47,2%,
- program *Podporné interné služby* s priemernými ročnými výdavkami 3,9 tisíc € (11,3%),
- program *Sociálna starostlivosť* 3,1 tisíc € (9%),
- program *Životné prostredie* 3 tisíc € (8,9%),
- program *Šport* 2,2 tisíc € (6,5%),
- program *Doprava* 1,8 tisíc € (5,3%),
- program *Bývanie a nebytové priestory* 1,1 tisíc € (3,9%),
- ostatné programové výdavky na celkovom rozpočte - podiel menším ako 3%, vid' nižšie.

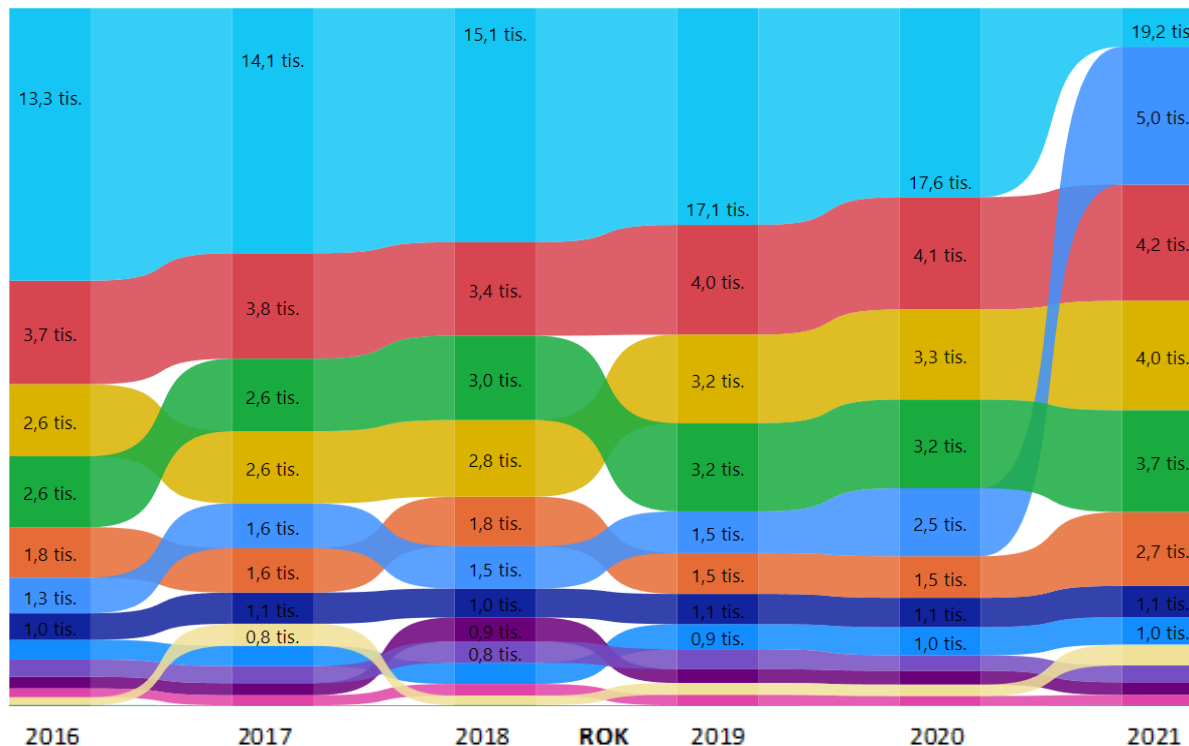
Obrázok 130 Priemerné ročné výdavky mesta na rozvojové programy 2016-2021

Zdroj: MsÚ SNV, zohľadnený ročný rozpočet skutočnosť

Ročné výdavky mesta v čase rástli ako celkovo, tak aj na jednotlivé programy Programového rozpočtu. Najvýraznejšie zmeny nastali medziročne v roku 2020 – 2021, kedy výrazne narástli aj celkové výdavky mesta Spišská Nová Ves, medziročný nárast výdavkov zaznamenal najmä program *Šport*.

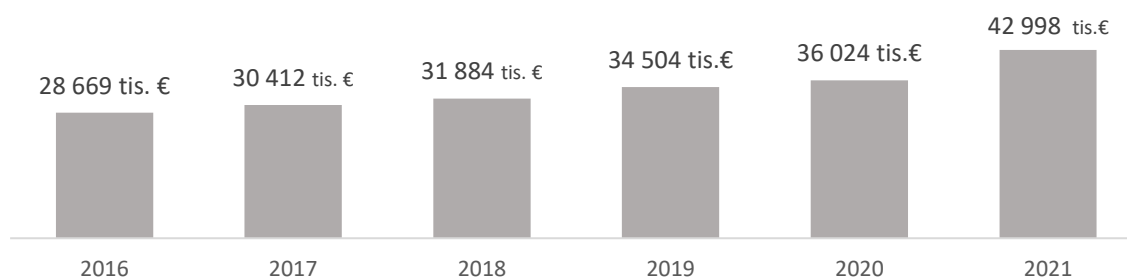
Obrázok 131 Programové výdavky v čase 2016 -2021 v eurách

Zdroj: MsÚ SNV, zohľadnený ročný rozpočet skutočnosť

Poznámka: legenda farieb je rovnaká ako pri predošlom Obrázku: Priemerné ročné výdavky mesta na rozvojové programy 2016-2021

Obrázok 132 Celkové výdavky mesta v čase

Zdroj: MsÚ SNV, zohľadnený ročný rozpočet skutočnosť

3. VYHODNOTENIE DOTAZNÍKA

Ciele dotazníka a metodika spracovania

Dotazník je nástrojov pre vyhodnotenie pôvodného Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta (PHSR) Spišská Nová Ves Synergia 2011 – 2020 a vypracovanie nového PHSR Spišská Nová Ves na obdobie 2023 – 2030.

Účelom dotazníka bolo zistiť **anonymný postoj** vybraných obyvateľov mesta **ku spokojnosti s naplnením vízií pôvodného PHSR mesta, tento postoj je vo vyhodnotení dotazníka zároveň interpretovaný ako spokojnosť s kvalitou života respondentov v jednotlivých rozvojových oblastiach v meste Spišská Nová Ves**. V záverečnej časti mali respondenti príležitosť vyjadriť sa, v ktorých oblastiach vnímajú **potenciál pre budúci rozvoj mesta Spišská Nová Ves**.

Ciele dotazníka:

1. **Vyhodnotenie napĺňania vízií PHSR 2011 – 2020**
2. **Doplnenie analytickej časti pripravovaného PHSR 2023 – 2030 (2035)**
3. **Identifikovanie potenciálu mesta v budúcom rozvoji**

Dotazník bol zostavený kombináciou otázok otvorených a otázok posudzovaných na Likertovej škále o sile 0 – 3 (jedna otázka 0 – 10). Obsah dotazníka bol zostavený na základe naštudovania dostupných podkladov a štúdií v oblasti kvality života³ a znenie obsahu otázok druhej časti dotazníka tvorí znenie vízií rozvojových oblastí mesta v pôvodnom PHSR mesta SNV z roku 2011.

Na vyplnenie dotazníka boli oslovené osoby podieľajúce sa na spravovaní mesta, ich odpovede by tak mali odrážať nielen subjektívny laický postoj obyvateľov mesta ale aj odborný postoj získaný z praxe spravovania mesta resp. inštitúcií v správe mesta. Spolu bolo **oslovených 137 osôb**, konkrétne ide o osoby, ktoré sú „riadiacimi členmi“ aspoň jednej z nasledujúcich inštitúcií; Mestský úrad, Mestský podnik, Základná škola alebo materská škola, Mestský výbor, Komisia pri mestskom zastupiteľstve alebo Zastupiteľstvo mesta.

Vzhľadom na špecificky oslovenú skupinu osôb, je preto potreba vnímať výsledky dotazníka nie ako reprezentatívne odpovede celkového obyvateľstva mesta, ale ako reprezentatívne odpovede volených a výkonných predstaviteľov mesta, teda ich postoj k spokojnosti s kvalitou života v meste Spišská Nová Ves.

Vybraná skupina osôb bola na vyplnenie online formy dotazníka oslovená prostredníctvom mailu odposlaného súčasným primátorom mesta Spišská Nová Ves. Možnosť vyplniť dotazník prebiehala v dňoch 18.5.2022 – 25.5.2022. Z oslovených osôb (137) dotazník spolu **vyplnilo 83 osôb (respondentov/iek)**, čo predstavuje **60% návratnosť dotazníka**.

Výsledky dotazníka boli anonymne vyzberané a ich vyhodnotenie podlieha kvantitatívnym a kvalitatívnym metódam výskumu zaužívanom pri sociálnych vedách.⁴

³ Kvalita života, Európska komisia; 2021; https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Quality_of_life_indicators

⁴ Elektronická učebnica pedagogického výskumu, UNIBA; 2015; <http://www.e-metodologia.fedu.uniba.sk/>
Metódy výskumu, I. Matejková; 2016; <https://spu.fem.uniag.sk/cvicenia/ksov/matejkova/KMM/2016.pdf>

Metodika použitá pri vyhodnotení je vzhľadom na použitý typ otázok a zámery zistenia vždy krátko popísaná v jednotlivých častiach vyhodnotenia dotazníka, ktoré sú zhodné s časťami zostavenia dotazníka. Celé znenie dotazníka v podkapitole *Znenie dotazníka*.

Dotazník bol zostavený z nasledovných troch častí:

Tabuľka 31 Časti dotazníka

	Typ otázok	Poradové číslo otázok	Povinnosť vyplnenia otázky
1. časť. Profil respondentov	Výber odpovede	1 – 5	Povinné
	Škála 0 – 10	6	
2. časť. Spokojnosť s kvalitou života	Škála 0 – 3	7,9,11,12,14,15,16,18,19,20, 22,24,26,27,29,30,32	Povinné
	Otvorené otázky	8,10,13,17,21,23,25,28,31,33	
3. časť. Potenciál budúceho rozvoja mesta	Otvorené otázky	34 – 35	Nepovinné

Pri vyhodnotení sú v časti 1. a 3. otázky a ich odpovede popisované na základe poradového čísla otázky. Pre lepšiu prehľadnosť otázok a odpovedí v 2. časti dotazníka boli otázkam na základe zaradenia do rozvojovej oblasti O1 – O10, pridelené identifikátori nasledovne;

Tabuľka 32 Identifikátori otázok podľa rozvojovej oblasti v druhej časti dotazníka

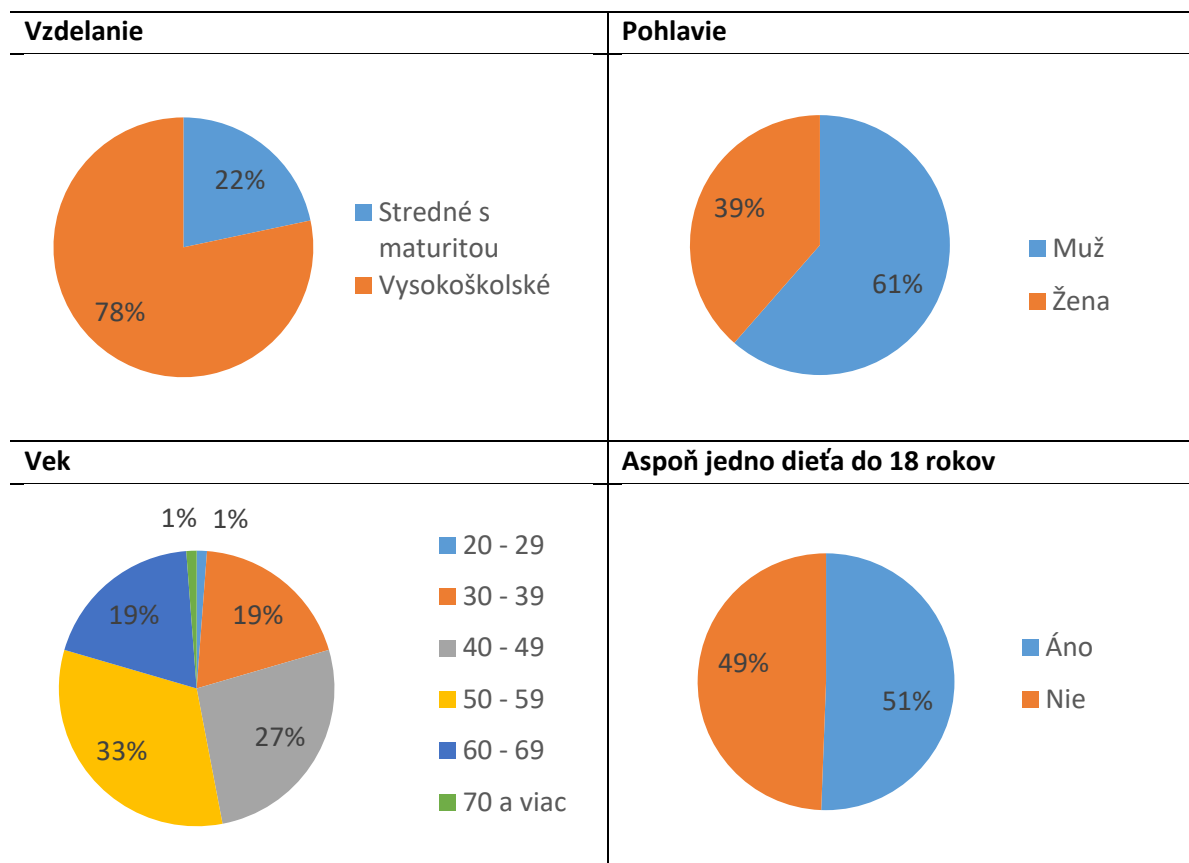
oblasť rozvoja	identifikátor	otázka č.
Mesto ako centrum turizmu stredného Spiša	O1	7
	O1_open	8
Zaujímavé miesto pre podnikanie	O2	9
	O2_open	10
Pulzujúce mesto	O3_A	11
	O3_B	12
	O3_open	13
Zelené mesto	O4_A	14
	O4_B	15
	O4_C	16
	O4_open	17
Sociálne zodpovedné mesto	O5_A	18
	O5_B	19
	O5_C	20
	O5_open	21
Sociálna inklúzia MRK	O6	22
	O6_open	23
Mesto kvalitnej výchovy a vzdelávania detí	O7	24
	O7_open	25
Bezpečné mesto	O8_A	26
	O8_B	27
	O8_open	28
Mesto dopravnej mobility	O9_A	29
	O9_B	30
	O9_open	31
Mesto dobrého spravovania	O10	32
	O10_open	33

1. časť dotazníka: Profil respondentov

Základný profil respondentov je potrebný z dôvodu vedecko-výskumnej identifikácie, zahŕňa pohlavie, vek, vzdelanie, rodinný stav a pracovné zaradenie. Osobné identifikačné údaje respondentov (meno, e-mail, tel. č.; a pod.) nie sú súčasťou základného profilu respondentov. Pri vyhodnotení odpovedí tak nemožno priradiť odpovede ku konkrétnej osobe.

Základný profil respondentov (otázky č. 1 až 5) **bližšie špecifikuje spoločenské postavenie osôb podieľajúcich sa na vyplnení dotazníka (respondentov), čím možno presnejšie objektivizovať výpovednú hodnotu odpovedí respondentov, čiže výsledkov dotazníka.**

Tabuľka 33 Základný profil respondentov

Zdroj: Dotazníkový prieskum pre mesto SNV, vlastné spracovanie KRI,
PLATÍ PRE VŠETKY GRAFICKÉ FIGÚRY TEJTO KAPITOLY DOKUMENTU

Všetci respondenti dosiahli ako najnižší stupeň vzdelania aspoň stredoškolské maturitné **vzdelanie**, pričom 78% má ukončené aj vysokoškolské vzdelanie a vzhľadom na zamestnanie **pôsobia v štruktúrach správy mesta** ako výkonní alebo volení predstavitelia, resp. riadiaci predstavitelia podnikov a škôl v správe mesta.

Medzi respondentmi, vzhľadom na **pohlavie** dominujú muži 61%, ženy sú zastúpené 39%-tným podielom.

Vekovo je rozdelenie respondentov tiež nerovnomerné, vo vekových kategóriách 20 – 29 rokov a 70 a viac rokov má zastúpenie v každej kategórii iba jeden respondent, spolu 2%. Dominuje zastúpenie respondentov vo veku 40 – 59 rokov, spolu 60%. Respondenti vo vekovej kategórii 30 – 39 rokov majú rovnaké zastúpenie ako vo vekovej kategórii 60 – 69 rokov, spolu 38%.

Vzhľadom na to, či respondenti majú **aspoň jedno dieťa** do 18 rokov je rozdelenie rovnomerné, aspoň jedno nepľnoleté dieťa má 51% respondentov a podiel 49% je tých, ktorí nemajú aspoň jedno dieťa do 18 rokov.

2. časť dotazníka: Spokojnosť s kvalitou života v meste Spišská Nová Ves

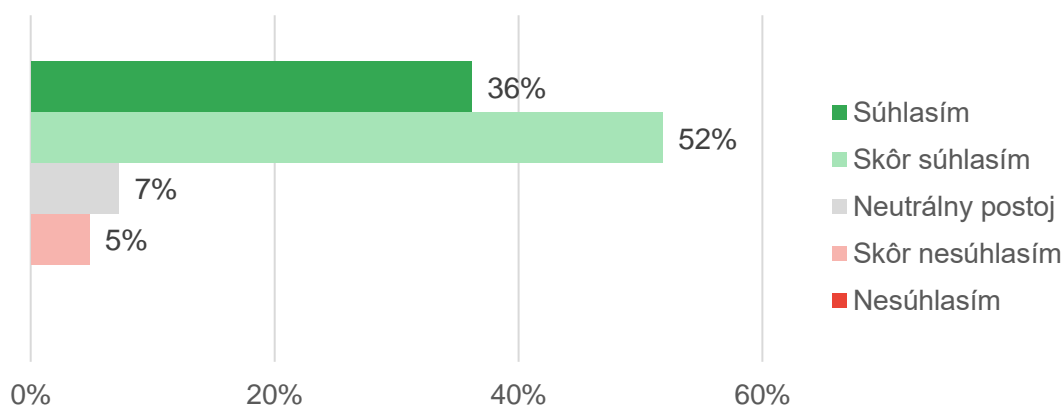
V tejto časti dotazníka sme respondentom v otázke vždy predstavili výrok a respondenti mali za úlohu na škále možností definovať ich súhlasný resp. nesúhlasný postoj s výrokom. Niektoré vízie rozvojových oblastí boli vzhľadom na komplexnosť rozdelené do viacerých tém – výrokov. V každej rozvojovej oblasti mal respondent priestor v otvorenej odpovedi doplniť aj vlastné postrehy k predmetnej oblasti.

Otázka č. 6 bola prvou priamo smerovanou otázkou dotazníka na subjektívne vnímanie spokojnosti s celkovou kvalitou života respondenta v meste Spišská Nová Ves. Respondenti mohli označiť znenie výroku predmetnej otázky ako nepravdu alebo pravdu na škále 11.tich možností, nepárny počet stupňov škály zabezpečil respondentovi zvolením stredného bodu škály, vyjadriť neutrálnu odpoveď so spokojnosťou života v meste. Predmetná otázka bola zároveň kontrolnou otázkou, odpovede na túto otázku boli posudzované aj vzhľadom na tendenciu respondentov nadhodnocovať alebo podhodnocovať ich postoje.

Znenie otázka č. 6.

- Som obyvateľ / obyvateľka mesta Spišská Nová Ves alebo blízkeho okolia mesta, pričom mesto vnímam ako miesto pre kvalitný život seba, prípadne aj mojej súčasnej/budúcej rodiny.*

Obrázok 133 Spokojnosť s celkovou kvalitou života respondenta v meste Spišská Nová Ves (otázka č.6)

Spokojnosť s kvalitou života v meste Spišská Nová Ves pre seba a prípadne svojej rodiny vyjadrilo 36% respondentov. Skôr spokojný postoj ku kvalite života v meste vyjadrilo 52% respondentov, neutrálny postoj 7% a 5% respondentov vyjadrilo skôr nespokojný postoj ku kvalite života v meste.

Otázky ku kvalite života obyvateľov mesta Spišská Nová Ves v jednotlivých rozvojových oblastiach a ich témach, boli pre respondentov postavené nepriamo, v zmysle vyjadrenia súhlasu alebo nesúhlasu s výrokom plnenia vízie v rozvojových oblastiach pôvodného PHSR SNV 2011 – 2020 (otázky č. 7,9,11,12,14,15,16,18,19,20,22,24,26,27,29,30,32). Párny počet stupňov škály prinútil respondenta zvoliť niektorú z alternatív súhlas/nesúhlas s výrokom vízie. Respondenti mali možnosť, k vyjadreniu súhlasu/nesúhlasu s víziou každej rozvojovej oblasti, doplniť ich vyjadrenie popisným spôsobom v otvorenej odpovedi (otázky č. 8,10,13,17,21,23,25,28,31,33).

Znenie otvorenej otázky ku každej rozvojovej oblasti bolo rovnaké:

- Ak máte potrebu, vyjadriť popisne Vašu osobnú skúsenosť/postreh k dopytovaným výrokom v tejto oblasti alebo k danej spoločenskej oblasti, pripravili sme pre Vás priestor:

Možnosť zodpovedať vlastné postrehy k danej rozvojovej oblasti v otvorenej otázke aspoň raz využilo 30 respondentov. Spolu bolo dotazníkom získaných 78 odpovedí na otvorené otázky k rozvojovým oblastiam, početnosť odpovedí na otvorené otázky ukazuje, že najväčšmi mali potrebu sa respondenti dodatočne vyjadriť k téme *turizmu, dopravnej mobility a zeleným témam* v rozvoji mesta Spišská Nová Ves.

Tabuľka 34 Počet odpovedí na otvorené otázky k rozvojovým oblastiam

Identifikátor otázky	Počet odpovedí	Rozvojová oblasť
O1_open	13	Mesto ako centrum turizmu stredného Spiša
O2_open	8	Zaujímavé miesto pre podnikanie
O3_open	7	Pulzujúce mesto
O4_open	10	Zelené mesto
O5_open	8	Sociálne zodpovedné mesto
O6_open	9	Sociálna inklúzia MRK
O7_open	2	Mesto kvalitnej výchovy a vzdelávania detí
O8_open	6	Bezpečné mesto
O9_open	12	Mesto dopravnej mobility
O10_open	3	Mesto dobrého spravovania

Najčastejšie sa v otvorenej odpovedi vyjadrili respondenti, ktorí k výroku/om v danej oblasti vyjadrili postoj „Skôr súhlasím“, aj na základe tohto javu bola škála odpovedí dotazníka interpretovaná nasledovne:

Tabuľka 35 Zmena škály pri interpretácii odpovedí

Škála súhlas/nesúhlas Škála odpovedí	Nesúhlasím	Skôr nesúhlasím	Skôr súhlasím	Súhlasím
Škála spokojnosť/nespokojnosť Interpretácia škály odpovedí	Nespokojní		Spokojní s výhradami	Spokojní

K posunutiu škály smerom doprava, spojenie nesúhlasných odpovedí, prispelo kvalitatívne hodnotenie znenia otvorených odpovedí respondentov.

Väčšina odpovedí respondentov, ktorí sa rozhodli zodpovedať otvorenú otázku v druhej časti dotazníka, sa v otvorenej odpovedi obsahovo vyjadrila kriticky – negatívne 63 zo 78 odpovedí, iba 3 z 78 sa vyjadrilo kriticky – pozitívne, 10 odpovedí uviedlo príležitosť na zlepšenie a 2 odpovede boli zaradené do obsahovej kategórie iné.

Keďže išlo o dobrovoľné vyjadrenie respondenta v otvorenej odpovedi, respondent dobrovoľne dal čas a námahu pre subjektívne vyjadrenie (pozitívnej/negatívnej) kritiky oblasti, je pri hodnotení odpovedí

dotazníka potrebné zohľadniť váhu tejto kritiky – prevažujúcej negatívnej kritiky – v posunutí interpretácie sily škály odpovedí.

Posunutie škály pri interpretácii výsledkov odpovedí je v sociologickom výskume akceptované, vzhľadom na rôzne faktory validity škál napr. formuláciou otázok, výberom stupňov, ale aj samotnými respondentmi. Pri odpovediach respondentov predmetného dotazníka, bola identifikovaná **tendencia nadhodnocovania**.

Pri nadhodnocovaní respondent hodnotí vlastnosti skúmanej oblasti lepšie, ako je to v skutočnosti sú.

Tendencia nadhodnocovania bola identifikovaná na základe odpovedí na kontrolnú otázku č. 6 (optimistické) a následného nesúladu s obsahom otvorených odpovedí respondentov (negativistické).

Faktorom nadhodnocovania v tomto prípade môže byť aj spoločenské postavenie respondentov, respondenti vzhľadom na ich zistený profil disponujú vyšším vzdelaním a stabilným zamestnaním, je teda predpoklad, že ich spokojnosť so súkromným životom sa odráža aj vo vyjadrovaní spokojnosti v odpovediach na škále možností.

Najčastejšie spomenuté postrehy respondentov v otvorených odpovediach:

O1_open | Mesto ako centrum turizmu stredného Spiša

- Nevyužitý historický potenciál centra mesta.
- Nevyužitý prírodný potenciál okolia mesta, ako motivácia aj pre navštívenie mesta samotného.
- Slabá turistická infraštruktúra mesta, dopravná do okolia ale aj chýbajúce atrakcie a informovanosť návštevníkov v rámci mesta.

O2_open | Zaujímavé miesto pre podnikanie

- Mesto považujú pre podnikateľov za neatraktívne vzhľadom na krach predchádzajúcich malých a stredných podnikov-chátrajúce budovy v centre mesta
- Nesystémová podpora podnikania od mesta (chýbajúca komunikácia s miestnymi podnikateľmi aj zahraničnými investormi, chýbajúce pozemky/priestory,)

O3_open | Pulzujúce mesto

- Kultúrne podujatia v centre meste sú vnímané ako bohaté.
- Opakuje sa potreba pre lokálne a sezónne (menšie) kultúrne podujatia ako napr. veľkonočný (jarný) trh.
- Profesionálny šport v meste vnímaný ako kvalitný, cítiť zvýšenie kvality v minulom období.
- Opakuje sa potreba rozvíjať športové aktivity a infraštruktúru pre širokú verejnosť napr. možnosti športových aktivít pre seniorov

O4_open | Zelené mesto

Téma odpady

- Nádoby na komunálny odpad v nedostatočnom počte, prejavuje sa preplnenosťou zberných nádob.
- Kovožber – Zberný dvor – systém zberu KO – MEPOS – chvália prácu.

Téma zeleň

- Zeleň v meste vnímaná ako nedostatočná.
- Absencia vedúcej pozície v tejto oblasti (záhradný architekt)

- Absencia kvetinovej výsadby
- Absencia zelených prvkov s ochladzujúcim efektom

O5_open | Sociálne zodpovedné mesto

- Mesto nedisponuje bezbariérovým pohybom pre ľudí s obmedzenou pohyblivosťou, títo ľudia nemajú v meste vytvorené podmienky pre voľný bezbariérový pohyb – za problémové sú označované úradné budovy mesta, materské a základné školy.
- Mesto aktívne nevyhľadáva miesta, ktoré bránia bezbariérovému pohybu obyvateľstva.
- V meste je nedostatočne pokrytie opatrovateľskou službou.
- Nie je vidieť záujem o rekonštrukciu bytov v správe mesta, pričom majú potenciál nájomných bytov pre seniorov a rodiny.

O6_open | Sociálna inklúzia MRK

- Vidieť aktivity na miestnej úrovni, avšak nie systémové výsledky v podobe začleňovania MRK do majoritnej spoločnosti.
- Vnímanie potreby o systémovejší prístup zo strany mesta k začleňovaniu miestnych členov MRK pre dosiahnutie sociálnej inklúzie v meste.
- Sťažnosti na správanie sa minority, v zmysle tvorby neporiadku v stojiskách kontajnerov.
- Vnímanie aktivít s MRK na úkor väčšiny.

O7_open | Mesto kvalitnej výchovy a vzdelávania detí

- U niektorých detí je cítiť nepripravenosť a nezrelosť pri nástupe do škôl.

O8_open | Bezpečné mesto

- Chýbajúce preventívne projekty v oblasti drogovej politiky medzi mladými, kontrola konzumácie alkoholu u mladistvých.
- Pocit ignorancie zjavných spoločenských a bezpečnostných problémov vo verejných priestoroch, napr. bezdomocovo, rušenie nočného pokoja.
- Chýba pripravenosť mesta na dopady klimatickej zmeny.

O9_open | Mesto dopravnej mobility

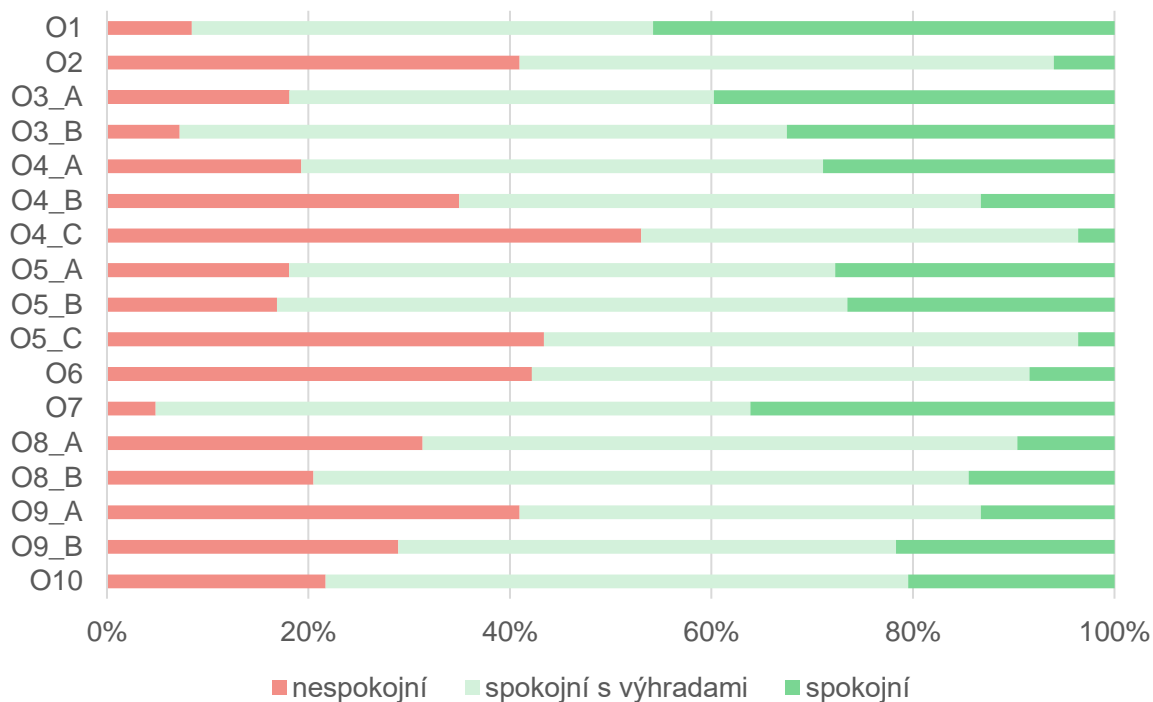
- Hustá automobilová premávka v meste, tvorba dopravných zápch.
- Chýbajúce mestské cestné obchvaty na odľahčenie automobilovej dopravy v meste.
- Absentujúci privádzač na diaľnicu.
- Problematické parkovanie v meste, slabá parkovacia politika.
- Chýbajú „moderné“ a rýchle spôsoby pohybu obyvateľov po meste ako alternatíva k automobilovej doprave napr. cyklodoprava, zdieľané bicykle a pod.

O10_open | Mesto dobrého spravovania

- Rozvoj mesta nepodlieha systematickým princípom strategického plánovania.
- Mesto sa nedostatočne podieľa na získavaní finančných prostriedkov z EÚ.
- Nie je zabezpečená dostatočná spolupráca so všetkými miestnymi aktérmi (podnikatelia, organizácie), ak tak s vybranými.
- Vidieť snahu efektívne riadiť mestské podniky.

Vyhodnotenie odpovedí respondentov na škále spokojnosti s kvalitou života v meste Spišská Nová Ves môžete vidieť nižšie, ako percentuálny podiel odpovedí respondentov na danú otázku. Ide o prehľad odpovedí respondentov jednotlivo na všetky otázky na škále v 2. časti dotazníka.

Obrázok 134 Spokojnosť respondentov s kvalitou života v meste Spišská Nová Ves – rozvojové témy

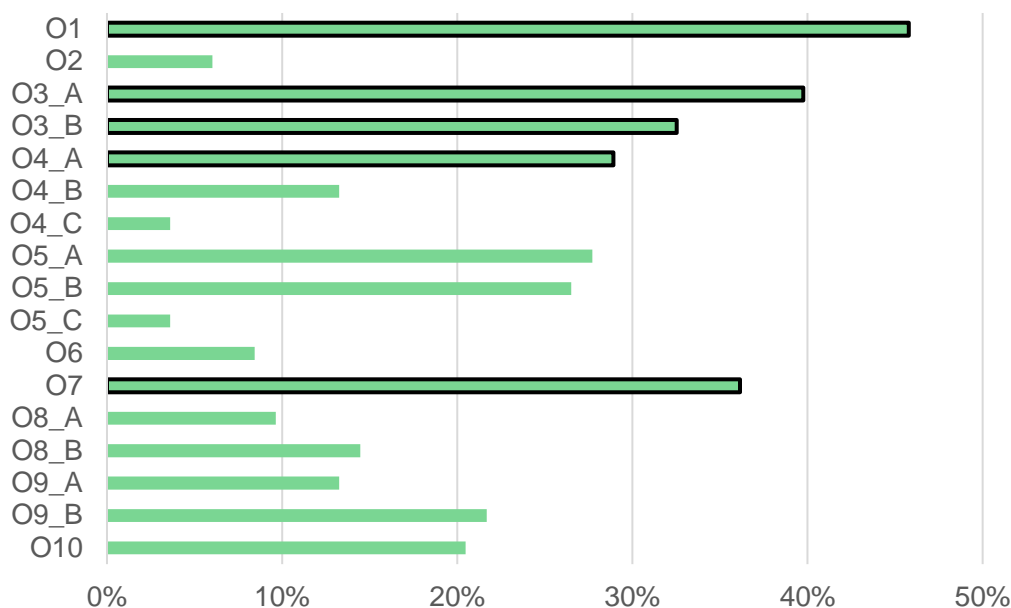

Odpovede na otázky v jednotlivých rozvojových oblastiach mesta, s najpočetnejším výskytom spokojnosti a nespokojnosti respondentov boli identifikované na základe početnosti odpovedí z kategórie nespokojní a spokojní, ide o odpovede, ktoré sa početnosťou v danej kategórii radia do 3. kvartilu, čo predstavuje 25% najpočetnejších odpovedí vyskytujúcich sa vo vybranej kategórii.

Na základe popísanej metodiky, sme identifikovali skupiny otázok zmieňujúcich rozvojovú oblasť/tému, ktorú respondenti najčastejšie spomedzi všetkých označili za rozvojovú oblasť/tému, s ktorou sú spokojní a následne, s ktorou sú nespokojní.

Respondenti ich spokojnosť najpočetnejšie vyjadrili v odpovediach na otázky na škále s identifikátormi O1, O3_A, O3_B, O4_A, O7, otázky zmieňovali nasledujúce rozvojové témy:

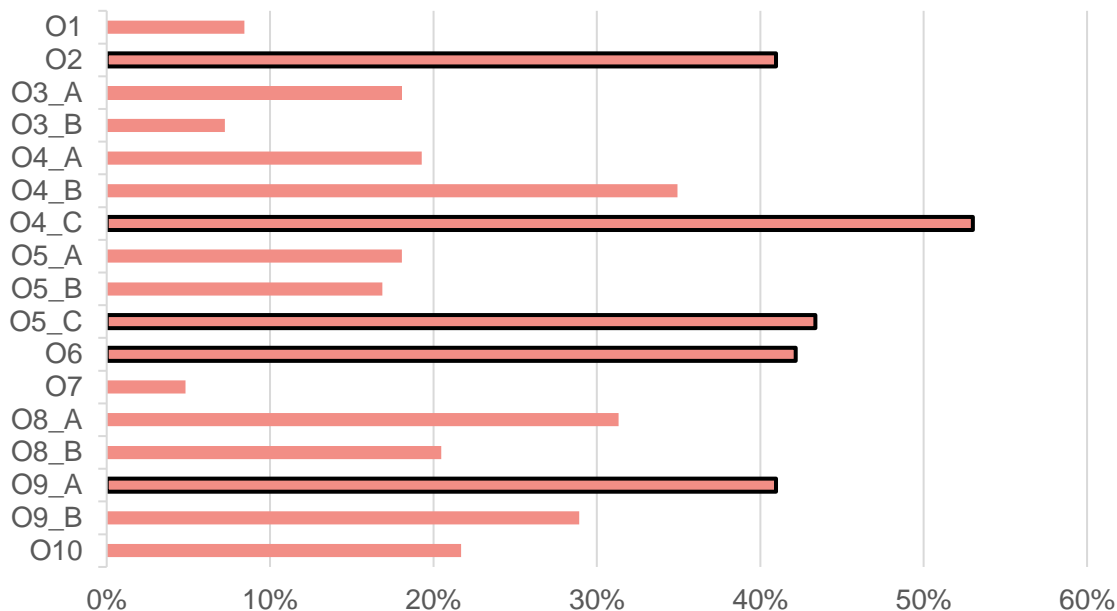
Obrázok 135 Otázky s najpočetnejšími odpoveďami v kategórii „spokojní“

O1	Mesto láka návštevníkov svojím vzhľadom, rozvinutou infraštruktúrou cestovného ruchu a zároveň turistickými atraktivitami a produktmi na území mesta . Súčasne je centrom turizmu najmä pre destináciu Národný park Slovenský raj, ako aj pre kultúrno-historický región Spiš.
O3_A	Mesto je výnimočné svojím statusom kultúrneho centra regiónu Spiša . V meste účinkujú významní umelci a umelecké telesá národného a medzinárodného významu. Kultúrny život v meste sa vyznačuje vysokou návštevnosťou atraktívnych podujatí profesionálnej i neprofesionálnej kultúry v zrekonštruovaných kultúrnych stánkoch, ako aj kultúrnych aktivít pod holým nebom organizovaných bližšie k ľuďom a k ich obydliam. Občania všetkých vekových skupín aktívne využívajú svoj tvorivý a umelecký potenciál
O3_B	Mesto je známe nadpriemerným počtom ľudí zapojených do športových a pohybových aktivít, čo sa odráža aj v ich zdravšom životnom štýle. K športovaniu ľudí motivuje silná športová tradícia mesta, existencia širokej škály profesionálnych a výkonnostných športov a športovcov na celoslovenskej a medzinárodnej úrovni. Pre šport a športovanie ľudí v každom veku sú v meste vytvorené kvalitné podmienky.
O4_A	Pre mesto Spišská Nová Ves je výstižný charakter zeleného mesta , ktorý vyjadrujú obnovené hlavné parky a nová zeleň na sídliskách, ktorá plní všetky funkcie verejnej zelene,
O7	V meste deti a žiaci získavajú kvalitné, komplexné a na inovatívnych metódach založené vzdelanie , rozvíjajúce ich vedomosti a zručnosti. Do prvých ročníkov ZŠ prichádzajú deti vedomostne a mentálne pripravené. Materské a základné školy sú zdravým, tvorivým, bezpečným a motivujúcim miestom pre výchovu a vzdelávanie a vhodné podmienky vytvára mesto aj pre pôsobenie stredných a vysokých škôl na jeho území. Mesto má kvalitných absolventov škôl, z ktorých väčšina nemá problém sa umiestniť na výberových školách v ďalšom stupni vzdelávania

Pri rovnakej metodike, výberu najpočetnejších odpovedí kategórie, respondenti ich nespokojnosť najpočetnejšie vyjadrili v odpovediach na otázky na škále s identifikátormi O2, O4_C, O5_C, O6, O9_A zmiňujúce nasledujúce rozvojové témy:

Obrázok 136 Otázky s najpočetnejšími odpoveďami v kategórii „nespokojní“

O2	Mesto je vyhľadávaným miestom pre podnikanie . Mesto má cieleň systém podpory malého a stredného podnikania, dobudovaný priemyselný park a priemyselnú zónu plne využívanú podnikateľskými subjektmi, založené najmä na environmentálne prijateľných činnostiach a technológiách.
O4_C	Kombináciou podpory a využívania obnoviteľných zdrojov energie a realizácie úsporných energetických opatrení mesto systematicky zvyšuje mieru svojej energetickej sebestačnosti a bezpečnosti.
O5_C	Ľudia s obmedzenou pohyblivosťou majú vytvorené podmienky pre voľný bezbariérový pohyb v meste , vrátane prístupu do verejnej dopravy a verejných budov. Mesto pomáha všetkým zraniteľným skupinám, ktoré to potrebujú.
O6	Mesto sa systematicky venuje riešeniu rómskej problematiky . Realizuje cieľavedomú komunitnú a terénnu sociálnu prácu v rómskych osídleniach, hlavne aktivity zamerané na zlepšenie kvality bývania, na zvýšenie starostlivosti o vlastné zdravie, na vzdelanie a zvyšovanie zamestnateľnosti, čo významne prispieva k zvýšeniu miery sociálnej inklúzie.
O9_A	Mesto je organicky zapojené do národného dopravného systému ako jeden z dôležitých dopravných uzlov pre región Spiš.

3. časť dotazníka: Potenciál budúceho rozvoja mesta

V tretej časti dotazníka, v posledných dvoch otázkach otázka č. 34 a otázka č. 35., sme sa respondentov pýtali na rozvojový potenciál mesta Spišská Nová Ves, a prečo sa rozhodli uviesť danú rozvojovú tému/oblasť.

Znenie otázok č. 34 a č. 35:

- V čom vidíte najväčšiu príležitosť/potenciál pre budúci rozvoj mesta Spišská Nová Ves ?*
- Prečo vidíte najväčšiu príležitosť/potenciál pre budúci rozvoj mesta Spišská Nová Ves vo Vami definovanej oblasti/prvku rozvoja z predchádzajúcej odpovede ?*

Obe otázky boli otvorené a pre respondentov povinné na vyplnenie. Vzhľadom na neobmedzené vpisovanie odpovede, odpoveď jedného respondenta mohla naraz obsahovať aj niekoľko rozvojových tém/oblastí, ktoré respondent považuje za významné pre rozvoj mesta.

Odpovede respondentov tejto časti dotazníka boli spracované prostredníctvom analýzy kľúčových slov a ich zhľukovania.

Spolu 83 respondentov dotazníka identifikovalo potenciál mesta prostredníctvom 16 najpočetnejších kľúčových slov (v početnosti kľúčového slova sú obsiahnuté všetky slová s rovnakým základom slova a jeho synonymické významy, vzhľadom na zohľadnenie kontextu odpovede).

Výskyt synonym turizmus a cestovný ruch v porovnaní s ostatnými kľúčovými slovami identifikovanými v odpovediach respondentov svojim početným výskytom vysoko prevažuje v súvislosti s identifikovaním rozvojového potenciálu mesta Spišská Nová Ves.

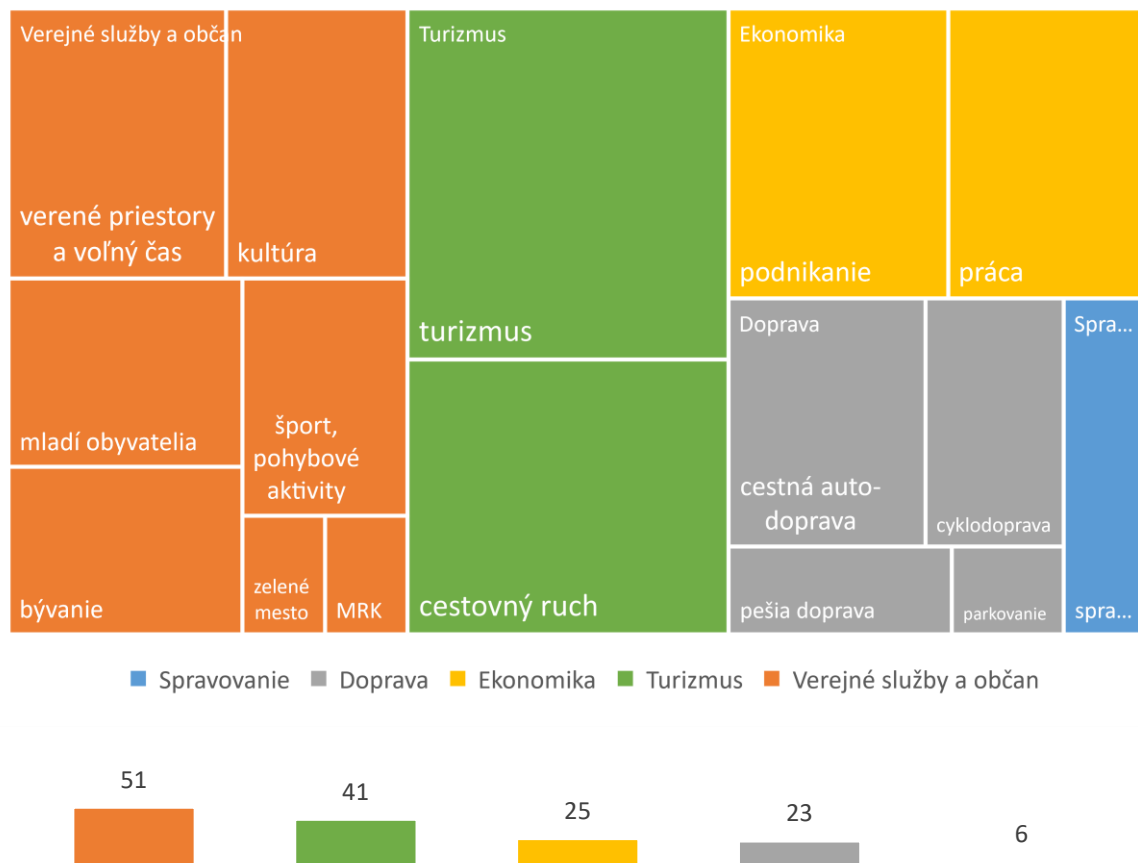
Obrázok 137 Početnosť kľúčových slov v odpovediach na otázku č. 34

Pre získanie komplexnejšieho výstupu jednotlivých odpovedí respondentov (identifikovanie rozvojového potenciálu mesta Spišská Nová Ves) boli kľúčové slová zlúčené do spoločenských/rozvojových oblastí. Vzhľadom na početnosť výskytu kľúčových slov v zlúčených do

rozvojových oblastí sa respondenti najviac zmieňovali o potenciáli rozvoja mesta v rozvojovej oblasti *Verejné služby a občan* (7 kľúčových slov, výskyt 51 krát), následne *Turizmus* (2 synonymické slová turizmus a cestovných ruch, výskyt 41 krát), *Ekonomika* (2 kľúčové slová podnikanie a práca, výskyt 25 krát), *Doprava* (4 kľúčové slová, výskyt, 23 krát) a *Spravovanie* (1 kľúčové slovo, výskyt 6 krát)

Obrázok 138 Početnosť kľúčových slov zlúčených do rozvojových oblastí v odpovediach na otázku č. 34 (word cloud)

Zlúčenie kľúčových slov do rozvojových oblastí pomohlo vyhodnocovaniu odpovedí na otázku č. 35, kde sme hľadali odpoveď na otázku, *prečo nimi vybrané rozvojové oblasti/témy vnímajú za kritické v budúcom rozvoji mesta*. Samozrejme kľúčové slová vo väčšine odpovedí nestáli samostatne ale boli respondentmi popísané v kontexte. Nasledujúce odstavce prinášajú sumár kontextu vnímania budúceho rozvojového potenciálu respondentmi.

EKONOMIKA

Zvýšenie zamestnanosti | vytváranie pracovných príležitostí vnímajú respondenti ako nástroj pre zvýšenie kvality života obyvateľov a zastavenie odlivu mladých ľudí z mesta (a jeho okolia). Oblasti, v ktorých respondenti identifikovali potenciál pre vytváranie pracovných miest: inovatívna ekonomika, priemysel, turizmus a agroturizmus, poľnohospodárstvo. V odpovediach sa opakovala aj podpora miestnych malých a stredných podnikateľov, ktorí svojou činnosťou vytvárajú ďalšie pracovné miesta a podieľajú sa na formovaní „tváre“ mesta.

VEREJNÉ SLUŽBY A OBČANIA

V súvislosti s dostupnosťou a **rozvojom oblasti verejných služieb** respondenti najčastejšie skloňujú najmä nasledovné oblasti: **dostupné bývanie, verejné priestory, kultúra a pohybové aktivity pre obyvateľov mesta** (spomenuté raz: rozvoj ZOO, potreba kvalitného nákupného centra, vyhradené priestranstvo pre psičkárov, kúpalisko). Vzhľadom na cieľové skupiny obyvateľstva respondenti v tejto oblasti zmieňujú **najmä(početne) mladé obyvateľstvo mesta** – v zmysle mladé rodiny a mladí obyvatelia prichádzajúci do produktívnej fázy života. S mladými obyvateľmi mesta sa v odpovediach skloňuje najmä ich odliv z mesta pričom respondenti vnímajú mladé obyvateľstvo ako budúcu generáciu mesta, ktorá má potenciál prinášať do mesta nové rozvojové impulzy. Odpovede respondentov v súvisi s udrжанím mladej generácie obyvateľov, resp. prilákaním už vystáhaných mladých obyvateľov z mesta sa viažu **na dostupnosť pracovných miest** a **dostupnosť kvalitných verejných služieb**.

V oblasti rozvoja verejných služieb pomenovali respondenti okrem mladých obyvateľov viackrát aj potrebu **inklúzie marginalizovaných rómskych komunity** (školenie, poriadok, bezpečnosť), a aspoň raz potreby obyvateľov seniorov (opatrovateľské služby, voľnočasové aktivity) a obyvateľov so zdravotným postihnutím (bezbariérovosť).

TURIZMUS

Respondenti vnímajú okolie mesta Spišská Nová Ves ako **región bohatý na prírodnú krásu** (najmä NP Slovenský raj), okolie mesta navštevujú v rámci voľného času ako miestni obyvatelia tak aj národní a medzinárodní turisti. Odpovede reprezentujú uvedomenie respondentov o vysokej návštevnosti Slovenského raja turistami, pričom respondenti apelujú na nedostatočnú turistickú infraštruktúru spájajúcu okolie mesta a mesto (**marketing, nekoordinované aktivity**, **dopravné spojenie, kvalita cestnej infraštruktúry**). V rozvojovej oblasti turizmu (prírodný turizmus), tak respondenti kritizujú premrhaný potenciál mesta. Veľmi podobne vnímajú respondenti aj oblasť kultúry (pamiatkový turizmus), konkrétne **historický potenciál v centre mesta** Spišská Nová Ves. Potenciál oblasti turizmu, popisujú respondenti najmä v súvislosti s finančnými príjmami a impulzami **pre rozvoj služieb a teda aj pracovných miest**. Na zvýšenie turistickej atraktivity mesta, má podľa respondentov pozitívny vplyv tiež kvalitná infraštruktúra; dopravná, zelená (parky a zeleň), športová a kultúrna infraštruktúra v zmysle vysokej úrovne podujatí a vystupujúcich.

DOPRAVA

Ďalšou respondentmi identifikovanou významnou oblasťou rozvoja v meste Spišská Nová Ves je doprava. Respondenti apelujú na narastajúci počet áut v meste a s tým súvisiace problémy s parkovaním a plynulosťou automobilovej dopravy v časovej špičke. Respondenti menujú ako **možné riešenia** zmienených problémov **vybudovanie cestného obchvatu mesta, vybudovanie parkovacích miest, prípadne budovanie cyklochodníkov ako alternatívy pre auto-dopravu**.

V rámci automobilovej dopravy vnímajú za kritickú oblasť pre rozvoj mesta a jeho dostupnosť najmä **dobudovanie diaľničného privádzača, od jeho vybudovania respondenti očakávajú pozitívny potenciál pre zvýšenie atraktivity príchodu investorov a turistov**.

V rozvoji dopravy sa medzi respondentmi tiež (početne) skloňuje kvalita chodníkov pre peších a (menej početne) aj pre cyklistov, obe v zmysle bezpečného a pohodlného pohybu ako miestnych obyvateľov tak aj návštevníkov mesta.

SPRAVOVANIE

V súvislosti so spravovaním mesta skloňovali respondenti najčastejšie oblasť financií, konkrétne potrebu hospodárnejšieho obstarávania tovarov a služieb mestom a efektívnejšieho získavania financií z európskych dotačných schém, prípadné následné šetrenie rozpočtu mesta by vyžadovala podľa respondentov alokácia verejných financií do sociálnej oblasti (seniori, MRK). Respondenti tiež zmieňujú potrebu prijímať aj nepopulárne opatrenia pre zabezpečenie systematického napredovania rozvoja mesta a potrebu rovnomerne komunikovať a spolupracovať so všetkým aktérmi pôsobiacimi na území mesta.

Znenie dotazníka

Dotazníkový prieskum pre mesto SNV

I | I Tento dotazník je jeden z nástrojov pre vypracovanie nového Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Spišská Nová Ves (PHSR) na obdobie 2023 – 2030. Výsledky dotazníka budú anonymne vyzberané a ich vyhodnotenie bude súčasťou hodnotenia plnenia cieľov predchádzajúceho PHSR (Synergia), a tiež podkladom pre tvorbu strategickje časti nového PHSR.

I | I POSTUP a ANONYMITA DOTAZNÍKA

V úvode dotazníka je časť s názvom PROFIL RESPONDENTA, kde sa z dôvodu vedecko- výskumnej identifikácie DOPYTUJEME na základný profil respondenta/ky (pohlavie, vek, vzdelanie, rodinný stav a pracovné zaradenie). Pri vyplňaní dotazníka sa NEdopytujeme na osobné identifikačné údaje respondentov (meno, e-mail, tel. č.; a pod.). Pri vyhodnotení odpovedí tak nemožno priradiť odpovede ku konkrétnej osobe.

V nasledujúcich častiach dotazníka Vám predstavíme niekoľko výrokov, ktoré sa dotýkajú desiatich spoločenských oblastí (O1. až O10.) súvisiacich s cieľmi predchádzajúceho rozvojového plánu mesta Spišská Nová Ves ako aj kvalitou života v meste.

Vašou ÚLOHOU je ZODPOVEDAŤ, na zobrazenej škále, nakoľko súhlasíte s predstaveným výrokom v podmienkach mesta Spišská Nová Ves. Prosím, odpoveď usúďte podľa Vašich skúseností a osobného názoru.

ŠKÁLA ODPOVEDE ne/súhlasu s výrokom, vyberte vždy iba jednu z možností:

- I | Nesúhlasím
- I | Skôr nesúhlasím
- I | Skôr súhlasím
- I | Súhlasím

Okrem možnosti vyjadrenia ne/súhlasu s výrokom na danej škále, máte ku každej spoločenskej oblasti priestor vpisovať text a vyjadriť tak Vašu osobnú skúsenosť alebo postreh v danej spoločenskej oblasti.

I | I ČASOVÁ NÁROČNOSŤ

Predpokladaná dĺžka vypracovania dotazníka: 15 minút

I | I VYSVETLIVKY

- červenou hviezdikou sú označené otázky s povinnou odpoveďou
- k otázkam sa je možné vrátiť

* Povinné

Profil respondenta/ respondentky

V tejto časti dotazníka sa z dôvodu vedecko-výskumnej identifikácie respondenta/ky DOPYTUJEME na základný profil respondenta/ky (pohlavie, vek, vzdelanie, rodinný stav a pracovné zaradenie)

Pri vyplňaní dotazníka sa NEdopytujeme na osobné identifikačné údaje respondentov (meno, e-mail, tel. č.; a pod.)

Pri vyhodnotení odpovedí tak nemožno priradiť odpovede ku konkrétnej osobe.

1. Pohlavie *

Označte iba jednu elipsu.

- Muž
 Žena
 Iné

2. Vek *

Označte iba jednu elipsu.

- 15 - 19
 20 - 29
 30 - 39
 40 - 49
 50 - 59
 60 - 69
 70 a viac

3. Najvyššie dosiahnuté vzdelanie *

Označte iba jednu elipsu.

- Základné
 Stredné bez maturity
 Stredné s maturitou
 Vysokoškolské

4. Mám aspoň jedno dieťa a do 18 rokov (vrátane) *

Označte iba jednu elipsu.

- Áno
 Nie

5. Pôsobím ako člen *

možno vybrať viacero možností

Začiarknite všetky vyhovujúce možnosti.

- Mestského úradu
 Mestského podniku
 Základnej školy alebo materskej školy
 Mestského výboru
 Komisie pri mestskom zastupiteľstve
 Zastupiteľstva mesta
 Mládežníckeho parlamentu

Subjektívne vnímanie života respondenta / respondentky

Nakoľko vnímate nasledovný výrok o Vás ako pravdivý ?

Posúďte na škále 1 až 10, pričom platí: 0 = výrok vnímam ako NEPRAVDIVÝ, 10 = výrok vnímam ako PRAVDIVÝ, škálu možno vnímať aj ako percentuálne plnenie pravdivosti výroku 0% (NEPRAVDIVÝ) až 100% (PRAVDIVÝ)

6. Som obyvateľ / obyvateľka mesta Spišská Nová Ves alebo blízkeho okolia

*mesta, pričom mesto vnímam ako miesto pre kvalitný život seba, prípadne aj mojej súčasnej/budúcej rodiny.

Označte iba jednu elipsu.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
nepravda	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	pravda

O1.**Mesto ako centrum turizmu stredného Spiša**

Nakoľko NE/SÚHLASÍTE s predstaveným/i výrokom/i v podmienkach mesta Spišská Nová Ves ?

Prosíme zodpovedzte, na zobrazenej škále, odpoveď usúďte podľa Vašich skúseností a osobného názoru.

Okrem možnosti vyjadrenia ne/súhlasu s výrokom na danej škále, máte ku každej spoločenskej oblasti priestor vpisovať text (dole) a v prípade potreby tak aj popisne vyjadriť Vašu osobnú skúsenosť alebo postreh v danej spoločenskej oblasti.

7. Mesto láka návštevníkov svojím vzhľadom, rozvinutou infraštruktúrou *cestovného ruchu a zároveň turistickými atrakcivami a produktmi na území mesta. Súčasne je centrom turizmu najmä pre destináciu Národný park Slovenský raj, ako aj pre kultúrno-historický región Spiš.

V každom riadku označte iba jednu elipsu.

	Nesúhlasím	Skôr nesúhlasím	Skôr súhlasím	Súhlasím
S výrokom	☐	☐	☐	☐

8. Ak máte potrebu, vyjadriť popisne Vašu osobnú skúsenosť/postreh k dopytovaným výrokom v tejto oblasti alebo k danej spoločenskej oblasti, pripravili sme pre Vás priestor:

nepovinné

O2.**Zaujímavé miesto pre podnikanie**

Nakoľko NE/SÚHLASÍTE s predstaveným/i výrokom/i v podmienkach mesta Spišská Nová Ves ?

Prosíme zodpovedzte, na zobrazenej škále, odpoveď usúďte podľa Vašich skúseností a osobného názoru.

Okrem možnosti vyjadrenia ne/súhlasu s výrokom na danej škále, máte ku každej spoločenskej oblasti priestor vpisovať text (dole) av prípade potreby tak aj popisne vyjadriť Vašu osobnú skúsenosť alebo postreh v danej spoločenskej oblasti.

9. Mesto je vyhľadávaným miestom pre podnikanie. Mesto má cieleň systém *podpory malého a stredného podnikania, dobudovaný priemyselný park a priemyselnú zónu plne využívanú podnikateľskými subjektmi, založené najmä na environmentálne prijateľných činnostiach a technológiách.

V každom riadku označte iba jednu elipsu.

	Nesúhlasím	Skôr nesúhlasím	Skôr súhlasím	Súhlasím
S výrokom	☐	☐	☐	☐

10. Ak máte potrebu, vyjadriť popisne Vašu osobnú skúsenosť /postreh k dopytovaným výrokom v tejto oblasti alebo k danej spoločenskej oblasti, pripravili sme pre Vás priestor:

nepovinné

O3. Pulzujúce mesto

Nakoľko NE/SÚHLASÍTE s predstaveným/i výrokom/i v podmienkach mesta Spišská Nová Ves ?

Prosíme zodpovedzte, na zobrazenej škále, odpoveď usúďte podľa Vašich skúseností a osobného názoru.

Okrem možnosti vyjadrenia ne/súhlasu s výrokom na danej škále, máte ku každej spoločenskej oblasti priestor vpisovať text (dole) a v prípade potreby tak aj popisne vyjadriť Vašu osobnú skúsenosť alebo postreh v danej spoločenskej oblasti.

11. Mesto je výnimočné svojím statusom kultúrneho centra regiónu Spiša. V
 *meste účinkujú významní umelci a umelecké telesá národného a medzinárodného významu. Kultúrny život v meste sa vyznačuje vysokou návštevnosťou atraktívnych podujatí profesionálnej i neprofesionálnej kultúry v zrekonštruovaných kultúrnych stánkoch, ako aj kultúrnych aktivít pod holým nebom organizovaných bližšie k ľuďom a k ich obydliam. Občania všetkých vekových skupín aktívne využívajú svoj tvorivý a umelecký potenciál

V každom riadku označte iba jednu elipsu.

	Nesúhlasím	Skôr nesúhlasím	Skôr súhlasím	Súhlasím
S výrokom	☐	☐	☐	☐

12. Mesto je známe nadpriemerným počtom ľudí zapojených do športových a
 *pohybových aktivít, čo sa odráža aj v ich zdravšom životnom štýle. K športovaniu ľudí motivuje silná športová tradícia mesta, existencia širokej škály profesionálnych a výkonnostných športov a športovcov na celoslovenskej a medzinárodnej úrovni. Pre šport a športovanie ľudí v každom veku sú v meste vytvorené kvalitné podmienky.

V každom riadku označte iba jednu elipsu.

	Nesúhlasím	Skôr nesúhlasím	Skôr súhlasím	Súhlasím
S výrokom	☐	☐	☐	☐

13. Ak máte potrebu, vyjadriť popisne Vašu osobnú skúsenosť /postreh k dopytovaným výrokom v tejto oblasti alebo k danej spoločenskej oblasti, pripravili sme pre Vás priestor:

nepovinné

O4.**Zelené mesto**

Nakoľko NE/SÚHLASÍTE s predstaveným/i výrokom/i v podmienkach mesta Spišská Nová Ves ?

Prosíme zodpovedzte, na zobrazenej škále, odpoveď usúdte podľa Vašich skúseností a osobného názoru.

Okrem možnosti vyjadrenia ne/súhlasu s výrokom na danej škále, máte kukaždej spoločenskej oblasti priestor vpisovať text (dole) a v prípade potrebytak aj popisne vyjadriť Vašu osobnú skúsenosť alebo postreh v danej spoločenskej oblasti.

14. Pre mesto Spišská Nová Ves je výstižný charakter zeleného mesta, ktorý
*vyjadrujú obnovené hlavné parky a nová zeleň na sídliskách, ktorá plní všetky funkcie verejnej zelene,

V každom riadku označte iba jednu elipsu.

	Nesúhlasím	Skôr nesúhlasím	Skôr súhlasím	Súhlasím
S výrokom	☐	☐	☐	☐

15. Pre mesto Spišská Nová Ves je typická vysoká miera separovania a
*zhodnocovania komunálneho odpadu, ako aj kompletne dobudovaná environmentálna infraštruktúra.

V každom riadku označte iba jednu elipsu.

	Nesúhlasím	Skôr nesúhlasím	Skôr súhlasím	Súhlasím
S výrokom	☐	☐	☐	☐

16. Kombináciou podpory a využívania obnoviteľných zdrojov energie a
*realizácie úsporných energetických opatrení mesto systematicky zvyšuje mieru svojej energetickej sebestačnosti a bezpečnosti.

V každom riadku označte iba jednu elipsu.

	Nesúhlasím	Skôr nesúhlasím	Skôr súhlasím	Súhlasím
S výrokom	☐	☐	☐	☐

17. Ak máte potrebu, vyjadriť popisne Vašu osobnú skúsenosť /postreh k dopytovaným výrokom v tejto oblasti alebo k danej spoločenskej oblasti, pripravili sme pre Vás priestor:

nepovinné

O5. Sociálne zodpovedné mesto

Nakoľko NE/SÚHLASÍTE s predstaveným/i výrokom/i v podmienkach mesta Spišská Nová Ves ?

Prosíme zodpovedzte, na zobrazenej škále, odpoveď usúdte podľa Vašich skúseností a osobného názoru.

Okrem možnosti vyjadrenia ne/súhlasu s výrokom na danej škále, máte ku každej spoločenskej oblasti priestor vpisovať text (dole) a v prípade potreby tak aj popisne vyjadriť Vašu osobnú skúsenosť alebo postreh v danej spoločenskej oblasti.

18. Mesto má vytvorené podmienky pre kvalitnú a dostupnú sociálnu *starostlivosť. Starostlivosť o seniorov z mesta i blízkeho okolia je založená na cielených službách pobytového, ambulantného a terénneho typu s individuálnym prístupom.

V každom riadku označte iba jednu elipsu.

	Nesúhlasím	Skôr nesúhlasím	Skôr súhlasím	Súhlasím
S výrokom	☐	☐	☐	☐

19. Seniori participujú na verejnom živote v meste Spišská Nová Ves a aktívne *trávia svoj voľný čas v dôstojných podmienkach.

V každom riadku označte iba jednu elipsu.

	Nesúhlasím	Skôr nesúhlasím	Skôr súhlasím	Súhlasím
S výrokom	☐	☐	☐	☐

20. Ľudia s obmedzenou pohyblivosťou majú vytvorené podmienky pre voľný
*bezbariérový pohyb v meste, vrátane prístupu do verejnej dopravy a
verejných budov. Mesto pomáha všetkým zraniteľným skupinám, ktoré to
potrebujú.

V každom riadku označte iba jednu elipsu.

	Nesúhlasím	Skôr nesúhlasím	Skôr súhlasím	Súhlasím
S výrokom	☐	☐	☐	☐

21. Ak máte potrebu, vyjadriť popisne Vašu osobnú skúsenosť /postreh k
dopytovaným výrokom v tejto oblasti alebo k danej spoločenskej oblasti,
pripravili sme pre Vás priestor:

nepovinné

O6. Mesto aktívnej sociálnej inklúzie Rómov

Nakoľko NE/SÚHLASÍTE s predstaveným/i výrokom/i v podmienkach mesta
Spišská Nová Ves ?

Prosíme zodpovedzte, na zobrazenej škále, odpoveď usúďte podľa Vašich
skúseností a osobného názoru.

Okrem možnosti vyjadrenia ne/súhlasu s výrokom na danej škále, máte
ku každej spoločenskej oblasti priestor vpisovať text (dole) a v prípade
potreby tak aj popisne vyjadriť Vašu osobnú skúsenosť alebo postreh v danej
spoločenskej oblasti.

22. Mesto sa systematicky venuje riešeniu rómskej problematiky. Realizuje
*cieľavedomú komunitnú a terénnu sociálnu prácu v rómskych osídleniach, hlavne
aktivity zamerané na zlepšenie kvality bývania, na zvýšenie starostlivosti o vlastné
zdravie, na vzdelanie a zvyšovanie zamestnateľnosti,
čo významne prispieva k zvýšeniu miery sociálnej inklúzie.

V každom riadku označte iba jednu elipsu.

	Nesúhlasím	Skôr nesúhlasím	Skôr súhlasím	Súhlasím
S výrokom	☐	☐	☐	☐

O7. Mesto kvalitnej výchovy a vzdelávania detí

Nakoľko NE/SÚHLASÍTE s predstaveným/i výrokom/i v podmienkach mesta Spišská Nová Ves ?

Prosíme zodpovedzte, na zobrazenej škále, odpoveď usúďte podľa Vašich skúseností a osobného názoru.

Okrem možnosti vyjadrenia ne/súhlasu s výrokom na danej škále, máte ku každej spoločenskej oblasti priestor vpisovať text (dole) a v prípade potreby tak aj popisne vyjadriť Vašu osobnú skúsenosť alebo postreh v danej spoločenskej oblasti.

24. V meste deti a žiaci získavajú kvalitné, komplexné a na inovatívnych metódach založené vzdelanie, rozvíjajúce ich vedomosti a zručnosti. Do prvých ročníkov ZŠ prichádzajú deti vedomostne a mentálne pripravené. Materské a základné školy sú zdravým, tvorivým, bezpečným a motivujúcim miestom pre výchovu a vzdelávanie a vhodné podmienky vytvára mesto aj pre pôsobenie stredných a vysokých škôl na jeho území. Mesto má kvalitných absolventov škôl, z ktorých väčšina nemá problém sa umiestniť na výberových školách v ďalšom stupni vzdelávania *

V každom riadku označte iba jednu elipsu.

	Nesúhlasím	Skôr nesúhlasím	Skôr súhlasím	Súhlasím
S výrokom	☐	☐	☐	☐

O8. Bezpečné mesto

Nakoľko NE/SÚHLASÍTE s predstaveným/i výrokom/i v podmienkach mesta Spišská Nová Ves ?

Prosíme zodpovedzte, na zobrazenej škále, odpoveď usúďte podľa Vašich skúseností a osobného názoru.

Okrem možnosti vyjadrenia ne/súhlasu s výrokom na danej škále, máte ku každej spoločenskej oblasti priestor vpisovať text (dole) av prípade potreby tak aj popisne vyjadriť Vašu osobnú skúsenosť alebo postreh v danej spoločenskej oblasti.

26. V meste sa v minimálnej miere vyskytuje drobná kriminalita, či porušovanie ***verejného poriadku**, čo je výsledkom efektívnejšej práce a spolupráce bezpečnostných zložiek, programov prevencie kriminality, ako aj zodpovednejšieho správania sa a konania samotných obyvateľov v meste.

V každom riadku označte iba jednu elipsu.

	Nesúhlasím	Skôr nesúhlasím	Skôr súhlasím	Súhlasím
S výrokom	☐	☐	☐	☐

27. Mesto výrazným spôsobom znižuje možné škody na majetku a zdraví ***vyplývajúce z extrémnych výkyvov počasia**, ako sú povodne, požiare, havárie, snehové kalamity a pod. Toto sa dosiahlo predovšetkým skvalitnením plánovacích a rozhodovacích procesov v oblasti prevencie a adaptácie na zmenu klímy, ako aj modernizáciou vybavenia záchranných zložiek a zlepšenou koordináciou ich činností.

V každom riadku označte iba jednu elipsu.

	Nesúhlasím	Skôr nesúhlasím	Skôr súhlasím	Súhlasím
S výrokom	☐	☐	☐	☐

09.

Mesto dopravnej mobility

Nakoľko NE/SÚHLASÍTE s predstaveným/i výrokom/i v podmienkach mesta Spišská Nová Ves ?

Prosíme zodpovedzte, na zobrazenej škále, odpoveď usúďte podľa Vašich skúseností a osobného názoru.

Okrem možnosti vyjadrenia ne/súhlasu s výrokom na danej škále, máte ku každej spoločenskej oblasti priestor vpisovať text (dole) a v prípade potreby tak aj popisne vyjadriť Vašu osobnú skúsenosť alebo postreh v danej spoločenskej oblasti.

29. Mesto je organicky zapojené do národného dopravného systému ako jeden z * dôležitých dopravných uzlov pre región Spiš.

V každom riadku označte iba jednu elipsu.

	Nesúhlasím	Skôr nesúhlasím	Skôr súhlasím	Súhlasím
S výrokom	☐	☐	☐	☐

30. Obyvatelia a návštevníci mesta sa v rámci mesta plynulo a bezpečne *prepravujú.

V každom riadku označte iba jednu elipsu.

	Nesúhlasím	Skôr nesúhlasím	Skôr súhlasím	Súhlasím
S výrokom	☐	☐	☐	☐

O10.**Mesto dobrého
spravovania**

Nakoľko NE/SÚHLASÍTE s predstaveným/i výrokom/i v podmienkach mesta Spišská Nová Ves ?

Prosíme zodpovedzte, na zobrazenej škále, odpoveď usúďte podľa Vašich skúseností a osobného názoru.

Okrem možnosti vyjadrenia ne/súhlasu s výrokom na danej škále, máte ku každej spoločenskej oblasti priestor vpisovať text (dole) a v prípade potreby tak aj popisne vyjadriť Vašu osobnú skúsenosť alebo postreh v danej spoločenskej oblasti.

32. Mesto plne využíva svoj rozvojový potenciál, príležitosti a verejné zdroje.

*Funguje na princípoch načúvania potrebám a podnetom verejnosti a reaguje na príležitosti a ohrozenia prichádzajúce z vonkajšieho prostredia. Aktívne využíva mechanizmy spolupráce a partnerstva s podnikateľmi, neziskovým sektorom, s obcami a mestami regiónu a ich združeniami, ale i s partnerskými mestami. Mesto uplatňuje definované, verejne diskutované a schválené zásady efektívneho hospodárenia a zhodnocuje tak svoj vlastný majetok

V každom riadku označte iba jednu elipsu.

	Nesúhlasím	Skôr nesúhlasím	Skôr súhlasím	Súhlasím
S výrokom	☐	☐	☐	☐

33. Ak máte potrebu, vyjadriť popisne Vašu osobnú skúsenosť /postreh k dopytovaným výrokom v tejto oblasti alebo k danej spoločenskej oblasti, pripravili sme pre Vás priestor:

nepovinné

**Príležitosť / potenciál pre budúci
rozvoj mesta Spišská Nová Ves**

Vyjadrite popisne Vašu odpoveď
na nasledujúce otázky:

34. V čom vidíte najväčšiu príležitosť /potenciál pre budúci rozvoj mesta Spišská
*Nová Ves ?

35. Prečo vidíte najväčšiu príležitosť /potenciál pre budúci rozvoj mesta Spišská
*Nová Ves vo Vami definovanej oblasti/prvku rozvoja z predchádzajúcej odpovede ?

Ďakujeme za Váš čas a vyplnenie dotazníka. Vaším vyplnením ste prispeli k identifikovaniu prioritných oblastí rozvoja mesta Spišská Nová Ves v nadchádzajúcom období.

Štatisticky a anonymne spracované výsledky dotazníka budú súčasťou pripravovaného PHSR mesta na obdobie 2023PRM - 2030.

DOTAZNÍKOVÝ PRIESKUM
KVALITATÍVNO-KVANTITATÍVNE
POSÚDENIE STAVU ROZVOJA
MESTA SPIŠSKÁ NOVÁ VES

Tento obsah nie je vytvorený ani schválený spoločnosťou Google.

Google [Formuláre](#)

4. INDIKÁTORY ZMENY KVALITY ŽIVOTA

Indikátory pre monitorovanie kvality života v meste Spišská Nová Ves, boli vybrané na základe indikátorov, prostredníctvom ktorých Európska komisia posudzuje kvalitu života v európskych regiónoch. Zdroj: EUROPEAN COMMISSION: Measuring quality of life – indicators.

Nasledovná tabuľka ponúka prehľad zmeny stavu indikátorov k referenčným rokom 2009 a 2020, rokom ku ktorým boli zostavované posledné PHSR.

Pozitívnu zmenu (zlepšenie) možno sledovať pri ukazovateľoch nezamestnanosti v meste, ako celkovej evidovanej tak aj dlhodobej evidovanej. Výrazné zlepšenie nastalo v znížení podielu ľudí v hmotnej núdzi.

Naopak negatívna zmena (zhoršenie) nastala vo vývoji ekonomického zaťaženia obyvateľov, čím sa potvrdzuje zvyšovanie počtu obyvateľov v neproduktívnom veku na obyvateľoch mesta v produktívnom veku. V Spišskej Novej Vsi sa takmer zdvojnásobil celkový úbytok obyvateľstva a v rámci negatívnych zmien tiež mierne znížila účasť obyvateľstva na komunálnych voľbách.

Relatívne konštantné (zmena menej ako 0,5 hodnoty ukazovateľa) v sledovanom období ostali ukazovatele: podiel obyvateľov s vyšším ako základným vzdelaním a rozmer rozlohy spĺňujúce kritérium parku. Hrubá miera migračného salda, síce v celkovej hodnote uvedenej s presnosťou desatiny zaznamenala nárast len o 0,4 % avšak, zaokrúhlene na jednotky ide o jedného vystáhaného obyvateľa pripadajúceho na 1 000 miestnych obyvateľov v súčasnosti viac ako pred jedenástimi rokmi.

INDIKÁTORY KVALITY ŽIVOTA VŠEOBECNE :

Indikátor pre mesto SNV	Stav k	Stav k	Výpočet a zdroj
	31.12.2009	31.12.2020	
1. Evidovaná celková nezamestnanosť v %	8,3	5,7 <i>zlepšenie</i>	Počet UoZ [UPSVaR] na celkovom počte osôb v produktívnom veku [ŠÚ SR]
2. Dlhodobá evidovaná nezamestnanosť v %	30	28 <i>zlepšenie</i>	Počet UoZ evidovaných viac ako 12 mesiacov na celkovom počte UoZ [UPSVaR]
3. Podiel osôb v hmotnej núdzi k počtu obyvateľov celkovo v %	12,5	6,8 <i>zlepšenie</i>	[UPSVaR]
4. Index ekonomického zaťaženia v %	35	51 <i>zhoršenie</i>	[ŠÚ SR]
5. Celkový prírastok obyvateľstva ako počet osôb	- 153	- 278 <i>zhoršenie</i>	[ŠÚ SR]
6. Hrubá miera migračného salda ako počet osôb v promile	- 6,4	- 6,8 <i>zmena < 0,5</i>	[ŠÚ SR]
7. Percento obyvateľov s ukončeným vyšším ako základným vzdelaním	70,0	69,7 <i>zmena < 0,5</i>	Percentuálny súčet obyvateľov s ukončeným vzdelaním vyšším ako základným, nezapočítajúc nezistené [SODB 2021]
8. Účasť obyvateľov na posledných komunálnych voľbách (KV) v %	39,6	38,8 <i>zhoršenie</i>	Komunálne voľby 2018 [volby.statistics.sk]
9. Rozloha plôch spĺňajúca <u>kritérium parku</u> * v ha	22	22 <i>zmena < 0,5</i>	[MsÚ SNV]

10. Spokojnosť obyvateľov so životom v meste – spokojní respondenti bez výhrad v %	X	36	Dotazníkový prieskum – dotazovanie vybranej skupiny respondentov volených/výkonných pracovníkov mesta a ríadiacich zamestnancov mestských organizácií.
---	----------	-----------	--

(* kritérium parku – rozloha nad 0,5 ha, čiastočne alebo úplne umelo vytvorený zelený otvorený priestor s mobiliárom, ktorý slúži najmä na prechádzky a krátkodobé zotavenie, ale má aj hygienickú, estetickú, kultúrnu, vzdelávaciu funkciu a je verejne prístupný)

V minulom období sa kvalita života obyvateľov mesta Spišská Nová Ves, podľa ukazovateľov, zvýšila najmä v ekonomickej oblasti. Znížila sa miera celkovej aj dlhodobej nezamestnanosti a početnosť osôb v hmotnej núdzi na celkovom obyvateľstve mesta sa znížila takmer o polovicu. Nakoľko obdobie po roku 2009 predstavovalo obdobie globálnej expanzie hospodárskeho cyklu, možno povedať, že mesto a jeho obyvateľstvo využilo efekty rastu svetovej ekonomiky v lokálnom prostredí. Odborné posúdenie ekonomického prostredia ukazuje skutočnosť, že pracovný trh v meste disponuje najmä pracovnými pozíciami s nižšou pridanou hodnotou, častokrát nezaujímavými pre mladú generáciu. Medzi uchádzačmi o zamestnanie majú, vzhľadom na najvyššie dosiahnuté vzdelanie nadpolovičnú dominanciu uchádzači s vyšším sekundárnym vzdelaním a tiež uchádzači bezprostredne pred evidenciou bez zamestnania. Napriek prevládajúcim pracovným pozíciám s nižšou pridanou hodnotou, sa spomenutí UoZ nevedia na miestnom trhu práce uplatniť.

Nepomer stavu obyvateľstva v produktívnom a neproduktívnom veku sa v Spišskej Novej Vsi v sledovanom období prehĺbil takmer dvojnásobne, pričom analýza identifikovala najmä nárast obyvateľstva v poproduktívnom veku, globálny trend starnutia sa tak v meste výrazne prejavil, a prejavil sa aj ďalšími v čase výrazne rastúcimi ukazovateľmi. Okrem starnutia mesto stráda aj na celkovom prírastku obyvateľstva, celkový úbytok obyvateľstva sa v sledovanom období takmer zdvojnásobil, pričom na 1 000 obyvateľov sa v súčasnosti vysťahuje takmer 7 obyvateľov ročne, pričom v hĺbkovej analýze sa trend migrácie obyvateľstva podieľa na celkovom úbytku viac ako deväťdesiatimi percentami.

Účasť obyvateľov mesta na komunálnych voľbách je menej ako 40%, pričom účasť v porovnávaných obdobiach ešte klesla, čo môže indikovať znižujúci sa záujem o verejné dianie v meste, prípadne zložitejší priebeh participatívnych aktivít mesta s obyvateľstvom.

Rozloha zelených plôch splňujúcich kritériá parku sa v meste dlhodobo nezmenila, a to aj napriek silnejšej globálnej hrozbe a lokálnym prejavom klimatickej zmeny, Spišská Nová Ves zatiaľ nezačala aktívne konať a prispôbovať sa/čeliť prejavom zmeny klímy v prospech kvality života obyvateľov.

Podľa súčasného dotazníkového prieskumu, na vybranej skupine obyvateľstva mesta, je bez výhrad s kvalitou života v meste Spišská Nová Ves spokojných 36% opýtaných respondentov. Pre zistenie potrieb a spokojnosti celkového obyvateľstva mesta s kvalitou života v Spišskej Novej Vsi by bolo potrebné dotazovať reprezentatívnu vzorku obyvateľov, nie len vybranú špecifickú skupinu.

5. SWOT ANALÝZA MESTA Spišská Nová Ves

SWOT analýza mesta Spišská Nová Ves je sumárnym kompaktným výstupom z analytickej časti oblastí rozvoja mesta, ako aj z diskusií v pracovných skupinách a s ďalšími reprezentantmi mesta počas prípravy PHSR. SWOT je analýza vnútorných silných a slabých stránok mesta v súvislosti s vonkajšími príležitosťami a hrozbami pre mesto.

Prehľadné popisné zhrnutie kľúčových zistení z obsiahlej analýzy údajov a trendov rozvoja mesta Spišská Nová Ves je súčasťou dokumentu PHSR mesta Spišská Nová Ves 2023 – 2030 v kapitole 1. KĹÚČOVÉ ZISTENIA Z ANALYTICKEJ ČASTI.

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Vysoký počet bytov vo vlastníctve mesta • Dostatočné kapacity základných a materských škôl • Vysoká celková priemerná úspešnosť žiakov ZŠ • Veľké množstvo rôznorodých kultúrnych podujatí v centre mesta • Výsledky športových klubov • Dostupnosť exteriérových športovísk pre športové voľnočasové aktivity verejnosti • Vysoká návštevnosť mesta (pred pandémiou) • Celková objasnenosť trestných skutkov v meste vyššia ako národný priemer • Dopravná nehodovosť v čase výrazne klesla • Stav znečistenia ovzdušia okresu dosahuje hodnoty nižšie ako národná úroveň • Vysoký podiel separácie komunálneho odpadu • Celkové množstvo odpadových vôd vypúšťaných do tokov klesá • Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v okrese medziročne rástla • Dva fungujúce a prosperujúce sociálne podniky na území mesta, z toho jeden v správe mesta • Celková nezamestnanosť zaznamenala pokles • Pôsobenie mesta vo viacerých regionálnych iniciatívach cestovného ruchu 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysoký a rýchlo rastúci index starnutia obyvateľstva • Nevyhovujúca technická kvalita bytov v správe mesta a státisícový nedoplatok za nájomné bývanie • Menšinami obývané lokality s nižším energetickým a občianskym štandardom • Prevládajúca väčšina žiakov ZŠ zo SZP a MRK dlhodobo dosahuje podpriemerné výsledky • Chýbajúce kultúrne podujatia v lokálnych častiach mesta • Nedostatočná kapacita interiérových športovísk, pre športové voľnočasové aktivity verejnosti • Okolie mesta (okres) je pre návštevníkov výrazne atraktívnejšie ako mesto samotné • Rastie počet verejnou oznámených prípadov páchania drobnej kriminality • Plynulosť automobilovej dopravy v meste • Klesajúca popularita MVD medzi obyvateľmi a rastúce výdavky mesta na jej prevádzku • Rozloha parkov a prvky zelene sa meste dlhodobo nemenia • Mesto pri starostlivosti o zeleň vychádza zo zastaraných dokumentov • Údaje o stave znečistenia ovzdušia nie sú monitorované priamo pre úroveň mesta • Vysoká produkcia komunálneho odpadu na obyvateľa, dlhodobo vyššia ako národný priemer • Dlhodobo platí, že tretina UoZ je nezamestnaná viac ako rok • Vysoká strata pitnej vody vo vodovodnej sieti
Príležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Obyvateľstvo okresu je jedno z najmladších na Slovensku • Mestský bytový fond cenovo konkurujúci trhovým cenám • Školské a mimoškolské aktivity súčasťou integrácie menšinových skupín obyvateľstva • Podpora nemotorových druhov dopravy na presun obyvateľov na krátke vzdialenosti • Komunitné kultúrne a športové podujatia ako súčasť zapojenia obyvateľov do participatívneho procesu spravovania mesta • Zhodnocovanie separovaných odpadov na území mesta 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatočné kapacity a ponuka služieb pre rýchlorastúci počet seniorov • Odliv obyvateľov v predproduktívnom a produktívnom veku do väčších miest • Nižšia cena nehnuteľností v okolitých rurálnych obciach • Neuplatnenie detí z nízkopríjmových rodín na trhu práce, či v spoločenskom živote • Prichádzajúca recesia hospodárskeho cyklu (ako dôsledok pandémie koronavírusu, vojny na Ukrajine) má predpoklad prehĺbiť chudobu obyvateľov • Cestovný ruch jedno z najsilnejšie zasiahnutých odvetví pandémiou COVID 19 • Koniec funkčného obdobia miestnych skládok odpadov • Lokálne dopady klimatickej zmeny

Zoznam obrázkov

Obrázok 1 Vývoj stavu trvale bývajúceho obyvateľstva k 31.12	3
Obrázok 2 Celkový prírastok obyvateľstva	4
Obrázok 3 Hrubá miera celkového prírastku obyvateľstva	4
Obrázok 4 Migračné saldo obyvateľstva	5
Obrázok 5 Hrubá miera migračného salda	5
Obrázok 6 Hrubá miera celkového prírastku obyvateľstva ako migračné saldo a prirodzený prírastok	6
Obrázok 7 Hrubá miera celkového prírastku, pomer faktorov mesto Spišská Nová Ves	6
Obrázok 8 Veková pyramída	7
Obrázok 9 Priemerný vek zmena	8
Obrázok 10 Podiely populácie v pred – pro – poproduktívnom veku	8
Obrázok 11 Medziročné zmeny vo vekovej štruktúre obyvateľstva mesta Zdroj: ŠÚ SR	9
Obrázok 12 Index starnutia v %	9
Obrázok 13 Index ekonomického zaťaženia v %, rok 2009 a 2020	10
Obrázok 14 Zmena indexu ekonomického zaťaženia v %, rok 2009 a 2020	11
Obrázok 15 Vzdelanostná štruktúra obyvateľov v %	12
Obrázok 16 Náboženské vierovyznanie obyvateľov v %	13
Obrázok 17 Rodinný stav obyvateľov v %	13
Obrázok 18 Nájomné byty vo vlastníctve mesta	14
Obrázok 19 Počet bytov vzhľadom na typ domu/obydlia	15
Obrázok 20 Počet osídlení MRK	18
Obrázok 21 Počet obydlí MRK	18
Obrázok 22 Počet obydlí v osídleniach mesta SNV	18
Obrázok 23 Mapa marginalizovaných rómskych komunít na východnom Slovensku	19
Obrázok 24 Počet detí v jednotlivých detských jasliach	20
Obrázok 25 Počet prijatých detí do MŠ	22
Obrázok 26 Priemerný prospech žiakov základných škôl zo SZP a MRK	25
Obrázok 27 Počet žiakov ZŠ zo SZP a MRK a ich prospech 2006 – 2009 a 2016 – 2020	25
Obrázok 28 Žiaci ZŠ zo SZP a MRK vzhľadom na ich početnosť a prospech v jednotlivých ZŠ v meste	26
Obrázok 29 Prehľad počtu investícií piatich ZŠ v správe mesta podľa zamerania investície	29
Obrázok 30 Prehľad počtu žiakov v ZUŠ	33
Obrázok 31 Druh odboru a počet absolventov ZUŠ v šk. roku 2020/2021	33

Obrázok 32 Počet absolventov ZUŠ v čase	33
Obrázok 33 Počet absolventov a žiakov ZUŠ za rok 2020	34
Obrázok 34 Prehľad počtu žiakov v CVČ Adam	34
Obrázok 35 Veková štruktúra žiakov v CVČ Adam	35
Obrázok 36 Praktickí lekári na 100 000 obyvateľov k roku 2019.....	37
Obrázok 37 Praktickí lekári na 100 000 obyvateľov, okres SNV v čase	37
Obrázok 38 Počet lekárskeho miest	38
Obrázok 39 Počet gynekológov a stomatólogov na 100 000 obyvateľov.....	38
Obrázok 40 Počet lekárskeho miest stomatólogovia a gynekológovia.....	39
Obrázok 41 Počet zamestnancov podľa vybraných kategórií v okrese SNV	39
Obrázok 42 Vývoj počtu hospitalizácií na 1 000 obyvateľov.....	39
Obrázok 43 Úmrtnosť obyvateľov Košického kraja podľa vybraných chorôb, Spolu zomretí na 100 000 obyvateľov v roku 2019.....	40
Obrázok 44 Vývoj počtu registrovaných členov denných centier a vývoj počtu občanov v dôchodkovom veku	41
Obrázok 45 Počet registrovaných členov a ich a podiel ku celkovému počtu občanov v dôchodkovom veku	41
Obrázok 46 Počet poberateľov dávok v hmotnej núdzi ku koncu roka v Spišskej Novej Vsi (okres)	42
Obrázok 47 Financovanie sociálnych služieb z mestského rozpočtu (v EUR).....	43
Obrázok 48 Zriaďovateľ, typ a počet kultúrnych organizácií v roku 2021.....	46
Obrázok 49 Celkový počet podujatí MKC	46
Obrázok 50 Celkový počet predstavení Kina mier.....	46
Obrázok 51 Príjmy MKC.....	47
Obrázok 52 Návštevnosť podujatí MKC a predstavení Kina mier.....	47
Obrázok 53 Výsledok hospodárenia MKC.....	48
Obrázok 54 Ročné náklady mesta SNV na kultúru na 1 obyvateľa.....	48
Obrázok 55 Ročný počet kultúrnych podujatí kultúrnych inštitúcií zriaďovanými KSK na území mesta SNV.....	49
Obrázok 56 Počet kultúrnych podujatí kultúrnych inštitúcií zriaďovanými KSK na území mesta SNV, vzhľadom na charakter podujatí.....	50
Obrázok 57 Ročná návštevnosť kultúrnych inštitúcií zriaďovanými KSK na území mesta SNV....	50
Obrázok 58 Medziročné porovnanie návštevnosti a počtu kultúrnych podujatí v meste vzhľadom na zriaďovateľa	51
Obrázok 59 Kapacity návštevníkov športovej infraštruktúry k roku 2020	56

Obrázok 60 Celková objasnenosť trestnej činnosti porovnanie mesto SNV a SR	58
Obrázok 61 Počet skutkov vzhľadom na druh trestnej činnosti a ich objasnenosť (%), porovnanie SNV – SR; 2020	58
Obrázok 62 Drobná kriminalita	60
Obrázok 63 Dopravná nehodovosť mesto SNV	60
Obrázok 64 Dopravná nehodovosť a zranenia osôb mesto SNV	60
Obrázok 65 Dopravná nehodovosť a zranenia osôb mesto SNV – porovnanie priemerov období	61
Obrázok 66 Dopravná nehodovosť a finančná škoda – porovnanie priemerov	61
Obrázok 67 Počet priestupkov riešených na úseku dopravy MsP SNV	62
Obrázok 68 Požiarovosť a vplyv požiarov v meste v päťročných obdobiach	63
Obrázok 69 Požiarovosť a vplyvu požiarov v meste v päť-ročných obdobiach, škody v eurách ..	63
Obrázok 70 Požiare podľa príčiny porovnanie rokov 2010 -2020	64
Obrázok 71 Požiare z hľadiska miesta vzniku, porovnanie rokov 2010-2020	64
Obrázok 72 Priama škoda z hľadiska miesta vzniku požiarov	65
Obrázok 73 Základné štatistické údaje o technických zásahoch v meste za posledných 5 rokov	65
Obrázok 81 Prvky verejnej zelene mesta (v m ²):	68
Obrázok 82 Jednotlivé množstvá ťažieb (náhodná, úmyselná) ako skutočnosť za roky 2016-2021	72
Obrázok 83 Emisie skleníkových plynov Slovenska podľa sektorov	73
Obrázok 84 Celková spotreba energií na vykurovanie budov v správe mesta a ich zdroj, 2020 ..	74
Obrázok 85 Energetická náročnosť budov v správe mesta	75
Obrázok 86 Celková produkcia látok znečisťujúcich ovzdušie v tonách, okres Spišská Nová Ves	76
Obrázok 87 Porovnanie regiónov v produkcii ovzdušie znečisťujúcich látok	77
Obrázok 88 Produkcia komunálneho odpadu na obyvateľa (kg/obyv.)	79
Obrázok 89 Komunálny odpad podľa druhov odpadu mesto SNV, rok 2020	79
Obrázok 90 Komunálny odpad podľa druhov odpadu Slovensko, rok 2020	80
Obrázok 91 Zmesový komunálny odpad (% podiel na celkovom odpade)	80
Obrázok 92 Zmesový komunálny odpad (kg/obyvateľ)	81
Obrázok 93 Počet kontajnerov pre separovaný zber v meste Spišská Nová Ves	81
Obrázok 94 Nakladanie s komunálnym odpadom v meste Spišská Nová Ves	82
Obrázok 95 Miera zhodnocovania komunálneho odpadu (%)	83
Obrázok 96 Miera skládkovania a zhodnocovania komunálneho odpadu (%) 2020	83
Obrázok 97 Spracovanie komunálneho odpadu (kg/obyv.)	84
Obrázok 98 Lokality merania kvality podzemných vôd spišskonovoveský okres	87

Obrázok 99 Rieka Hornád a vybrané monitorované miesta povrchovej vody.....	90
Obrázok 100 Celková spotreba vody v meste Spišská Nová Ves	91
Obrázok 101 Počet obyvateľov pripadajúcich na jedno auto	94
Obrázok 102 Tržby mesta za parkové	95
Obrázok 103 Mapa liniek mestskej verejnej dopravy	96
Obrázok 104 Základné ukazovatele prevádzky MVD mesta v čase	97
Obrázok 105 Dĺžka novovybudovanej a rekonštruovanej dopravnej infraštruktúry mesta za obdobie 2011 – 2018	99
Obrázok 106 Diaľničný privádzač.....	100
Obrázok 107 Medzimestské vzdialenosti - cestná doprava (km).....	100
Obrázok 108 Medzimestské vzdialenosti - železničná doprava (km)	101
Obrázok 109 Medzinárodná poloha mesta	102
Obrázok 110 Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v €	103
Obrázok 111 Priemerná nominálna mesačná mzda v € podľa ekonomickej činnosti - okres SNV porovnanie 2016 a 2020	104
Obrázok 112 Zmena počtu živnostníkov a fyzických osôb obdobie 2009 – 2020.....	105
Obrázok 113 Živnostníci podľa vybraných ekonomických činností SK NACE Rev.2	106
Obrázok 114 Právnické osoby v meste a okrese Spišská Nová Ves	107
Obrázok 115 Počet podnikov - okres Spišská Nová Ves	107
Obrázok 116 Podniky podľa ekonomických činností - okres Spišská Nová Ves, rok 2020.....	108
Obrázok 117 Podniky podľa počtu zamestnancov – okres Spišská Nová Ves	108
Obrázok 118 Evidovaná nezamestnanosť v %	109
Obrázok 119 Priemerná nezamestnanosť za obdobie 2009 - 2020	109
Obrázok 120 Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie - pohlavie - mesto SNV	110
Obrázok 121 Základné ukazovatele o evidovaných UoZ.....	110
Obrázok 122 Štruktúra UoZ - podiel UoZ bezprostredne pred evidenciou bez zamestnania.....	111
Obrázok 123 Štruktúra UoZ podľa najvyššie dosiahnutého vzdelania (ISCED) - mesto Spišská Nová Ves	111
Obrázok 124 Podiel UoZ podľa veku, porovnanie regiónov	111
Obrázok 125 Štruktúra UoZ podľa doby trvania nezamestnanosti – evidovaná nezamestnanosť	112
Obrázok 126 Štruktúra UoZ podľa doby trvania nezamestnanosti – viac ako 12 mesiacov (dlhodobá nezamestnanosť)	112
Obrázok 127 Počet prenocovaní a výška vybratej dane z ubytovania	116
Obrázok 128 Štruktúra lôžkovej kapacity v meste	120

Obrázok 129 Návštevnosť mesta SNV	120
Obrázok 130 Návštevnosť TIC Spišská Nová Ves	121
Obrázok 131 Počet návštevníkov podľa národnosti, porovnanie rok 2016 a 2021	121
Obrázok 132 Počet návštevníkov v mesiacoch 2018 a 2020	122
Obrázok 133 Priemerný počet prenocovaní mesto Spišská nová Ves	122
Obrázok 134 Priemerný počet prenocovaní porovnanie regiónov.....	123
Obrázok 135 Priemerný počet prenocovaní v mesiacoch za rok 2018 a 2020	123
Obrázok 136 Výber dane za ubytovanie a návštevnosť v meste Spišská Nová Ves.....	124
Obrázok 137 Priemerné ročné výdavky mesta na rozvojové programy 2016-2021	125
Obrázok 138 Programové výdavky v čase 2016 -2021 v eurách	126
Obrázok 139 Celkové výdavky mesta v čase	126
Obrázok 140 Spokojnosť s celkovou kvalitou života respondenta v meste Spišská Nová Ves (otázka č.6).....	131
Obrázok 141 Spokojnosť respondentov s kvalitou života v meste Spišská Nová Ves – rozvojové témy	135
Obrázok 142 Otázky s najpočetnejšími odpoveďami v kategórii „spokojní“	136
Obrázok 143 Otázky s najpočetnejšími odpoveďami v kategórii „nespokojní“	137
Obrázok 144 Početnosť kľúčových slov v odpovediach na otázku č. 34.....	138
Obrázok 145 Početnosť kľúčových slov zlúčených do rozvojových oblastí v odpovediach na otázku č. 34 (word cloud)	139

Zoznam tabuliek

<i>Tabuľka 1 Národnosť obyvateľstva</i>	11
Tabuľka 2 Počet bytov vzhľadom na typ domu a formu vlastníctva	15
Tabuľka 3 Základné charakteristiky osídlení MRK v meste	17
Tabuľka 4 Základné údaje o materských školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta	20
Tabuľka 5 Vybrané charakteristiky ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta	23
Tabuľka 6 Priemerný prospech žiakov základných škôl	24
Tabuľka 7 Celková priemerná úspešnosť žiakov štátnych škôl na testovaní Monitor 9 (%)	27
Tabuľka 8 Prehľad jednotlivých investícií piatich ZŠ v správe mesta 2011-2021	29
Tabuľka 9 Počet zdravotníckych zariadení (ZZ)	35
Tabuľka 10 Oddelenia a ambulancie Nemocnice s poliklinikou Sp. Nová Ves	35
Tabuľka 11 Špecializácia a štruktúra zdravotníckych zariadení a infraštruktúry v meste	36
Tabuľka 12 Existujúca kapacita zariadení	41
Tabuľka 13 Kapacity jednotlivých zariadení sociálnych služieb podľa ich typov	42
Tabuľka 14 Počet skutkov na 10 000 obyvateľov porovnanie mesto SNV a SR	58
Tabuľka 15 Vývoj počtu vykonaných zákrokov MsP SNV	59
Tabuľka 16 Prejavy zmeny klímy v meste Spišská Nová Ves	66
Tabuľka 17 Dopady zmeny klímy v meste Spišská Nová Ves	67
Tabuľka 18 Prehľad hlavných výkonov za roky 2015 – 2019	71
Tabuľka 19 Zoznam skládok odpadov prevádzkovaných v okrese Spišská Nová Ves	84
Tabuľka 20 Lokality EZ v meste Spišská Nová Ves	86
Tabuľka 21 Meranie kvality podzemných vôd spišskonovoveský okres	88
Tabuľka 22 Monitorovanie čiastkového povodia rieky Hornád za rok 2020	88
Tabuľka 23 Čiastkové povodie Hornádu - vybrané monitorované miesta v roku 2020	89
Tabuľka 24 Vyhodnotenie plnenia požiadaviek na kvalitu povrchovej vody za rok 2020	90
Tabuľka 25 Porovnanie spotreby vody a stavu vodovodnej siete mesta za poslednú dekádu	91
Tabuľka 26 Napojenosť na verejnú kanalizáciu a ČOV, rok 2020	92
Tabuľka 27 Dopravné charakteristiky mesta	94
Tabuľka 28 Počet, typ a lokalita parkovacích miest spolu v Spišskej Novej Vsi	95
Tabuľka 29 Zmena základných ukazovateľov prevádzky MVD mesta v čase	98
Tabuľka 30 Sériá aktivít a produktov OOCR Slovenský raj & Spiš za rok 2020	116
Tabuľka 31 Časti dotazníka	128
Tabuľka 32 Identifikátori otázok podľa rozvojovej oblasti v druhej časti dotazníka	129
Tabuľka 33 Základný profil respondentov	130

Tabuľka 34 Počet odpovedí na otvorené otázky k rozvojovým oblastiam.....	132
Tabuľka 35 Zmena škály pri interpretácii odpovedí.....	132